

TARTALOM

I. HATÁROZATOK

A Közgyűlés 2016. február 25-ei ülésén hozott határozatok.....	2
--	---

II. MELLÉKLETEK

Melléklet a Közgyűlés 30/2016. (II.25.) határozatához.....	8
Melléklet a Közgyűlés 35/2016. (II.25.) határozatához.....	24
Melléklet a Közgyűlés 36/2016. (II.25.) határozatához.....	161
Mellékletek a Közgyűlés 37/2016. (II.25.) határozatához	162

ÉRD MEGYEI JOGÚ VÁROS
ÖNKORMÁNYZAT KÖZGYŰLÉSE

28/2016. (II.25.)
h a t á r o z a t a

az Érd Megyei Jogú Város teljes területére vonatkozó
új Településszerkezeti Terv, és Helyi Építési
Szabályzat készítése véleményezésének lezárásáról

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése a város teljes területére vonatkozó új Településszerkezeti Terv, Helyi Építési Szabályzat, és Szabályozási Terv készítésével kapcsolatban a következőket állapítja meg, és az alábbi döntéseket hozza:

- Az új településrendezési eszközök véleményeztetése a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) előírásainak megfelelően történt. A Kormányrendelet 26. alcíme szerinti előzetes tájékoztatási szakaszt követően a 27. alcím szerinti véleményezési szakaszban a véleményezési dokumentáció megküldésre került mindazoknak, akik az egyeztetési eljárásban való részvételi szándékukat jelezték. Az erre vonatkozóan beérkezett véleményeket a Közgyűlés megismerte.
- Mindezen dokumentumokat, terviratokat megismerve a Közgyűlés úgy dönt, hogy a beérkezett véleményeket a mellékelt tervezői, önkormányzati válaszok szerint fogadja el, illetve az el nem fogadott vélemények indoklásával egyetért.
- A Közgyűlés úgy dönt, hogy a papi földek területére tervezett záportározó és környezete megvalósítása céljából a tulajdonszerzés indokán az ott jelölt Erdőterület terület-felhasználás, illetve Ek közjóléti erdőterület övezete kerüljön zöldterület terület-felhasználásba, illetve Z-1 zöldterület övezetbe.
- Jelen döntés meghozatalával és közzétételével a Kormányrendelet 39. § (3) bekezdése szerint az új településrendezési eszközök készítésének véleményezési szakasza lezárul, és az elfogadott vélemények szerinti korrigált alátámasztó, és jóváhagyandó munkarészek – TSZT, HÉSZ és Szabályozási Terv-tervezet – az állami főépítési hatáskörben eljáró Pest Megyei Kormányhivatalnak a jóváhagyáshoz szükséges záró szakmai vélemény megkérése céljából benyújtható.

Határidő: a határozat közlésére – azonnal
Felelős: T. Mészáros András polgármester

29/2016. (II.25.)
h a t á r o z a t a

a szennyvízelvezető hálózatba történő utólagos
bekötés szabályairól szóló 13/2010. (II.26) önkormányzati rendelettel összefüggésben érkezett
törvényességi felhívással kapcsolatos döntés meghozataláról

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 134. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a Pest Megyei Kormányhivatal PEB/030/148-1/2016. számon kibocsátott törvényességi felhívását megvizsgálta.

A Közgyűlés a törvényességi felhívásban foglaltakkal nem ért egyet, ezért a felhívással érintett, a szennyvízelvezető hálózatba történő utólagos bekötés szabályairól szóló 13/2010. (II.26.) önkormányzati rendeletet hatályában fenntartja.

A Közgyűlés felkéri a Polgármestert, hogy a Pest Megyei Kormányhivatalt jelen döntéséről és a döntés indokairól írásban tájékoztassa.

Határidő: 2016. március 17.

Felelős: T. Mészáros András polgármester

30/2016. (II.25.)
h a t á r o z a t a

Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata új Közbeszerzési Szabályzatának elfogadásáról

Érd Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése az 53/2012. (II. 23.) határozatával elfogadott Közbeszerzési Szabályzatot hatályon kívül helyezi, egyúttal a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 27.§ (1) bekezdése alapján jelen határozatával jóváhagyja Érd Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közbeszerzési Szabályzatát.

Határidő: azonnal

Felelős: T. Mészáros András polgármester

31/2016. (II.25.)
h a t á r o z a t a

a Szennyvízhálózat-fejlesztési Alap felhasználásáról
Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése úgy dönt, hogy a Szennyvízhálózat-fejlesztési Alapból 45 000 000 Ft-ot átad az Érd és térsége Szennyvízelvezetési- és Szennyvíztisztítási Önkormányzati Társulásnak.

A forrás a 2015. évi pénzmaradvány terhére biztosítható, amelynek felhasználására a 2015. évi zárszámadási rendelet elfogadása után nyílik lehetőség.

Határidő: a 2015. évi pénzmaradvány elfogadását követő 30. nap

Felelős: T. Mészáros András polgármester

32/2016. (II.25.)
h a t á r o z a t a

felhatalmazás megadásáról a Modern Városok Program keretében beruházás–lebonyolítói megbízási szerződések megkötése céljából

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése felhatalmazza a polgármestert, hogy az Önkormányzat nevében a Modern Városok Program keretében megvalósuló beruházások szakszerű lebonyolítása érdekében az Érdi Városfejlesztési és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaságot (székhely: 2030 Érd, Alsó u. 1.; cégjegyzékszám: 13-09-126135), illetve az **Érd és Térsége Szennyvízelvezetési – és Szennyvíztisztítási Önkormányzati Társulást** (2030 Érd, Alsó u.1., törzskönyvi azonosító: 762571) beruházás lebonyolítói feladatokkal megbízza.

Határidő: folyamatos

Felelős: T. Mészáros András polgármester

33/2016. (II.25.)
h a t á r o z a t a

az Érd Megyei Jogú Város 2015-2019. közötti lakáskonceptiójának elfogadásáról szóló 26/2015. (II.26.) határozat módosításáról

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése, mint az önkormányzati lakásállomány feletti tulajdonosi jogok gyakorlója, az Érd Megyei Jogú Város 2015-2019. közötti lakáskonceptiójának elfogadásáról szóló 26/2015.(II.26.) számú határozatát az alábbiak szerint módosítja:

Sorszám	Ingatlan címe:	Betöltött funkció	Hasznosítási cél	Megjegyzés
1.	Felvigyázó 19./6	üres	értékesítés	leromlott műszaki állapotú
2.	Felvigyázó 19/7.	üres	értékesítés	leromlott műszaki állapotú
3.	Felvigyázó u. 19/1	üres	értékesítés	leromlott műszaki állapotú
4.	Felvigyázó u. 19/2.	lakott	szociális bérlakás, értékesítés bérlőnek	határozatlan idejű szerződés
5.	Felvigyázó u. 19/3	lakott	bérlakás értékesítés	határozatlan idejű szerződés
7.	Intéző u. 15–17.	lakott, szoc. bérlakás	szociális bérlakás, értékesítés bérlőnek	határozatlan idejű szerződés
8.	Intéző u. 15–17.	lakott, szoc. bérlakás	szociális bérlakás, értékesítés bérlőnek	határozatlan idejű szerződés
9.	Intéző 15–17.	lakott, szoc. bérlakás	szociális bérlakás, értékesítés bérlőnek	határozatlan idejű szerződés
10.	Intéző 15–17.	lakott, szoc. bérlakás	szociális bérlakás, értékesítés bérlőnek	határozatlan idejű szerződés

11.	Duna u. 40.	üres	értékesítés	romos, közmű nélküli, lakhatatlan
12.	Duna u. 40.	üres		
18.	Kövirózsa u. 2.	lakott	bérlakás	kiürítési per zajlik, a pert követően értékesítés
19.	Kövirózsa u.10/1	üres	értékesítés	
20.	Kövirózsa u. 10/2	üres	értékesítés	
21.	Kövirózsa u. 10/3	lakott, szoc. bérlakás	értékesítés	határozatlan idejű szerződés
22.	Kövirózsa 10/4	lakott, szoc. bérlakás	értékesítés	határozatlan idejű szerződés
25.	Badacsonyi u. 50.	lakott, szoc. bérlakás	bérlakás	holtig tartó használati jog
26.	Somogyvári u. 33./1.	lakott, szoc. bérlakás	bérlakás	határozatlan idejű szerződések 2014. évben felújított, értékesítésre nem kijelölt
27.	Somogyvári u. 33./2.	lakott, szoc. bérlakás		
28.	Béke tér 2/b. III/10.	lakott, szolgálati lakás	bérlakás	nem értékesíthető
29.	Béke tér 2/a. III./12.	lakott, szolgálati lakás	bérlakás	nem értékesíthető
30.	Béke tér 2/b. III/12.	lakott, szolgálati lakás	bérlakás	nem értékesíthető
31.	Béke tér 2/c. II./8.	üres	bérlakás	nem értékesíthető ,felújításra javasolt
32.	Béke tér 5/b. IV.13.	lakott	bérlakás, értékesítés	határozatlan idejű szerződés
33.	Béke tér 5/b.IV.14.	szolgálati lakás	bérlakás	nem értékesíthető
34.	Béke tér 6/E. II.9.	üres	lakás	nem értékesíthető vis maior esetre fenntartva, rendezett állapotú
35.	Béke tér 8/a. III.10.	üres	lakás	felújítása nem gazdaságos, piaci értékesítés
36.	Béke tér 8/a. III./11.	üres	lakás	nem értékesíthető, felújításra javasolt
37.	Béke tér 8/a. IV./15.	lakott szolgálati lakás	bérlakás	nem kerül értékesítésre
38.	Béke tér 8/a IV.13.	lakott szolgálati lakás	bérlakás	nem kerül értékesítésre
39.	Béke tér 8/c. II./7.	üres	bérlakás	nem kerül értékesítésre
40.	Béke tér 8/b. II./8.	lakott szoc. bérlakás	értékesítés bérlőnek	határozatlan idejű szerződés
41.	Béke tér 8/b. III./11.	szolgálati lakás	bérlakás	nem kerül értékesítésre
42.	Béke tér 8/c.fsz.2.	lakott, kiürítési per alatt	bérlakás	nem kerül értékesítésre

43.	Béke tér 8/c. III.10.	üres	bérlakás	nem kerül értékesítésre, felújítása javasolt
44.	Béke tér 8/d. II.8.	lakott szoc. bérlakás	eladás bérlőnek	határozatlan idejű szerződés
47.	Fő u. 56.	lakott szoc. bérlakás	bérlakás	az épület helyi védelem alatt áll, nem értékesíthető
48.	Fő u. 56.	lakott szoc. bérlakás		

Határidő: 2019. december 31.

Felelős: T. Mészáros András polgármester

**34/2016. (II.25.)
h a t á r o z a t a
a Duna menti turizmus-fejlesztési koncepció
készítésére vonatkozó támogatási szerződés
megkötéséről a Magyar Limes Szövetség Kulturális
Egyesülettel**

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése úgy dönt, hogy a mellékelt Támogatási Szerződés szerint bruttó 500.000 Ft támogatást nyújt a Magyar Limes Szövetség Kulturális Egyesületnek az abban nevesített egységesen megjelenített Duna menti turizmus-fejlesztési koncepció elkészítésére. A Közgyűlés felhatalmazza a Polgármestert a Támogatási Szerződés aláírására.

Határidő: a határozat közlésére – azonnal

Felelős: T. Mészáros András polgármester

**35/2016. (II.25.)
h a t á r o z a t a
Érd Megyei Jogú Város felülvizsgált Fenntartható
Fejlődés Helyi Programjának
– Local Agenda 21 program – elfogadásáról**

1. Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése Érd Megyei Jogú Város Fenntartható Fejlődés Helyi Programját – Local Agenda 21 program – felülvizsgálta, és az aktualizált programot jelen határozat melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja.

2. A Közgyűlés felkéri a polgármestert a programban foglaltak végrehajtásával kapcsolatos intézkedések folyamatos megtételére.

Határidő: folyamatos

Felelős: T. Mészáros András polgármester

**36/2016. (II.25.)
h a t á r o z a t a
a polgármester 2016. évi szabadság-ütemezésének
jóváhagyásáról**

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 225/C. § (2) bekezdésében foglalt jogkörében eljárva a Polgármester 2016. évre vonatkozó szabadság-ütemezését a határozat melléklete szerint jóváhagyja.

Határidő: a határozat közlésére – azonnal

Felelős: Mecseriné dr. Szilágyi Erzsébet jegyző

**37/2016. (II.25.)
h a t á r o z a t a
a 2016. évi közfoglalkoztatási program
megvalósításához szükséges önrész biztosításáról**

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése a határozat 1. és 2. mellékletében részletezett közcélú foglalkoztatáshoz szükséges önrészt, összesen 24 167 e Ft-ot, mint maximális keretösszeget biztosítja.

A költségvetés módosítása során az általános tartalék terhére a ténylegesen aláírt hatósági szerződések önrészenek összege kerül átcsoportosításra a 2016. évi költségvetésében az általános tartalék terhére.

A Közgyűlés felhatalmazza a polgármestert, valamint az önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit, hogy a Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztályával a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás-támogatás hatósági szerződését megkösse.

Határidő: 2016. évi költségvetés

Felelős: T. Mészáros András polgármester

38/2016. (II.25.)

h a t á r o z a t a

a testvérvárosi kapcsolatok ápolását szolgáló Európa a polgárokért „Testvérvárosi találkozók” című pályázat benyújtásáról

1. Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése egyetért azzal, hogy Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata pályázatot nyújt be az EACEA által meghirdetett Európa a polgárokért „Testvérvárosi találkozók” alprogramra.

2. A testvérvárosi találkozó lebonyolításának becsült költsége 8 100 000,- Ft, az elnyerhető támogatás összege 10 000 EUR (kb. 3 100 000,- Ft). Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése a nyertes pályázat keretében lebonyolításra kerülő találkozó költségeihez 5 000 000,- Ft-ot biztosít, ami a 2016. évi költségvetésben a céltartalék soron rendelkezésre áll.

3. Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése felhatalmazza a Polgármestert a pályázat előkészítéséhez szükséges intézkedések, nyilatkozatok megtételére, valamint a pályázat benyújtására.

4. Amennyiben az 1. pontban foglalt, benyújtott pályázat nem részesül támogatásban, Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése a testvérvárosi találkozóra fordítható összeget 5 000 000 Ft-ban határozza meg.

Határidő: folyamatos

Felelős: T. Mészáros András polgármester

39/2016. (II.25.)

h a t á r o z a t a

az Érdi Görög Nemzetiségi Önkormányzattal megkötött együttműködési megállapodás felülvizsgálatáról

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 80. § (2) bekezdése alapján az Érdi Görög Nemzetiségi Önkormányzattal megkötött, és 2014. november 23-án hatályba lépett együttműködési megállapodást felülvizsgálta, és azt változatlan tartalommal hatályában fenntartja.

Határidő: döntés továbbítására – 8 nap

Felelős: T. Mészáros András polgármester

40/2016. (II.25.)

h a t á r o z a t a

az Érdi Horvát Önkormányzattal megkötött együttműködési megállapodás felülvizsgálatáról

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 80. § (2) bekezdése alapján az Érdi Horvát Önkormányzattal megkötött, és 2014. november 27-én hatályba lépett együttműködési megállapodást felülvizsgálta, és azt változatlan tartalommal hatályában fenntartja.

Határidő: döntés továbbítására – 8 nap

Felelős: T. Mészáros András polgármester

41/2016. (II.25.)

h a t á r o z a t a

az Érdi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzattal megkötött együttműködési megállapodás felülvizsgálatáról

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 80. § (2) bekezdése alapján az Érdi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzattal megkötött, és 2014. november 23-án hatályba lépett együttműködési megállapodást felülvizsgálta, és azt változatlan tartalommal hatályában fenntartja.

Határidő: döntés továbbítására – 8 nap

Felelős: T. Mészáros András polgármester

42/2016. (II.25.)

h a t á r o z a t a

az Érdi Német Nemzetiségi Önkormányzattal megkötött együttműködési megállapodás felülvizsgálatáról

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 80. § (2) bekezdése alapján az Érdi Német Nemzetiségi Önkormányzattal megkötött, és 2014. november 27-én hatályba lépett együttműködési megállapodást felülvizsgálta, és azt változatlan tartalommal hatályában fenntartja.

Határidő: döntés továbbítására – 8 nap

Felelős: T. Mészáros András polgármester

43/2016. (II.25.)

h a t á r o z a t a

az Érd Roma Nemzetiségi Önkormányzattal megkötött együttműködési megállapodás felülvizsgálatáról

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 80. § (2) bekezdése alapján az Érd Roma Nemzetiségi Önkormányzattal megkötött, és 2014. november 27-én hatályba lépett együttműködési megállapodást felülvizsgálta, és azt változatlan tartalommal hatályában fenntartja.

Határidő: döntés továbbítására – 8 nap

Felelős: T. Mészáros András polgármester

44/2016. (II.25.)

h a t á r o z a t a

a Pénzügyi és Költségvetési Bizottság 2015. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése a Pénzügyi és Költségvetési Bizottság 2015. évben végzett tevékenységéről szóló beszámolót elfogadja.

45/2016. (II.25.)

h a t á r o z a t a

a Köznevelési és Művelődési Bizottság 2015. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése a Köznevelési és Művelődési Bizottság 2015. évi tevékenységéről szóló beszámolót elfogadja.

46/2016. (II.25.)

h a t á r o z a t a

a Szociális és Egészségügyi Bizottság 2015. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése a Szociális és Egészségügyi Bizottság 2015. évi tevékenységéről szóló beszámolót elfogadja.

47/2016. (II.25.)

h a t á r o z a t a

a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésével kapcsolatos közszolgáltatás ellátásának tapasztalatairól szóló 2015. évi beszámoló elfogadásáról

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése a Szippant-Hat Konzorcium nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésével kapcsolatos közszolgáltatásra vonatkozó 2015. évi beszámolóját elfogadja.

Határidő: határozat közlésére – azonnal

Felelős: T. Mészáros András polgármester

48/2016. (II.25.)

h a t á r o z a t a

Érd Város Díszpolgára Kitüntető Cím adományozásáról

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése az Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata által adományozható díjakról és kitüntetésekről szóló 40/2011. (VI.29.) önkormányzati rendelete alapján

Somfai István részére

Érd Város Díszpolgára Kitüntető Címet adományoz.

Határidő: a díj átadására – 2016. március 15.

Felelős: T. Mészáros András polgármester

49/2016. (II.25.)

h a t á r o z a t a

Érd Városáért Kitüntetés adományozásáról

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése az Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata által adományozható díjakról és kitüntetésekről szóló 40/2011. (VI.29.) önkormányzati rendelete alapján

Eszes Mária részére

Érd Városáért Kitüntetést adományoz.

Határidő: a díj átadására – 2016. március 15.

Felelős: T. Mészáros András polgármester

50/2016. (II.25.)

h a t á r o z a t a

Érd Város Életmű Díj adományozásáról

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése az Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata által adományozható díjakról és kitüntetésekről szóló 40/2011. (VI.29.) önkormányzati rendelete alapján

Nagy László részére

Érd Város Életmű Díjat adományoz.

Határidő: a díj átadására – 2016. március 15.

Felelős: T. Mészáros András polgármester

51/2016. (II.25.)

h a t á r o z a t a

az Érdi Tudományos Díj adományozásáról

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése az Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata által adományozható díjakról és kitüntetésekről szóló 40/2011. (VI.29.) önkormányzati rendelete alapján

Pergel Antal részére

Érdi Tudományos Díjat adományoz.

Határidő: a díj átadására – 2016. március 15.

Felelős: T. Mészáros András polgármester

Mecsériné

dr. Szilágyi Erzsébet jegyző

T. Mészáros András polgármester

Melléklet a Közgyűlés 30/2016. (II.25.) határozatához

ÉRD MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÖZBESZERZÉSI SZABÁLYZATA

Jóváhagyta Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése
a 30/2016. (II.25.) számú határozatával

PREAMBULUM

Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata (továbbiakban: Önkormányzat) a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (továbbiakban: Kbt.) 27. § (1) bekezdésében foglaltak alapján az alábbi szabályzatot adja ki.

A Szabályzatban és a közbeszerzési eljárásokban alkalmazott valamennyi fogalmat a Kbt. előírásai, definíciói szerint kell alkalmazni. Rendkívüli esetben, ha a Kbt. a közbeszerzési eljárásban alkalmazott fogalmakról nem tartalmaz definíciót, úgy az eljárást megindító hirdetményben, vagy a dokumentációban kell gondoskodni a fogalmak pontos, egyértelmű meghatározásáról.

I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. pont

A szabályzat célja, hatálya és alkalmazási köre

- A Szabályzat célja, hogy a Kbt.-vel, valamint annak végrehajtási rendeleteivel, illetve az ágazati jogszabályokkal összhangban, a közbeszerzési eljárásokban ajánlatkérőként eljáró Önkormányzat valamint Érd Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala (a továbbiakban: Hivatal) – (továbbiakban együtt: Ajánlatkérő) közbeszerzéseire vonatkozóan meghatározza (Kbt. 27.§):
 - a közbeszerzés tervezésének, az eljárások előkészítésének, lefolytatásának, belső ellenőrzésének felelősségi rendjét,
 - a nevében eljáró, illetőleg az eljárásba bevont személyek, illetőleg szervezetek felelősségi körét,
 - a közbeszerzési eljárások dokumentálási rendjét,
 - a közbeszerzési eljárás során hozott döntésekért felelős személyt, személyeket, illetőleg testületeket.
- Ajánlatkérő Kbt. hatálya alá tartozó eljárásait és az ahhoz kapcsolódó döntéseit a Hivatal készíti elő és hajtja végre. A Szabályzat az Önkormányzatra, valamint a Hivatalra vonatkozó helyi szabályokat tartalmazza, ezért a Szabályzatot és a Kbt.-t, illetve annak végrehajtási rendeleteit együttesen kell alkalmazni. A Szabályzat és a Kbt. alkalmazása során figyelembe kell venni a Közbeszerzési Hatóság ajánlásait és a Hatóság elnökének tájékoztatóit is.
- A Szabályzat tárgyi hatálya kiterjed az Ajánlatkérő valamennyi, a Kbt. hatálya alá tartozó beszerzésére, valamint a beszerzések becsült értékének meghatározására és a Kbt. egybeszámítási szabályainak alkalmazása tekintetében valamennyi beszerzésre. A közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések lebonyolításának szabályairól a Polgármester és a Jegyző saját hatáskörben utasítást ad ki.
- A Szabályzat személyi hatálya kiterjed:
 - valamennyi, az Ajánlatkérő közbeszerzéseinek előkészítésébe, a közbeszerzési eljárások lefolytatásába bevont személyre, szervezetre,
 - a bíráló bizottságra, továbbá a
 - döntéshozó személyére.

2. pont

A közbeszerzés éves tervezésének és összegzésének rendje

- Az elfogadott költségvetési rendelet alapján minden költségvetési év elején, de legkésőbb március 31. napjáig éves összesített közbeszerzési tervet kell készíteni az adott évre tervezett közbeszerzésekről. A közbeszerzési tervet a Jogi Iroda Közbeszerzési Csoportja a Közgazdasági Iroda vezetőjével együttműködve készíti el. A közbeszerzési terv nyilvános adatnak minősül, legalább öt évig meg kell őrizni.
- Az elfogadott közbeszerzési tervet az év során a Közbeszerzési Csoportvezető folyamatosan karbantartja, a nem tervezett év közbeni változásokat átvezeti és a Kbt. vonatkozó előírása alapján közzéteszi.
- Az adott évre szóló közbeszerzési terv elfogadását követően a Jogi Iroda Közbeszerzési Csoportja javaslata alapján a Jegyző éves közbeszerzési munkatervet készít, melyben meghatározásra kerül a lefolytatandó eljárások előkészítéséért felelős szakiroda, illetve szervezeti egység, valamint a beszerzési igény teljesítésének határideje, ill. időszaka.
- A benyújtásra kerülő, illetve a nyertes uniós és hazai pályázatokhoz kapcsolódó közbeszerzési eljárások tervezésével, ütemezésével, előkészítésével, valamint határidőre történő, jogszerű lefolytatásával kapcsolatos egyeztetési feladatok felelőse a projektmenedzser.
- A tárgyévben lefolytatott közbeszerzési eljárásokról készített éves statisztikai összegzést a Közbeszerzési Csoport készíti el és küldi meg a Közbeszerzési Hatóság számára. Az éves statisztikai összegzés adatainak megbízhatóságáért és határidőben történő elkészítéséért a Közbeszerzési Csoport vezetője a felelős.

3. pont

A közbeszerzési eljárás dokumentálása, nyilvánossága

- Az Ajánlatkérő minden egyes közbeszerzési eljárását – annak előkészítésétől az eljárás alapján kötött szerződés teljesítéséig terjedően – írásban dokumentálni kell. A közbeszerzési eljárás nyilvánosságát a Kbt. szerint kell biztosítani.
- A Kbt.-ben rögzített, közzététel tárgyaként megjelölt dokumentumokat –a Kbt. vonatkozó rendelkezése szerint közzé kell tenni. A közzétételért a Közbeszerzési Csoport vezetője a felelős.
- A közbeszerzési eljárás során Ajánlatkérő nevében jognyilatkozatot, az adott eljárásra meghatározott felelősségi rend szerint arra feljogosított személy (a Döntéshozó, ill. annak képviselője, valamint a Bíráló Bizottság elnöke) csak írásban tehet.
- Az Ajánlatkérő a Hivatal iratkezelési szabályzatának előírásai szerint gondoskodik a közbeszerzésekkel kapcsolatos iratok biztonságos elhelyezéséről, kezeléséről és megőrzéséről. Az egy ügyhöz (egy eljáráshoz) kapcsolódó valamennyi irat egyben, folyamatos sorszámozással történő iktatásáról a Közbeszerzési Csoport köteles gondoskodni.
- Amennyiben bármely okból valamely eredeti okirat a Hivatal birtokából kikerül, arról haladéktalanul másolatot kell az aktrában elhelyezni, melyen fel kell tüntetni, hogy az eredeti okirat mely személynél/szervnél található meg.

4. pont

A határidők

- Az adott eljárásban irányadó, Kbt. szerinti – határidők betartásáról a Bíráló Bizottság elnöke köteles gondoskodni.
- A Közbeszerzési Csoport, a közbeszerzési eljárás megindítását elrendelő dokumentum kézhezvételét követően haladéktalanul megvizsgálja, hogy az eljárás előkészítése megfelelt-e a Kbt. 28. § -ban előírt követelményeknek. A jogszabálynak megfelelően előkészített eljárás indító dokumentumának átvételét követően késedelem nélkül előkészíti az eljárás felelősségi rendjét, javaslatot tesz a Bíráló Bizottság összetételére és mindezeket jóváhagyásra a Döntéshozónál előterjeszti. A Bíráló Bizottság, megalakulását követően – az eljárás tárgyát és becsült értékét figyelembe véve – a lehető legrövidebb idő alatt elkészíti az eljárás megindításához szükséges közbeszerzési dokumentumokat és gondoskodik azok közzétételéről/kiküldéséről.) A Bíráló Bizottságnak nemzeti eljárásrendben 10 munkanap, uniós eljárásrendben 20 munkanap áll rendelkezésére az eljárás megindításához szükséges közbeszerzési dokumentumok elkészítéséhez. A határidő indokolt esetben – amennyiben jogszabály nem tiltja – további 5-5 nappal meghosszabbítható.

3. A hirdetmény közzétételével kapcsolatos (ellenőrzési) díjak összegének utalásáról a Közgazdasági Iroda vezetője intézkedik a Közbeszerzési Csoport által készített feljegyzés alapján, annak kézhezvételétől számított 2 munkanapon belül. Az ellenőrzési díj mértékét a közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények feladásának, ellenőrzésének és közzétételének szabályairól, a hirdetmények mintáiról és egyes tartalmi elemeiről, valamint az éves statisztikai összegezésről szóló 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet tartalmazza.

5. pont

Összeférhetetlenségi és titoktartási szabályok

1. A Kbt. 25. §-ban foglalt összeférhetlenségi szabályokat a közbeszerzési eljárás előkészítésétől kezdődően a közbeszerzési eljárás lezárásáig alkalmazni kell.
2. A közbeszerzési eljárásba az Ajánlatkérő részéről bevont személy felelőssége, hogy a közbeszerzési eljárás során az összeférhetlenségét folyamatosan vizsgálja, arról nyilatkozzon és az esetlegesen bekövetkezett változásokról a Közbeszerzési Csoportot értesítse.
3. A közbeszerzési eljárásba bevont személy – ide értve a Döntéshozó személyét is – a bevonását követően köteles nyilatkozni az összeférhetlenség fenn, illetve fenn nem állásáról az erre rendszeresített nyomtatvány kitöltésével (6.-7. számú melléklet), illetve a Kbt. vonatkozó rendelkezései által meghatározott esetben köteles csatolni a távolmaradási nyilatkozatot.
4. Az eljárásba bevont személy tevékenységét addig nem kezdheti meg, ameddig a fenti nyilatkozatok rendelkezésre nem állnak.
5. Amennyiben az összeférhetlenség a nyilatkozat aláírását követően áll be, úgy köteles a Közbeszerzési Csoportot erről haladéktalanul értesíteni, aki intézkedik az új Bíráló Bizottsági tag/egyéb bevont személy kijelölésének kezdeményezéséről.
6. Az összeférhetlenségi és titoktartási szabályok betartásáért az érintett munka-, polgári- illetve büntetőjogi felelősséggel tartozik.
7. A közbeszerzési eljárások során a közbeszerzési eljárásba bevont személyek (szervezetek) kötelesek a tudomásukra jutott információkat bizalmasan kezelni. Amennyiben valamely személy esetében kiderül, hogy a titoktartási kötelezettségét megszegte, a közbeszerzési eljárásban való további részvételből azonnal ki kell zárni, és pótlásáról – ha indokolt – gondoskodni kell. Felelősségre vonása érdekében teendő jogi lépések kezdeményezéséről Döntéshozó határoz.
8. A titoktartás kiterjed az Ajánlattevőktől bekért vagy kapott információkra is. A közbeszerzési eljárásban résztvevő személy az Ajánlattevőktől tudomására jutott információkat köteles bizalmasan kezelni, azokat csak a közbeszerzési eljárásban ellátandó feladatai teljesítése érdekében használhatja fel.

6. pont

A beszerzés tervezése, beszerzési igények minősítése

6.1. A beszerzés tervezése

- 6.1.1. A beszerzési igény szakmai tartalmának, a megkötendő szerződés finanszírozási és jogi feltételeinek meghatározása, a szerződő partner kiválasztása és határidőre történő teljesítése, azaz az önkormányzati feladatellátást szolgáló beszerzési igény határidőre történő teljesítése érdekében a Hivatal szervezeti egységei kötelesek együttműködni.
- 6.1.2. A hatékony együttműködés megszervezése a beszerzés tárgya szerinti szervezeti egység feladata.
- 6.1.3. A szervezeti egység vezetője a beszerzés tervezése során – különösen városfejlesztési-, üzemeltetési szempontból jelentős, vagy jelentős értékű beszerzési igény esetén – konzultációt, munkacsoport felállítását, külső szakértő bevonását, az adott eljárás előkészítésére irányadó ütemterv készítését kezdeményezheti a jegyzőnél.
- 6.1.4. A tervezés körébe tartozó feladatok különösen:
- igény-, helyzet-, illetve piacfelmérés, (szervezeti egység)
 - beszerzés tárgyának meghatározása, (szervezeti egység)
 - becslült érték meghatározása, (szervezeti egység)
 - a beszerzés Kbt. szerinti minősítése (Közbeszerzési Csoport)

- az eljárásba bevonandó személyek megbízása, (szervezeti egység javaslatára a Döntéshozó)
- javaslat eljárási rezsim és típus kiválasztására (Közbeszerzési Csoport).

- 6.1.5. A helyzet-, illetve piacfelmérést, valamint a becslült érték meghatározását a közbeszerzés tárgya szerinti szakértelemmel rendelkező szervezeti egység végzi oly módon, hogy lehetőség szerint 3 db előzetes, indikatív árajánlatot kér be az adott eljárás vonatkozásában, vagy nyilvánosan elérhető honlapról kigyűjti a beszerzés tárgyára vonatkozó piaci árat (árakat), vagy a szakmai kamarai honlapról letölti az adott szolgáltatás megrendelése esetén alkalmazandó kamarai ajánlást, illetve más, arra alkalmas módon dokumentálja a beszerzés becslült értékét. (Kbt. 28. §) A becslérték meghatározásának módszerét a közbeszerzési eljárás előkészítését elrendelő lapon a szervezeti egység vezetője feltünteti, valamint csatolja a becslült érték meghatározását tartalmazó dokumentumokat.

6.2. A beszerzési igény minősítése

- 6.2.1. A Közbeszerzési Csoport feladata a felmerülő beszerzési igények közbeszerzési szempontból történő minősítése, a Kbt. vonatkozó rendelkezései alapján. A minősítés eredményét a Közbeszerzési Csoport a Beszerzés minősítő lapon rögzíti, és rövid indoklással javaslatot tesz az alkalmazandó beszerzési eljárás módjára (közbeszerzés, avagy értékhatár alatti beszerzés – 1. számú melléklet).

7. pont

Közbeszerzési eljárások előkészítése, megindítása

1. A közbeszerzési eljárás előkészítésének elrendelése az erre rendszeresített nyomtatvány kitöltésével, szükség esetén melléklet csatolásával történik. (4. számú melléklet).
2. A közbeszerzési tervben szereplő közbeszerzési eljárás előkészítését – a közbeszerzés tárgya szerinti, a Hivatal szervezeti egységei közötti munkamegosztásról szóló szabályzat alapján szakértelemmel rendelkező szervezeti egység kezdeményezése alapján – a Döntéshozó rendeli el. Amennyiben a közbeszerzés építési beruházás megvalósítására, vagy annak előkészítő tevékenységére irányul, a közbeszerzési eljárás megindítása akkor lehetséges, ha azt megelőzően az önkormányzati beruházások előkészítéséről, jóváhagyásáról és megvalósítási rendjéről szóló 21/2011. (III.25.) számú önkormányzati rendeletben (továbbiakban: Rendelet) meghatározott célokman/előkészítési engedélyokmány aláírásra került.
3. Már megkötött szerződés (pl.: keret-megállapodás) terhére történő beszerzési igény esetén az erre rendszeresített formanyomtatvány (Lehívási igény) kitöltésével kell kezdeményezni a Közbeszerzési Csoportnál a beszerzést. (2. számú melléklet).
4. Az előkészítés körébe tartozó feladatok különösen:
- Bíráló Bizottság (továbbiakban: Bizottság vagy BB) felállítása, tagok megbízása, ülésrend javaslat elkészítése
 - összeférhetlenségi, adott esetben távolmaradási nyilatkozatok bekérése (Közbeszerzési Csoport)
 - Ajánlati/részvételi felhívás, elkészítése, (BB)
 - releváns határidők, határnapok megjelölése,
 - az eljárás dokumentumainak elkészítése különös tekintettel a közbeszerzési műszaki leírásra és a szerződéstervezetre (szerződési feltételekre), (BB)
 - a 6.1.4. pontban meghatározott feladatok (ott megjelölt szervezeti egységek).
5. Amennyiben az előkészítés – különösen a közbeszerzési dokumentumok tartalmának meghatározása – során a közbeszerzés tárgya szerinti szakértő bevonásának igénye merül fel, úgy a szakiroda vezetője erről haladéktalanul írásban tájékoztatja a Döntéshozót.

8. pont

Az ajánlatkérő nevében eljáró és az eljárásba bevont személyek

1. A közbeszerzési eljárás valamennyi szakaszában (így különösen annak előkészítése, a felhívás és a dokumentáció elkészítése, az ajánlatok értékelése során) az ajánlatkérő nevében eljáró, illetve az eljárásba bevont személyeknek megfelelő – a közbeszerzés tárgya szerinti, közbeszerzési, pénzügyi és jogi – szakértelemmel kell rendelkezniük.
2. A közbeszerzési eljárás lefolytatásának támogatásához, a Kbt. 27. § (3) bekezdésében előírtak alapján, felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó bevonásáról a Döntéshozó gondoskodik. A felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó teljes körűen felel az eljárás szakszerűségéért és a közbeszerzési jogszabályokban foglaltaknak való megfelelésért. Feladatait teljes körűen a vele kötött szerződés határozza meg.

3. Amennyiben az eljárás sikeres lefolytatásához annak tárgya szerinti szakértelem a Hivatalon belül nem biztosítható megfelelően, külső szakértő bevonásával kell a Kbt. 27.§ (3) bekezdése szerinti törvényi követelményt teljesíteni. A külső szakértő rendelkezésre állásáról a szakiroda kezdeményezésére a Döntéshozó köteles gondoskodni.

II. A KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁS LEFOLYTATÁSA, RÉSZTVEVŐINEK FELADATAI ÉS FELELŐSSÉGE

9. pont
Döntéshozó

1. Az Önkormányzat, mint Ajánlatkérő nevében lebonyolított közbeszerzések esetében főszabályként döntéshozó a Polgármester. Kivételt képeznek azok a beszerzések, amelyek tárgyában az eljárást lezáró döntés meghozatala a helyi önkormányzatokról szóló törvény, vagy más jogszabály alapján a Közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik. A Hivatal, mint önálló Ajánlatkérő nevében lebonyolított közbeszerzések esetében főszabályként döntéshozó a Jegyző.
2. Döntéshozó jogosult a jelen szabályzatban meghatározott felelősségi körök alapján az adott közbeszerzési eljárás előkészítése során a belső felelősségi rend megállapítására és a Bíráló Bizottság felállítására, továbbá az előző pontban megjelölt kivétellel az eljárás eredményének megállapítására.
3. A Döntéshozó – a Bíráló Bizottság döntés-előkészítő anyagai alapján – az eljárást lezáró döntést meghozza. Döntési javaslattal ellentétes döntését indokolnia kell.
4. A Döntéshozó köteles a döntését – a Kbt. rendelkezéseinek megfelelően határidőben meghozni.
5. A Döntéshozó felel a döntés jog-, és célszerűségéért.
6. A döntéshozó a döntési javaslatot tartalmazó Bíráló Bizottsági jegyzőkönyvet döntéshozatali záradékkal látja el.
7. A Közgyűlés a közbeszerzési eljárást lezáró döntés meghozatalára irányuló javaslatról név szerinti szavazással határoz.

10. pont
Bíráló Bizottság

A közbeszerzés megvalósítása során az eljárás valamennyi résztvevője köteles körültekintően, szakszerűen és határidőben elvégezni feladatát a Kbt. alapelveinek és az Ajánlatkérő érdekeinek érvényre juttatása érdekében.

1. Minden egyes közbeszerzési eljárásban Bíráló Bizottság (továbbiakban Bizottság) kerül felállításra. Egyidejűleg több Bizottság is működhet, így egy személy akár egyszerre több Bizottság tagja is lehet. A Bizottságban az Ajánlatkérővel közalkalmazotti, köztisztviselői jogviszonyban nem álló személy is részt vehet (a továbbiakban: külső szakértő tag).
2. A Bizottság mandátuma a kijelölésétől az eljárás befejezéséig tart, ami az eredményről, vagy eredménytelenségről szóló tájékoztató hirdetmény megküldésének időpontja. A Bizottság érdemi intézkedéseinek, döntési javaslatainak meghozatala során a közbeszerzés tárgya szerinti, a pénzügyi és a jogi-közbeszerzési szakértelmet biztosítani kell.
3. A Bizottság tagjait minden közbeszerzési eljárás esetén – a Közbeszerzési Csoport javaslatára – írásban a Döntéshozó jelöli ki a megbízólevél aláírásával (eseti Bíráló Bizottság). A Döntéshozó felállíthat állandó, több eljárásra kiterjedő hatáskörrel rendelkező Bíráló Bizottságot is. (3. számú melléklet).
4. A Bizottság munkáját az elnök szervezi, valamint képviseli ajánlatkérőt az eljárás lefolytatása során, amennyiben jogszabály, vagy jelen szabályzat másképp nem rendelkezik.
5. A Bizottság kötelező tagjai a következők:
- Közbeszerzési Csoport,
 - a közbeszerzés tárgya szerinti szakértelemmel rendelkező szervezeti egység vezetője, vagy az általa delegált személy, vagy (megfelelő szakértelem hiányában) külső szakértő,

- a Közgazdasági Iroda vezetője, vagy az általa delegált személy, vagy (megfelelő szakértelem hiányában) külső szakértő,
 - jogi szakértelemmel rendelkező személy,
 - felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (szükség szerint).
6. A bizottsági tagok kijelölésekor – illetve helyettesítések esetén – figyelembe kell venni a Kbt. ide vonatkozó rendelkezéseit. Egy Bíráló Bizottsági tag többféle szakértelemmel is rendelkezhet. A Bizottság megalakulását megelőzően részletesen ismertetni kell a tagokkal az összeférhetetlenségi és titoktartási előírások tartalmát és annak következményeit.
7. A Döntéshozó a Bíráló Bizottságba a kötelező tagokon kívüli más tagot/tagokat is delegálhat.
8. A Bizottság tagjainak kötelező személyesen részt venni a Bizottság munkájában és a Bizottsági üléseken. Amennyiben valamely tag a részvételre akár csak időlegesen is képtelenné válik (betegség, szabadság stb.), köteles azonnali hatállyal jelezni azt a Közbeszerzési Csoportnak, aki gondoskodik a helyettesítés kezdeményezéséről a delegálónál.
9. A Bizottság feladatai:
- eljárási rezsim és eljárás fajta meghatározása,
 - alkalmassági feltételek, értékelési (rész)szempontok és azok súlyának meghatározása az ajánlatok értékelésében,
 - releváns határidők, határnapok megjelölése az eljárás dokumentumainak elkészítése, különös tekintettel a közbeszerzési műszaki leírásra és a szerződéstervezetre (szerződési feltételekre),
 - kiegészítő tájékoztatás megadása,
 - az esetleges konzultáción, helyszíni bejáráson a Bíráló Bizottság legalább két tagja köteles részt venni,
 - részvételi jelentkezések, ajánlatok felbontásán történő részvétel,
 - a bontásról, konzultációs, valamint a helyszíni bejárásról jegyzőkönyv elkészítése és az érintetteknek történő megküldése.

A Bizottság tagjainak általános és kötelező feladata az üléseken való aktív részvétel, az ülésekre való felkészülés, a bizottsági döntések meghozatalában való közreműködés.

- Döntés a következő témákban:
 - Ajánlattevő(k)/részvételre jelentkező(k) alkalmassága, alkalmatlansága.
 - Ajánlattevő(k)/részvételre jelentkező(k) kizárása.
 - Ajánlat(ok)/részvételre jelentkezés(ek) érvényessége, érvénytelensége.
 - Az érvényes ajánlatok eljárást megindító felhívásban leírtak szerinti értékelése (pontozása).
 - A Döntéshozónak írásbeli szakvélemény és döntési javaslat készítése a javasolt beszerzésről és nyertes Ajánlattevő személyéről (döntési javaslat megtétele).
 - Szakmai támogatás biztosítása jogorvoslati eljárás esetén (a Bizottság mandátumának megszűnése után is), együttműködés a jogi képviselővel, felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadóval.
10. A Bizottság tagjainak nevesített feladatai a következők:
- Összeférhetetlenségi nyilatkozatok megtétele.
 - Az Ajánlatok értékelése és bírálata, döntési javaslat elkészítése.
11. A Bíráló Bizottság a munkarendjét úgy határozza meg, hogy megfelelő időt biztosítson a döntéshozatalra.

11. pont
Közbeszerzés tárgya szerinti szakértelemmel rendelkező szervezeti egység

1. A Közbeszerzés tárgya szerinti szakértelemmel rendelkező szervezeti egységek (irodák, vagy csoportok) a Hivatal ügyrendjében megjelölt szervezeti egységek lehetnek.
2. A közbeszerzés tárgya szerinti szakértelemmel rendelkező szervezeti egység kötelezettsége, hogy a feladatkörében felmerülő beszerzési igényt a Közbeszerzési Csoporttal minősíttesse.
3. Az adott közbeszerzés tervezése, az eljárás előkészítése során a közbeszerzés tárgya szerinti szakértelemmel rendelkező szervezeti egységnek az alábbi feladatai vannak:
- Beszerzési igény jelzése – lehetőség szerint – a költségvetés készítésekor

- Közreműködés a közbeszerzési terv összeállításában.
- Becsült érték megállapítása, tekintettel a Kbt.-ben foglaltakra
- Amennyiben releváns, annak bejelentése, hogy a közbeszerzés az önkormányzati beruházások előkészítéséről, jóváhagyásáról és megvalósítási rendjéről szóló 21/2011.(III.25.) rendelet hatálya alá tartozik és az abban foglaltaknak megfelelő dokumentálása.
- A beszerzés minősítésére szolgáló adatlap kitöltése és benyújtása a Közbeszerzési Csoport felé.
- Kellő mennyiségű információ begyűjtése az indítani kívánt beszerzés tervezése során, az eljárás alapos, szakszerű előkészítése érdekében.
- Közbeszerzés tervezésének, eljárás indításának kezdeményezése, olyan időpontban, hogy a feladat végrehajtására vonatkozó szerződés a kellő időben létrejöhessen (közbeszerzési ütemterv/projektterv). Felelősségi köre kiterjed a beszerzés szükségességére, célszerűségére, időszerűségére és a megkötött szerződés célszerűségére.
- Beszerzés tárgyának és mennyiségének meghatározása
- Műszaki leírás összeállítása
- Közreműködés a bírálati szempontok valamint az alkalmassági feltételek meghatározásában
- Építési beruházás esetén tervdokumentumok, engedélyek rendelkezésre állásának biztosítása a Közbeszerzési Csoport által megjelölt példányszámban.
- Az ajánlatok /részvételi jelentkezések műszaki/szakmai értékelése, bírálata
- Tárgyalásos eljárásoknál az Ajánlatkérő szükség szerinti képviselte.
- A szerződés teljesítésének ellenőrzése, és annak dokumentálása a Kbt. 142. §-ában foglaltak alapján. E kötelezettség keretében a szervezeti egység vezetője köteles ellenőrizni és dokumentálni azon szerződéses kötelezettségek teljesítését, amelyeket a közbeszerzési eljárásban az értékelés során figyelembe vett, valamint minden, a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítést, annak okait és – adott esetben – a szerződésszegéssel kapcsolatos igények érvényesítését.
- A közbeszerzési eljárás eredményeként létrejött szerződések teljesítéséről szóló jelentés megküldése a Közbeszerzési Csoportnak. (5. számú melléklet)
- Szükség esetén szerződés módosításának kezdeményezése.
- Kiegészítő tájékoztatás megadásában közreműködés.
- Az eljárás lefolytatásához szükséges szakértelem hiánya esetén külső szakmai szakértő bevonásának kezdeményezése.

12. pont
Közgazdasági Iroda

1. A Közgazdasági Irodának a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatban a következő feladatai vannak:
Költségvetés készítésekor a felmerülő beszerzési igények tárgyában egyeztetés a szakirodákkal.
 - Az adott közbeszerzésre vonatkozó forrás rendelkezésre állásának igazolása, a költségvetési előirányzat meghatározása, a közbeszerzési eljárás előkészítését indító dokumentum pénzügyi ellenjegyzése.
 - Az ajánlatok /részvételi jelentkezések pénzügyi/gazdasági értékelése, bírálata.
 - Az Ajánlattevők által benyújtott pénzügyi-számviteli jellegű kérdések megválaszolása, a válaszok eljuttatása a Közbeszerzési Csoport által megjelölt határidőre.
 - A Közbeszerzési Csoport értesítése a befolyt ajánlati biztosítékokról, illetve az ajánlati biztosítékok visszautalásáról.
 - Közbeszerzési szerződések pénzügyi teljesítése, a Kbt. vonatkozó előírási alapján.
 - A Döntéshozó számára rendszeres vagy alkalmoszerű pénzügyi kimutatások készítése a közbeszerzéshez kapcsolódó költségekről és bevételekről.
 - Felelősségi köre kiterjed a közbeszerzés pénzügyi fedezetének ellenőrzésére, a megkötött szerződésben foglalt pénzügyi teljesítések határidejének betartására, a likviditási forrás biztosítására.
 - Közzétételi/hirdetmény-feladási költségek átutalása iránti intézkedések megtétele a BB elnökének javaslatára.

13. pont
Közbeszerzési Csoport szerepe és feladatai

1. A Közbeszerzési Csoport fő feladatai:
 - az éves közbeszerzési terv összeállítása, (Tájékoztató a Közgyűlés részére)
 - a konkrét közbeszerzési eljárásokhoz nem kapcsolódó közbeszerzési adatszolgáltatás elvégzése, nyilvánosság biztosítása a Kbt. előírásainak figyelembevételével
 - a beszerzések minősítése a Kbt. vonatkozó rendelkezései alapján javaslat a közbeszerzési eljárások felelősségi rendjének meghatározására
 - az adott eljárás felelősségi rendjéhez igazodóan a szükséges dokumentumok elkészítése, előkészítése, illetve intézkedés megtétele
 - ellátja a Bíráló Bizottság létrehozásával kapcsolatos döntés előkészítési feladatokat és a Bíráló Bizottság működésével kapcsolatos koordinációs (elnöki) feladatokat
 - a Bíráló Bizottság ülésein jegyzőkönyv készítéséről gondoskodik, mely tartalmazza a közbeszerzési dokumentumok elfogadásáról szóló határozatokat, valamint a közbeszerzési eljárás lebonyolításával kapcsolatos ütemtervet
 - szükség esetén a hirdetmények feladása, hirdetmény-ellenőrzés díjának átutalása érdekében intézkedés a Közgazdasági Iroda felé
 - tárgyalásos eljárásoknál az Ajánlatkérő képviselte
 - a döntési javaslatot tartalmazó Bíráló Bizottsági jegyzőkönyv előterjesztése Döntéshozó elé
 - a közbeszerzési eljárás eredményeként létrejött szerződéskötés koordinálása annak mindkét fél általi aláírásáig, a Hivatal vonatkozó szabályzatában foglaltak figyelembevételével
 - jogorvoslati eljárás esetén Ajánlatkérő képviselőtét ellátó személy munkájának támogatása
 - a Bíráló Bizottság működésével összefüggő minden irat megőrzésével, archiválásával, rendelkezésre bocsátásával kapcsolatos feladatok ellátása
 - jegyzőkönyv készítése az adott eljárás felelősségi rendje szerint:
 - o minden Bizottsági ülésről
 - o helyszíni bejárásról / konzultációról
 - o az ajánlatok bontásról
 - A Kbt. vonatkozó rendelkezései szerinti dokumentálás ellátása
 - közbeszerzési kérdésekben szakmai állásfoglalás bekérése, a Kbt. előírásainak szakszerű gyakorlati alkalmazása, jogalkalmazást segítő kiadványok beszerzése
 - közbeszerzési kérdésekben az Európai Bizottság, a Közbeszerzési Hatóság és a Közbeszerzési Döntőbizottság, valamint a bíróságok álláspontjának, döntéseinek, ítélezési gyakorlatának megismerése.

14. pont
Más ajánlatkérőkkel együttesen, illetve más ajánlatkérők javára lefolytatott eljárások szabályai

1. Amennyiben Ajánlatkérő a Kbt. 29-30. § alkalmazásával más ajánlatkérő javára (vagy más ajánlatkérő javára is) folytat le közbeszerzési eljárást, úgy jelen szabályzat rendelkezéseit kell alkalmazni az alábbiak szerinti eltéréssel.
2. Más ajánlatkérő javára (is) szolgáló közbeszerzési eljárás megvalósítására csak abban esetben kerülhet sor, ha az eljárás lefolytatására irányuló meghatalmazás és a felek közötti megbízási szerződés/együttműködési megállapodás aláírásra került.
3. A (14.2) pont szerinti megállapodásban a közbeszerzési eljárással érintett feleknek rendelkezniük kell
 - a beszerzés pontos műszaki tartalmának meghatározásáról, a becstértékről ill. annak megállapítási módjáról
 - a költségelölekezés,- térítés módjáról, esetleges díjmegállapításról
 - a bíráló bizottság összetételéről, a bírálati szempontok meghatározásáról
 - a rendelkezésre álló pénzügyi fedezet mértékéről
 - jelen Közbeszerzési Szabályzat alkalmazásának kötelezettségéről
 - a Bíráló Bizottság döntési javaslatát követő döntéshozatali eljárásról, ill. a döntéshozó személyéről.

15. pont
- Közbeszerzési eljárás alapján kötött szerződés módosítása
1. Annak megítélése, hogy a szerződés módosítása megtörténhet-e, illetve a szerződés módosítása új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül megtörténhet-e, a Közbeszerzési Csoport feladata. A módosítás elbírálásakor a Közbeszerzési Csoportnak figyelembe kell vennie a közbeszerzés tárgya szerinti szakértelemmel rendelkező szervezeti egység igényeit és indokait, (pl. a határidőkre, illetve a lényeges piaci körülményekre vonatkozóan) továbbá – amennyiben ilyen bevonásra került – a felelős akkredítált közbeszerzési szaktanácsadó állásfoglalását.

2. A Közbeszerzési Csoport feladata a közbeszerzési szerződések módosításának, valamint adott esetben az erről szóló tájékoztatónak az elkészítése, a hirdetmény megjelentetéséről való gondoskodás.

3. Ha a szerződésmódosítási igények alapján közbeszerzési eljárás lefolytatására van szükség, akkor a Kbt. és jelen szabályzat szerint kell megfelelően eljárni.

16. pont
- Jogorvoslati eljárások támogatása
1. A közbeszerzési jogorvoslatokkal kapcsolatos feladatok kezelése a BB és a Döntéshozó hatáskörébe tartozik. A Kbt. 145. § (7) bekezdése alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság előtti jogorvoslati eljárásban a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói, jogtanácsosi vagy ügyvédi képviselet kötelező.

2. A jogorvoslati eljáráshoz szükséges iratanyagot a Közbeszerzési Csoport állítja össze és haladéktalanul a képviseletet ellátó személy rendelkezésére bocsátja.

3. Az Ajánlatkérő hivatalos álláspontjának megfogalmazása, valamint az összes iratanyag eljuttatása az illetékes szervek számára a képviseletet ellátó személy feladata.

4. Az Ajánlatkérő nevében tett jogi nyilatkozatok előkészítéséhez a Döntéshozó köteles a beszerzés tárgya szerinti szakértelemmel rendelkező szervezeti egység vezetőjét, vagy a megbízott szakmai szakértőt, illetve az eljárás Bíráló Bizottságának tagjait az eljárásba bevonni.

III. KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK ELLENŐRZÉSÉNEK RENDJE

17. pont
- Közbeszerzési eljárások ellenőrzése
1. A közbeszerzési eljárások belső ellenőrzési rendszerben történő ellenőrzése a belső ellenőr, illetve a Jegyző hatáskörébe tartozik, a Belső ellenőrzés éves munkaterve szerint történik.

2. Az ellenőrzés kiterjed az eljárások, valamint az eljárás során keletkezett dokumentumok rendszerezésének szabályszerűségére, valamint a szerződések megkötésére, módosítására és teljesítésére.

3. A közbeszerzések monitoring rendszerben történő ellenőrzése a Jegyző hatáskörébe tartozik.

18. pont
- Záró rendelkezések
1. Az Ajánlatkérő szervezetnél közbeszerzést végző, illetve abba bevont személyek és szervezetek kötelesek a vonatkozó jogszabályok és a jelen szabályzat előírásait áttanulmányozni, értelmezni és az azokban foglaltak szerint a tőlük elvárható gondossággal eljárni.

2. Jelen szabályzat 2016. március 1. napján lép hatályba. Rendelkezéseit a hatálybalépését követően indult közbeszerzési eljárások esetében alkalmazni kell. Jelen szabályzat hatálybalépésével egyidejűleg az Érd Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése 138/2011. (IV. 28.) számú határozatával jóváhagyott Közbeszerzési Szabályzat hatályát veszti.

Mecsériné
dr. Szilágyi Erzsébet
jegyző

T. Mészáros András
polgármester

1. számú melléklet

BESZERZÉS MINŐSÍTŐ LAP
(új igény minősítésére)

Beszerezést igénylő szervezeti egység	
Kapcsolattartó neve, telefonszáma	
Beszerezés tárgya	
Beszerezés mennyisége	
Beszerezés becsült értéke, megállapításának módja	
Munka, szállítás tervezett kezdete	
Szerződés aláírásának tervezett dátuma	
Szerződés időtartama	
Javasolt szállító(k) megnevezése (meghívásos eljárás esetén)	
Az adott évben a hasonló tárgyú beszerzések becsült összértéke az igénylő szervezetnél:	
A közbeszerzési minősítés kért határideje	

Érd,

.....
Irodavezető/Csoportvezető

.....
Átvevő

Beszerezés tárgyának Kbt. minősítése	
Megjegyzés:	
Minősítő aláírása dátum	

2. számú melléklet

LEHÍVÁSI IGÉNY

meglévő szerződés (keretmegállapodás) terhére történő lehíváshoz

Beszerezést igénylő szervezeti egység	
Ügyintéző neve, telefonszáma	
Vonatkozó szerződés (keretmegállapodás) megnevezése	
Beszerezés tárgya	
Beszerezés mennyisége	
Beszerezés becsült értéke	
Munka, szállítás tervezett kezdete	
Szerződés időtartama/ teljesítés határideje:	
A teljesítés helye	

Érd,

Csatolt mellékletek:

- a beszerzés tárgynak részletes ismertetése, műszaki leírás, minőségi követelmények, szerződés teljesítésével kapcsolatos különleges követelmények, igényelt teljesítési biztosítékok
- költségvetési kiírás

irodavezető

A közbeszerzési eljárás fedezete a ... évi költségvetés ... előirányzata terhére biztosított.

közgazdasági irodavezető /aláírás kelte

A közbeszerzési eljárás megindítását javasolom:

jegyző/aláírás kelte

A közbeszerzési eljárás megindítását elrendelem:

döntéshozó/aláírás kelte

3. számú melléklet

MEGBÍZÓLEVÉL

részére

A megbízás tárgya: Közbeszerzési Bíráló Bizottság munkájában való részvétel

A közbeszerzési eljárás tárgya:

A megbízás időtartama:

A megbízottra vonatkozó általános szabályok:

A Bizottság tagja felelős a Közbeszerzési törvény (Kbt.) előírásainak betartásáért és a rábízott feladatok végrehajtásáért. A Bizottság tagjának általános feladata az üléseken való aktív részvétel, az ülésekre való felkészülés, a bizottsági döntések meghozatalában való közreműködés.

Munkáját a Közbeszerzési Szabályzatban foglaltaknak megfelelően köteles végezni!

Érd,

döntéshozó

A megbízást elfogadom/ aláírás kelte:

4. számú melléklet

KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁS ELŐKÉSZÍTÉSÉT INDÍTÓ DOKUMENTUM

Beszerezést igénylő szervezeti egység:

Ügyintéző neve, telefonszáma:

Beszerezés tárgya:
(Amennyiben releváns), annak bejelentése, hogy a közbeszerzés az önkormányzati beruházások előkészítéséről, jóvá-hagyásáról és megvalósítási rendjéről szóló 21/2011.(III.25.) ÖK rendelet hatálya alá tartozik. Igen/Nem

Engedélyezési/célokmány száma:

Beszerezés mennyisége:

Beszerezés becsült értéke:

Becsült érték megállapításának alapjául szolgáló dokumentumok:

Munka, szállítás tervezett kezdete:

Szerződés időtartama/ teljesítés határideje:

A beszerzés tárgynak részletes ismertetése, műszaki leírás, minőségi követelmények, szerződés teljesítésével kapcso-laros különleges követelmények, igényelt teljesítési biztosítékok:

Az ajánlattevőkkel szemben támasztott minimum követelmények (műszaki, szakmai illetve pénzügyi alkalmasság):

Értékelési (rész)szempontok és azok súlyának meghatározása az ajánlatok értékelésében:

Az eljárásba bevonandó külső szakértő:

Csatolt mellékletek:

- (1) műszaki/tender dokumentáció ...pl
- (2) költségvetési kiírás ...pl

Érd,

irodavezető

A közbeszerzési eljárás fedezete a ... évi költségvetés ... előirányzata terhére biztosított.
A külső szakértő alkalmazásának fedezete a ... évi költségvetés ... előirányzata terhére biztosított.

közgazdasági irodavezető/ aláírás kelte
A közbeszerzési eljárás megindítását javasolom:

jegyző/ aláírás kelte

A közbeszerzési eljárás megindítását elrendelem:

döntéshozó/ aláírás kelte

5. számú melléklet

JELENTÉS A SZERZŐDÉS TELJESÍTÉSÉRŐL

Szervezeti egység:

Ügyintéző neve, telefonszáma:

A szerződés meghatározása:

A nyertes ajánlattevőként szerződő fél neve, címe:

A szerződéskötés időpontja:

A szerződés időtartama vagy a teljesítés határideje:

A szerződés teljesítése szerződésszerű volt-e:
Az ellenszolgáltatás összege
A szerződés teljesítésének az ajánlatkérőként szerződő fél által elismert időpontja
Az ellenszolgáltatás teljesítésének időpontja
Nem szerződésszerű teljesítés esetén a szerződésszegés típusa, leírása, indoka:

A szerződésszegést elkövető(k) neve, címe:

A szerződést módosították-e:

Egyéb információk:

Érd,

irodavezető

6. számú melléklet

ÖSSZEFÉRHETETLENSÉGI, TITOKTARTÁSI ÉS SZAKÉRTELMI NYILATKOZAT

Alulírott

Név:
Lakcím:
An:
mint a Bíráló Bizottság tagja

az Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata./ Érd Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala (2030 Érd, Alsó u. 1-3.) ajánlatkérő által megindított

..... tárgyú közbeszerzési eljárásban a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (Kbt.) a 25.§ alapján

k i j e l e n t e m

hogy velem szemben a Kbt. 25. § -ában meghatározott összeférhetlenségi okok nem állnak fenn.

Egyben kötelezettséget vállalok arra, hogy a fenti tárgyú közbeszerzési eljárással kapcsolatban tudomásomra jutott a Ptk. 2:47 §- ban meghatározott, közérdekű, vagy közérdekből nyilvános adatnak nem minősülő adatot üzleti titokként kezelem, az eljárással kapcsolatos közbeszerzői titkot megőrzöm, azt sem az eljárás befejezése előtt, sem pedig azt követően jogosulatlan személy tudomására nem hozom.

Tudomással bírok az összeférhetlenség fennállásának és a titoktartási kötelezettségem megszegésének jogkövetkezményeiről.

Kötelezettséget vállalok továbbá arra, hogy a Bíráló Bizottság munkáját és a döntéshozó döntésének előkészítését lelkiismeretesen, a szakmai tudásomnak megfelelően segítem, és tudomásul veszem, hogy a Kbt. 27. §-ában foglaltak alapján a Bíráló Bizottság tagjaként a többi taggal együttesen a döntéshozó elé terjesztett javaslatok megalapozottságáért felelek.

Kijelentem továbbá, hogy a közbeszerzés tárgya szerinti*, jogi*, közbeszerzési*, pénzügyi* szakértelemmel rendelkezem.

Jelen nyilatkozatot a jogkövetkezmények ismeretében, minden befolyástól mentesen, saját kezűleg az alulírott helyen és napon írom alá.

Érd, dátum

.....
aláírás

– a megfelelő szakértelmet jelölő szavakat alá kell húzni

7. számú melléklet

ÖSSZEFÉRHETETLENSÉGI ÉS TITOKTARTÁSI NYILATKOZAT /döntéshozói/

Alulírott

Név:
Lakcím:
mint döntéshozó

az ...ajánlatkérő által megindított

...tárgyú közbeszerzési eljárásban a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (Kbt.) a 25.§ alapján
k i j e l e n t e m

hogy velem szemben a Kbt. 25. § -ában meghatározott összeférhetlenségi okok nem állnak fenn.
Egyben kötelezettséget vállalok arra, hogy a fenti tárgyú közbeszerzési eljárással kapcsolatban tudomásomra jutott a Ptk. 2:47 §- ban meghatározott, közérdekű, vagy közérdekből nyilvános adatnak nem minősülő adatot üzleti titokként kezelem, az eljárással kapcsolatos közbeszerzői titkot megőrzöm, azt sem az eljárás befejezése előtt, sem pedig azt követően jogosulatlan személy tudomására nem hozom.

Tudomással bírok az összeférhetlenség fennállásának és a titoktartási kötelezettségem megszegésének jogkövetkezményeiről.

Jelen nyilatkozatot a jogkövetkezmények ismeretében, minden befolyástól mentesen, saját kezűleg az alulírott helyen és napon írom alá.

Kelt:

.....
aláírás

Melléklet a Közgyűlés 35/2016. (II.25.) határozatához

ÉRD MEGYEI JOGÚ VÁROS LOCAL AGENDA 21

Fenntartható Fejlődés Helyi Programjának Felülvizsgálata

2015. december

Készítette:
Érd Megyei Jogú Város Önkormányzatának
megbízásából a
Bio-Genезis Környezetvédelmi Kft.

Elfogadta Érd Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése
35/2016. (II.25.) számú határozatával

„Ez idő szerint az emberiség kilátásai a jövőre nézvést rendkívül borúsak. Felettébb valószínű, hogy nukleáris fegyvereit önmaga ellen fordítva gyors, de a legkevésbé sem fájdalommentes öngyilkosságot követ majd el. S még ha ez nem történnék is meg, lassú halál fenyegeti, mert megmérgezi, mellesleg pedig megsemmisíti a környezetet, amelyben és amelyből él. Még ha idejekorán megálljt parancsolna is vak és hihetetlenül ostoba ténykedésének, ki van téve annak a veszélynek, hogy fokozatosan elsorvadnak mindazon tulajdonságai, amelyek emberi voltát alkotják. Számos gondolkodó felismerte ezt, és jó néhány könyv tartalmazza azt a felismerést, hogy a környezetpusztítás és a kultúra „hanyatlása” kéz a kézben járnak...”

(Konrad Lorenz)

A program készítésében részt vettek, az adatokat, információkat szolgáltatták:

Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata:

dr. Magyar Melinda, Lakosság Szolgálati Iroda
Eskulics György, Polgármesteri kabinet
Körmöczy Józsefné, Humán Iroda
Dudás Erzsébet, Szociálpolitikai és Egészségügyi Csoport
Farkas Csilla, Pályázati csoport
Csákány Szilvia, Pályázati csoport

A program készítéséhez felhasznált források

- Érd Megyei Jogú Város Fenntartható Fejlődés Helyi Programja, 2010, Bio-Genезis Környezetvédelmi Kft.
- Érd Megyei Jogú Város Fenntartható Fejlődés Helyi Programjának Felülvizsgálata, 2012, Europatender Consulting Kft.
- Érd Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptiójának és Integrált Városfejlesztési Stratégiájának teljes felülvizsgálata, Megalapozó vizsgálatok, 2014, OPUS TEAM KFT., VORTEX AGENCY KFT., Pro Regio Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési és Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság
- Érd Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája, 2014, OPUS TEAM KFT., VORTEX AGENCY KFT., Pro Regio Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési és Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság,
- Érd Megyei Jogú Város, Településfejlesztési Konceptió (2014-2030), 2014, OPUS TEAM KFT., VORTEX AGENCY KFT., Pro Regio Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési és Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság,
- ÉRD MEGYEI JOGÚ VÁROS TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM FELÜLVIZSGÁLATA, 2011, Ipolyvíz Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Kft.

A dokumentumot készítették:

Barta Zoltán
Környezetmérnök

Benkő Krisztián
Környezetvédelmi szakmérnök

TARTALOMJEGYZÉK	
ELŐSZÓ	
1. LOCAL AGENDA 21.....	9
2. HELYZETÉRTÉKELÉS FELÜLVIZSGÁLATA	13
2.1. Földrajzi elhelyezkedés.....	13
2.2. Természeti adottságok.....	14
2.2.1. Éghajlat.....	14
2.2.2. Vízrajz	16
2.2.3. Talajok.....	16
2.2.4. Növényzet	17
2.2.5. Állatvilág.....	17
2.3. Érd fejlődés története	18
2.4. Érd városszerkezete	21
2.5. Táj értékek.....	22
2.5.1. Érd természeti értékei	22
2.5.2. Védett épületek, építmények	26
2.5.3. Régészeti lelőhelyek	30
2.5.4. Egyedi tájértékek.....	30
2.6. Társadalmi helyzet	35
2.6.1. Demográfiai viszonyok	35
2.6.2. Oktatás, képzés.....	37
2.6.3. Művelődés, kultúra.....	40
2.6.4. Sport, kapcsolódás.....	41
2.6.5. Egészségügy	42
2.6.6. Szociális ellátás	45
2.6.7. Közbiztonság	50
2.7. Gazdasági helyzet	51
2.7.1. Mezőgazdaság.....	51
2.7.2. Ipar	51
2.7.3. Szolgáltatás, kereskedelem	51
2.7.4. Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus.....	52
2.7.5. Foglalkoztatás, munkaerő-piaci helyzet.....	52
2.8. Infrastrukturális helyzet	54
2.8.1. Ivóvíz-ellátás, vízgazdálkodás.....	58
2.8.2. Csatornahálózat, szennyvíztisztítás	59
2.8.3. Villamosenergia- és gázellátás.....	60
2.8.4. Hulladékgazdálkodás	61
2.9. Környezeti elemek állapota	62
2.9.1. Levegő.....	62
2.9.2. Felszíni és felszín alatti vizek.....	73
2.9.3. Talaj.....	74
2.9.4. Zaj.....	75
2.9.5. Zöldfelületi rendszer	76

3. HELYZETÉRTÉKELÉS.....	78
3.1. Kérdőívek kiértékelése.....	78
3.1.1. Lakossági kérdőívek kiértékelése	78
3.1.2. Oktatási-nevelési kérdőívek kiértékelése.....	87
3.2. SWOT analízis.....	95
4. STRATÉGIA	98
4.1. Célállapot.....	98
4.2. Prioritások.....	98
4.3. Várható hatások	99
5. MEGVALÓSÍTÁS	102
5.1. Társadalmi pillér	102
5.1.1. Társadalmi szemléletformálás	102
5.1.2. Intézményi működés hatékonyságának növelése	104
5.1.3. Egészségügyi helyzet fejlesztése.....	106
5.1.4. Szociális helyzet fejlesztése	109
5.1.5. Oktatás, képzés fejlesztése.....	111
5.1.6. Közbiztonság fejlesztése	120
5.1.7. Kulturális élet fellendítése	121
5.1.8. Esélyegyenlőségi jogok biztosítása	125
5.1.9. Községi közlekedés fellendítése	127
5.1.10. Gyermek és fiatalok társadalmi beilleszkedésének segítése	129
5.2. Környezeti pillér	130
5.2.1. Környezet ismerete, környezettudatosság.....	130
5.2.2. Települési és épített környezet védelme	134
5.2.3. A lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól (levegő, víz, zaj).....	138
5.2.4. Infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése	142
5.2.5. Energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása	146
5.2.6. Zöldterületek védelme, fenntartása – növény és állatvilág fenntartása.....	148
5.2.7. Hulladékgazdálkodás	149
5.3. Gazdasági pillér.....	154
5.3.1. Nemzetközi együttműködés	154
5.3.2. Az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése.....	155
5.3.3. Ipar fejlesztése.....	157
5.3.4. Mezőgazdaság fejlesztése.....	160
5.3.5. Gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése	161
5.3.6. Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése	165
5.4. A programok áttekintő táblázata és felülvizsgálata.....	172
6. MONITORING ÉS VISSZACSATOLÁS	191
6.1. Cselekvési terv.....	191

ELŐSZÓ

Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata 2010. decemberében készítette el a város Local Agenda 21 Környezeti Fenn-
tarthatósági Tervét a Bio-Genезis Környezetvédelmi Kft.-vel, majd 2012-ben az Europatender Consulting Kft. vé-
gezte el a Program Felülvizsgálatát.
Jelen dokumentáció

ÉRD MEGYEI JOGÚ VÁROS
LOCAL AGENDA 21

Fenntartható Fejlődés Helyi Programjának Felülvizsgálata.

Az elkészített LA 21-et legalább kétévente ajánlott felülvizsgálni annak érdekében, hogy a tervben megfogalmazott
pontok, intézkedési tervek, feladatok továbbra is biztosítják-e a település jövőjét, élhetőségét.

A Local Agenda 21 elkészítésére vonatkozó útmutatókat is figyelembe véve készítettünk két kérdőívet, melynek ki-
értékelésével ismereteket szerezhetünk a város környezetvédelmi, társadalmi és gazdasági szokásairól, igényeiről a la-
kosság városhoz való hozzáállásáról.

Ennek lényege, hogy a kérdőívek által megismert adatokból, információkból olyan fenntarthatósági célokat fogalmaz-
zunk meg, melyek elősegítik a Local Agenda 21 3 fő pillérének (társadalmi, gazdasági, környezeti), ezáltal a Fenntart-
hatósági Fejlődés javítását Érd Városában.

A program felépítése a következő részekből tevődik össze:

- 1. Helyzetelemzés: a LA21 program bemutatása, a város bemutatása (földrajzi, történeti természeti, környezeti,
infrastrukturális, társadalmi és gazdasági helyzetének áttekintésével).
- 2. Helyzetértékelés: a fent ismertetett kérdőívek kiértékelése, SWOT analízis.
- 3. Stratégia: fenntarthatósági célok megfogalmazása, prioritás sorrendjének meghatározása és a várható hatások
megfogalmazása.
- 4. Megvalósítás: a LA21 3 fő pillérét figyelembe véve a célok megvalósítására vonatkozó programok, részprogramok,
melyeket az Önkormányzattal történt egyeztetéseket követően együttesen határoztunk meg.
- 5. Monitoring: célok és indikátorok meghatározása a fejlesztések tükrében 20 éves időtartamra.

**Az eredeti Program és a Felülvizsgálat során ugyanaz a két kérdőív került kitöltésre. A 2010-ben és a 2015-
ben kitöltött kérdőívek kiértékelésének összehasonlításával határoztuk meg a Program megvalósítási idősza-
kában elért eredményeket, változásokat.**

A Local Agenda 21 megvalósításának lépései

- 1. Külföldi és hazai példák feltárása, az LA 21 folyamat eddigi eredményeinek értékelése
 - A Local Agenda 21 lépéseinek, eszközeinek meghatározása
- 2. Jogi, társadalmi, gazdasági, környezeti helyzetelemzés
 - Az LA21 jogszabályi háttérének feltárása és más tervekhez, dokumentumokhoz való kapcsolódásának (il-
leszkedésének) vizsgálata.
 - A város gazdasági, társadalmi és környezeti állapotának, folyamatainak elemzése statisztikai adatok segítségével.
 - A fenntarthatósággal kapcsolatos kérdőíves kutatás elvégzése.
 - A statisztikai indikátorokat kiválasztása a változások követéséhez.
- 3. Partnerség, bevonás
 - A lakosság, valamint a szakmai és civil szervezetek bevonása a programba, középiskolák kérdőíves felkeresése,
konzultációk lefolytatása és az Önkormányzat honlapjára felhelyezett kérdőívvel történő információ, adatgyűjtés.
- 4. Stratégiai csoport felállítása

- A helyi önkormányzati döntéshozókból, szakmai szervezetek és az oktatási intézmények képviselőiből, vala-
mint a LA 21 folyamatot vezető szervezet tagjaiból álló stratégiai csoport megalakítása.
- 5. Akciótervezés
 - A stratégiai dokumentum részét képező akciók pontos meghatározása.
 - A tervezés felügyelete, koordinációja.
 - A korábbi ágazati tervek beépítése a LA 21 folyamatba.
- 6. Kommunikáció
 - Az Interneten, valamint a helyi nyomtatott sajtón keresztül történő kommunikáció.
 - A lakosság valamint a szakmai, civil szervezetek visszajelzésének megfelelő fogadása.
- 7. Végtermék
 - A gyakorlatban kettős végtermékről beszélhetünk. Egyrészt létrejön egy *stratégiai dokumentum*, ami a helyzet-
elemzés mellett tartalmazza a stratégiai akciókat, és konkrét javaslatokat tesz, lépéseket fogalmaz meg a város
hosszú távú, fenntarthatóság felé mutató működésére. Másrészt a feljebb ismertetett lépések megfelelő koordi-
náció esetén egy *folyamatot indítanak el*, ami a környezettudatosság növelésében, a lakossági és intézményi (pl.
vállalati, önkormányzati) döntésekben jelenik meg.
- 8. Monitoring
 - Mivel egy hosszú távú folyamat elindításáról van szó, ezért a LA 21 megalapozását és a stratégiai dokumentum
létrejöttét követően is komoly szükség van a Local Agenda 21 folyamat működésének nyomon követésére. A mo-
nitoring csoport felállítása a stratégiai csoportban helyet kapó intézményi képviselők feladata.

1. LOCAL AGENDA 21

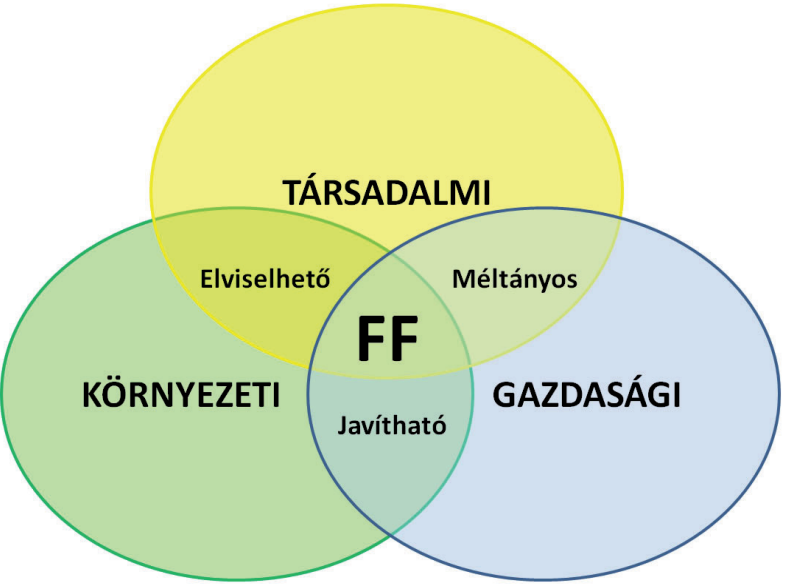
A nyolcvanas évek elején jelent meg a „fenntarthatóság” vagy a „fenntartható fejlődés” kifejezés a nemzetközi
szakirodalomban.

1983-ban az ENSZ Közgyűlés határozata alapján megkezdte munkáját az ENSZ Környezet és Fejlődés
Világbizottsága, amelyet Gro Harlem Brundtland norvég miniszterelnöknő vezetett. (E huszonkét tagú bizottságnak
tagja volt Láng István akadémikus is.) A Bizottság 1987-ben „Közös jövőnk” címmel kiadott jelentésében a gazdasági
növekedés olyan új korszakának lehetőségét vázolta fel, amely a fenntartható fejlődés globális megvalósítására épít,
megőrzi a természeti erőforrásokat, s amely megoldás lehetne a fejlődő országok nagy részében elhatalmasodó
szegénység leküzdésére is.

A jelentés nagyon röviden és tömören határozta meg a fenntartható fejlődés fogalmát: **„a fenntartható fejlődés olyan
fejlődés, amely kielégíti a jelen szükségleteit, anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is
kielégíthessék szükségleteiket”.**
(Forrás: www.wikipedia.hu enciklopédia)

A fenntartható fejlődés három alappilléren nyugszik: a szociális (társadalmi), a gazdasági és a környezeti pillérek
és mindhármát együttesen, kölcsönhatásaik figyelembevételével mérlegelni kell a különböző fejlesztési stratégiák,
programok kidolgozása során, illetve a konkrét intézkedésekben, cselekvésekben. A fenntartható fejlődés, mint
általános stratégiai cél „bevonult” a nemzetközi konferenciák, szervezetek dokumentumaiba és a nemzeti kormányok
cselekvési programjaiba.

1. ábra: A Fenntartható Fejlődés alappillérei

(Forrás: www.wikipedia.hu enciklopédia)

A fejlődés alapvető célja tehát a szociális jólét, a méltányos életfeltételek lehetőségének biztosítása mindenki és egyaránt a jelenlegi és a jövőbeli nemzedékek számára, ami csak úgy lehetséges, ha közben fenntartható módon hasznosítjuk a természeti erőforrásokat, elkerüljük a káros hatásokat, s különösen a környezet állapotában bekövetkező visszafordíthatatlan változásokat.

A Világ Tudományos Akadémiáinak Nyilatkozata megfogalmazásában: **„A fenntarthatóság az emberiség jelen szükségleteinek kielégítése, a környezet és a természeti erőforrások jövő generációk számára történő megőrzésével egyidejűleg.”** (Átmenet a fenntarthatóság felé; Világ Tudományos Akadémiáinak Nyilatkozata, Tokió, 2000).

Mi a fenntartható fejlődés?

Az emberiség, az egyes emberek és társadalmak közvetlenül vagy a gazdaság révén szükségleteik kielégítése érdekében természetes környezetükből veszik el azokat a javakat, amelyeket a földi rendszer létezése óta felhalmozott. A fenntarthatóság biztosítása azt kívánja tőlünk, hogy a jelen és jövő generációk létfeltételeihez szükséges természeti és épített környezet minőségét, értékeit megőrizzük. Ettől a rendszertől az ember annyit és olyan körülmények között vehet el, hogy ne sértse saját létkielégítésének jövőbeli esélyeit. A fenntartható fejlődés célja mindezek értelmében az emberi társadalom fenntartása.

Ebben a feladatban a környezet feltételként jelenik meg, amely azt jelenti, hogy addig a mértékig használhatjuk természetes környezetünk erőforrásait, amíg nem sértjük annak megújulási lehetőségét. A gazdaság a társadalom fenntartásának és ezen keresztül a környezet használatának eszköze. Ezt az eszközt bölcsen, a társadalom hasznára, a környezet sérelme nélkül kell használnunk.

A fenntartható fejlődés lényege:

Olyan fejlődési-fejlesztési folyamatok együttese, amely az életminőség hosszú távú, egyenletesen biztosítható javulását szolgálja az adott ökológiai keretek között. Ezért a természeti erőforrásokkal, a környezettel való fenntartható gazdálkodásnak együtt kell érvényesülnie a jólét elérését, megtartását elősegítő gazdasági fejlődéssel, valamint a szociális esélyegyenlőség folyamatos növelésével.

Az EU a tagállamok mellett felkért társult országokat is, hogy az EU stratégiával összhangban készítsék el saját stratégiájukat. A Bizottság a fenntartható fejlődés stratégiáját meghatározó alapelvekről szóló, 2005-ben született deklarációja szerint az Unió elkötelezett a fenntartható fejlődés mellett, amely minden politikáját és cselekedetét meghatározza. Az Unió megújított Fenntartható Fejlődés Stratégiájának jóváhagyása a 2006. júniusi Európai Tanács napirendjén szerepelt. 1992-ben Rio de Janeiróban rendezett ENSZ Környezet és Fejlődés Konferencián elfogadott „Local Agenda 21” program („LA 21”) értékelése kapcsán fogalmazódott meg a fenntartható fejlődés helyi, lokális programja. Ezzel a modellel a cél az, hogy elveket (vezérfonalat) fogalmazzon meg a helyi önkormányzat(ok), valamint a helyi lakosok, közösségek számára a fenntarthatóság tennivalóinak, helyi programjának kidolgozása, megvalósítása érdekében.

A „LA 21” program az általános érvényű fenntartható fejlődés konkrét, gyakorlati megvalósítását a helyi adottságok, érdekek alapján, az önkormányzat és a helyi lakosok, közösségek széleskörű együtt munkálkodásával javasolja folytatni. Az alapfeladat itt a helyi hatáskörben befolyásolható fejlődés (beruházások, fejlesztések, felújítások, intézkedések, szabályozás stb.) olyan irányú alakítása, amely mind jobban előtérbe helyezi „a helybeni” életminőség, környezeti állapot javítását, valamint a helyi erőforrások – talaj, vízkészlet, energia, emberi- és jövedelemtermelő erőforrások stb.- tartamos, azaz nem kimerítő kiaknázását. További fontos elvárás, hogy valamennyi nem helyi erőforrásra támaszkodó, de helyi felhasználásban szerepet játszó beruházó-fejlesztő, termelő-szolgáltató- és fogyasztó törekedjen a fenntarthatóságot figyelembe vevő megoldások, eljárások igénybe vételére, szokások kialakítására. Ennek megvalósíthatóságát a megfelelő politikai akarat megléte és helyi társadalmi-közösségi kultúra jellege együttesen szabja meg és egy racionális tervezési folyamat útján kimunkált stratégia foglalja rendezett keretbe.

A fenntartható fejlődés nemzeti stratégia (FFNS) globális összefüggéseket is tükröző, nemzeti szintű prioritásai és fókuszai – az előzőekkel is összefüggésben – a következők:

- a gazdaság anyag- és energiaigényességének racionalizálása;
- a fenntarthatatlan társadalmi folyamatok kezelése és szabályozása;
- környezeti rendszerek fenntartható hasznosítása.

A FF környezeti szempontjainak figyelembe vétele az Európa Unió keretében benyújtott pályázatoknál:
Az Európa Unió projekt tervezésekor javasolt eljárás a környezeti fenntarthatóságra történő hivatkozás és az azt szolgáló tervezett, gyakorlati törekvések bemutatása: ezért a pályázónak a környezeti fenntarthatóság elvének érvényesítését a pályázati dokumentáció egészében (célok, tevékenységek és eredmények stb.) érvényre kell juttatnia. A környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos tevékenységét összefoglalóan is értékelnie kell a pályázati adatlap megfelelő pontjaiban. A FF reális és ténylegesen érvényesíthető szempontjainak pályázatba történő megfelelő beépítése így „versenyelőnyt” jelent a pályázat elbírálása során.

Az Agenda 21 program fő területei:

- a helyi közösségi humán és intézményi kapacitások fejlesztése
 - a helyi és a regionális fenntarthatósági programok kidolgozásához és végrehajtásához nyújtott segítség
 - a környezeti döntésekben való lakossági részvétel előmozdítása és ezzel a demokrácia erősítése
 - a helyi és a regionális környezetpolitika számára kedvező jogi és gazdasági környezet kialakítása.

Fontos megemlítenünk, hogy a Local Agenda 21 program megvalósulására hatással lesz a most tervezés szintjén álló **KLÍMATÖRVÉNY**. A magyar háztartások kiadásában az energia költségek közel 20%-ot tesznek ki. A Klímatörvény megalkotását szorgalmazza a Magyar Természetvédők Szövetsége. Számításaik szerint háztartásonként akár negyven százalékkal csökkennének a fenntartási költségek az energiatakarékosságot célzó beruházásokkal. A klímatörvényről szóló javaslat része, hogy hazánk az 1990-es adatokhoz képest 2020-ig negyven százalékkal, 2050-ig nyolcvan százalékkal kívánja csökkenteni az üvegházhatású gázok kibocsátását. Idén eddig ebből már 34 százalékot teljesítettünk.

A törvényjavaslat elfogadásával és bevezetésével

- csökkenthetőek az ipar és a magánemberek energiaszámlákra fordított kiadásai,
- javítható a leszakadó, nehéz életkörülmények, esetleg adósságok között élő emberek élete,
- új és jelentős mennyiségű zöld és helyi munkahely teremthető,
- növelhető a helyi piacok szerepe,
- csökkenthető Magyarország import energiaforrásoktól (kőolaj, földgáz) való függése,
- erősödik a magyar gazdaság versenyképessége és stabilitása,
- felerősödik a hazai zöld technológiák, fejlesztések szerepe.

A „Klímatörvény a fenntartható társadalomért” törvényjavaslat a fenntarthatóság átfogó elvén működik: szociális, gazdasági és környezeti előnyei egymást erősítik, hiszen eszközeivel az éghajlatvédelmet, a zöld gazdaságélénkítést és a társadalmi igazságosságot egyaránt célozza. A klímátörvény 3 alappillére:

- Erőforrás kvóta
- Zöldpiac
- Visszatérülő alap.

A Klímátörvény-javaslat az alábbiakat tartalmazza:

- A fosszilis energiahordozók (kőolaj, földgáz, szén) felhasználásának ütemezett csökkentését, a 2010-es szinthez képest 6 százalékkal 2020-ig,
- a lakosság és az oktatás környezeti tudatosságának javítását,
- a megújuló energiaforrásokhoz kapcsolódó technológiák fejlesztését és elérhetőbbé tételét,
- zöld beruházásokat támogató információs- és intézményrendszer kialakítását,
- a hazánkban található zöld területek rekonstrukcióját és növelését az építésszabályozással párhuzamosan,
- a társadalom termelői és fogyasztói struktúrájának átalakítását.

A rendelkezésünkre álló fosszilis energiaforrások mennyisége véges, azonban jelenleg túlfogyasztásuk jellemző világszerte, így Magyarországon is. A klímátörvény ezt mérsékelné, mégpedig egy társadalmilag igazságosan működő **erőforrás kvóta** alkalmazásával. Az iránymutató kvóta alapján a **zöldpiacon**, azaz a környezetbarát termékek és szolgáltatások piacán ennek az iránymutató kvótának az alapján foghatunk energiatakarékos, megújuló beruházásokba. Finanszírozásukat a **Visszatérülő Alap** kamatmentesen teszi lehetővé mindenki számára. Megtakarításaink által csökken az egyéni fogyasztásunk, a beruházásokkal pedig a hazai kis- és középvállalkozásaink is jól járnak, így mindenki számára előnyöket biztosít a zöld gazdaságélénkítés.

(Forrás: Magyar Természetvédők Szövetsége: szórólap)

2. HELYZETÉRTÉKELÉS FELÜLVIZSGÁLATA

2.1. Földrajzi elhelyezkedés

Érd Duna-parti város Tárnok-tól keletre, Diósdtól nyugatra terül el a Tétényi-fennsík és az Érdi-tető dombokkal tagolt vidékén. Érdliget és Óváros (Ófalu) a Duna egykori árterületén fekszik.

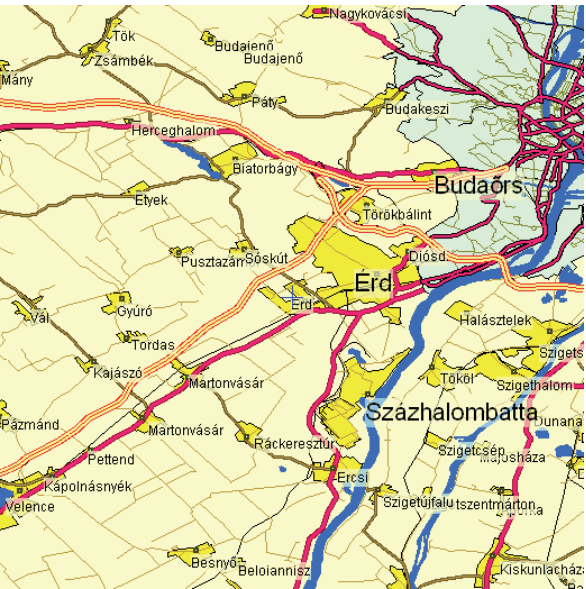
2. ábra: Érd elhelyezkedése

Érd földrajzi helyzete igen érdekes, sokarcú sajátosságot mutat. Ha rátekintünk a 2. ábrára, azonnal szembeötlük, hogy a Budapesttől mintegy 20 km-re DNy-ra található Város a Duna jobb partján, a folyam országot kettéosztó vonalától nyugati irányban terül el, azaz a Dunántúlhoz tartozik.

A Magyar Tudományos Akadémia Földrajztudományi Kutatóintézetének munkatársai, **Marosi Sándor** akadémikus és **Somogyi Sándor** szerkesztésében megjelent *Magyarország kistájainak katasztere 2. kiadás* című munkájukban a várost és környékét a Dunántúli-középhegység nagytájhoz sorolják, és a mintegy 108 km² kiterjedésű természetföldrajzi környezetet a Tétényi-fennsík néven e nagy tájhoz kötődve írják le, amely közigazgatási határait tekintve Pest megye területén helyezkedik el. Érd város Pest megyéhez tartozik.

3. ábra: Érd közigazgatási területe

(Forrás: www.terkepcentrum.hu)

A *kistájkataszter* szerint a *Tétényi-fennsík* kistájhoz sorolható *Érd* vonzáskörzetébe tartozó jelentősebb települések, *Törökbálint*, *Diósd*, de szélesebb kitekintésben vizsgálva a kérdést, *Érd* vonzáskörzete jóval nagyobb területre és több településre terjed ki, ha a munkahelyek, az iskolák adatait vesszük figyelembe.

Érd vonzáskörzetéhez sorolható *Pusztazámor*, *Tordas*, *Gyúró*, *Biatorbágy*, *Sóskút*, *Tárnok*, *Halásztelek*, *Százhalombatta*, de bizonyos mértékben még a főváros is, mert *Budapestről* számos munkavállaló ingázik és dolgozik érdi munkahelyen, elsősorban a közigazgatás, az egészségügy és az oktatás területén. Természet földrajzilag szerencsésebb a földtani adottságok figyelembevételével megadni a környezet főbb jellemzőit.

A táj természetes keleti határvonalának a *Dunát* tekinthetjük, mely markáns elválasztó vonalként zárja le a *Budai-hegység* déli részétől elválasztó *Hosszúréti-völgy* és a *Benta-patak* által határolt vidéket. (Forrás: *Kistáj kataszter*, 2010.)

2.2. Természeti adottságok

2.2.1. Éghajlat

A terület, mint hazánk egésze a mérsékelt égövben helyezkedik el a hűvös éghajlatok tartományában, ezen belül a kontinentális éghajlat hosszabb meleg évszakkal altípusban. (Trewartha és Péczely György). Az éghajlati átlagokat az 1971-2000 közötti 30 évből számítjuk.

Minden település lakóinak életkörülményeit, építkezését, otthonteremtését meghatározó mértékben befolyásolják az éghajlati-időjárási jellegzetességek. *Érd* – nagy kiterjedése miatt – igen érdekes sajátosságokat mutat e vonatkozásban. Az évi középhőmérséklet a kontinentális éghajlatnak megfelelően alig tér el az országos átlagtól, s 10,0 °C körül van.

A legmelegebb hónap a július, a nyári félév átlaghőmérséklete 21 °C, a leghidegebb hónap a január, középhőmérséklete –1,3–1,5 °C.

A legmelegebb nyári napok sokévi átlaga 33,0-35,0 °C körül van, a leghidegebb téli napok minimum hőmérséklete –15 °C körüli.

A legmelegebb nap 2007. július 20-án volt 39 °C-kal, ekkor az országban sok helyen 40-41 °C volt a hőmérséklet maximuma. A leghidegebb nap 1987. január 13-a volt -21 °C-kal. Ezen a napon a talaj szintjében -29 °C-ra hűlt le a levegő. A mészkővölgyek mélyedéseiben, horpadásaiban jellemzőek a *fagyzugok*.

Napsütéses órák száma, felhőzet, szélviszonyok

Érd térségében a napsütéses órák évi száma 2000 óra körül van. Ez igen kedvező a gyümölcstermesztésre. Az érdi őszibarackosok terméséért, saját szedésű friss gyümölcscért augusztusban, szeptemberben az ország más részeiből is tömegesen jönnek.

A legtöbb napsütéses óra júliusban van (275 óra), a legkevesebb decemberben fordul elő (48 óra).

A felhőzet mennyiségére utal a borultság évi középértéke, mely 60% körül van. A legderültebb időszak a nyár vége, a legborultabb a december.

*Érd*en az északnyugati szélirány az uralkodó, melynek relatív gyakorisága 30-40% körül ingadozik.

Városunk Magyarország széles területei közé tartozik, ahol az évi átlagos szélesebség 3,5-4 m/s között változik. Különösen *Érd-Parkvárosban* érzékelhetők a szélrohamok, nem egy ház kertjében láthatók energiatermelésre alkalmas szélmotorok.

A legszelesebb időszak a március és az április. A legkisebb szélesebségek októberben és novemberben fordulnak elő. Az átlagos szélesebség 3 m/s, de a tavaszi hónapokban 4-5 m/s, sőt időnként még ennél is nagyobb lehet.

A legtöbb viharos nap tavasszal és nyáron fordul elő. Nyáron főleg zivatar alkalmából érzékelhetők viharos szellőkések, melyek a magasabb fákat, háztetőket, antennákat is veszélyeztetik. A szél pusztításai különösen a tavaszi és

az őszi időszakokban veszélyesek. A károkozásokat a lakóházak gyakran elszenvedik, s időnként több kilogrammos cserépdarabokat sodornak le a háztetőkről a zabolázhatatlan szélrohamok.

Csapadékviszonyok

A város térségének csapadékviszonyaira legjellemzőbb adat, hogy az 1971-2000 közötti évek átlagos csapadékmenyisége 543 mm volt. A legcsapadékosabb évek 2005-ben 850,7 mm, 1999-ben 843 mm és kiemelkedik a 2010-es év amikor december közepéig 950 mm esett! A legszárazabb év 1997-ben volt 313,5 mm-el de még száraz év volt, 2000-ben 369,3 mm és 2003-ban 334 mm. A legcsapadékosabb hónap 1999 júniusa volt 235,8 mm de még kiemelkedően csapadékos hónap volt 2005 augusztus 223,3 mm-el.

A leghosszabb csapadékmentes időszak elérte az 50 napot. *Érd*en 1986. augusztus 30-tól október 18-ig nem volt mérhető csapadék. A jégesős napok évi átlagos száma 2 nap. A hótakarós napok átlagos évi száma 23 nap. A legtöbb hótakarós nap 1980-ban volt, 55 nappal, a legkevesebb 1975-ben volt 1 nappal.

A leghosszabb hóval borított időszak 41 nap volt 1996. január 24-től március 5-ig tartott. A legnagyobb hóvastagság elérte az 50 cm-t 1996. február 14-jén. 1987. Január 13-án az erős hófúvások miatt 1 m magas hóbuckák keletkeztek.

A hó a leghosszabb ideig a *Fundoklia-völgyben* marad meg, melynek sajátos mikroklimája van. A mészkőfennsík egyes mélyedéseiben még márciusban is gyakoriak a fagyzugok. A fagymentes időszak hossza átlagosan április 15 és október 15 között van.

Érd nagy területe, a több mint 60 km²-re való kiterjedés miatt jellemző az időjárás gyors, mozaikszerű változékonysága. Előfordul, hogy *Parkvárosban* ragyogó napsütést élvezhetnek az emberek, míg *Óvárosban* (*Ófaluban*), a *Duna-parton* fellegek borítják az eget és sűrű záporosó hullik. (Forrás: Dr. Kubassek János – *Érdi Krónika*)

2.2.2. Vízirajz

A kistáj vizeit a Törökbálinti patak (5 km, 17 km²) a Hosszúréti-patak, az érdi Sulák-csatorna (7 km, 48 km²) pedig közvetlenül a Dunába vezeti le. Egyes területein csak időszakos vízfolyások vannak. Fokozottan vízhiányos terület.

Az érdi táj az elmúlt 1,5-2 millió évben nyerte el mai természetes képének legjellemzőbb vonásait. Kialakult a vidék legfontosabb természetes vízfolyása, a 20,2 km hosszú, 410 km²-es vízgyűjtő területtel rendelkező *Benta-patak*. Legfontosabb mellékvize a 16 km hosszú, 63 km²-es vízgyűjtő területű *Zámori-patak*.

Érd Megyei Jogú Város két élő vízfolyása a *Sulák-patak* és a *Bara-patak*, melyek *Óvárosban* (*Ófaluban*), a Külső Római út közelében egyesülnek, s a *Beliczay-sziget* közelében érik el a *Dunát*, mint helyi erőzőbázist.

Hajdan több kis természetes forrás és csapadékvíz táplálta tó víztükre jelentett kellemes színfoltot *Érd* területén. E tavak sajnos az emberi beavatkozás következtében elpusztultak, illetve elmocsarasodtak. Kivétel csupán a *Riminyáki-tó*, mely úgy kerülhetett el a végzetét, hogy a terület tulajdonosa, *Lukács és Társa* gondosan körbekerítette, oldalait kikövezte, környékét parkosította. Hajdan, a két világháború között több strand is működött *Érd* területén. E strandok egy része elpusztult, illetve megszűnt.

Érd területén számos időszakos és állandó vizű kisebb forrás bukkan elő. *Érdligeten* megszokott az utcák mellett, árkokban csordogáló, gyöngyöző patak látványa.

Előzetes szakértői vélemények figyelembevételével *Érd-Óvárosban* (*Ófaluban*) 1986 első felében 800 méter mélységű kutatófúrást mélyítettek. A fúrólyuk alján 48 °C fokos talphőmérsékletet mértek, s ehhez hasonló értékű lehet a kőzetben elhelyezkedő víz hőfoka is. A felszínre csöben felemelkedő víz útközben veszít hőmérsékletéből, így a kútból

kikerülő víz hőfoka 41-42.°C körül mozog. A klasszikus osztályozás szerint ez már *termálvíznek* számít! A meleg és a forró víz határértéke ugyanis 40 °C. A termálkút kincse a *balneológiai* vizsgálatok szerint olyan gyógyvíz, mely ivókúrára és fürdőkúrára egyaránt hatásosan alkalmazható.

(Forrás: Dr. Kubassek János – Érdi Krónika)

2.2.3. Talajok

A kistáj jelentős részét (33%) települések, pl. Érd foglalják el. A táj területének 20%-át kitevő szarmata pados mészkőfelszíneken barna rendzina talajok találhatók, melyek Sósút és Kamaraerdő környékén kb. 50%-ban gyepterületként hasznosítható.

A kistáj legkiterjedtebb (38%) talajtípusa a lösz üledékeken képződött, vályog mechanikai összetételű barnaföld. Érd alatt és attól D-re mészlepedékes csernozjom talajok képződtek, melyek igen kedvező termékenységgel rendelkező talajok. A kistáj Ny-i határa mentén húzódó Benta-völgy réti öntéstalajainak területi részaránya 3%.

A *Kárpát-medence* parányi mozaikdarabkája, az *Érd-Tétényi-fennsík* mészkőtáblája változatos földtörténeti múltra tekinthet vissza.

Az *Érd-Tétényi-fennsík* legfontosabb ásványi nyersanyaga a *szarmata mészkő*, melyet építőanyagként elterjedten hasznosítanak.

2.2.4. Növényzet

A jelentős részben beépített és felszántott kistájon a természetes vegetációval borított terület nem éri el a 20%-ot. A mészkőfennsík nagy részén zárt és ligetes molyhos tölgyes erdők adták az eredeti növényzet nagyobb részét, amelyekhez más tölgyesek csatlakoztak (cseres-, gyertyános és lösztölgyesek). Ezek maradványait elsősorban a kistáj közép- és Ny-i részén találhatjuk (magyar zenevirág, bajuszos kásafű, nagyzezerjófű). Jellemző még a köves talajú száraz gyepek kiterjedése, ezekben a sziklagyepek és a félszáraz irtásrétek keverednek (sudár, rozsnok, deres csenkesz, szarvaskocsord, sarlós buvákfű, sárga len).

2.2.5. Állatvilág

Dr. Szerényi Gábor kutatásai alapján Érd állatvilágára vonatkozóan nem állnak rendelkezésre irodalmi adatok, nem végeztek kutatásokat, felméréseket. A szerző a hiányos irodalmi adatok miatt Érd állatvilágának áttekintésekor saját gyűjtési és megfigyelési eredményeire támaszkodott. Kutatási munkálatai során az alábbi állatfajokat említette meg:

- A nagyszámú feregtrörsből csupán a gyűrűsférgeket, főleg a földigilisztákat, trágyagilisztákat és a piócákat említette.
- Puhatestűek közül Érdén néhány kagylófajt (folyamkagyló, vándorkagyló) és több csigát (pettyes csiga, közönséges vizicsiga, fiálló csiga, nagy tányércsiga, éles csiga, nagy mocsárcsiga, kavicscsiga, márványozott csiga, borostyánkő csiga, karcús borostyán csiga, tonnacsiga, bábcsga, zebracsiga, kórócsiga, nagy meztelen csiga, pincemeztelencsiga, kerti meztelencsiga) sikerült kimutatni.
- **Ízeltlábúak** közül rákok (foltos pinceászka, közönséges gömbászka, érdes pinceászka, közönséges tócsarák és a kis- és nagy vízibolha), ikerszelvényesek (karcús vaspondró, televény vaspondró, karimás ezerlábú), százlábúak (barna százlábú, légyölő pókszázlábú, földi rinya és vörös rinya) és rovarok fajába tartozó egyedeket vélt felfedezni. A **rovarok** csoportjából több rendet is felfedezni vélt, melyeknek akár több fajával is találkozott, ilyenek a következők pár példával szemlélterve: ugróvillások, pikkelykék (pl. ezüstös pikkelyke), kérészek (pl. elevenszülő kérész), szitakötők (pl. sávós szitakötő, alföldi szitakötő, útszéli szitakötő, közönséges szitakötő

vagy a sebes acsa, lápi acsa). De régi rovarrendet képviselnek a csótányok, melyek közül megtalálható a konyhai csótány. A fogólábúak rovarrendjének egyetlen hazai képviselője a védett ájtatos manó. Az egyenesszárnyúakhoz három ismert csoport, a szöcskék, a sáskák, és a tücskök találhatók meg Érd területén, melyeknek több faja is előfordult a vizsgált területen. Megfigyelt még bőrszárnyúakat, fatetveket, poloskákat, kabócákat, recésszárnyúakat és ezek számtalan fajtát a bogarak rendjéből.

- **Lepkék:** Érd lepkevilága az eddigi kutatásoknak köszönhetően gazdagnak mondható. Molylepkék (nagy és kis farontó lepke, üvegszárnyú ribizkelepke, pókhálós almamoly), gyapjaslepkék (réti gyapjaslepke, rozsdabarna kisszövő, púposzövő), bagolylepkék (földibagoly lepke, sárgafübagoly, zöld csipkésbagoly, közönséges csuklyásbagoly), araszolólepkék (pirosaraszoló, tölgyfa- nyárfaaraszoló, kékes zöldaraszoló), szövőlepkék (pl. sárgás pitypangszövő), pávaszemes lepkék (nagy és kis éjjeli pávaszemes), nappali lepkék (répalepke, citromlepke, káposztalepke, mustárlepke). Az Érdén előforduló fajaik közül védett fajok pl. a kis tűzlepke, közönséges boglárka.
- **Hártyásszárnyúak:** kék fadongó, földi poszméh, lódarázs.
- **Halak:** A keszegfélék közül a *bagolykeszeg*, a *jász-keszeg*, a *karikakeszeg*, a *laposkeszeg* még rendszeresen fogható. A nemes halak közül a *balin* és a *csuka* említhető. Sajnos védett faj Érd területén található vizekben nem mutatható ki.
- **Kételtűek:** a farkos kételtűek közül elterjedt a pettyes göte, tarajos göte, békák közül a zöld varangy, barna varangy, kecskebéka, tavi béka, erdei béka, vöröshasú unka, barna ásóbéka, zöld levelibéka.
- **Hüllők:** Érd hüllőfaunája, a változatos élőhelyeknek köszönhetően, gazdagnak mondható. Hazánkban összesen 15 hüllőfaj él, közülük Érdről eddig egy teknős (mocsári teknős), négy gyík (fürgő gyík, fali gyík, zöld gyík és pannon gyík) és négy kígyófaj (kockás sikló, erdei sikló, rézsikló, vízisikló) került elő.
- **Madarak:** golyaalkatúak (fehér golya, szürke gém), lúdalakúak (bütykös hattyú, nagylilik, tőkés réce), sólyomalakúak (vörös vércse, karvaly, egerészölyv, kis sólyom), tyúkalkatúak (fürgő, vadászfácán), darualakúak (haris, szárcsa), galambalkatúak (balkáni gerle, vadgerle), kakukkok, bagolyalkatúak (gyöngybagoly, fülesbagoly), verébalakúak (mezei pacsirta, füstifecske, molnárfecske, sárgarigó, holló, varjú, szarka, szajkó, széncinke, csuszká, fekete rigó, énekes rigó, örvös rigó, vörösbegy, kerti poszáta, nádi poszáta, barázdabillegető, házi veréb, mezei veréb, erdei pinty).
- **Emlősök:** rovarvőők (keleti sün, vakondok, erdei cickány, házi cickány), denevérek (közönséges, hegyesorrú, hosszúfülű denevérek), rágcsálók (nutria, pénzmapocok, mezei pocok, erdei pocok, földi pocok, erdei egér, törpe egér, hörcsög, ürge, mezei nyúl, menyét, házi górény, vörös róka, őz)

(Forrás: Dr. Szerényi Gábor – Érdi Krónika)

2.3 Érd fejlődés története

Érd mai területén a legrégebbi idők óta megtalálhatók az emberi élet nyomai. A Fundoklia – völgyben tárták fel 1963-64-ben Gáboriné-Csánk Vera, a Budapesti Történeti Múzeum régésze vezetésével a neandervölgyi ősember vadásztelepét. A kb. 50 ezer évvel ezelőtt itt megtelepedett ember pattintott kőeszközei alapján az itteni kultúrát a franciaországi mousterienhez sorolták. A mintegy 50 ezer állatsont és fog feldolgozását Kretzoi Miklós végezte, aki megállapította, hogy a vadászott több mint 30 állatfaj között a barlangi medve elejtése volt jellemző. Rajta kívül kerültek elő gyapjas orrszarvú, mamut, barlangi hiéna, barlangi oroszlán, gímszarvas, rénszarvas és más fajok maradványai is. Az anyag egy része visszakerült Érdre és a Magyar Földrajzi Múzeum érdi témájú kiállítási termében tekinthető meg.

Az Óváros (Ófalu) feletti Kakukk-hegy folytatását képező Sándor-hegyen, miként neve is mutatja, bronzkori (Kr.e. 1600 körüli) földvár nyomai láthatók, ahol később a rómaiak is őrtornyot tartottak fenn. Kissé távolabb Százhalombatta felé kora vaskori (Kr.e. 650-550 táján épült) ún. hun-halmok néven ismert halomsírmező található. Hunoknak tulajdonítása Luczenbacher János (1796-1871) régész nevéhez fűződik, aki 1847-ben hét halmot ásott meg és itteni sikeres munkálkodása emlékére magyarosította nevét Érdyre. Példáján fellelkesedve Érd első helytörténetírója, Kereskényi Gyula (1835-1911) plébános is végzett ásatást a halmokon. A mai általános régészeti felfogás szerint a sírhalmokba az ún. hallstatti kultúra népessége előkelőinek hamvait helyezték. Bemutatásával a százhalombattai Matrica Múzeum Régészeti Parkja foglalkozik. Az óvárosi Római út a hajdani légiók által járt hadiútra (limes) utal.

Az 1920-as évek második felét követően a Károlyi család (gróf Károlyi Imre és fia, Gyula) fokozatosan felparcellázták több mint 3 ezer holdnyi itteni – jórészt erdőből és gyümölcsösből álló – birtokrészüket. A viszonylagos olcsó telekárak és a közeli munkahelyekre való bejárás lehetősége miatt később az ország minden részéből érkeztek betelepülők. A kezdeti üdülőtelepből hamarosan a Főváros környéki agglomeráció legnagyobb települése, „Közép-Európa legnagyobb falva” jött létre. A meggondolatlan és gyorsütemű telepítés a háború után még évtizedekig nyomasztó gondok (vízhiány, magas talajvíz, járhatatlan utak stb.) forrásává vált. Jelentősebb gyáripár itt nem alakult ki, csak a hagyományos malomipar (dunai hajómalmok) és a téglagyártás fejlődött tovább korszerűbb formában és kisebb üzemek keletkeztek.

Érden hagyományosan jellemző gazdasági ág volt a szőlőtermelés és a juhtartás. Ez az 1870-es, 80-as évek filoxérajárványai következtében lehanyatlott, helyére az őszibarack-termesztés lépett. Megmaradt emlékei az óvárosi Gyorma (Mélyút) falába vajt lyukpincék. A juhászat színterei, a 18-19. századi majorok a szocialista téészesedés korában kerültek lebontásra.

A városias jellegű központ kialakulása 1972-ben kezdődött a buszpályaudvarként is szolgáló üzletkomplexum létesítésével, folytatódott a lakóteleppel és az ÁFÉSZ-Áruházzal, s az utóbbi években nyer valóban színvonalas külsőt a Budai úti üzleti-szolgáltató épületsor felépítésével. A városközpont életében minden bizonnyal nagy átalakulást hoz majd az „Érd MJV városközponti akcióterülete attraktivitásának valamint funkcionális működésének fejlesztése” című, európai uniós és hazai társfinanszírozással megvalósuló, jelenleg már végrehajtás alatt álló projekt, melynek egyik célja, hogy a városközpontban elhelyezkedő, az országban egyedül álló Földrajzi Múzeumot és közvetlen környezetét ember-közelibbé tegye. Értéknövelő megújításával a város szívében kialakuló főtér egyik meghatározó eleme lesz, hordozza a város történelmének lenyomatát is. A központi elhelyezkedésű létesítmények fejlesztése során az érintett objektumok új, esztétikusabb külsőt kapnak, a környezetükben zöldfelületeket alakítunk ki, ezzel jelentősen növekszik a városközpont attraktivitása, kulturált, kellemes időtöltés színterévé válhat.

A Termál Szálló 1990. évi felépülésével az Óváros fürdőhellyé vált, ez új turisztikai perspektívát jelentett Érd számára. A szálló 2010. évben komoly felújításon esett át, jelenleg nem üzemel.

1949-ben az érdi lakások 29%-ban volt villany, 1%-ban víz, csatorna sehol, utaknak, járdáknak az utcák többségében még a nyomát sem lehet találni. 1970-ben a lakások 84%-ban világítottak árammal, 40%-ban szerelték be a vízvezeték és 15%-ába kötötték be a csatornát, az utak 10%-át, a járdák 20%-át építették ki. Ehhez képest mára a helyzet a következő:

- A település 100%-osan csatornázottá vált 2015. év végére,A házak 98%-ban volt vezetékes víz és 97%-ban gáz,
- Szervezett hulladékszállítás 99%-os volt, 100%-os ellátottság van az elektromos ellátás vonatkozásában a városban.
- Az önkormányzati szilárd burkolatú utak hossza az évek során folyamatosan növekedett.

(Forrás: KSH adat)

Ezeket az eredményeket tarthatjuk szerénynek is, jelentősnek is. Hiszen, ha arra gondolunk: városfejlesztésre sosem jutott elég pénz, hogy Érden nincs nagyobb üzem, cég, gyár, beruházás (ellentétben Budaörssel), amely tetemesebb összegekkel segített volna a közművesítésben.

A városvezetés alapvetően egy „virágzó kertváros” megvalósítását tűzte ki célul. Ennek alapja a megfelelő városi infrastruktúra kiépítése.

A csatornázás és az úthálózat fejlesztése terén lassan sikerült előbbre lépnie a városnak. 1990-2001 között több ütemben fejlesztették a csatornahálózatot, 2002-től azonban leállt a csatornahálózat fejlesztése. 2002-2006 között a Fővárossal létrehozott konzorcium keretein belül volt próbálkozás egy regionális program beindítására, amely nem járt sikerrel.

2007-től kezdődően egy új koncepció mentén sikerült beindítani a három szomszédos település (Érd, Diósd, Tárnok) részvételével egy térségi szennyvízkezelési programot, amely az érdi tisztító bővítését és rekonstrukcióját, valamint a települési szennyvíz csatornahálózatok hozzávetőlegesen 100%-os kiépítését jelenti. A program során jelentős EU-s támogatást vesznek igénybe a települések, a program összértéke 31,4 milliárd Ft. A programot több ütemben valósítják meg.

A városban a forgalmas főútvonalakon nagyon kevés a burkolt út és járda. A több mint 400 kilométer érdi úthálózatnak mindössze 34%-a portalánított vagy burkolt.

Az utóbbi években jellemzően a főbb útvonalak esetén – amelyen a városi forgalom legnagyobb része zajlik – történtek felújítások, fejlesztések. Így épült meg, illetve került felújításra a Szövő utca, a Bajcsy-Zsilinszky út, a Riminyáki út, a Diósi út, a Szabadság tér, az Esküdt utca, Vörösmarty utca, Lőcsei utca, a Kossuth Lajos utca, Vadlúd utca.

A forgalmasabb és balesetveszélyes csomópontok közül átépítés történt a Vörösmarty-Kossuth Lajos utcáknál („ötös körforgalom”), a Tárnoki-Riminyáki kereszteződésben. Városi program indult járdaépítés terén, amelynek során minden választókerületben épültek járdák.

A csapadékvíz-gazdálkodás az egyik legjelentősebb kihívás városi szinten, kapcsolódik szinte minden infrastruktúrafejlesztési projekthez. A két legjelentősebb vízgyűjtő területen történtek az utóbbi években beruházások. Egyrészt pályázati úton elnyert EU-s források segítségével az egyik legkritikusabbnak minősült „RÁVNA” területén, illetve Erzsébetváros területén épült ki csapadékvíz-elvezető rendszer. Másrészt a város egész területén, a „vízgyűjtő-elv” mentén épültek ki újabb és újabb szakaszok, amelyeket ú.n. „választókerületi alapokból” valósított meg az önkormányzat.

Az infrastruktúrafejlesztéshez hozzátartozik az intézmények fejlesztése, amelyek során az elmúlt években jelentős önkormányzati beruházások zajlottak. Az egészségügy területén befejeződött az Emeltszintű Járóbeteg Szakellátó Központ kialakítása (kb 1,5 milliárdos projekt), új egészségházak épültek illetve vannak folyamatban (Riminyáki út, Bajcsy-Zsilinszky út). Az iskolák közül 2003-tól kezdődően megújult a Érdi Körösi Csoma Sándor Általános Iskola, és megtörtént az Érdi Gárdonyi Géza Általános Iskola és Gimnázium felújítása és bővítése, valamint fejlesztések zajlottak az Érdi Vörösmarty Gimnáziumban. Több óvodában jelentős férőhelybővítés történt. Az Aradi utcán található bölcsőde szintén bővült férőhelyek tekintetében.

Több intézmény esetében „zöld beruházások” keretében külső felújítások történtek (Érdligeti Általános Iskola, Érdi Vörösmarty Mihály Gimnázium, Érdi Kós Károly Szakképző Iskola, Kincses Óvoda Kutyavári Tagóvoda, Szivárvány Óvoda Meseház Tagóvoda, Tanuszoda Érd). A közvilágítás terén országosan egyedülálló módon – kísérleti jelleggel – a Földmérő utcában napelemes köztéri lámpát vásárolt és állított üzembe az önkormányzat.

A helyi gazdaság fejlődése terén az elmúlt 10 évben jelentős bővülésről beszélhetünk. Első lépésben főként kereskedelmi cégek telepedtek meg (Stop Shop, Tesco, Lidl, Aldi, stb), de az utóbbi években elkezdődött egy bővülés. Több milliárdos beruházással logisztikai központ épült az M6-os autópálya mentén a DM beruházásában, valamint számos új munkahely jött létre az Érden megtelepedett Prettl, CASON és Electraplan cégek jóvoltából is.

Érd gazdasági jelentősége országos összevetésben mérsékeltnak mondható, ám rá kell mutatni arra is, hogy **az utóbbi években megváltozni látszik a település gazdasági arculata.** Érd megyei jogú városban több nagyléptékű beruházás is megvalósult, amelyek a település gazdasági helyzetét hosszabb távon is befolyásolhatják.

- 2010-ben kezdte meg működését a német Prettl-cégcsoporthoz tartozó Prettl Lighting & Interior Hungary Kft, több mint 100 főt foglalkoztatva;
- 2010-ben kezdte meg működését Érden a Drogerie Markt 20.000 négyzetméteres logisztikai központja, amely 300-nél is több főt foglalkoztat.

- 2014-ben indult meg a MOBIS Parts Europe N.V Magyarországi Fióktelepének beruházása, amelynek eredményeként egy regionális logisztikai bázis jön létre a városban, induláskor várhatóan 40 főt foglalkoztatva.
- 2015. októberében megtörtént az INTERSPAR alapkö letétele

2.4. Érd városszerkezete

Érd 1978 óta Város, 2006 óta Megyei Jogú Város. A település lakásállományának legnagyobb része családi háza, két kisebb területen vannak lakótelep-jellegű épületek (Béke tér, Fácán köz).

A 2000-es években elindult egyfajta társasház építési láz, amelyet segített a 2006-ban elfogadott, ezen tevékenységet jelentősen támogató építési szabályzat is. A 2010-ben elfogadott új szabályzat azonban megpróbálta jelentősen visszaszorítani ezen tevékenységet, megőrizve a hagyományos kertvárosias jelleget.

Szembetűnő a korábbi városrendezési koncepció hiánya. Míg a jellegében hasonlóan kertes-családiházás budapesti városrészeknek általában van egy központja, addig Érd nem épült rá történelmileg kialakult központra. Sőt az Óváros (Ófalu) a város peremén, eldugottan, mint egy külön falu és annak világa (életvitele és szokásai) jelentősen elkülönül Érd többi kerületétől.

Többször megfogalmazódott az az igény, hogy a városközpont mellett alakuljanak ki alközpontok, mikroközpontok is. A 2014-ben kidolgozott Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) ennek mentén több akcióterületet határozott meg, amelyek közül a két lehangsúlyosabb a Parkvárosi (Bem téri), valamint az Érdligeti Alközpont. Ezen kívül tartalékban megfogalmazott több, helyi jelentőségi mikroközpont fejlesztési lehetőséget is.

1941-ben született meg Érd városrendezési terve, melyben tíz kerületre osztották fel a települést. Ennek megvalósítását a háborús események akadályozták meg, és 1947-ben került újra napirendre. Ennek keretében vezették be Érden a *fogalomkörös* utcanév rendszert, melyet Késő Géza mérnök javaslatára fogadott el az előjáróság. Ezen kialakítás Érd egyik különlegességének mondható.

A nagy kiterjedésű település formálisan ugyan nem, de gyakorlatilag jól elkülöníthető városrészekre oszlik. Főbb részei: Tusculanum, Érdliget, Óváros (Ófalu), Érd-Parkváros, Postástelep, Újfalú (Erzsébetváros) és Újtelep.

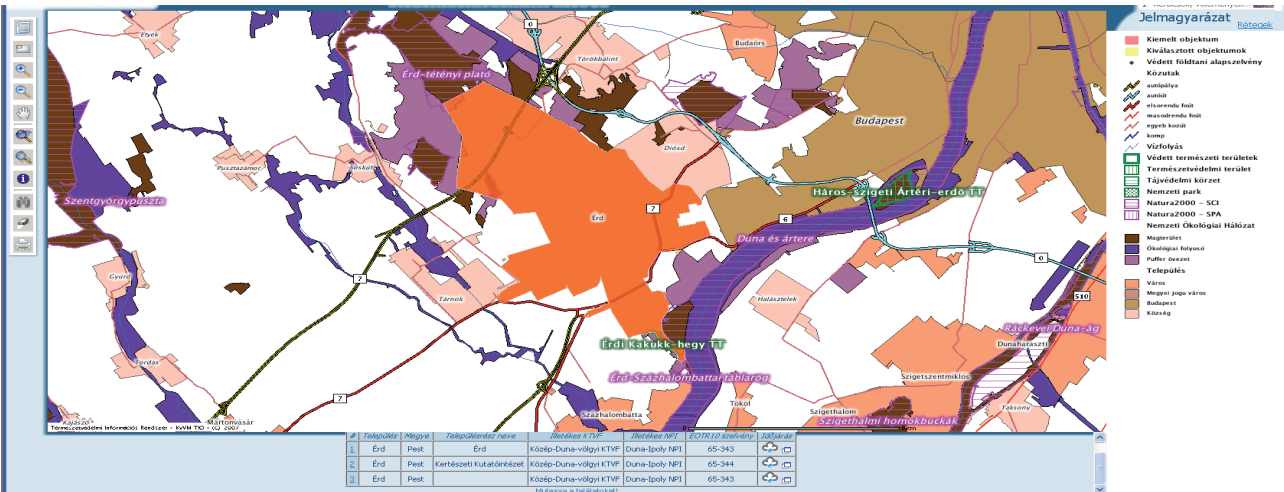
2.5. Táj értékek

A táji értékekhez tartoznak azok a természeti és épített értékek, melyek országos, illetve helyi védettség alatt állnak, valamint az egyedi tájértékek is, melyek jogilag nem védett értékek, de a tájjelleg szempontjából jelentősek, és megőrzésükről gondoskodni kell. Egy település/város táji értékeihez hozzátartoznak a helyi kulturális és civil élet sajátosságai is.

2.5.1. Érd természeti értékei

Az Érd és térség a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságának működési területéhez tartozik. Érd közigazgatási területét is érintő, a helyi természeti védelem alatt álló területeken kívül országosan védett természetvédelmi területek is találhatóak. A város védett természeti területeit az alábbi fejezetekben és a 4. számú ábrán ismertetjük.

4. ábra: Érd természetvédelmi területei

(Forrás: www.termeszetvedelem.hu)

Érd Megyei Jogú Város természeti értékeinek helyi védelméről szóló 20/2012. (V.7.) önkormányzati rendelet és az erdi Fundoklia-völgy természetvédelmi területtől nyilvánításáról szóló 9/1999. (V.21.) önkormányzati rendelet szabályozza a város helyi természeti értékeit. Ez alapján:

Helyi jelentőségű védett természeti területek:

Czabai-kert

A Czabai-kertet 1977-ben helyezték természetvédelmi oltalom alá, azzal a céllal, hogy „őrizze a táj régi állapotát tükröző tölgyállományt, biztosítsa a környék madárvilágának zavartalan fészkelését, nyújtson lehetőséget az erdő természetes fejlődésének megfigyelésére, nyújtson a látogatóknak maradandó esztétikai élményt, és adjon lehetőséget az értékes tölgyterméktermés erdősítésre való felhasználására”.

Érd-Parkvárosban a *Radnai* és a *Bikszádi utca* találkozásánál terül el a Czabai-kert. A mindössze 0,66 hektárnyi kiterjedésű, zárt terület híven őrzi a korábbi vegetáció emlékét. A növényállomány nem tekinthető háborítatlan, elsődleges erdőnek. Az 1920-1930 körüli irtás után a korábbi állomány újult meg. A kert legjellemzőbb fája a *kocsányos tölgy* (*Quercus robur*) és a *kocsánytalan tölgy* (*Quercus petraea*).

Berza-kert

Érd-Parkvárosban a *Borostyán utcából* közelíthető meg a magas mészkőfallal körülvett kertben az a védett erdőség, melynek állományát az *erdei fenyő* (*Pinus silvestris*) uralja. A Berza-kertben az erdőszerűen megőrzött, telepített állomány az elmúlt két évtizedben nagyon megfogyatkozott. Míg 20 esztendeje kb. 300 fenyőt számoltak össze, jelenleg már csak az állomány fele van meg. A fák kora 60-80 esztendő, s igen kevés az újulat. A Berza-kertet 1970-ben nyilvánították védetté, látogatása a tulajdonossal történő előzetes időpont-egyeztetés szerint lehetséges.

Helyi jelentőségű természeti emlékek:

A Kaptárfülkék (kaptárkö – Bajuszfű utca és az idős tölgyfő – Alsóvölgyi utca

Kaptárfülkék (kaptárkö)

Az 1–15 méter magas kaptárkövek Érdén és környékén mészkőből épülnek fel. Pontos eredetük és funkciójuk még ma sem tisztázott. Egyes feltevések szerint vallási célokat szolgáltak, mint bálványtartó vagy áldozati bemutató helyek. A kaptárkövek 1981 óta védettek, de sajnos ma már többségük magánterületen van, ahol a megfelelő védelem nem megoldható. A leglátványosabb köveket az Árvalányhaj utcában láthatjuk.

Érdi tölgyfa

Érdligeren az Alsóvölgyi út 32. szám alatti ingatlanon magasodik a magányosan álló, terjedelmes koronájú, idős cser-tölgy (Quercus cerris). A mintegy 20 m magas 100-120 esztendő s fát 1981-ben nyilvánították védetté. Törzsének kerülete mellmagasságban 417 cm, s eszmei értékét 1981-ben 25.000 forintban állapították meg.

Helyi jelentőségű természetvédelmi terület:

Fundoklia-völgy:

Érd-Parkváros tájképileg legszebb része az Érd-Sóskúti-fennsík 170-220 m-es tengerszint feletti magasságot elérő te-rületébe, a szarmata mészkőbe, mintegy 15-35 m mélyen bevágódott karsztos aszóvölgy, a Fundoklia-völgy. A helybe-lik korábban csak Mélyárok néven emlegették az érintett területet. A Fundoklia-völgy hossza mintegy kilométernyi, de völgyfőjét, felső harmadát elválasztja az M7-es autópálya az alsó, meredek oldalú résztől. Az M7-es autópályától északra 1962 végén a völgyfő közelében véletlenül bukkant felszínre az érdi paleolitikus telep.

A Fundoklia-völgyben nincs állandó vízfolyás. Meredek lejtőit időszakos záporok mossák le, és több helyütt „élő seb-helyek” tárják fel a völgy földtani felépítését. A meredek szarmata mészkőlejtők koparak, de a völgy alján összefüggő cserjés, fás növénytakaró talált menedéket. Számos kisebb üreg, természetes barlang, illetve ember vájta kőfülke ad betekintést a fennsík földtani felépítésébe.

A terület igazi csemege a növények iránt érdeklődők számára, gyepei, és völgyalji bozótosa több meglepetéssel is szol-gált a kutatóknak: az itt előforduló, több mint 300-féle növényből 32 védett faj, 10-12 növénytársulásából, 5 fokozott védelemre, és 1 védelemre javasolt, ezek közül 2-nek különleges, helyi változata él a völgy könnyékén. Az állatvilág kevésbé kutatott, eddig mintegy 20 védett gerinces (emlős, madár, hüllő), és még ennél is kevesebb védett gerinctelen faj jelenléte bizonyított, de valószínűleg ennek többszöröse, a környék bőven rejteget még érdekességeket.

Az érdi Fundoklia-völgy a 14/2010. (V.11.) KvVM rendelet alapján NATURA 2000 területnek is minősül.

NATURA 2000 terület (14/2010. (V.11.) KvVM rendelet alapján:

Érd-Tétényi öblözet és a Beliczay-sziget

Az Érd keleti határait felölölő, a Dunához illeszkedő partszegély mintegy 9 km hosszúságban és 2-3 km szélességben elterülő alacsony térszínű, ártéri üledékekkel borított tája Érd-Óvárostól Hárosig terjed enyhén ívelt alakban. Valaha, a miocén kor végén a Pannon-tó egyik sekély vizű öble foglalta el ezt a területet. Az Érd-Tétényi-öblözet kialakulását tektonikai okok magyarázzák. A terület a pleisztocén végén annyira megsüllyedt, hogy a Duna ágai kelet felől erre he-lyeződtek át. Érd-Óvárosban (Ófaluban) kőtábla emlékeztet az 1838-as, majd 1876-os, és 1941-es árvizekre, amikor a folyó kilépett a medréből, és teljesen elborította a tájat. Az árvíz-veszélyeztetettség a magyarázata annak, hogy e táj szinte teljes érintetlenségben megmaradhatott.

Egyéb értékes területek a környező településeken:

Diósd mézskőfejtő

Kevesen tudnak arról, hogy a fertőrákosihoz hasonló, de annál szerényebb méretű, elhagyott mézskőfejtő van Diósd község határában, a 70-es út közelében. A Tétényi-fennsík oldalában a bányaművelés következtében mintegy 150 m hosszú és 100 m széles katlan keletkezett. Több mint egy tucatnyi szögletes üreget mélyesztettek a szarmata mészkő-be. A 8-10 m magas fejtési csarnokok 10-20 m mélyre nyúlnak be az anyakőzetbe. A mennyezetet az előrészekben 2-3 m átmérőjű gígszi kőzetoszlopok tartják. Az árkádszerű csarnokok a hajdani bányászkodás látványos emlékeiként fogadhatnák a látogatókat. A környéken még megmaradt az eredeti fás-cserjés növényzet. Sajnálatos, hogy a kőfejtő illegális személtlerakó helyként a pusztulás martalékává válik.

Benta patak szurdoka és a Sóskúti kőfejtő

Érd környékének tájképileg egyik legemlékezetesebb része a Benta-patak völgye. A völgy helyét szerkezeti törés jelölte ki még a pleisztocén elején. Később a Duna felé tartó vízfolyások mélyítették, tágították. Sóskút határában a völgy két

oldalán a szarmata és lajtamészko keményebb részei érdekes kőböröket alkotnak. A sóskúti Kálvária dombon számos természetes eredetű kőfülke és barlang található.

A Sóskúti kőbánya szarmata mészkövet évszázadok óta használják építkezésekre. A sóskúti bánya szarmata mészkö-vének fizikai tulajdonságai – nyomószilárdsága, vízfelvevő képessége, hézagterfogata, és fagyálló képessége – rendkí-vül változékonyak.

Sóskútról került ki számos fővárosi középület, így a Magyar Tudományos Akadémia, a Műegyetem, a királyi vár, a Citadella építési anyaga, s a Lánchíd oroszlánjait, valamint az Országház kódíszítményeit is sóskúti kötömbből faragták ki. Az ürege szerkezet miatt jó hőszigetelő kőzetből épült fel Érdén a Magyar Földrajzi Múzeumnak otthont adó egykori Wimpffen-kúria is, valamint számos környékbeli lakóház. Az érdi múzeumkert szobrainak talapzatát is sóskúti mészkő alkotja.

2.5.2. Védett épületek, építmények

Érd Megyei Jogú Város 14/2007. (III.27.) számú Önkormányzati rendelete szabályozza a város építészeti örökségének helyi védelmét, melynek egyes részeit a 32/2010. (VII.20.), a 38/2010. (X.28.) ÖK. számú rendelettel módosítottak.

ORSZÁGOS MŰEMLÉKI VÉDELEM ALATT ÁLLÓ ÉPÜLETEK, OBJEKTUMOK

- Kutyavár (várrom) – Kutyavári út,
- Dzsámi minaretje – Mecset utca,
- Római katolikus templom- Szent Mihály tér, illetve Molnár utca,
- Római katolikus plébánia – Szent Mihály tér, illetve Molnár utca,
- Szent Sebestyén, Szent Rókus és Szent Rozália fogadalmi kápolna – Külső Római út,
- Barokk kőkereszt – Kinga utca,
- Egykori Pelikán fogadó, majd Wimpffen-kúria épületegyüttese (ma a Magyar Földrajzi Múzeum) főépülete és oldalszárnyai

Kutyavár Törzsszám: 7011 Jogállás: műemlék védelem	
Dzsámi minaretje Törzsszám: 7012 Hrsz: 24357 Jogállás: műemlék védelem	

Az Óvárosban (Ófaluban) áll az egykori dzsámiból magmaradt, a XVI. század második felében épült minaret. A 23 m magas érdi minaret a magyarországi török tornyok között zömökségével tűnik ki. Törzse 12 szög alaprajzú. Körerkélyéhez 53 db változó magasságú kicsorbult csigalépcső vezet fel. A lépcső megvilágítását a torony falába épített résnyi nyí-lások.

A minaret műezzinerkélye és sisakja villámcsapás következtében megsérült, a dzsámi elpusztult, építőköveit szét-hordták. Varsányi János 1847-ben már a magányosan álló csonka tornyot örökölte meg művészi rajzával. Az 1962-1965. közötti régészeti ásatás eredményeit alapul véve készítette el Ferenczy Károly építész a helyreállítási terveket. A részleges rekonstrukció során, a kiegészítések olyan anyag használatával és formában történtek, amelyek a mai látogató számára egyértelműen megkülönböztethetők az eredeti építési anyagtól és lehetséges megjelenéstől. A dzsámi visszaépítésére még csak kísérletet sem lehetett tenni: a Mekka felé tájolt, egykori templombejáratral szembeni Mihráb fölkét vasbetonból készítették el, a templom sarkait vasbeton lámpákkal jelzik. A toronyba a templom belsejéből induló lépcsőn feljutva lehetett belépni. Ma egy vasbeton lépcső vezet fel a torony bejáratához.

Római katolikus templom (Szent Mihály arkangyal)

Törzsszám: 7014

Hrsz: 24470

Jogállás: műemlék védelem

A Szent Mihály tiszteletére szentelt templom hajója már állt a XV. században. A XVII. században a felrobbanása után megmaradt gótikus falakat felhasználták a 1702-1723. között épített barokk templomban.

A XVIII. század második felében készült a Vir Dolorum, a Szent Sebestyén és a Szent Rókus barokk faszobor, míg ugyanezen század végének copfstílusú alkotása a fő- és mellékoltár. Ugyancsak copfstílusúak a szentélypadok, a szószék és a kőből faragott keresztelőkút. A templom órapárkányos tornya 1774-ben épült fel (az évszám a főkapu feletti zárókövön is látható). A templomtornyot két övpárkány tagolja három részre, díszítését ion oszlopfejezetű pilaszterek szolgálják. A kórus szintjét kosáriríves ablak világítja meg, fölötté lantablak, végül a harangok magasságában négy tört kosárirív ablakot helyeztek el. A templom körül 1793-ig temető volt. Érdekesség, hogy a templomtornyos órapárkány alatti falszakaszába két régi sírkövet is beépítettek. A sírkövek felirata „I H S, KATHARI MATT...D”, a másik szöveg az árnyékvilág fordított logikája szerint tükörrírással íródott: „LUK REC”.

A templomhajó padlósíkja 2 méterrel mélyebben fekszik, mint a torony bejárat szintje. A templomhajóba vezető É-i homlokzati bejáratához építették be az 1970-es évek elején lebontott másik régi templom faragott kőkeretes kapuját. A szentély K-i záró falán lévő barokk ablakfülkében Szent Mihály arkangyal faszobra látható.

Római katolikus Plébániaház

Törzsszám: 7013

Hrsz: 24469

Jogállás: műemlék védelem

A műemlékként nyilvántartott barokk plébánia földszinti része 1686. és 1695. között épült. A török kiűzése után a boszniai Kapisztrán ferencesek alapították. 1733-ban már említik plébániaházát.

Az épületet gróf Illésházy János 1774-ben, Tomicich János plébános működése idején emelet ráépítésével bővítette. Ugyanabban az évben készült el a templom tornya is. A téglalap alaprajzú, magas lábazati kialakítású emeletes épület utcai homlokzatán mindkét szinten négy kőkeretes ablak, a szintek között a különböző periódust jelző osztószáv látható. Teteje csonkatornyos kiképzésű. A földszinti helyiségekben a XVII. század végére jellemző kora barokk fiókoltzatok figyelhetők meg. Az épület alatti pincébe az udvarról nyíló kőkeretes pincejárón keresztül juthattak le. A plébániához az udvaron L-alakban csatlakozó kocsisín, kamra és istálló egy része még ma is látható. A plébánia

udvarán láthatjuk a Szent Sebestyén, Szent Rókus és Szent Rozália fogadalmi kápolna kerítését korábban díszítő szobrokat. Sajnos, némelyikük már csak töredékes formában látható. Kiemelkedően szép a viszonylag épségben maradt Piéta (Fájdalmas Szűzanya) szobor.

Szent Sebestyén, Szent Rókus, Szent Rozália kápolna

Törzsszám: 9390

Hrsz: 24240

Jogállás: műemlék védelem

A külső Római úton áll az 1734-ben emelt kápolna – erősen megújított formában. Homlokzatán dombormű látható.

A Szent Sebestyén, Szent Rókus és Szent Rozália tiszteletére szentelt kápolnába kosáriríves, faragással díszített zárókövű kapun keresztül léphetünk be. A négyzetes alaprajzú kápolna kosáriríves apszissal záródik. Faszervezetű harangtornyát kecses sisak díszíti. A kápolna hajóját és oltárát diadalív tagolja, térlefedésére csehsüveg-boltozatot építettek. Főhomlokzatát az oromfalba illesztett, kosáriríves falfülkébe helyezett sérült Szentháromság-szobor díszíti. Feltételezhető, hogy e ma látható szobor korábban a kápolna előtti Szentháromság-szobor legfőbb eleme lehetett. A kápolna legutóbbi helyreállítása 1984-ben történt, melynek során a kőkerítés falába halálfejes faragott követ helyeztek el, amelyet a kápolna építésének idejében készíthettek a járvány szörnyű pusztítására emlékezvén.

Wimpffen-kúria

Törzsszám: 7010

Jogállás: műemlék védelem

Az egykori híres „Pelikánnak” nevezett vendégfogadó, majd később Wimpffen-kúria épületegyüttese Erd központjában, a Budai út 4. sz. alatt található. Sem pontos építési idejét, sem tervezőjét nem ismerjük, csak feltételezéseink vannak az építészeti formajegyek alapján, hogy Hild József alkotása lehet. A Budáról Székesfehérvár felé vezető forgalmas út mellé építették fel a vendégfogadó főépületét és a hossz tengelyére merőleges, különálló kiszolgáló épületszárnyakat, a két istállóként működő oldalszárnyat és a középen elhelyezkedő kocsisín épületét, 1820 és 1840 között. Az épületegyüttes jelentősége főként abban áll, hogy mind a mai napig megmaradt minden eleme. A főépület, amelyben jelenleg a Magyar Földrajzi Múzeum működik, már 1958 óta műemléki védettség alatt áll. Az épületegyüttes további részeinek védetté nyilvánítására 1999 augusztusában került sor.

Barokk kőkereszt

Törzsszám: 9391

Hrsz: 23062

Jogállás: műemlék védelem

A kereszt műemléki nyilvántartásba vett, volutás oszlopon álló kőkereszt. Eredetileg Erd-Óvárosban (Ófaluban) feltehetőleg a templom vagy a kastély közelében állhatott mindaddig, míg az 1838-as nagy árvíz miatt a Batthyány Fülöp nevéhez fűződő új városrész kiépülésével áthelyezték és felújították, amelyet az átvésett 1843-as évszám jelez.

A II. világháború idején a kereszt megsérült, jelenlegi felújított állapotát 1997-ben kapta meg. **A másik barokk kőkereszt, a „gyormai” vagy Fehérkereszt** a Mély úton felfelé haladva és Százhalombatta felé kanyarodva a dülő úton található. Szintén **Illésházy János állíttatta 1789-ben**, amikor fia Illésházy Ferenc meghalt.

(Forrás: www.koh.hu, www.wikipedia.hu, www.erdcenter.hu)

2.5.3. Régészeti lelőhelyek

Érd Város területén 71 db régészeti lelőhely található a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal honlapján található lelőhely kereső alapján.

- kiemelten védett régészeti lelőhelyek: Érd- Százhalombattai bronzkori és kora vaskori földvárhoz és településhez tartozó kora vaskori halomsíros temető.
- fokozottan védett régészeti lelőhely: Érd – Óvárosban (Ófalu) kastélydomb, késő középkori kastély és pincerendszer maradványai.
- védett lelőhely: Riminyák (Pusztafalu) középkori település, templom és temető

(Forrás: www.koh.hu)

2.5.4. Egyedi tájértékek

A tájak karakterének fontos összetevői az egyedi tájértékek. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (Tvt.) 6. § (3) (4) és (5) bekezdése értelmében egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző olyan természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájkalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúr-történeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van.

1. táblázat: Egyedi tájértékek listája

Megnevezés	Típus
1956-os emlékmű	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
1956-os emlékmű	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
56-os kereszt	Feszület
A II. Világháború áldozatainak emlékműve	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
A volt Leventekert (1975)	Erdőrészlet; erdőmaradvány; erdőszegély
Alagút bejárata	Alagút
Alagút bejárata	Alagút
Almásy László mellszobra	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Almásy László szobra	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
vértanúk emlékműve	1848-49-es szabadságharcos emlékmű
Az 1848-49. évi szabadságharc vértanúinak emlékműve	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Baktay Ervin mellszobra	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Baktay Ervin szobra	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Balázs Dénes szobra	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Barokk kőkereszt	Feszület
Bercza kert -lakóház kertje (1975)	Park
Berza-kert	Villakert
Boger Mária Margit síremléke	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Bronzkori-vaskori földvár	Római kori őrtorony
Czabai-kert	Park
Császárfa (Paulownia tomentosa)	Fa; jellegfa
Csigafejes mészköoszlopfő (1975)	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Csuka Zoltán költő szobra	Köztéri szobor
Csuka Zoltán mellszobra	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Déchy Mór mellszobra	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Déchy Mór szobra	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Díszkút Érd polgárainak	Egyéb épület; építmény
Dr. Sáska László szobra	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Ekvatoriális napóra	Egyéb épület; építmény
Ekvatoriális napóra	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla

Életfa szobor	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Emlékmű 1100 éves hazánk hősei és mártírjai emlékére	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Emlékmű a Kutyavárnán	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Emlékmű, szobor, egyedülálló oszlop	Szobor
Emlékmű, szobor, egyedülálló oszlop	Szobor
Emlékmű, szobor, egyedülálló oszlop	Szobor
Emlékmű, szobor, egyedülálló oszlop	Szobor
Emlékmű, szobor, egyedülálló oszlop	Szobor
Emlékmű, szobor, egyedülálló oszlop	Szobor
Emléktábla	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Emléktábla az ófalui kocsmáépület falán (1975)	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Érd utcai kereszt	Feszület
Érd-Batta közigazgatási határ fakeresztje	Feszület
Érdi magaspart	Kilátópont egyedi vagy jellegzetes látványképpel
Érdligeti Berza-kert	Történeti kert
Érdligeti református templom	Templom
Falmaradvány	Erődítés
Feszület a Szent Mihály templom kertjében	Feszület
Fogadalmi kápolna	Kápolna
Fürdő	Közüintézmény kertje
Fürdő utca, Koronafűrt utca.	Római kori épület
Gémeskút	Gémeskút
Gólem szobor	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Gróf Teleki Pál mellszobra	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Gróf Teleki Pál szobra	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Gróf Teleki Sámuel mellszobra	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Gróf Teleki Sámuel szobra	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Hálaadó szobor, Bogner Mária sírja	Kegyhely
Harang oszlop	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Harangjáték	Egyéb épület; építmény
II. Lajos emlékmű	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
II. Lajos király 1526-os emlékmű	Hadi eseményekkel kapcsolatos helyek
II. világháborús emlékmű	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Ivókút	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
KALOT emlééktábla	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Kálvária középső kereszt	Kegyhely
Kápolna	Kápolna
Kaptárkövek (1975)	Kőtömb, kőhalmaz
Katolikus templom kereszt	Feszület
Kerekeskút	Kút
Kereszt	Feszület
Kereszt	Feszület
Kereszt	Feszület
Kereszt	Feszület
Kereszt	Feszület
Kereszt	Feszület
Kereszt	Feszület
Kereszt	Feszület
Kereszt	Feszület
Kereszt	Feszület
Kereszt 1848-as emlékmű	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Kereszt a Szent Mihály templom kertjében	Feszület
kopjafa	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla

Kőkereszt	Feszület
Kőkereszt	Feszület
Kőrisfa (Fraxinus sp.)	Fa; jellegfa
Kőrisfa (Fraxinus sp.)	Fa; jellegfa
Kőrösi Csoma Sándor szobra	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Köves-dűlő (Kamenya)	Római kori épület
Köztéri szobor, bronzfa	Köztéri szobor
Kút	Kút
Kutyavár	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Kutyavár, vadászkastély romjai	Építőipari nagyüzem
Külterületi pince	Pince
Külterületi pince	Pince
Külterületi pince	Pince
Külterületi pince	Pince
Külterületi pince	Pince
Külterületi pince	Pince
Külterületi pince	Pince
Külterületi pince	Pince
Külterületi pince	Pince
Külterületi pince	Pince
Külterületi pince	Pince
Külterületi pince	Pince
Külterületi pince	Pince
Külterületi pince	Pince
Külterületi pince	Pince
Külterületi pince	Pince
Külterületi pince	Pince
Külterületi pince	Pince
Külterületi pince	Pince
Külterületi pince	Pince
Lakóház	Lakóépület; épületrész; udvar
Lakóház	Lakóépület; épületrész; udvar
Lakóház	Lakóépület; épületrész; udvar
Lakóház	Lakóépület; épületrész; udvar
Lakóház	Lakóépület; épületrész; udvar
Lakóház	Lakóépület; épületrész; udvar
Lakóház + Pince	Lakóépület; épületrész; udvar
Magyar Földrajzi Múzeum	Egyéb épület; építmény
Magyar Földrajzi Múzeum kertje	Emlékpark
Magyar Földrajzi Múzeum, Érd	Múzeum
Marcali Kis József emléktábla	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Mária szobor	Szentek szobra
Mária szobor a Szent Mihály templom kertjében	Szentek szobra
Mecseki – Börzsönyi – Lócsei út	Kaptárkő
Mesterséges tó	Park
Minaret	Minaret
Mocsárciprusok (Taxodium distichum)	Facsoport; fasor
Nepomuki Szent János	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Nyárfa (Populus sp.)	Fa; jellegfa
Ófalu	Építőipari nagyüzem
Ófalu, Mecset utca	Erődítés

Ófalui temető	Temetődomb
Pince	Pince
Pince	Pince
Pince	Pince
Pince	Pince
Pince	Pince
Pince	Pince
Pince	Pince
Pince	Pince
Pince	Pince
Princz Gyula mellszobor	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Princz Gyula szobra	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Református templom	Templom
Régészeti lelőhely	Régészeti lelőhely
Reguly Antal mellszobor	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Reguly Antal mellszobor	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Reguly Antal szobra	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Retyezáti utcai hársfasor (1975)	Facsoport; fasor
Riminyáki strand (1975)	Fürdő
Római Katolikus plébánia templom (1975)	Templom
Római katolikus plébániaház	Plébánia
Római katolikus templom	Templom
Római katolikus templom	Templom
Római kőút (1975)	Jellegzetes gyalogút; kociút
Római út	Jellegzetes gyalogút; kociút
Római út maradványa	Jellegzetes gyalogút; kociút
Római út maradványa	Jellegzetes gyalogút; kociút
Simonpusztai-dűlő	Erődítés
Stein Aurél mellszobor	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Stein Aurél szobra	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Százhalmok (1979)	Talajtani folyamatok felszíni bélyegei
Százhalom	Halom
Szent Donát szobor	Szentek szobra
Szent János szobor	Szentek szobra
Szent Sebestyén, Szent Rókus és Szent Rozália barokk kápolnája	Kápolna
Szent Walburga	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Szent Walburga szobor	Szentek szobra
Szepes Gyula mellszobor	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Szepes Gyula szobra	Köztéri szobor
Szovjet katonai emlékmű	Síremlék
Temető	Temető
Temetői épület	Kápolna
Temetőkápolna és ófalui felhagyott temető (1975)	Temető
Templom	Templom
Templom	Templom
Tepecs	Erődítés
Tölgyfa (Quercus cerris)	Fa; jellegfa
Vadász-kastély	Történeti kert
Vadgesztenyefa (Aesculus hippocastanum)	Fa; jellegfa
Vadgesztenyefa (Aesculus hippocastanum)	Fa; jellegfa
Vámbéry Ármin mellszobor	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla

Vámbéry Ármin szobra	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Városvédő angyal szobor	Köztéri szobor
Volt Mészkőbánya és pincerendszer (1975)	Pince
Volt Sárkány később Sina kastély romjai (1975)	
Volt Wimpfen-kúria (1975)	Közüintézmény épülete
Wimpffen-kúria egykori istállója (I.)	Istálló
Wimpffen-kúria egykori istállója (II.)	Istálló
Wimpffen-kúria egykori kocsiszínje	Garázs/kocsiszín
Wimpffen-kúria, egykori Pelikán fogadó és postakocsi állomás	Kúria

A felülvizsgálati időszakban sok védelemre javasolt értékvédettséget kapott.

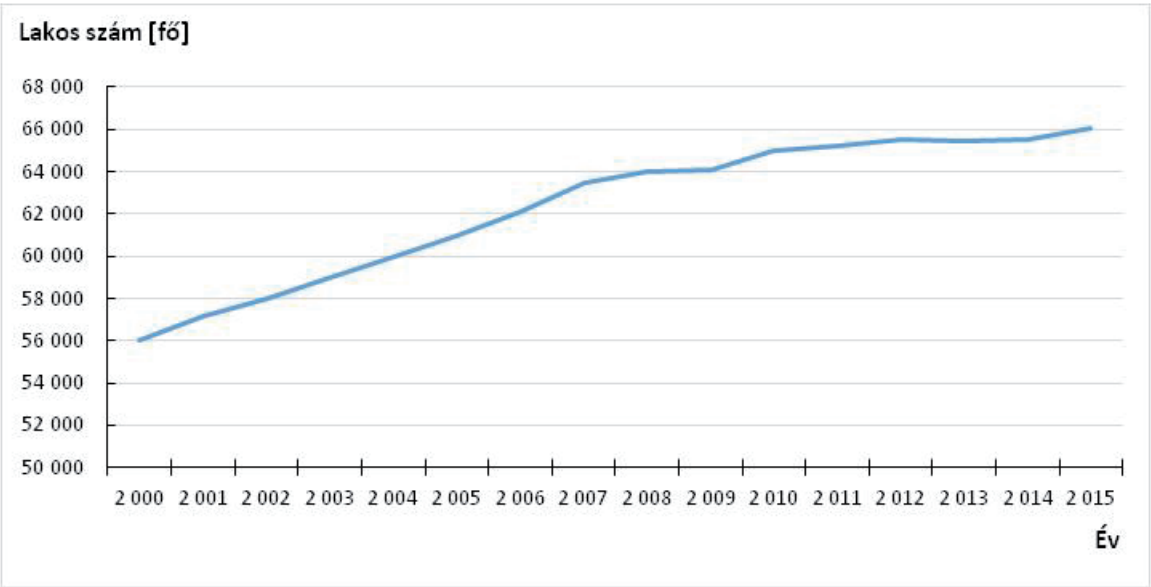
2.6. Társadalmi helyzet

A társadalmi adottságok ismertetése fontos elem egy településre/városra vonatkozóan. A népességszám alakulása, az oktatási és kulturális helyzet, a sportolási, kikapcsolódási, szórakozási lehetőségek, az egészségügyi ellátás színvonala, a közbiztonság helyzete – az évek során bekövetkezett változások tendenciája – szorosan összefügg az életszínvonallal, a település népességmegtartó erejével és a jövőbeni fejlődési lehetőségekkel. Ezek alapján lehet következtetni arra, hogy a helyi lakosság milyen módon tud bekapcsolódni a közösségi életbe, milyen helyi kötődések és kapcsolati hálók kiépítésére van lehetőség.

2.6.1. Demográfiai viszonyok

Érd Megyei Jogú Város az Érdi Járás része, a járás legnagyobb települése lakosságát tekintve.

5. ábra: Érd állandó lakónépessége az évvégén, 2000–2015 (fő) KSH STATINFO

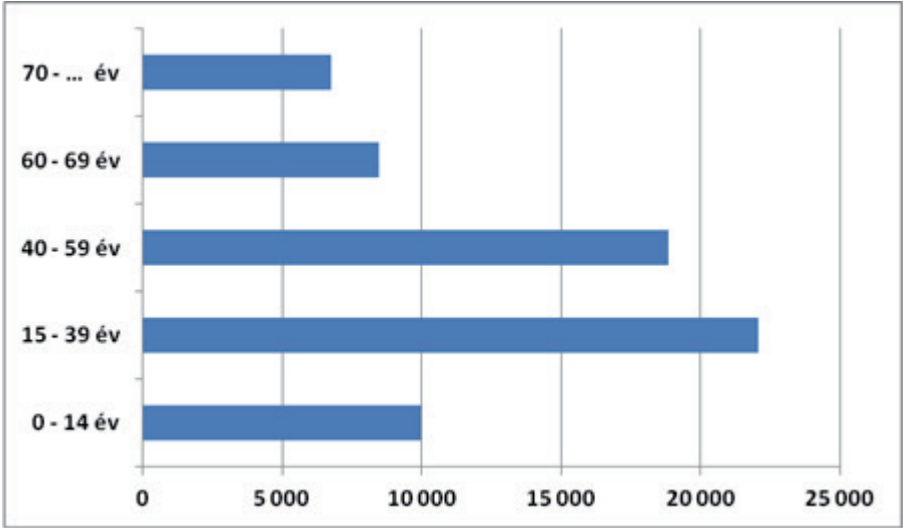

A népességi mutató egészen a 80-as évektől folyamatos növekedést mutat. Érd lakónépessége 1990 és 2015 évek között megállapítható, hogy mintegy 19,5 ezer fővel, közel 42%-al nőtt. Népessége a rendszerváltást követően folyamatos növekedést mutat. A demográfiai adatokból kiderül, hogy a város kedvelt lakóhely Pest megyei viszonylatban.

Az Érdi Járás (Érd, Diósd, Tárnok, Százhalombatta, Sósút, Pusztazámor, Törökbálint) népességszám alakulása Érd város népességszámához hasonlóan növekedett az elmúlt 10 év során. 2015-re a járás állandó népessége 122.444 főre nőtt.

Az elmúlt tíz év belföldi vándorlási különbözetét tekintve **Érden** jelentős **odavándorlás volt tapasztalható** 2003-tól 2010-ig folyamatosan, azonban 2011-ben harmadára esett vissza az odavándorlás ezer lakosra vetített értéke, míg 2012-ben már az elvándorlás vált jellemzővé (a vándorlási különbözet 99 fő). **Az élve születések** számának alakulása Érd esetében folyamatosan **csökkenő** tendenciát mutat 2011-ig. **2012-ben** azonban **növekedés** tapasztalható, 530-ról 560-főre. Ezzel párhuzamosan a halálozások száma folyamatosan növekszik, minden évben meghaladva a születések számát.

6. ábra: Érd lakónépességének korcsoportonkénti bontása, 2015

Érd Városa kedvelt lakókörnyezet, amit megerősít az a tény is, hogy az állandó odavándorlások magasabb számot képviselnek, mint az elvándorlások, mindamelllett, hogy 2004 és 2005 évben csökkenő tendenciát mutatnak az állandó odavándorlások, azonban az elvándorlások folyamatos növekvőt képviselnek. Jelenleg az állandó odavándorlások száma még jelenleg is 20%-al meghaladja az elvándorlások arányát. Az ideiglenes vándorlásokat figyelembe véve folyamatos növekedést mutatnak. Az el- és az odavándorlások arányát nézve változatos képet mutatnak, míg egyik évben az ideiglenesen elvándorlók száma nagyobb, a következő évben ez a visszájára fordul.

Ezen demográfiai adatok alapján is kitűnik Érd speciális helyzete: Érd Budapest agglomerációjában elhelyezkedő több mint 66.000 fős kertváros. A lakónépesség nagy része Érdet, mint lakóterületet, és nem, mint várost használja; Budapesten járnak oktatási intézményekbe, ott dolgoznak, intézik az ügyeiket stb. Ennek megfelelően különböző okokból hol a város egyik, hol a másik részére, vagy Budapestre vannak bejelentve. Ebből a helyi specialitásból adódóan a népességi adatok nem alkalmasak messzemenő következtetések levonására.

2.6.2. Oktatás, képzés

Érd város területén az alapfoktól a középfokig találhatóak köznevelési intézmények. Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata alapellátási kötelezettségének megfelelően gondoskodik köznevelési – óvodai intézményrendszerének működtetéséről. Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata a saját tulajdonában álló – az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló – ingó és ingatlan vagyon működteté-

sét nem volt képes vállalni. A Közgyűlés élve a felmentés iránti kérelem benyújtásának lehetőségével, kérte a felmentés megadását, és egyben vállalta a működtetési költségekhez való hozzájárulás megfizetését. A fentiek alapján az alapfokú- és középfokú köznevelési intézmények fenntartója és működtetője az állami intézményfenntartó központ lett.

Az Érdi tankerületbe Diósd, Érd, Tárnok, Sóskút, Pusztazámor, Százhalombatta, Törökbálint települések köznevelési intézményei tartoznak. Érd Városban 7 óvoda (Kincses Óvoda 7 tagintézménnyel, Szivárvány Óvoda 5 tagintézménnyel, 4 alapítványi óvoda, 1 nemzetiségi önkormányzat fenntartásában működő óvoda, 8 általános iskola, 2 gimnázium, 1 szakközépiskola és szakiskola működik. Érd Megyei Jogú Városban alapfokú művészetoktatás összesen 2 intézményben, 10 feladat-ellátási helyen folyik. A településen az alapfokú művészetoktatásban résztvevő tanulók létszáma 547.

A Pest megyei Feladatellátási, intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési terv 2013-18 adatai alapján Érden a **meglévő óvodai kapacitás nem elegendő** a feladatellátás biztosításához, ezért a helyzet felülvizsgálata évről-évre fokozott figyelmet, és beavatkozást igényel. Míg a 2012/13-as tanévben nem működtek teljes kihasznált-sággal az óvodák, addig az óvodai tankötelezettségre vonatkozó törvényi változások miatt 2013/14-es tanévben már a 2015/2016. nevelési évre vonatkozó törvényi változások miatt gondot jelentett az óvodai elhelyezés, 47 hellyel kevesebb volt a szükségesnél. A Feladatellátási, intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési terv 2013–18 középtávú prognózisa szerint a 2014/15-ös tanévben 107, a 2015/16-os tanévben 255 hellyel lesz kevesebb a férőhely a várható igénynél. Ugyancsak férőhelyhiány tapasztalható a kistérségben Pusztazámor és Sóskút esetében is.

A 2014/2015. nevelési évben az önkormányzat fenntartásában működő Kincses Óvodában a férőhelyek száma 900 fő, az ellátott gyermekek száma 868 fő. Az intézményben az egy pedagógusra jutó átlagos gyermeklétszám 11,89, ami a járási átlagnál (11,05) magasabb, a települési átlagnál (11,05) alacsonyabb.

A 2014/2015. nevelési évben az önkormányzat fenntartásában működő Szivárvány Óvodában a férőhelyek száma 990 fő, az ellátott gyermekek száma 923 fő. Az intézményben az egy pedagógusra jutó átlagos gyermeklétszám 12,47, ami a járási átlagnál (11,05) magasabb. Az intézményben az egy pedagógusra jutó átlagos gyermeklétszám 12,47, ami a települési átlagnál (11,9) magasabb.

A **hátrányos helyzetű gyermekek** száma 2012-ben 149 volt az érdi óvodákban. Az egyes óvodákat vizsgálva elmondható, hogy minden óvodában van hátrányos helyzetű, vagy halmozottan hátrányos gyermek. A szegregátumokhoz közel eső intézményekben koncentráltabban vannak jelen.

Az általános iskolai oktatást Érden 7 állami fenntartású és 1 Székesfehérvári Egyházmegyei fenntartású intézmény biztosítja. Az utóbbi iskolában német nemzetiségi oktatás folyik. A helyi általános iskolák fenntartója a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ. A Feladatellátási, intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési terv 2013-18 adatai alapján az érdi általános iskolák átlagosan 82%-os kihasználtsággal működnek. Az iskolák fele 72-75%-os kihasználtsággal működik, míg másik fele 90% feletti kihasználtsággal. A viszonylag alacsonyabb kihasználtsággal működő iskolák fenntartási problémáinak elkerülése érdekében az intézmények profilváltását érdemes megvalósítani.

A tanulók létszámának előrejelzései alapján az elkövetkezendő években az intézmények túlterheltsége nem várható. A 2013-as adatok alapján Érden az **általános iskolás** korú gyermekek száma 6112 fő, ebből a településen állami intézményben ellátott létszám 3640 fő, míg az iskolák maximális férőhelye ettől majd 500 fővel több. Az érdi általános iskoláskorú gyermekek csaknem egynegyede más településen tanul. (Forrás: Érd Megyei Jogú Város Önkormányzatának Ifjúságpolitikai Stratégiája 2008.) Az iskola épületek tornateremmel, vagy tornaszobával, néhány esetben mindkettővel rendelkeznek a mindennapos testnevelési foglalkozás megvalósításához. 2012-ben 4260 fő volt a nappali tagozatos általános iskolai tanulók létszáma, amelyből 887 fő (20%) volt a hátrányos helyzetű tanuló (gyógypedagógiai oktatással együtt). Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma 232 fő.

A más településekről bejáró általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban 270 fő, ami igen jelentősnek mond-

ható. A tankerületi településeket illetően a legkevesebben Diósdon (44%), Tárnokon (48%) és Pusztazámoron (42%) maradnak a helyi iskolákban. Ezen elvándorló tanulók egy részét Érd fogadja be. (Forrás: Feladatellátási, intézmény-hálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési terv 2013-18)

Gyógypedagógiai oktatásban részesülő általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (az integráltan oktatott sajátos nevelési igényű gyermekek nélkül) 23 fő volt 2012-ben, ami jelentős, több mint 50 fős csökkenést jelent 2002-höz képest.

2015/2016 nevelési évben a településen az általános iskolás tanulók létszáma 4276, közülük 2054 felsős tanuló, 2222 alsós tanuló. A tanulók 90,5%-a KLIK, 9,5%-a egyházi fenntartású általános iskolába jár. A legtöbb tanuló (972 tanuló) Érdi Körösi Csoma Sándor Általános Iskola intézményben jár általános iskolába. A város általános iskoláiba 291 más településről vagy iskolai körzetből bejáró tanuló van, arányuk 6,8%, 252 hátrányos helyzetű tanuló van, az arányuk 5,9%. A városban 31 halmozottan hátrányos helyzetű tanuló van, az arányuk 0,7%. Az általános Iskolákban 112 integráltan oktatott, sajátos nevelési igényű tanuló tanul, az integráltan oktatott tanulók aránya 2,6%. Ők azok a tanulók, akik csoportalakításkor 2 ill. 3 főnek számítanak. A településen 1 intézmény, 1 feladat-ellátási helyen 201 tanuló vesz részt nemzetiségi oktatásban.

A **középiskolai** tanulók száma a nappali oktatás esetében folyamatosan növekszik 2001 óta. Ezen belül a gimnáziumi tanulók száma az elmúlt tíz év alatt a 2001-es tanulólétszám felével, 330 fővel nőtt. A magas színvonalú gimnáziumi oktatás miatt, mind a helyiek, mind a környező településen élők előnyben részesítik a helyi gimnáziumot a szakközépiskolánál. Jelentős a százhalombattai tanulók száma a gimnáziumban. A szakközépiskolai tanulók száma is jelentősen növekedett 2012-ben; 35 fővel 2011-hez képest. A középiskolai szintű felnőttoktatásban tanulók száma nem mutat növekedést, sőt a 2001. évi adatokhoz viszonyítva a tanulók létszáma visszaesést mutat. A szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók száma szintén csökkent a 2001-es évhez viszonyítva a nappali oktatás adatait vizsgálva.

2015/2016 nevelési évben Érd Megyei Jogú Városban a gimnazisták nevelése-oktatása összesen 3 intézményben, 3 feladat-ellátási helyen történik. A **gimnáziumi** tanulók létszáma 1410, közülük 424 felnőttoktatásban vesz részt. A városban a **szakközépiskolások** ellátása összesen 1 intézményben, 1 feladat-ellátási helyen, a Kós Károly Szakképző Iskolában történik.

Jogszabályváltozás miatt,- mely a gyermekek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének alapfeltételeit módosította –, 2015 évben a településen élő, hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számát az alábbi táblázat tartalmazza:

Megnevezés	Jogosultak/üggyel érintettek s száma (fő)	Ebből (b oszlop adatai s orhoz tartozó adatai)				
		0–2 éves	3–6 éves	6–13 éves	14–17 éves	18 évesnél időse ebb
a	b	c	d	e	f	g
Rendzese gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma *	1495	138	215	780	283	79
Ebből (01-ből): hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet megállapítás iránti kérelemmel érintett gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma	250	20	37	132	47	12
Ebből (02-ből): Elutasított hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet iránti kérelemmel érintett gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek s száma	10	1	2	5	2	0
Ebből (02-ből): Folyamatban lévő ügyekkel érintett gyermekek s száma	0	0	0	0	0	0
Ebből (02-ből): Megállapított hátrányos helyzetűek s száma	187	15	28	103	34	7
Ebből (05-ből): 1. szülő(k), családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége miatt	174	15	27	96	32	4
Ebből (05-ből): 2. szülő(k), cs. családbe fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága miatt	11	0	0	6	2	3
Ebből (05-ből): 3. elégtelen lakóköznyezet, illetve lakási körülmények miatt	2	0	1	1	0	0
Ebből (02-ből): Megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek s száma**	53	4	9	24	11	5
Ebből (09-ből): 1. szülő(k), cs. családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége és a szülő(k), családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága miatt	24	2	2	10	7	3
Ebből (09-ből): 2. szülő(k), cs. családbe fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága és elégtelen lakóköznyezet, illetve lakási körülmények miatt	2	0	1	1	0	0
Ebből (09-ből): 3. szülő(k), cs. családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége és elégtelen lakóköznyezet, illetve lakási körülmények miatt	27	2	6	13	4	2

2.6.3. Művelődés, kultúra

Érden alapvetően három önkormányzati intézmény látja el a közművelődési és közgyűjteményi feladatokat: a **Szepes Gyula Művelődési Központ, a Csuka Zoltán Városi Könyvtár és a Magyar Földrajzi Múzeum**. Az intézmények elhelyezkedése a belvárosi részre koncentrálódik.

A művelődési és kulturális élet szervezői a Csuka Zoltán Városi Könyvtár, a Magyar Földrajzi Múzeum, valamint a Szepes Gyula Művelődési Központ, a Rádió Érd és az Érdi Városi Televízió és Kulturális Nonprofit Kft. Ezek a szervezetek egyre teljesebben tudják betölteni a kulturális intézmények korunkhoz igazodó legfontosabb funkcióit, a helyi társadalom és regionális társadalomfejlesztő funkciót, a globális és lokális rendszereket összekötő funkciót, és a társadalmi nyilvánosságteremtő funkciót.

A közgyűjtemények, mintegy tudásközponti szerepet betöltve gyűjteményeik anyagának bemutatásával, s az ahhoz kapcsolódó tudományos és népszerűsítő programokkal, konferenciával, előadásokkal segítik a város lakóinak ismeretszerzését, képzését.

A közművelődési szervezetek rendezvényeinek kulturális sokszínűsége a hagyományápolásra és új értékek teremtésére épül, felnőttképzési programjaik az egyének munkaerőpiaci ismereteinek bővítéséhez járulnak hozzá. A programok szervezésével, valamint közösségek létrehozásával céljuk a helyi társadalom kapcsolatrendszerének építése, a civil szervezetek és egyéni kezdeményezések fogadása, támogatása, s az együttműködés révén az információ áramlásának biztosítása. Számtalan kezdeményezésükkel a környezettudatosságra ösztönző szemléletformálást segítik (környezetvédő és életmód-váltást szorgalmazó közösség működtetése, környezetvédelmi bemutatók és előadások megtartása, természetvédelmi értékeket bemutató kiadvány megjelentetése), valamint a fenntartható, környezettudatos beállítottság elterjedését támogatják.

A kiegyenlített területi ellátás hiányzik a város alközpontjaiban. Nem került kiépítésre a kulturális intézmények infrastruktúrája az alközpontokban, vagy elavult intézményekben működnek Parkvárosban és Érdliget frekventált helyein.

2.6.4. Sport, kapcsolódás

A 2013-ban átadott **Érd Városi Sportcsarnok és Uszoda**, mely napjainkban az ÉRD Aréna nevet viseli a kikapcsolódási és sportlehetőséget nyújt minden korosztály számára. A multifunkcionális sportcsarnok ad otthont az érdiek egyik legnagyobb büszkeségének, a felnőtt NBI-es kézilabda-csapatnak és utánpótlás csapatainak. A létesítmény 1800 ülőhelyes lelátóval rendelkezik. A sportcsarnok alkalmas nemzetközi és hazai mérkőzések megrendezésére. A csarnok teljes körűen akadálymentesített, valamint a létesítmény része még egy konferenciaterem, egy konditerem, egy birkózócsarnok, továbbá a Gárdonyi Géza Általános Iskola és Gimnázium felújításával egy időben épített Gárdonyi Tanuszoda mellé az Érd Arénával egy 33x25 méteres, vízilabda-mérkőzések rendezésére is alkalmas medencével rendelkező uszodát is kapott a város.

Megélénkülő sportélet jellemzi az érdi oktatási- köznevelési intézményeket is. A 100%-os önkormányzati tulajdonú Érdi Sport Kft., az NB/I-es nő felnőtt csapat működtetése mellett életre hívta a Suli Kézilabda Utánpótlás Programot (SKUP) a környékbéli (érdi, sóskúti, pusztazámori, biatorbágyi) iskolák bevonásával, szakképzett kézilabda oktatók irányításával. A program célja a mozgás megszerettetése, a kézilabda játékos formában való megismertetése a gyerekekkel. A SKUP-ban évről évre több iskola, és egyre több gyerek vesz részt, az idei tanévben közel 1500 tanuló ismerkedhet a sportág alapjaival. Az Érdi Sport Kft.-hoz hasonlóan az Érdi Úszó Sport Kft. is szerepet vállal az iskolák sport életében. Érd város általános iskoláinak alsó tagozatos tanulói a sportszervezet edzői, oktatóinak közreműködésével vesznek részt testnevelés órák keretében úszás oktatáson, illetve úszás mozgásanyagú foglalkozásokon. A Magyar Diáksport Szövetség is számottevő eredményekkel szervezi a megyei diáksport szövetségeken keresztül a helyi sportéletet. Az érdi diák versenyzők tollaslabda, birkózó, sumo, sí, evezés, sportlövő, sport akrobatika, judo, karate és floorball versenyeken indulnak kiemelkedő eredménnyel.

Az önkormányzat **Ifjúsági és Sport Keretére** pályázhatnak civil szervezetek ifjúsági és gyermeksport rendezvények, táborok szervezésére. Míg 2008-ban 5 db sportegyesületi pályázat kapott támogatást, addig 2012-re már 13 db. Sajnos a támogatási keretösszeg 2009-hez képest lecsökkent, 22 millió Ft-ról 20 millió Ft-ra. A sportegyesületek mellett civil szervezetek is részesülhetnek ebből a pályázati keretből, 2012-ben 25 nyertes pályázó volt, de a támogatási keretösszeg itt is lecsökkent 2008-hoz képest 1,5 millió Ft-tal.

Az önkormányzat azonban nem csak a sportszervezeteket támogatja, hanem azokat az érdi lakhellyel rendelkező sportolókat is, akik olimpiára, illetve paralimpiára nagy eséllyel kijuthatnak. Az Olimpikonok, Paralimpikonok támogatása a sportolók egyéni kérelme alapján történik, természetesen, mivel vissza nem térítendő támogatásról van szó, szigorú feltételek mellett.

A társadalmi elismertség mellett az önkormányzat is elismeri a város érdekében kifejtett kiemelkedő sportmunkát, vagy nemzetközi sport teljesítményt. Ezért azoknak a személyeknek, vagy csapatoknak, akik a mérhető teljesítmény mellett magatartásukkal is példaként állíthatók a város közössége elé, a sportszervezetek ajánlására, évente egyszer az Érdi Sport Díjat adományozza.

Az utánpótláskorú versenyzők teljesítményét pedig Érd kiváló Sportolója és Érd Kiváló Sportcsapata díjakkal ismeri el a város.

2.6.5. Egészségügy

Érd Megyei Jogú Város egészségügyi ellátása alapellátási és járóbeteg-szakellátási szinten is biztosított. Települési szinten a működő háziorvosi szolgálatok száma 21, ami nem tartalmazza a házi gyermekorvosi szolgálatok számát (2015-ben 10 db). A háziorvosi ellátásra vonatkozó statisztikai adatokat tizenkét évre visszamenőleg vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a háziorvosi körzetek száma egy körzettel nőtt. A házi gyermekorvosi ellátást nézve azt látjuk, hogy a **házi gyermekorvosi szolgálatok száma nem változott** a tizenkét év alatt (10 db). Mivel a népesség számának nagyarányú növekedése tapasztalható Érden az elmúlt évtizedben, így minden bizonnyal az ellátási körzetek kiterjesztésével vált megoldottá az ellátás biztosítása.

A háziorvosok túlterheltségének mérséklése érdekében szükségessé válik új praxisok létrehozása, az ellátási körzetek racionalizálása, új körzetek kialakítása, orvosi rendelők számának növelése. (Az új körzetek kialakítása esetében figyelembe kell venni, hogy ha az Önkormányzat részéről történik a körzethatár módosítása a háziorvosok, házi gyermekorvosok kártalanítása szükséges az OEP finanszírozás függvényében.) Az önkormányzat számára a legnagyobb **problémát az épületek üzemeltetési költsége, és** a korszerűtlen körülmények jelenti. Az M7 autópályától északra eső részen, Érd Fenyves Parkváros részén, közel 5000 ember ellátására indokolt új egészségház létrehozása az egészségügyi alapellátás biztosítása érdekében. Másrészt az Ófaluban és a Bagoly, Bajcsy-Zsilinszky utcákban **erősen leromlott állapotú** épületekben működnek a háziorvosi rendelők, ezért az Ófalu mellett az Újtelep, Sasváros településrészen is indokolt új egészségház létrehozása, vagy a meglévő épületek teljes körű felújítása. 2015-ben támogatásban részesült a Bajcsy-Zsilinszky úti Háziorvosi rendelő (támogatás összege: 30.000.000 Ft), mely energetikai célú beruházásra fordítható. A kivitelezésre 2016. évben kerül sor. A beruházás megvalósítása után lehetőség nyílik arra, hogy a háziorvosi és a házi gyermekorvosi ellátás külön épületbe kerül elhelyezésre. A Bajcsy Zsilinszky út 40. szám alatti patika tulajdonosi közössége tervezi új rendelők kialakítását a háziorvosi szolgáltatók részére. Három háziorvos költözhet át, ezzel helyet adva a házi gyermekorvosi és a védőnői munkának méltó körülmények között.

A **fogorvosi** alapellátást 12 vegyes fogorvosi körzetben látják el gazdasági társaság keretében működtetve, mely ellátás mellet 2 iskolafogászat is működik szintén gazdaságit társaság keretében. Az utóbbi 3 évben 2 új körzet került kialakításra a szolgáltató kérésére, melyet bérleményben működtet. 8 fogorvosi praxis az Önkormányzat tulajdonában, 3 fogorvosi praxis bérleményben, 1 praxis saját tulajdonú rendelőben működik.

A fogorvosi ügyeletet egy szolgáltató működteti 2014. július 1-től bérelt rendelőben

2005 óta **működik** Érden **alapellátási ügyelet**,(Központi Ügyelet) külön a felnőttek és a gyermekek számára. Kistérségi szintű a feladatellátása, Erd, Tárnok, Diósd, Sósút, Pusztazámor településeken is működtetik az ellátást kiszervezett formában. 2015-ben kiegészült egy mentőtiszt autóval a szolgálat, amely a sürgősségi ellátás helyi szintű támogatásával valósul meg. A szolgáltató saját tulajdonú épülettel rendelkezik.

Érden **kistérségi járóbeteg szakellátást** végző intézmény (dr. Romics László Egészségügyi Központ) található.

A Dr. Romics László Egészségügyi Intézmény az OEP által finanszírozott kapacitása 2015. évben **heti 1331 szakorvosi** (1083 rendelői + 158 gondozói + 90 fogászati szakorvosi) **és 1466 nem szakorvosi óra (426 rendelői és 1200 védőnői) volt.** Ezen kívül 34 órában egyéb forrásból finanszírozott orvosi tevékenységet (sportorvostan és foglalkozás egészségügy) és 30 órában pedig nem szakorvosi tevékenységet (oszteodenzitometriás csontfelvételek készítése) is folytatott.

Az intézmény teljesítmény volumenkorlátja a járóbeteg szakellátás terén az elmúlt években 378,8 millió pontra módosult, míg az Egynapos Sebészet esetében 1034 súlyszám maradt. A rehabilitációs nappali ellátás és a kúraszerű infúziós kezelések finanszírozása továbbra is német pontok alapján a járóbeteg szakellátás keretében történt. Összesen 37 féle szakorvosi rendelés működtetésére van működési engedélyük.

Szakmai szempontból kiemelkedő eredményt hozott a váci Jávorszky Ödön Kórházzal kötött megállapodás alapján az OTH által koordinált mammaszűrés, melynek keretében az Érdi Járásban lakó nők több mint felének szűrése megtörtént. (A megjelenési arány az országos átlagnál magasabb volt.)

A szakellátó intézmény feladat ellátási kötelezettsége a teljes profil tekintetében kiterjed Erd Megyei Jogú Város, Diósd, Pusztazámor, Sósút, Tárnok településekre, azaz ezek lakosainak járóbeteg szakellátását, gondozását,, egynapos sebészeti, kúraszerű ellátását, szájsebészeti, fogszabályozási kezelését, fogászati röntgen vizsgálatát, rehabilitációs-, fizioterápiás-, gyógytorna- és sportorvosi ellátását végzi. Az ellátott lakosságszám meghaladja a 90.000 fő.

A Dr. Romics László Egészségügyi Intézmény biztosítja Százhalombatta lakosai részére a tüdőgyógyászati ellátást és gondozást, valamint onkológiai gondozást és mammoográfiai járóbeteg szakellátásokat, így ezek tekintetében az ellátotti létszám 110.000 fő. Ezen kívül a Dr. Romics László Egészségügyi Intézmény a százhalombattai szakrendelő bármilyen okból történő leállása, vagy működési zavara esetén az OTH által kijelölt helyettesítő intézményként működik az ottani betegek számára.

A, Foglalkozás Egészségügyi ellátást külön díjazás ellenében biztosítja az intézmény, míg a Sport-szakorvosi ellátást döntően az érdi Önkormányzat finanszírozza. A Menopausa szakrendelés esetében csak az orvosi tevékenységet finanszírozza az OEP, a műszeres vizsgálatokat nem.

A statisztikai adatok alapján elmondható, hogy 2004-től szinte **folyamatosan nőtt a szakrendeléseken megjelenetek száma**, az ellátott esetek száma, a teljesített szakorvosi és nem szakorvosi munkaóra is. Az intézményt olyan, nagy számban keresték fel nem területi betegek is, elsősorban Fejér megye északi településeiről, hogy ez már az intézmény saját ellátási területi területén lakók ellátását fenyegette, ezért a területen kívüli betegek fogadásának korlátozására kényszerültek.

Mindez indokoltható egyrészt a demográfiai változásokkal, a növekvő népesség igényeinek változásával, másrészt azzal, hogy a **2009-ben Európai Unió támogatásában részesült** a kistérségi járóbeteg szakellátó központ, aminek eredményeképpen mára már **emelt szintű járóbeteg szakellátást nyújt** a betegeknek új, korszerű épületben, 2000 nm-en. Az emelt szintű ellátás keretében a szakorvosi óraszámok növelése mellett, új ellátási formák kerültek bevezetésre (pl. egynapos sebészet, érsebészet, kúraszerű infúziós szakellátás, rehabilitációs nappali kórház részleg). A nem szakorvosi dolgozók munkaórájának nagymértékű emelkedése is a fejlesztéssel indokolható, ami az infrastrukturális megújulás mellett a szolgáltatások színvonalának emelkedését is biztosította az ellátottak számára. A pályaelhagyás

megelőzése érdekében a megnövekedett létszámú szakemberállomány folyamatos fejlesztése, képzése válik indokolttrá ez elkövetkező években.

A fejlesztés eredményességét bizonyítja, hogy az OEP által megszabott volumenkorlát 2012-ben az előző évi 319,9 millió pontról 374,2 millió pontra emelkedett, ami a bevételek jelentős növekedését jelentette. **Kiemelendő a fogászati szakellátás** teljesítménynövekedése, ahol 2011-hez képest 2012-re 22%-kal nőtt az ellátott betegek száma.

Az uniós beruházás keretében megvalósított egynapos sebészeti, az infúziós kúraszerű kezelések és a Rehabilitációs osztály forgalma a beruházást követően egy év alatt 100%-ra emelkedett, holott ezt csak a harmadik év végére volt szükséges elérni. Az **egynapos sebészet szakmai szempontból elismert** tevékenységet folytat, valamint a **betegek elégedettségét tükrözik** az intézményhez eljutatott vélemények. A Helyi Esélyegyenlőségi Program alapján fejlesztendő az intézmény területén a járda állapota, valamint a kartonozó elérhetőségét nem tartják megfelelőnek. Ezek fejlesztése indokolttá vált.

A fekvőbeteg szakellátásra a budapesti Szent Imre Kórház került kijelölésre, mint körzeti ellátó. Néhány szakma esetében a Semmelweis Egyetem klinikái az illetékesek.

A településen működő Védőnői Szolgálat 20 területi és 6 ifjúság egészségügyi területen dolgozó védőnővel látja el feladatait. Munkájukat az intézeti csoportvezető védőnő irányítja. 2008-2009-ben 19 volt a védőnői álláshelyek száma, majd 2010-ben bővítésre került a védőnői hálózat, egyrészt finanszírozási, másrészt szakmai szempontok miatt. A védőnői ellátás OEP által finanszírozott, szigorúan meghatározott rendszere megkövetelte az új álláshelyek kialakítását, mivel a jogszabály szerint egy védőnő maximum 250 gyereket láthat el a területén. Ennek megfelelően 2015-ben az egy védőnőre jutó gyermekek száma 220volt Érden.

A területi védőnői gondozásban több mint 3579 családot tartottak nyilván 2015-ben. A végrehajtott szaklátogatások száma 23110 volt.

A **védőnői szolgálat** központja a Dr. Romics László Egészségügyi Intézményben van, és területileg minden házi gyermekorvosi rendelőben folyik a tanácsadás.

A védőnők munkájukat elismert, magas szakmai színvonalon végzik, szoros együttműködésben a házi gyermekorvosokkal, nőgyógyász szakorvosokkal, városi vezető védőnővel, az oktatási intézményekkel. A területi védőnői ellátás kiterjed azoknak a gyermekeknek az ellátására is, akik nincsenek bejelentve Érdre, de a városban tartózkodnak.

A település gyógyszertárak tekintetében megfelelően ellátott, kivéve a település Északi részén a Parkvárosban, és Óvárosban.A lakosság kezdeményezésére felvetődött egy fiókgyógyszertár kialakítása, a Felső utca 43. szám alatti ingatlanon, (Dr Romics László Egészségügyi Intézmény mellett) mely ellátná az Óváros területén élő lakosokat. A fejlesztésekkel kapcsolatos egyeztetések folyamatban vannak.

2.6.6. Szociális ellátás

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (3) bekezdése alapján a legalább 2000 lakosú települési önkormányzat, illetve a megyei önkormányzat a településen, illetve a megyében, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatás-tervezési koncepciót készít. A szolgáltatás-tervezési koncepció tartalmát a helyi önkormányzat két évente felülvizsgálja és aktualizálja. A jelenleg hatályos szolgáltatás-tervezési koncepciót 2012⁴-ben fogadta el az önkormányzat. A Szolgáltatás-tervezési Koncepcióban szereplő információk szerint a koncepció készítésének, illetve felülvizsgálatának legnagyobb problémájaként és korlátjaként jelenik meg a szociális ellátásokat leginkább meghatározó külső feltételek (*finanszírozási rendszer, normatívák és a jogszabályi keretfeltételek*) gyakori változása, amely tényező szinte lehetetlenné teszi a hosszú és középtávú távú tervezést.

Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít – a törvényi szabályzókon túl – arra, hogy a helyi rendeletalkotás során a rászorulóknak minél szélesebb körű ellátását biztosítsa az igények és a források összhangjának megtartása mellett.

Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata a pénzbeli ellátások keretén belül, szociális rászorultság esetén a törvényi, jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően az alábbi kötelező ellátásokat biztosítja.

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- köztemetés
- pénzbeli települési támogatások:
 - lakhatáshoz kapcsolódó, rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás
 - tartósan gondozásra szoruló közeli hozzátartozó otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított települési támogatás,
 - a gyógyszerkiadásokhoz, gyógyászati segédeszközök viseléséhez nyújtott települési támogatás,
 - lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó, hátralékot felhalmozó személyek részére nyújtott települési támogatás,
 - százévesek támogatása,
 - a házi szennyvízhálózat kiépítéséhez nyújtott települési támogatás,
 - a rendkívüli települési támogatás
 - Gyermekek részére ajánlott védőoltáshoz nyújtott települési támogatás
 - A hulladékgazdálkodási díjkedvezmény
 - Vis maior támogatás
 - Szennyvízelvezető hálózatra történő közműcsatlakozáshoz nyújtott önkormányzati visszatérítendő támogatás
- természetbeni rendkívüli települési támogatás,
 - élelmiszer-csomag, élelmiszerutalvány,
 - nyolcvan, kilencven és százévesek ajándékcsomagja,
 - tüzelőtámogatás,
 - tanulók helyi járatú autóbusz bérlet támogatása,
 - tanévkezdési támogatás,
 - újszülöttek támogatása,
 - gyermekétkeztetési térítési díjkedvezmény

Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata, mint fenntartó, a szociális szolgáltatási feladatokat az integrált szervezeti egységben működő a Szociális Gondozó Központ által látja el. A város a szociális törvényben meghatározott feladatok közül az alábbi szociális szolgáltatásokat biztosítja:

Szociális és gyermekvédelmi alapszolgáltatások:

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- családsegítés
- támogató szolgálat
- utcai szociális munka
- szenvedélybetegek alacsonyküszöbű szolgáltatása
- idősök nappali ellátása
- idősök nappali ellátásán belül demens idősök nappali ellátása
- fogyatékosok nappali ellátása
- nappali melegedő
- bölcsőde
- gyermekjóléti szolgálat, gyermekjóléti központ

- fogyatékosok nappali ellátásán belül autista speciális csoport
- szenvedélybetegek nappali ellátása

Szakosított ellátások:

- családok átmeneti ellátása
- hajléktalanok átmeneti ellátása és éjjeli menedékhely
- idősök bentlakásos otthona
- idősök(demens) bentlakásos otthona

A törvényi kötelezettségből fakadó feladatok ellátási költsége 2010-ben 212.446.000 Ft-ot tett ki. 2012-ben már jelentősen megnövekedett ez a költség, 338.991.000 Ft lett.

A szociális étkeztetés, mint kötelező önkormányzati feladat folyamatosan biztosított Érden. Állandó ingadozás figyelhető meg az igénybe vevők számát tekintve az elmúlt tíz évet vizsgálva. 2004-2009 között átlagosan 108,2 fő volt a szolgáltatásban részesülők száma, míg 2011-ben ez a szám jelentősen megnövekedett (164 fő), míg 2012-re újra lecsökkent az évek átlagát tekintve igen alacsonynak mondható szintre, ugyanis 73 fő részesült ezen ellátásban, 2014 és 2015 évben ez a szám tovább csökkent. Az étkeztetés keretében napi egyszeri meleg ételt biztosít a Szociális Gondozó Központ idősöket ellátó tagintézménye az érdieknak.

A házi segítségnyújtásban részesültek száma is ingadozást mutat, de nem annyira drasztikus, mint az étkeztetés esetében. 2011. adataihoz képest azonban 2012-ben 6 fővel nőtt az ellátottak száma. Az adatok alapján a házi segítségnyújtás szolgáltatás nyújtása jelenleg nem meghatározó a településen. Fejlesztési lehetőséget jelent ez a szolgáltatási vonal egyrészt a szolgáltatás minőségének fejlesztésével, másrészt a szolgáltatást igénylő társadalmi csoportok szélesebb körű bevonásával.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás Szociális Gondozó Központ idősöket ellátó tagintézménye által biztosított mind személyzeti, mind infrastrukturális oldalról. A rendszer működtetésére forrást 2012. december 31-ig a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatallal kötött finanszírozási szerződés biztosítja. Érd, Diósd és Tárnok településeken is biztosítja ezt az ellátást feladat ellátási szerződés keretében. Diósdon 20 fő, Tárnokon 10 fő részesül ellátásban. 2012. január 1-jétől működik a szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás a Családsegítő Szolgálat-hoz integrálva, valamint 2015 januárjától a szenvedélybetegek nappali ellátása is. Az intézmény infrastruktúrája teljes mértékben kiépített. A szolgáltatás ellátási területe az Érdi kistérség lakosaira terjed ki.

A fogyatékosok nappali ellátása a Rehabilitációs Központban zajlik, ami a Szociális Gondozó Központ tagintézménye. Érd, Hivatalnok u. 42. alatt végzik a fogyatékosok nappali ellátását. Az önkormányzat adatai szerint a fogyatékosok nappali ellátásában részesülők számára biztosított a szociális foglalkoztatás 1 csoportban, 15 fővel. A fogyatékosok nappali ellátását 2012-ben 33 fő vette igénybe, míg a megengedett létszám 35 fő. A célcsoport felkutatásával, motiválásával és bevonásával maximálisra duzzasztható az intézmény kihasználtsága, ami többletforrást jelent az intézmény számára. Feladatellátási szerződés keretében Diósdon is biztosítja Érd ezt az ellátási formát, 1 fő részére.

A hajléktalan személyek nappali ellátása nappali melegedő keretében történik, amelyet 2012-ben Budaörs Többcélú Kistérségi Társulás területéről is igénybe vettek a hajléktalanok. Feladat-ellátási szerződésben biztosított a kistérségen kívüli ellátás finanszírozása. Ugyanez a helyzet az éjjeli menedékhely és átmeneti szálló esetében is, ugyanis a Budaörs Többcélú Kistérségi Társulás területéről is igénybe vettek az ellátást önkormányzati megállapodás alapján. Hajléktalan személyek nappali ellátása esetében a férőhelyek száma 2008-tól változatlanul 35, míg a kihasználtság változó képet mutat. 2013-ban maximális 35 fő számára nyújtott ellátást az intézmény, míg az ezt megelőző években 22-29 fő között ingadozott az ellátotti létszám. A nappali melegedőben dolgozók száma stabilan 2 fő. A menedékhely 23 főnek nyújt elhelyezést krízishelyzetben éjszakai szállás biztosításával is, a hajléktalan szálló pedig 22 főnek, akik az életvitelszerű szálláshasználat és szociális munka segítségével képesek az önellátásra. 2014. januárjától a krízis időszakban Tárnok Önkormányzata részére biztosítjuk az ellátást 3-3 fő részére feladat-ellátási szerződés keretén belül.

A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása Érd városának „szívügye”. **A bölcsődébe beíratott gyermekek száma évről évre növekszik.** Két önkormányzati fenntartású bölcsőde (Pöttömsziget Bölcsőde, Apró Falva Bölcsőde) és 26 családi napközi működött 2012-ben Érden, 2015-re számuk elérte a 35-öt. A gyermekek teljes körű ellátása érdekében feladat-ellátási szerződést kötött az önkormányzat több családi napközivel 2009-ben. Ekkor ugyanis a bölcsődei férőhelyek száma csak 120 volt, ami nem volt elegendő az igények kiszolgálására. Jelenleg a bölcsődei ellátást **igénylőknek teljes mértékben biztosított** az ellátás, ezért csak az **SNI-s gyermekek ellátása** érdekében kötött az önkormányzat szolgáltatási szerződést a százhalombattai Szülők Fóruma Egyesülettel. 2011-től a Pöttöm sziget Bölcsőde felújítása és bővítése következtében 128 gyermek ellátását vállalhatja, míg az Apró Falva Bölcsőde 76 gyermekét. Az intézmények 2012-es adatok szerinti kihasználtsága nem 100%-os, 6 szabad hely volt 2012-ben az intézményekben. A **családi napközik száma** 2008-tól **folyamatosan növekedett**, míg 2008-ban csak 3 intézmény működött, 2012-ben már 26. A családi napközik kihasználtsága sem volt 100%-os az elmúlt négy év adatit visszatekintve, de létük indokolt és szükséges az önkormányzati feladatellátás kiegészítéseként.

A 2012-ben született gyermekek száma az előző évhez képest 30 fővel nőtt, ami jelentősnek mondható. Ezt előre- vetítve azt jelenti, hogy 2014-ben megnövekedhet a bölcsődei férőhelyek iránti igény, majd 2015-16-ban a jelenleg kapacitáshiányos óvodai ellátás iránti igény is.

Érden Gyermekjóléti Központ működött 2005-től törvényi kötelezettség szerint, amely 2010-től Pest Megyei Módszertani Intézményként működött 2012-ig, a gyermekvédelem szempontjából járási központtá is válva. A gyermekjóléti tevékenység keretében 2012-ben 1867 gyermek kapott ellátást, ami adat jelentősen meghaladja a 2009-11. közötti átlagos adatot (1553 fő). A központ tevékenysége során 2012-ben a településen **regisztrált veszélyeztetett kiskorú száma majd 600 fővel növekedett** meg 2011-hez képest. Gyermekjóléti szolgáltatást nyújt Érd városa **Diósdon is**, 2013-as adatok alapján 80 család részesült szociális szolgáltatásban.

A 2016. január 1. napjától hatályba lépő jogszabály módosítás alapján a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás integrálása és a család- és gyermekjóléti szolgálatok és központok kialakítása megvalósul. A jogszabályváltozást követően a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben működhet a továbbiakban kötelező önkormányzati feladatként. A módosítás eredményeképpen megszűnt a párhuzamos feladatellátás. Az integráltan létrejövő szolgálatás települési szinten elérhető kötelező szolgáltatás, az ellátandó terület nagysága szerinti differenciált szolgáltatási tartalommal. Érd Megyei Jogú Város tekintetében az alábbiak szerint alakult az új feladatmegosztás:

Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ	
Szolgáltatás:	Ellátási terület:
családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás	Érd Megyei Jogú Város lakossága
minimum szolgáltatások	
általános segítő feladatok	
hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenység, valamint speciális szolgáltatások	Érdi Járást alkotó települések lakossága
hatósági feladatokhoz kapcsolódó gyermekvédelmi feladatok	Érd, Diósd, Tárnok, Törökbálint, Százhalombatta
lakótelepi utcai szociális munka	
kapcsolatügyelet	
kórházi szociális munka	
óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység (2018. január 1-től bevezetésre kerülő új szolgáltatás)	

Érden önkormányzati fenntartásban a **Bentlakásos Idősek Otthona** működik (Topoly u. 2.), egy telephelyen, két épületben és három gondozási egységben azon rászorulóknak részére, akiknek napi 4 órát meghaladó ápolási szükségletük, illetve egyéb körülményeken alapuló gondozási szükségletük van. A településen működő Bentlakásos Idősek otthona **maximális kihasználtsággal működik** az elmúlt tíz év adatait tekintve. Az ellátotti igény folyamatosan

növekszik, a felszabaduló **férőhelyekre várakoznak az idősek**. A dolgozói létszáma 2014-re jelentősen, 10 fővel lecsökkent a 2006-2009-es évek átlagos foglalkoztatotti létszámához képest. Az intézmény infrastruktúrája leromlott, jelentős felújítást igényel. Az akadálymentesítés egy lépcsőjáró beszerzésével ideiglenesen megoldásra került.

A szociális és gyermekjóléti szolgáltatások terén **jelentős feladatellátást vállalnak a civil szervezetek**. Kiemelkedő szerepük van a napközbeni gyermekellátás területén (Családi napközik), családok átmeneti otthona működtetésében (2 db intézmény), idősek bentlakásos otthona (3db intézmény), fogyatékos személyek otthona, pszichiátriai betegek otthona (2 db intézmény) működtetésében.

Szociális szolgáltatásokhoz kapcsolódó tevékenységet is folytatnak civil szervezetek Érden értelmi és halmozottan sérültek, valamint hátrányos helyzetűek számára.

A 2012-es adatokat nézve a szociális alapszolgáltatásban és nappali ellátásban **foglalkoztatottak száma**, a gondozó feladatokat ellátókat is tekintve **jelentős növekedést mutat** 2000. évhez képest. Megállapítható azonban, hogy 2006-ban 6 fővel több foglalkoztatott lett regisztrálva az említett szakterületen. Ami biztató, hogy pozitív változás figyelhető meg 2011-hez képest, ugyanis 9 fővel nőtt a foglalkoztatottak száma a szakterületen, melyből 6 fővel a gondozói feladatokat ellátóké nőtt.

A **tartós és átmeneti elhelyezést nyújtó** intézmények száma változatlan az elmúlt évekre visszatekintve, azonban az ezen **intézményekben gondozottak száma** folyamatosan növekedett. 2000-hez képest több mint másfélszeresére **nőtt** 2012-ben a gondozottak száma, de a 2008-as adatokhoz viszonyítva is majd negyven fővel. Az intézményekben gondozottak száma elmarad az engedélyezett férőhelyeinek számától, vagyis nem működnek 100%-os kihasználtsággal ezen intézmények.

A tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények száma 2012-ben 8 db volt, ebből önkormányzati fenntartásban 1 működik 2008-tól. Az önkormányzat kezelésében levő **tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést** nyújtó intézmények működő **férőhelyeinek száma tízzel nőtt** az elmúlt évek során. Ezzel párhuzamosan növekedett az ellátottak száma is tízzel, de nem működnek maximálisan kihasználtsággal az önkormányzati intézmények. Az üresen maradó férőhelyek számából fakadó bevételkiesés nem veszélyezteti az intézmények biztonságos működtetését.

2.6.7. Közbiztonság

A közbiztonsággal sok problémájuk van az itt lakóknak. Elmondásuk szerint rendszeresen történik lopás, betörés. Érd más részeitől eltérően itt a környékbeliek között is előfordul elkövető.

Számtalan betörésről van tudomásuk, gyakorta saját tapasztalattal rendelkeznek róluk. A lakók elégedetlenek a rendőrséggel, hiányolják a járőrök jelenlétét, és nem tartják kielégítőnek a működésüket.

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése 2007. november 22-én elfogadta a Lakosságorientált Rendőrségi Modell-re Épülő Rendőrkapitánysági-koncepciót. A cél az volt, hogy a lakosság bevonásával, a helyi társadalmi viszonyok figyelembe vételével körvonalazódjon egy olyan rendőrségi stratégia, amely biztosítja azt, hogy a rendőrség rövid időn belül, hatékonyan fellépessen minden olyan jogsértő cselekménnyel szemben – annak súlyától függetlenül – amely sérti vagy veszélyezteti a város lakóinak nyugalma, személy- és vagyonbiztonságát.

Az „Érdi bűnmegelőzési és közbiztonság javítási kisprojekt” című pályázat alkalmával 4 kamerát helyeztek ki, valamint megtörtént a térfigyelő rendszer fő elemét képező gerinchálózat és információs megfigyelő központ kiépítése is. A fenti pályázat mellett a város Önkormányzatának saját forrásából szélesebb körben, további kamerák is kihelyezésre kerültek, jelenleg a város területén 51 db térfigyelő kamera működik.

A 2010-2012-es adatok alapján elmondható, hogy a vizsgált két év alatt több mint másfélszeresére emelkedett a regisztrált bűncselekmények száma. Ezzel párhuzamosan azonban nem emelkedett ilyen mértékben a regisztrált bűnelkövetők száma. Érden Rendőrkapitányság működik, a környező településeken, Tárnokon, Diósdon és Százhalombattán rendőrőrsrel.

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése a 281/2015. (XI.26.) KGY. határozatával támogatta a meglévő térfigyelő kamerák korszerűsítését és azok 130 darabszámra történő bővítését a Batthyány Program 2015-2020 keretében.

2.7. Gazdasági helyzet

A 2000–2010. évi helyi iparüzési adó egy lakosra jutó értékeinek vizsgálata alapján megállapítható, hogy **a megyei jogú városok körében tartósan Érd városa rendelkezik arányaiban a legkisebb gazdasággal**, az e települési körben átlagosnak mondható fajlagos érték (2010-ben 48,5 Ft/fő) felét sem éri. A 2005–2010-es adatok összevetéséből láthatóvá válik egyfajta megtorpanás, miközben országosan a megyei jogú városok körében az egy lakosra számított HIPA folyóáron 34 százalékkal emelkedett (35,9 forintról 48,5 Ft/lakosra), addig Érd esetében csupán 16 százalékos volt az emelkedés (16,1 – 18,7 Ft/lakos), ami **a város 2010-ig tapasztalható növekvő leszakadására utal**. A folyamat hátterében komoly szerepet játszik a 2008-ban kirobbant, elhúzódó gazdasági válság, amely az érdi kis és közepes vállalatokat rendkívül negatívan érintette, ami a helyi iparüzési adó tekintetében komoly tartozásállomány kialakulásához vezetett.

2.7.1. Mezőgazdaság

A városban a mezőgazdasággal kapcsolatos foglalkoztatások elhanyagolhatóak, a külterületeken lévő gyümölcsös telepítések nem befolyásolják a mezőgazdasági életet. A szántó területek nagysága földrészlet statisztika szerint 2103,6 ha, a gyümölcsösök nagysága 217,7 ha, szőlős terület nagysága 14, 4 ha.

2.7.2. Ipar

A helyi ipart tekintve a legnagyobb súlyt az építőipar, valamint a feldolgozóipar különböző ágazatai képviselik. Az e területen működő vállalkozások foglalkoztatják a legnagyobb számú munkaerőt.

A város délnyugati peremén alakult ki egy olyan övezet, ahol már tömbökben ipari-kereskedelmi tevékenység folyik. Ezek a Fehérvári út mentén létrejött gazdasági vállalkozások, az Érdi Gazdasági és Logisztikai Park, „Bécsi-hegy” területe, illetve a város keleti részén található még egy kijelölt gazdaságfejlesztési terület.

A város területén különböző ipari ágazatokban tevékenykednek: –Soós Pék-Gép Kft. – pékáru gyártás, Krause Kft. – építőipar; Cooprim Ipari Kft. – fémfeldolgozás, Egrokor Festékipari Zrt – festékgyártás, CASON Mérnöki Zrt.-gépek üzembe helyezése.

2.7.3. Szolgáltatás, kereskedelem

A kereskedelmi egységek jól felszereltek, tágasak, bőséges árukészlettel rendelkeznek. Kistérségi feladatot látnak el. A környező településekről szívesen és sokan jönnek ide, hogy ruházati, élelmiszeripari és iparcikk jellegű termékeket vásároljanak.

A város kereskedelmi szolgáltatásának 75%-a a városközpontban bonyolódik le. Ezt elsősorban a terület közlekedési csomópont jellege indokolja, hiszen az otthonuk és a munkahelyük között ingázók potenciális bevásárló erőt képez-

nek. Ebből következik, hogy a központban találhatjuk a legtöbb áruházat, bevásárlóközpontot, éttermet, szórakozóhelyet. A fogyasztók körét tovább növeli a város egészségügyi és kulturális vonzáskörzetéből érkezők száma is.

A szolgáltatások sorában feltétlenül említést érdemel a postai szolgáltatás, valamint a gyógyszerértékesítés. Előbbi vonatkozásában a város különböző pontjain található 5 Postahivatal látja el a postaszolgáltatási feladatokat. A gyógyszerértékesítést jelenleg 12 gyógyszertár biztosítja Érd területén.

A kiskereskedelmi üzletek jelentős része (15%) élelmiszer jellegű üzlet vagy áruház, ugyancsak magasnak mondható a vasáru-, festék- és üvegszaküzletek (11%), valamint a ruházati üzletek aránya (9,5%).

Érden jelenleg a legnagyobb szolgáltató vállalkozások többek között a Megatherm Kft. – fémáru nagykereskedés, Di-Fer Kft.- gépjármű kereskedelem, FitoLand Kft.- dísznövény nagykereskedelem, Ganteline Kft. – munkaruházat nagykereskedelem.

2.7.4. Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus

Érd Városa számos természeti és épített értéket tudhat magáénak, ugyanakkor ezek többsége nem kellőképpen ismert a városba látogatók, a városon átutazók előtt. Azok számára, akik a városban kívánnak megszállni több szálláslehetőség (egy szálloda, két panzió és két kemping) közül választhatják ki a számukra legmegfelelőbbet.

A város legfőbb turisztikai látványosságai közé tartoznak a terv korábbi pontjaiban is bemutatott helyi természeti védelem és országos jelentőségű védelem alatt álló területek, a védett épületek és építmények, valamint az egyedi tájértékek, melyekből Érd városa igen magas számban büszkélkedhet.

2.7.5. Foglalkoztatás, munkaerő-piaci helyzet

A 2008-as gazdasági válság óta különös figyelmet kapott a társadalom gazdasági aktivitásának kérdése. A válság következtében megnövekedett munkanélküliség a foglalkoztatottak számának csökkenését és az inaktivitás növekedését eredményezte.

A gazdasági aktivitáshoz kapcsolódó mutatók az országos átlaghoz képest Pest megyében kissé kedvezőbbek. A **gazdaságilag aktív népesség** száma Érden **magas** (115.610 fő) értéket képvisel a Pest megyei járásközpontokéval összevetve. Az Érdi járásban a gazdaságilag aktív népesség 43%-a foglalkoztatott, ami 50.132 fő foglalkoztatottat jelent 2011-es adatsorokat tekintve. A megye fővárosához közelebb lévő települései között vannak azok, ahol az átlagosnál magasabb a gazdaságilag aktív népesség aránya.

2012-ben a munkanélküliségi ráta Pest megyében 9,1%-os volt, ami az országos átlag (10,9%) alatti. Az aktivitási arány Pest megyében ugyancsak 2012-es adatok szerint 58,6%, ami az országos átlagot meghaladó érték. A foglalkoztatási ráta Pest megyében 53,3%, ami kimagaslik az országos átlaghoz képest, Budapest hatásának köszönhetően. Pest megye tehát foglalkoztatottsági mutatóit tekintve kimagaslik az országos átlagok mutatókhoz képest. A megye nagyobb városaira, központi településeire a megállapítás fokozottan jellemző. Érd fekvésének megfelelően az országos mutatóknál jobban szerepel, mely fővároshoz való közelségének köszönhető. Pest megyei viszonylatban is kiemelkedő mutatókkal rendelkezik. A nagy népességszám, a budapesti ingázók magas száma, a kiépülőben lévő infrastruktúra, elektronikus és kereskedelmi hálózatok magas életszínvonalat tesznek lehetővé a településen. Pest megye nyugati városaira általánosságban elmondható a fentebb vázolt kép. Ahogy azonban az ország, úgy a megye is megosztott, így a keleti városok, már jóval leszakadva szerepelnek a térségben. Érd megyei és járásközponti szerepe növeli pozícióját és erősíti a város szerepét a településszerkezetben. A városba összpontosuló hivatalok és szerepkörök növelik a foglalkoztatottságot és hozzáadott értékkel látják el a várost.

2013-ban Érd városában a nyilvántartott állás keresők száma 1748 fő volt a KSH adatai szerint, a munkavállalási korú népesség száma meghaladta a 43.000 főt. A két érték egymáshoz viszonyítva relatív mutatóként érzékelteti az állás keresők lakosságon belüli arányát.

Érden a relatív mutató a 2013-as adatsorok szerint 4%-ot mutatott, ami az országos átlag felét jelenti. A relatív mutató szerint Érd a települések országos rangsorának alsó egyharmadában pozícionált városok közt helyezkedik el. A 2013-as településszerkezet 3164 településéből a 314. helyen rangsorolható. Pest megyei összehasonlításban Érd a relatív mutató az 5%-os átlag alatt marad.

Érd városában 2000-2011 közötti időszak első felében a nyilvántartott állás keresők száma – kisebb fluktuációval számolva – stagnált. A 2008-as gazdasági válság következtében a mutató meredeken megemelkedett, a **nyilvántartott állás keresők száma közel kétszeresére emelkedett** 2009-re. Ezt követően a mutatóban némi csökkenés és egy magasabb szinten való stabilizáció következett be. A **tartósan munkanélküliek száma** 2009-től indult rohamos növekedésnek, és 4 év alatt, több mint **kétszeresére nőtt**, azaz 201 főről 466-ra emelkedett.

A **nyilvántartott állás keresők** iskolai végzettség szerinti megoszlásából látható, hogy munkahely találása a **közép- és alacsony végzettséggel rendelkezők, illetve az iskolázatlanok** számára okozza a legnagyobb problémát. Ezen végzettségűek vannak jelen a legnagyobb arányban a nyilvántartott állás keresők között. Az arányokra a 2000-2011 közötti időszakban alapvetően az értékek rohamos növekedése jellemző. A közép- és alacsony végzettséggel rendelkezők, illetve az iskolázatlanok száma körülbelül a duplájára nőtt, míg a felsőfokú végzettséggel rendelkezők száma 3-4 szeresére az állás keresők között. 2000-ben a főiskola végzettségű állás keresők száma 25 fő volt, ami 2011-re 83 főre nőtt. Az egyetemi végzettségű állás keresők száma hasonlóan drasztikus átalakuláson ment át 11 év alatt 14 főről 62 főre nőtt. Érd városában a **legalacsonyabb a** nyilvántartott állás keresők között a **szakiskolai végzettségűek aránya**, a legmagasabb arányban a fizikai foglalkozásúak közt található állás kereső.

Az állás keresők összetételét újabb elemzési szempontok bevonásával tovább vizsgálhatjuk. A munkavállalási korú állandó népességben a nyilvántartott állás keresők legnagyobb arányban a **31-40 éves és 50-60 éves** jellemzi. Mind a nők, mind a férfiak korcsoport szerinti bontását tekintve azonos mértékben nőtt az állás keresők száma. A **nők** minden tekintetben **nagyobb arányban** jelennek meg a munkakeresők csoportjában. Mind a korcsoportot, mind a munkanélküliség hosszát tekintve, meghaladja a nők száma a férfiakét. A munkanélküliség vizsgálatában újabb fontos szempont, a munkakereséssel töltött időszak hosszának alakulása. A 180 napnál hosszabb ideje állást keresők aránya 2000-2011 közötti időszakban a duplájára nőtt, azaz 432 főről 1011 főre. A nyilvántartott állás keresők csoportját tovább vizsgálva, jól látható, hogy magas arányban vannak jelen közöttük a tartósan munkanélküliek. Érden a nyilvántartott állás keresők 45%-a 180 napnál hosszabb ideje állás kereső, míg 26%-uk egy éve nyilvántartott állás kereső.

2.8. Infrastrukturális helyzet

Érd közműellátása lassan fejlődött. 2005-ben, megyei jogú várossá válásakor is a település mindössze egy-negyede rendelkezett a teljes közműellátással.

2000-ben, az ezredfordulón Érd lakásállományának 10%-a hiányosan volt közművesített. A hiányosan közművesített lakásoknál a közszolgáltatásból csak a villamosenergia ellátást vették igénybe. A többi közműigényüket egyedileg elégítették ki.

2000-ben a település lakásállományának 15%-a rendelkezett teljes közműellátással, 75%- számára pedig a részleges közműellátást biztosították. Közművesítésben jelentős fejlődés csak a közelmúltban, 2011-2013 között történt a szennyvízgyűjtő hálózat kiépítésével. Bár a rendelkezésre álló 2013. január 1.-ei állapotot rögzítő statisztikai adatok még csak 40%-os csatornázottságot rögzítenek, az elmúlt évben jelentősen nőtt a csatornahálózatra csatlakozó lakások száma, ezzel együtt nőtt a ma már teljes közműellátást élvezők aránya. Mára a szennyvízcsatornázási program

keretén belül elkészült a szennyvíztisztító, a teljes közterületi csatornahálózat, melyre megtörténtek a lakossági rákötések.

Az utóbbi években megvalósított közműfejlesztéssel jelenleg a város belterületének döntő hányadán a teljes közműellátás lehetősége rendelkezésre áll. A belterület teljes közműellátással nem rendelkező ingatlanjai és a belterület-hez közvetlen kapcsolódó külterületi ingatlanok egy része számára is a részleges közműellátás biztosított, amelyhez a villamosenergia ellátás, a vezetékes ivóvíz ellátás és a földgázellátás áll rendelkezésre. A belterülettől távolabbra eső külterületen fekvő ingatlanok számára jellemzően a közüzemi közműszolgáltatásból csak a villamosenergia ellátást építették ki. A bel- és külterületen jelentkező további közműigényt egyedi közműpótló megoldással biztosítják.

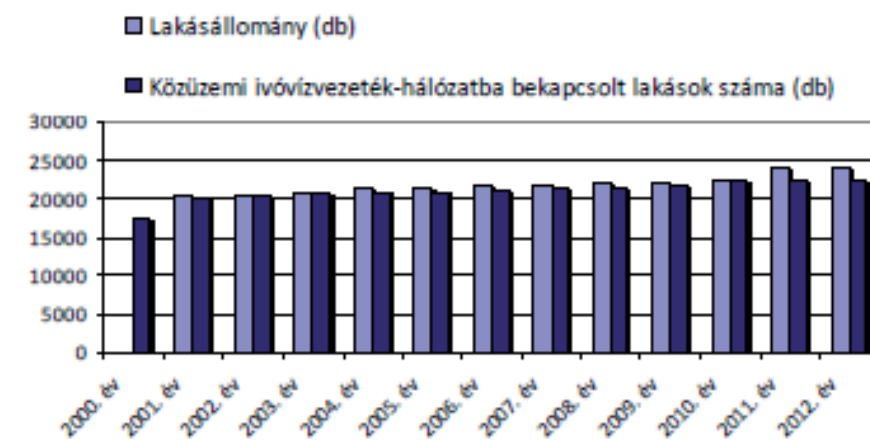
A település közvetlenül a Duna mentén fekszik, amely a csapadékvizek befogadása tekintetében kedvező adottság, de a rajta lefutó árhullámok veszélyeztetik a települést. A beépítés jellemzően magas-partra települt, ezzel biztosítva az árvíz elleni természetes védelmet, de a parti részekben, a Dunába torkolló patakok mentén az elöntések előfordulása miatt árvízvédelmi feladatokat is el kell látni.

A település jelenlegi közművesítettségéről, az egyes közművek igénybe vételéről pontos információk a statisztikai nyilvántartásból állnak rendelkezésre. A legutolsóként rendelkezésre álló adatsor 2012-es, amely közművek vonatkozásában a 2013. január 1.-ei állapotot rögzíti. A település közműellátottságát ezekkel az adatokkal lehet jellemezni.

A statisztikai adatokat elemezve megállapítható, hogy a település lakásállományának majdnem 100%-a (illetve szám szerint több mint 100%-a) rendelkezik villamosenergia ellátással. Természetesen ez a statisztikai nyilvántartásban szereplő adat a fogyasztók számát jelöli, beleértve a külterületi, kiskertes területi fogyasztókat is, így e vonatkozásban a szolgáltató tájékoztatása a mértékadó, mely szerint teljes körű az ellátottság.

A vezetékes ivóvíz elosztóhálózat a beépített, belterület utcáiban 414,2 km hosszban épült ki, a vízvezeték kiépítettsége közel teljes körűnek tekinthető. Az ivóvízzel ellátott lakások száma 22415 volt, ez a település lakásállományának 2013. január 1.-én 93,4%-a volt. Ez azt mutatja, hogy jelenleg a településen élők 6,6%-a, kb közel 4000-4500 fő nem rendelkezik közvetlenül, a telkére, ingatlanára bekötött vezetékes ivóvíz ellátással. A közüzemi ivóvízhálózaton 58 közikifolyó üzemel. A vízbekötéssel nem rendelkező ingatlanban élők a vízigényüket részben a saját házi kútjaikból vételezik, részben a közikifolyókról tudják kielégíteni.

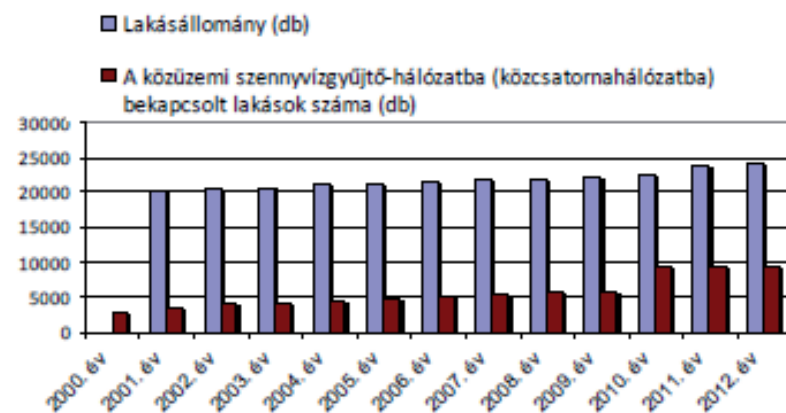
7. ábra: Lakásállomány és a közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma (KSH 2013)

A vezetékes ivóvízzel ellátott ingatlanoknál is jellemző a házi kutak használata, melyet jellemzően locsolásra használnak, mivel a házi kutak vize talajvízből, az első vízadó rétegből nyert víz, vízminősége bizonytalanul kezelhető. A házi kutakról nyilvántartás nem áll rendelkezésre.

A településen a közcatornás szennyvízelvezetés és szennyvízkezelés kiépítése a közelmúlt eredménye. A statisztikai nyilvántartás szerint 2013. január 1-én 113 km közcatorna hálózat üzemelt, amelyre akkor 9493 lakás csatlakozott. A szolgáltató a hálózatot továbbépítette, a kiépítettségét a belterületen ma már majdnem teljesnek tartja, a rácsatlakozás növekvő tendenciájú.

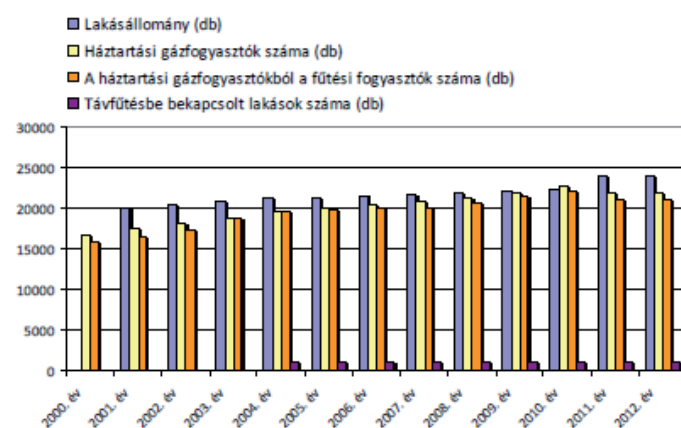
8. ábra: Lakásállomány és a közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások száma (KSH 2013)

A közcatorna hálózatra nem csatlakozó ingatlanoknál keletkező szennyvizet saját egyedi házi szennyvízgyűjtő medencékben gyűjtik, amelyek a hazai gyakorlatnak megfelelően legnagyobb részben szikkasztóként üzemelnek. Ez volt a település egyik komolyabb szennyező forrása. 2012- ben még naponta átlagosan 4-4500 m³ szennyvizet szikkasztottak a talajba, szennyezve a talajvizet és azon keresztül a vízbázist és közvetve a Dunát. A vízbázis védelme, valamint a közvetlen Duna menti fekvés miatt, a Duna vízminőség védelme kényszerítette ki, hogy támogatással a szennyvíz közcatornás elvezetése és kezelése település szinten megoldódjon.

A felszíni víz- csapadékvíz elvezetés vonatkozásában ma a városközpont, a lakótelep és a legfőbb utcáit kivéve a nyílt árkos vízelvezetés a jellemző. A csapadékvizek befogadója a település mentén végighaladó Duna, amely a településen haladó patakok, vízfolyások, árkok által szállított vizek befogadója. Itt is meg kell említeni, hogy a Duna kiterjedt vízgyűjtőjéről szállítja el a vizeket, amelyen időnként árvízi készültséget és védekezést igénylő árhullámok alakulnak ki. A településen az automatikus üzemvitelre is alkalmas termikus célú energiaellátásra a távhőellátást és a földgázellátást építették ki. A lakótelep ellátására kiépített távhőhálózatról 2013. január 1-én 11044 lakás, a lakásállomány 4,3%-ának a fűtési hőellátását és használati melegvíz ellátását biztosították.

9. ábra: Lakásállomány, gázfogyasztók, távfűtesekbe bekapcsolt lakások száma (KSH 2013)

A városban 486,4 km földgázelosztó hálózat üzemel. A gázhálózat kiépítettségének eredményeként 2013. január 1-én 21944 lakás, a lakásállomány 91,4%-a csatlakozott a földgázhálózatra. A gázt termikus energiatermelési célra, fűtésre és használati melegvíz termelésre 21079 lakásban, a lakásállomány 87,8%-ában hasznosították. Ezzel a folyamatos és automatikus üzemvitelű fűtési célú hőellátással biztosítható komfortos életkörülmény lehetősége a távhőellátásban részesülő lakásokat is figyelembe véve, a település lakásállományának mintegy 92,1%-ában megoldott.

A lakásállomány 3,6%-ában csak főzési célra vették igénybe a földgázellátást.

A távhő- és földgázhálózatra nem csatlakozó ingatlanok, valamint azok a vezetékes gázzal rendelkező ingatlanok, ahol a vezetékes gázt csak főzésre használják, a termikus célú energiaigényt nem vezetékes energiahordozó (jellemzően szén, fa) hasznosításával elégítik ki. Meg kell említeni, hogy ezek aránya is az utóbbi években növekvő tendenciát mutat. A környezetet erősebben terhelő és kevésbé komfortos ellátásra alkalmas szilárd tüzelés előtérbe kerülését az egyéni gazdasági korlátok indokolhatják.

A statisztikai nyilvántartás a közműfogyasztásokkal kapcsolatos értékelésekre is lehetőséget nyújt. A település közüzemi ivóvízhálózatával 2549,8 ezer m³ (napi átlagban 7000 m³) vizet szolgáltatott 2012-ben. Ez alapján a vízellátást igénybevevő lakókörnyezetben az egy főre eső vízfogyasztás éves átlagban 114 l/fő,nap volt. A tapasztalatok szerint a távlatban elvárható komfortos életvitel hatására, a lakossági, illetve a kommunális szektor napi ivóvíz fogyasztása ennél magasabb 120- 150 l/fő, nap érték körül várható. A jelenlegi átlagos vízfogyasztási adatok figyelembe vételével, a meglevő fogyasztóknál a víztakarékosságra való törekvés ellenére is, számolni kell a vízigény növekedésével.

A település lakosságának a villamosenergia fogyasztása 76349 MWh volt 2012-ben. Ezzel az egy lakásra jutó havi átlagos villamosenergia fogyasztása 260 kWh volt. Ez az érték jelzi, hogy a lakások felszereltsége országos átlag feletti, de még fejlesztése várható, s vele a háztartások villamosenergia igény növekedése prognosztizálható.

A település lakossági földgázfogyasztása 29757,2 ezer m³ volt 2012-ben. Ezzel az egy háztartásra jutó átlagos havi földgázfogyasztás 113 nm³/hó, amelyből számolt csúcsgény átlagosan 0,57 nm³/h. Ez a mutató azt jelzi, hogy jellemzően a gázt ahol fűtésre is hasznosítják, ott is jellemzően egy-egy gázkonvektort használnak. A komfort igény növekedésével a fogyasztásnál növekedés várható.

A statisztikai adatok nem térnek ki rá, de a helyszíni vizsgálatok alátámasztották, hogy a település közvilágítása jellemzően ugyan az előírásoknak, a közlekedésbiztonságnak megfelelő szinten megoldott, de a közvilágítást jellemzően a kisfeszültségű elosztóhálózat tartóoszlopaire szerelt lámpafejekkel biztosítják, ahol a megvilágítás mértékének növelésére is már nagyobb igény lenne.

2.8.1. Ivóvíz-ellátás, vízgazdálkodás

Érden a vízhálózat kiépítettsége teljes körű, a szolgáltatott víz mennyisége évről évre növekszik, illetve a népesség változásának arányában változik. A háztartásoknak szolgáltatott víz mennyisége az elmúlt öt év alatt 8%-kal nőtt, a vízhálózat hossza 13,4%-kal nőtt, a bekötések száma 3,5%-al bővült, amelyet döntően a település beépítési arányának növekedése eredményezett. A közüzemi vízhálózatba bekapcsolt lakások aránya 98%. A kiépített vízvezeték hálózat hossza 394,2 km, a közüzemi vízhálózatba bekapcsolt lakás száma 21562 (2008. KSH adat), a közterületi kifolyók száma 9, az összes szolgáltatott víz 2008. évben 2.869,3 em³ volt, az egy lakosra jutó évi vízfogyasztás 44,88 m³.

A település vízellátása részben a Duna menti kavicssterasz sekély kútjaiból, részben a szarmata fennsíki függőkarszt-vízből történik. A szarmata (mészkőbe) fúrt kutak Diósd területére esnek, ezeken kívül ugyanebből a rétegből termel az érdi Keserűfű-utcai vízműkút is.

A Duna menti kutaknak és a Diósd vízműkutak védőidomának a meghatározása már megtörtént, hatósági kijelölésük még folyamatban van.

A város és vonzáskörzetébe tartozó kisebb települések teljes területén az ivóvíz ellátást az Érd és Térsége Víziközmű Kft. biztosítja. Az Érd és Térsége Víziközmű (ÉTV) Kft-t a Főváros nyugati és déli szomszédait alkotó 17 település önkormányzata 1993-ban hozta létre a tulajdonukban került víz-és csatornaművek üzemeltetésére. 2006-ban a 14 településből álló tulajdonosi kör két szakmai befektetővel bővült.

A Víziközmű Kft. egyik alaptevékenysége az ivóvíztermelés és szolgáltatás. Az érdi vízműrendszer mélyfúrású kutakból és Csepel-szigetről érkező vízből Érden, Törökbálinton, Diósdon, Tárnokon, Sósúton és Pusztazámoron szolgáltatja az ivóvizet. Az ÉTV Kft. az ivóvíz elosztását több mint 730 km hosszú csőhálózaton, 16 db összesen 19 950 m³ kapacitású víztárolóval és számos nyomásfokozó gépház működtetésével végzi. A jelentős tengerszint feletti magasságkülönbségek miatt Érden négy nyomásonát alakítottak ki. A vízellátás üzemirányítása teljesen automatizált. A társaság több mint 50 000 db vízmérő órát üzemeltet, melyeket az értékesítési különbözet csökkentése érdekében, vízmérőcsere-program keretében négy éven belül a teljes ellátási területen újra cserél.

2016. májusában várható a Svájci Alap támogatásából megvalósuló vízellátás biztonsága érdekében folyó projekt zárása, mely keretében a vízellátási rendszer rekonstrukciója zajlik (Projekt összköltsége: 1.832.353.437 Ft). A projekt az ÉTV Kft. és az önkormányzat együttműködésében zajlik.

1954-ben épült meg az első vízvezeték, amely még csak az Állami Gazdaságot és néhány ingatlant látott el egészséges ivóvízzel. 1958-tól, elsősorban az érdi lakosok anyagi hozzájárulásával, folyamatosan kiépült a vízellátó rendszer – ma már szinte 100 százalékos.

A város idegenforgalmi fejlődésének egyik bázisát képezheti a településen kitermelhető termásvíz kincse. Érden a Római úton levő Termál Hotel Liget gyógy- és strandfürdő területén üzemelő, 800 méteres talpmélységű kútjából 31-34°C-os víz nátriumhidrogénkarbonátos, kloridos, szulfátos termásvizet termelnek ki, amelynek bromid és jodidion tartalma is jelentős, fluoridion tartalma pedig kimondottan magas. A termásvíz elsősorban reumatikus és degeneratív elváltozások, köszvényes és neurológiai kórképek, törések, zsugorodások, fájdalmas izomgörcsök, gyógyítására alkalmas. A kinyert víz elsődlegesen egészségügyi rehabilitáció területén hasznosítható. A hotel jelenleg nem üzemel.

2.8.2. Csatornahálózat, szennyvíztisztítás

Érden a szennyvíz gyűjtése és kezelése a közelmúltig csak nagyon szűk terület számára volt rendezett. A település döntő hányadán a szennyvizeket egyedi házi medencékbe gyűjtötték, amely jellemzően szikkasztóként üzemelt. A településnek ez volt az egyik kiemelt szennyező forrása. A megszüntetésére régóta törekedtek, de gazdasági háttér hiányában mindig elmaradt. Érd-Tárnok-Diósd közös összefogással, pályázatot nyújtottak be a KEOP 2007-2013 program keretében, a települések szennyvízcsatorna rendszereiknek bővítésére és a befogadó érdi szennyvíztisztító telep fejlesztésére. Az Európai Unió a tervezett beruházás támogatásának feltételül szabta, hogy a pályázatban részt vevő településeken, a támogatással megvalósuló szennyvízközművek üzemeltetője nyílt pályázat útján kerüljön kiválasztásra. A kiírt koncessziós pályázatot, az Érd és Térsége Csatornaszolgáltató Kft. (ÉTCS) nyerte el, így jogosult a három településen a közüzemi szennyvíz-elvezetési szolgáltatás ellátására. A víziközművek tulajdonjoga továbbra is az önkormányzatoknál marad. Az üzemeltető ÉTCS az önkormányzati tulajdonban levő víziközművekkel nyújtja a szennyvízelvezetési – és tisztítási szolgáltatást.

A 2011-2013 évek időszakban megtörtént Érd szennyvízgyűjtő hálózatának és az érdi szennyvíztisztító telep bővítése. A szolgáltató tájékoztató leírása szerint a bővítés eredményeként a szennyvíztisztító telep kapacitása 8000 m³/napról 15000 m³/napra növekedett és fogadja Érd, Diósd és Tárnok települések összegyűjtött szennyvizeit. Az újonnan csatornázott területeken 2014 év során tovább fog növekedni a szennyvízelvezető rendszerre kötött ingatlanok száma, és a szennyvíztisztító telepre érkező szennyvíz mennyisége fokozatosan megközelíti a névleges kapacitást. A négy tisztítószorral rendelkező, magas fokon automatizált telep a határértékeknek megfelelő tisztított szennyvizet

bocsát a Dunába. A szennyvíz tisztítása újszerű technológiával, szakaszos üzemű medencékben történik. A szennyvíziszapból rothasztókban biogáz keletkezik, amely gázmotorokban elégetve, generátorok segítségével villamosenergiát termel, csökkentve ezzel a tisztítás költségét. A szennyvíztisztító telep fogadni fogja a nem csatornázott, kisszámú ingatlan szippantott szennyvizét is. A szennyvíztisztító telep védőtávolsága 150 m.

A kiépített gyűjtő közcsatorna hálózat jellemzően gravitációs rendszerű, mélypontjain helyi átemelőkbe érkező vizet, az átemelő műtárgy segítségével továbbítják. A szennyvízgyűjtő rendszerhez korszerű, rendszerszintű szaghatáskezelő technológia kapcsolódik, megkímélve a lakosságot a szaghatásokból eredő kellemetlenségektől. Az így kiépített átemelő műtárgyak védőtávolság igénye előzetesen 10 m.

2.8.3. Villamosenergia- és gázellátás

A település villamosenergia ellátásának üzemeltetője az ELMŰ–ÉMÁSZ Energiaszolgáltató Zrt.. A térség ellátását szolgáló bázis állomás, az Érd 132/22 kV-os állomás a városközpont területén üzemel. Az állomás betáplálása az Albertfalva-Dunamenti hőerőmű között üzemelő kétrendszerű 132 kV-os hálózatról kiépített bekötéssel biztosított. A településen továbbá áthalad a Dunamenti Hőerőmű és az Albertfalvi 220/132 kV-os állomások között üzemelő kétrendszerű 220 kV-os hálózat is, többnyire közel párhuzamosan fektetve a kétrendszerű 132 kV-os hálózati nyomvonallal. Továbbá Érd közigazgatási területét érinti, annak déli részén kelet-nyugat irányba áthalad az a 220 kV-os hálózati nyomvonal is, amely a Dunamenti Hőerőmű és az Oroszlányi Hőerőmű között üzemel. Ezeket az átviteli hálózatokat és azok biztonsági övezetének helyigényét figyelembe kell venni. A település fogyasztóinak ellátása az Érdi 132/22 kV-os alállomásról táplált 22 kV-os közép feszültségű hálózatokkal történí, ezek a hálózatok tekinthetők Érd ellátásának gerinchálózatának. A 22 kV-os hálózat a település döntő hányadán oszlopokra szerelve halad, a városközpontban a hálózat már földalatti elhelyezésű és az utóbbi időkben építettek is földkábelként kivitelezettek. A közép feszültségű hálózat fűzi fel a fogyasztói transzformátorokat. A transzformátor állomásokról táplált kiefeszültségű hálózatról elégítik ki közvetlen a fogyasztói igényeket.

A település földgázellátásának szolgáltatója, földgázelosztó hálózat tulajdonosa és üzemeltetője a TIGÁZ-DSO Földgázelosztó Kft Hajdúszoboszló, a területileg illetékes egysége a TIGÁZ-DSO Földgázelosztó Kft Gödöllő Területi Egység Hálózatüzemeltetés. A település közigazgatási területén jelentősebb szénhidrogén szállító hálózatok és üzemviteli kábelek is áthaladnak. A MOL Nyrt Elsődleges Szállítás üzemeltetésében levő Érd területét érintő: Százhalombatta-Csepel DN 200-as termékvezeték. A település földgáz fogyasztóinak ellátását a város gázfogadójától induló hálózatok biztosítják. Az ellátás gerincét a nagy-középnomású gerinchálózat nyomvonala jelenti. A nagy-középnomású hálózat táplálja a körzeti nyomáscsökkentő állomásokat, ahonnan indított közép- illetve kisnyomású hálózat biztosítja a fogyasztók ellátását. A vizsgálatok szerint a gázelosztás jellemzően középnomáson épült ki, amelyről a házi nyomásszabályozókat táplálják. Az egyes telkeken belül elhelyezett házi nyomásszabályozótól induló kisnyomású hálózatról elégítik ki közvetlen a fogyasztói igényeket. A település földgáz ellátottsága teljes körűnek tekinthető. A prognosztizált fogyasztói igények kielégítéséhez szükséges, településen belüli gerinc- és elosztó hálózat kiépítésre került.

2.8.4. Hulladékgazdálkodás

A települési szilárdhulladék elszállítását Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata a 23/2005 (VII. 01.) az ingatlanok és közterületek tisztán tartásáról és a szervezett hulladékkezelési közszolgáltatás igénybevételéről szóló rendeletében szabályozza.

Érden a **kommunális szilárd hulladék** szervezett gyűjtése és elszállítása megoldott. A települési szilárd hulladék begyűjtését az ÉTH Érd és Térsége Hulladékkezelési Nonprofit Kft. végzi A közszolgáltatás a település lakott területein teljes. A gyűjtőedényeket és a konténereket a lakótelepi részen hetente háromszor, a családi házas övezetben hetente egyszer ürítik. Az összegyűjtött nem veszélyes települési szilárd hulladékot a Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt. pusztázamori hulladéklerakójába, az adonyi, a gyáli lerakóhelyekre, valamint a bicskei átrakóba is elhelyezik (23/2005. önkormányzati rendelet 9 § (2) bekezdése alapján).

A közszolgáltatásban jelenleg a lakosság 100%-a vesz részt. Érden a kommunális hulladék szervezett gyűjtése és elszállítása megoldott. Ebben a gyűjtőedények és a konténerek lakótelepi részen heti háromszori (hétfő, szerda és péntek), a családi házas övezetben heti egyszeri, a szelektív gyűjtőszigetek heti többszöri ürítése tartozik bele.

Alkalmazott hulladékgyűjtő edényzetek az ingatlantulajdonos által választandó szabványos gyűjtőedények lehetnek, ennek érdekében a gyűjtés eszközei vegyesek: 110/120 l, 240 l, 80 l, 60 l-es hulladékgyűjtő edényzet (műanyag, fém vegyesen), ezek az önkormányzat és a lakosok tulajdonában vannak, a hulladékszak maximális térfogata 110 l (23/2005. önkormányzati rendelet 13 § (2) bekezdése alapján).

Érden az érdi szolgáltató telephelyen, a Sas utcában hulladékudvar működik. A településen a szolgáltató az alábbi időpontokban – a lakossággal közölt járatterv alapján – a kötelező közszolgáltatás keretében szállítja el a biohulladékot:

január 10. – január 18. között 1 alkalommal
április 1. – április 30. között 1 alkalommal
november 1. – december 15. között 1 alkalommal.

A téli időszak biohulladék elszállítása a karácsonyfa begyűjtését tartalmazza (23/2005. önkormányzati rendelet 19 § (3a) bekezdése alapján).

Kísérleti jelleggel, 2014. április 1-étől bizonyos területeken a házhoz menő szelektív hulladék-gyűjtést végeztek, melylyel a lakossági papír- és műanyag hulladékokat szedték össze. A szelektív hulladékgyűjtő eddig is volt a településen. Immár Érd egész területén működik a házhoz menő szelektív gyűjtés havi egyszeri alkalommal. A „szelektív” edényzetek kiosztása után a területek újraosztása vált szükségessé, hogy külön tudja a közszolgáltató gyűjteni a papír, illetve műanyag csomagolási hulladékokat. A szelektív hulladék-gyűjtőszigetek műanyag hulladék, üveg és papír szelektív gyűjtésére került sor. A házhoz menő szelektív gyűjtés során tapasztaltak alapján megfontolásra került a gyűjtőszigetek sorsa, melyeket csökkenteni szeretne a város az illegális hulladéklerakások megfékezése érdekében, viszont bizonyos számúra szükség van, hiszen az üveghulladékot jelenleg csak így módon tudja a közszolgáltató gyűjteni.

Szintén 2014-ben került bevezetésre a házhoz menő lomtalanítás. Ez a szolgáltatás minden érdi háztartást minden évben egyszer illeti meg. Ezzel a szolgáltatással kívánják megszüntetni a lomtalanításkor keletkező áldatlan állapotokat, illetve megszüntetni a begyűjtés utáni takarítás szükségességét. A közterületi lomtalanítás ezzel egy időben megszűnik.

A **települési folyékony hulladék** begyűjtéséről Érden a közszolgáltató Szippant-Hat konzorcium tagjai gondoskodnak. Az elmúlt években a „Rezsitörvény” és az e-útdíj bevezetése kedvezőtlenül befolyásolta a szolgáltatás gazdaságosságát, a szolgáltatás korábbi feltételrendszerben megállapított díja az új feltételrendszerben nem fedezi annak tényleges költségeit. További gondot okoz, hogy a közszolgáltatásnak minősülő tevékenységet, arra nem jogosult szolgáltatók is végzik. Ez jelentős potenciális környezetszennyező forrásnak tekinthető, mivel ezen szolgáltatók által begyűjtött hulladékok ártalmatlanítási módjáról, leürítési helyéről érdemi információ nem áll rendelkezésre.

2011-ben EU-s pályázati támogatást nyert „Érd és térsége szennyvíztisztító telep rekonstrukciója és bővítése és szennyvízelvezető rendszer fejlesztése” projekt kivitelezése. Ennek eredményeképpen megtörtént a szennyvíztisztító telep rekonstrukciója és bővítése, továbbá bővült a közcsatorna-hálózat.

Az Érd és Térsége Szilárd Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás 2014. év végén támogatást nyert az „Az Érd és Térsége Szilárd Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás települési szilárdhulladék-gazdálkodási rendszerének eszközpark fejlesztése, informatikai korszerűsítése” projekt megvalósítása. A projekt 2015. végére befejeződött, mely eredményeképp 5 település, többek között Érd, járművekkel és szelektív hulladékgyűjtő edénnyel, valamint informatikai fejlesztéssel gazdagodott.

2.9. Környezeti elemek állapota

2.9.1. Levegő

A levegő minőségét a természeti tényezők mellett (talajviszonyok, uralkodó szélirány, csapadék, stb.) elsősorban a mezőgazdálkodás, a szolgáltatóipar, a közlekedés, valamint a lakossági tüzelés határozza meg. A mezőgazdaság főleg a gyér növény borítottságú időszakokban zajló kiporzással és az állattartó telepek szag- és bűzhatásával szennyezi a levegőt.

Érd Megyei Jogú Város területén levegőtisztaság-védelmi szempontból lényeges emisszió és imisszió források a legmeghatározóbbtól a legjelentéktelenebb hatásúig sorrendben:

- Lakossági fűtés
- Közlekedés
- Ipar
- Mezőgazdaság
- Allergén porok

A Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 2004 márciusában elkészítette a Budapest és környéke agglomeráció Levegőtisztaság-védelmi intézkedési tervét, amelybe Érd Városa is beletartozik.

2. táblázat: Érd Város összesített kibocsátási anyagai légszennyező anyagokra (Forrás: OKIR)

Szennyező-anyag	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1 - Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	1	3	4	6	3	8	1	3	5	9	9
105 - Hexán	60	60	60	60	60	60	60	60	<0,5	<0,5	<0,5
106 - Oktán	<0,5	<0,5	736	165	181	3	3	<0,5	<0,5	37	27
109 - Heptán	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
12 - Kénsav-kénsav gőzök (SPECIFIKUS)	<0,5	4	4	4	4	4	4	4	3	1	<0,5
142 - Ciklohexán	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
150 - Benzol	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
151 - Toluol	41	202	145	322	729	686	268	18	4	16	91
152 - Xilolok	172	373	1 274	892	573	380	654	535	523	506	408
157 - Etil-benzol	117	156	1 260	329	272	244	291	161	221	120	116
16 - Sósav és egyéb szervesetlen gőz- és klórvegyületek, kivéve klór és	80	55	42	41	37	39	37	37	20	9	1

cián-klorid HCl-ként											
160 - Sztirol	18	23	19	94	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	3	2
162 - Propil-benzol	1	2	11	40	5	7	8	6	<0,5	3	2
163 - 1,2,4-Trimetil-benzol (Pseudokumulol)	<0,5	144	37	187	61	54	68	23	27	21	18
164 - Trimetil-benzolok	24	15	51	124	83	54	85	20	23	8	18
165 - Izo-propil-benzol / kumulol; metil-etil-benzol /	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
166 - Izo-propil-toluol (4) / 4-izopropil-toluol, p-cimol /	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
2 - Szén-monoxid	2 826	7 019	7 911	4 554	8 680	6 247	3 373	3 195	4 017	5 435	2 076
239 - Tetraklór-etilén (PER) / perklór-etilén /	80	60	1	79	99	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
260 - METOXI ETIL-(2)-ACETÁT (METIL-CELLOSZOLV-ACETÁT)	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	83	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
261 - METOXI PROPIL-(2)-ACETÁT	<0,5	43	<0,5	<0,5	10	10	<0,5	<0,5	2	4	4
266 - Butil-alkohol (szekunder-butanol) / butanol-2 /	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	3	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
3 - Nitrogén-oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	435	6 225	10 143	9 000	14 007	13 980	8 949	6 599	11 985	10 637	4 492
301 - Etil-alkohol / etanol /	<0,5	1	<0,5	<0,5	6	<0,5	6	<0,5	13	107	32
302 - Propil-alkolok	<0,5	<0,5	<0,5	18	4	3	193	2	2	<0,5	<0,5
304 - Butil-alkoholok	1	9	10	9	8	7	7	5	<0,5	2	3
307 - Izo-propil-alkohol	<0,5	<0,5	141	6	6	22	25	48	47	11	7
308 - Butil-alkohol (primer-butanol) / butanol-1 /	<0,5	<0,5	<0,5	39	10	13	25	7	29	37	34
312 - Aceton	12	2	<0,5	4	21	18	1 427	7	17	2	8
313 - Metil-etil-kezon / 2-butanon /	<0,5	<0,5	<0,5	81	<0,5	<0,5	<0,5	545	<0,5	<0,5	<0,5
314 - Ecetsav	<0,5	<0,5	1	<0,5	<0,5	20	21	18	12	1	1
315 - Ciklohexanon	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	1	6
316 - Metil-izobutil-kezon / 4-metil-2-pentanon;	20	13	45	61	45	39	44	46	36	2	8

izobutil-metil-kezon /											
317 - Diaceton-alkohol	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
320 - Metil-acetát / ecetsav-metil-észter /	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	5
321 - Etil-acetát / ecetészter; ecetsav-etil-észter /	<0,5	15	11	177	7 162	7 103	1 584	93	2	8	19
323 - Butil-acetát / ecetsav-butil-észter /	362	307	228	918	603	434	1 503	349	196	156	144
326 - Izo-butil-acetát	<0,5	9	3	4	4	4	111	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
360 - Etilén-glikol-monobutil-éter / 2-butoxi-etanol; butil-glikol /	<0,5	<0,5	<0,5	7	3	2	19	2	12	12	22
49 - Réz és vegyületei Cu-ként	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
500 - Benzin mint C ₆ ásványolajból	13	<0,5	60	176	162	71	72	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
503 - Petróleum	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
52 - Ólom és szervesetlen vegyületei Pb-ként	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
530 - Ásványolaj gőzök	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
57 - Antimon és vegyületei Sb-ként	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
598 - Paraffin-szénhidrogének C ₉ -től	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	100	100	15	11
600 - Izo-propil-acetát	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	2 676	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
7 - Szilárd anyag	57	113	84	88	137	154	330	82	143	135	96
730 - Dipentén / P-menta-dién /	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
736 - Propilén-glikol-monometil-éter / metil-proxitol; 1-metoxi-2-propanol /	<0,5	<0,5	<0,5	3	<0,5	3	<0,5	<0,5	<0,5	2	<0,5
84 - Ón és vegyületei Sn-ként	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
853 - Ciklohexanol	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
98 - PM10 (Szálló por szemcse-átmérő 10 mikron alatt)	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
999 - SZÉN-DIOXID	1 091 912	1 416 394	1 453 375	2 253 140	7 728 060	7 463 796	6 662 978	5 099 938	5 825 335	5 669 875	3 319 167

Levegőtisztaság-védelmi követelmények:

Levegőtisztaság-védelmi szempontból, a város teljes bel- és külterületére a 4/2011. (I. 14.) VM rendelet által megengedett immissziós határértékek vonatkoznak.

Levegőszennyezettségi zóna:

A városban immisszió mérő állomás az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat nem működik.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002.(X.7.) KvVM rendelet az ország területét légszennyezettség szerint zónákba sorolja. Érd a „Budapest és környéke” légszennyezettségi kategóriába tartozik. Szennyező anyagokénti besorolásuk az A-tól F-ig (csökkenő sorrendben) terjedő skálán az alábbi:

3. táblázat: „Budapest és környéke” légszennyező anyagokénti besorolása

	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM ₁₀	Benzol	Talaj-közel-i ózon	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium (Cd)	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	PM10 benz(a)-pirén (BaP)
Érd	E	B ⁸	D ⁹	B	E ¹⁰	O-I ¹¹	F ¹²	F	F	F	B

Magyarországon Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat néven működik egy légszennyezettségi mérőhálózat. A hálózat szakmai irányítása a Földművelésügyi Minisztériumhoz (a továbbiakban: Minisztérium) tartozik, a rendszer szakmai irányításának operatív, valamint a minőségirányítás feladatait az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) alá tartozó Levegőtisztaság-védelmi Referencia Központ (LRK) látja el. A mérőállomások és pontok üzemeltetése a megyei kormányhivatalok (korábban: környezetvédelmi és természetvédelmi felügyelőségek) feladata, a hálózat egyes háttérállomásainak üzemeltetése (K-pusztá, Farkasfa, Hortobágy) az OMSZ-hoz tartozik. Jelenleg Érd térségében 6 db mérőállomás működik. Ezek közül az automata mérőhálózat részei: Budatéténynél 1 db, Tökölön 1 db és Százhalombattánál 3 db. A manuális mérőhálózat része: Budaörsön 1 db. A mérési adatok a mérőhálózat honlapján folyamatosan elérhetőek a www.levegominoseg.hu címen.

2011-ben a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség térítésmentesen (önkormányzatunknak csak a helyet és az áramellátást kellett biztosítania) mobil mérőállomást telepített a zenei könyvtár (2030 Érd, Alsó u. 8.) udvarára, mely során 2 alkalommal (2011. február 22. – 2011. március 21. és 2011. augusztus 26. – 2011. szeptember 28.) is végeztek méréseket.

A mérések tapasztalatai:

- az SO₂ esetében átlagosan alatta maradtak a budapesti belvárosi és külvárosi állomásokon regisztrált értékeknek
- az NO, NO₂, NO_x esetében a budapesti belvárosi és külvárosi állomásokon regisztrált értékek között mozogtak
- A CO és a szállópor (PM10) esetében kismértékben meghaladták a budapesti belvárosi és külvárosi állomásokon regisztrált értékeket

Ökológiailag sérülékeny területek:

A vizsgált területen levegőtisztaság-védelmi szempontból „ökológiailag sérülékeny terület” nem található.

Fűtésből származó légszennyezés:

Érd Megyei Jogú Város területén a gázvezeték hálózat kiépítése megtörtént. A kiépítettség 100%-os, a lakások 100%-a csatlakozott a rendszerre. A településen a lakások kisebb-nagyobb százalékában vegyes tüzelésű kazánnal még fával és szénnel is fűtenek. A gáztüzelés kizárólagos használata a fűtésből származó szennyezettség csökkenését eredményezné, mellyel a hagyományos tüzelésből származó SO₂, NO₂ és szilárd szennyezőanyag terhelés csökkenne.

Közlekedés által okozott légszennyezés

Érd az ország legfontosabb közlekedési zónájában, „szektorában” helyezkedik el. Kialakulását, növekedését két fontos (40-es – Székesfehérvár, 30-as – Szekszárd) vasútvonal és két „országút” (7-es és 6-os főút) segítette elő, növekedése eredményeként azonban mintegy „újtár állta” két újabb főút kiépítésének (M7 autópálya, és a M6 autópálya), amelyek emiatt a város beépített, illetve beépítésre szánt területein haladnak át. Az M7-es pálya és a M6-os út kiépítésével megnőtt közúti közlekedési „kínálat” Budapest szomszédságában tovább gyorsította a város növekedését. A bővülő kínálatra így nagy közlekedési kereslet válaszolt, aminek törvényszerű következménye lett – főként a csúcs időszakban – a zsúfoltság, veszélyes torlódások kialakulása ennek eredménye pedig a megnövekedett légszennyezettség.

Az M7-es autópálya a várost Parkvárosnál metszi ketté, összeköttetést biztosítva ezzel a város Budapest, illetve a Balaton felé irányuló forgalmának. Az M0-ás autót közvetlenül nem érinti Érd területét, de a várost ily módon elkerülő személy- és teherforgalom szempontjából mégis említést érdemel. Az M6-os autópálya kiépítésével a 6-os számú elsőrendű főút csak kis szakasza érinti a város D-i részét, melynek a 19+405 és a 18+63 km szelvények közötti szakasza halad el a város külső peremén.

A közlekedési eredetű levegőszennyezés az egyik meghatározó elem, jelentősnek mondható, hiszen a fentiekben is bemutatottak szerint Érd külső É-i és D-i városrészeit érinti, valamint a 7. sz. főközlekedési út, mely szintén a város DK-i részét érinti, így azok hatása befolyásolhatja a település levegőtisztaságát.

Gazdasági tevékenységből származó légszennyezés:

Az üzemi és szolgáltató létesítmények légszennyező tevékenységeire és a légszennyező forrásokra 306/2010.(XII.23.) Korm. rendelet vonatkozik, az általuk kibocsátható légszennyező anyagok határértékeit a 4/2011. (I. 14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről állapítja meg.

Ipari jellegű légszennyező forrás is található a város területén.

Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területén az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (OKIR) adatai szerint a 2012. évben a következő táblázatban felsorolt vállalkozások és az általuk kibocsátott légszennyező anyagok és mennyiségek voltak jelen.

4. táblázat: Levegőtisztaság-védelmi szempontból fontos vállalkozások és kibocsátásaik

Rangsor	Telephely	Szennyezőanyag	Mennyiség [kg/év]
1	Érdhő Kft. ÉRDHŐ KFT. FÜTŐMŰ (2030 Érd EMILIA U. 6.)	999 - SZÉN-DIOXID	2 020 672
2	Dm Kft. RAKTÁR (2034 Érd Sarkcsillag U. hrsz.: 26285/6)	999 - SZÉN-DIOXID	394 469
3	Alfa Ungarn Kft. ELEKTRONIKAI SZERELŐ ÜZEM (2030 Érd Turul U. 10.)	999 - SZÉN-DIOXID	301 078
4	Tesco-Global Áruházak Zrt. TESCO HIPERMARKET (2030 Érd BUDAFOKI ÚT 2-4.)	999 - SZÉN-DIOXID	227 210
5	CENTER INVEST Kft. STOP SHOP BEVÁSÁRLÓPARK (2034 Érd Budai 13)	999 - SZÉN-DIOXID	226 330
6	ÉKF ÉTH TELEPHELY ÉS HULLADÉKUDVAR (2030 Érd Fehérvári u. 69/B.)	999 - SZÉN-DIOXID	89 504
7	Érd És Térsége Regionális Víziközmű Kft DUNA PARTI VÍZMŰTELEP (2030 Érd MECSET U.)	999 - SZÉN-DIOXID	25 425
8	Frigo Érd Kereskedelmi És Szolgáltató Kft HŰTŐHÁZ (2030 Érd FAZEKAS DÜLŐ)	999 - SZÉN-DIOXID	24 393
9	Érd És Térsége Regionális Víziközmű Kft ÉRD KÖZPONTI TELEP (2030 Érd FEHÉRVÁRI ÚT 63/C.)	999 - SZÉN-DIOXID	8 304
10	Pé-Ta Autokereskedelmi És Szolgáltató Kft PEUGEOT CITROEN MÁRKAKERESKEDÉS ÉS SZERVIZ (2030 Érd KÜLTERÜLET)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	2 612
11	Pé-Ta Autokereskedelmi És Szolgáltató Kft PEUGEOT CITROEN MÁRKAKERESKEDÉS ÉS SZERVIZ (2030 Érd KÜLTERÜLET)	999 - SZÉN-DIOXID	1 782
12	Pé-Ta Autokereskedelmi És Szolgáltató Kft PEUGEOT CITROEN MÁRKAKERESKEDÉS ÉS SZERVIZ (2030 Érd KÜLTERÜLET)	2 - Szén-monoxid	1 721
13	Érdhő Kft. ÉRDHŐ KFT. FÜTŐMŰ (2030 Érd EMILIA U. 6.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	999
14	Egokorr Zrt. FESTÉKGYÁRTÓ ÜZEM (2030 Érd Fehérvári út 63-65.)	152 - Xilolok	266

15	Dm Kft. RAKTÁR (2034 Érd Sarkcsillag U. hrsz.: 26285/6)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	174
16	Érdhő Kft. ÉRDHŐ KFT. FÜTŐMŰ (2030 Érd EMILIA U. 6.)	2 - Szén-monoxid	165
17	Alfa Ungarn Kft. ELEKTRONIKAI SZERELŐ ÜZEM (2030 Érd Turul U. 10.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	160
18	Tesco-Global Áruházak Zrt. TESCO HIPERMARKET (2030 Érd BUDAFOKI ÚT 2-4.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	130
19	CENTER INVEST Kft. STOP SHOP BEVÁSÁRLÓPARK (2034 Érd Budai 13)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	110
20	Érd És Térsége Regionális Víziközmű Kft ÉRD KÖZPONTI TELEP (2030 Érd FEHÉRVÁRI ÚT 63/C.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	81
21	Dukko-205 Fényező Kft. FÉNYEZŐ MŰHELY (2030 Érd ERCSI U. 15.)	323 - Butil-acetát / ecetsav-butil-észter /	80
22	ÉKF ÉTH TELEPHELY ÉS HULLADÉKUDVAR (2030 Érd Fehérvári u. 69/B.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	76
23	Alfa Ungarn Kft. ELEKTRONIKAI SZERELŐ ÜZEM (2030 Érd Turul U. 10.)	2 - Szén-monoxid	72
24	Éder Zoltán JÁRMŰFENNTARTÓ ÜZEM (2030 Érd SZAJKÓ U. 3.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	71
25	CENTER INVEST Kft. STOP SHOP BEVÁSÁRLÓPARK (2034 Érd Budai 13)	2 - Szén-monoxid	67
26	Egokorr Zrt. FESTÉKGYÁRTÓ ÜZEM (2030 Érd Fehérvári út 63-65.)	157 - Etil-benzol	55
27	Dukko-205 Fényező Kft. ELŐKÉSZÍTŐ MŰHELY (2030 Érd ERCSI U. 16/B)	151 - Toluol	54
28	Pé-Ta Autokereskedelmi És Szolgáltató Kft PEUGEOT CITROEN MÁRKAKERESKEDÉS ÉS SZERVIZ (2030 Érd KÜLTERÜLET)	7 - Szilárd anyag	51
29	Pé-Ta Autokereskedelmi És Szolgáltató Kft PEUGEOT CITROEN MÁRKAKERESKEDÉS ÉS SZERVIZ (2030 Érd KÜLTERÜLET)	323 - Butil-acetát / ecetsav-butil-észter /	43
30	Dukko-205 Fényező Kft. FÉNYEZŐ MŰHELY (2030 Érd ERCSI U. 15.)	152 - Xilolok	36
31	Szilágyi Kft GÉPJÁRMŰJAVÍTÓ MŰHELY (2030 Érd KÁDÁR U. 2.)	152 - Xilolok	36
32	Pé-Ta Autokereskedelmi És Szolgáltató Kft PEUGEOT CITROEN MÁRKAKERESKEDÉS ÉS SZERVIZ (2030 Érd KÜLTERÜLET)	308 - Butil-alkohol (primer-butanol) / butanol-1 /	34
33	PRETTL Lighting & Interior Hungary Kft. TELEPHELY (2030 Érd Turul u. 10.)	151 - Toluol	34
34	Cooptim Ipari Kft. COOPTIM TELEPHELY (2030 Érd BUDAFOKI ÚT 10.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	32
35	PRETTL ELECTRONICS HUNGARY Kft ELEKTRONIKAI SZERELŐ ÜZEM (2030 Érd Turul u. 10)	301 - Etil-alkohol / etanol /	32
36	Pé-Ta Autokereskedelmi És Szolgáltató Kft PEUGEOT CITROEN MÁRKAKERESKEDÉS ÉS SZERVIZ (2030 Érd KÜLTERÜLET)	152 - Xilolok	31
37	Basf Lackfabrik Bt. GÉPJÁRMŰJAVÍTÓ MŰHELY (2030 Érd FERENC U. 20.)	157 - Etil-benzol	29
38	Egokorr Zrt. FESTÉKGYÁRTÓ ÜZEM (2030 Érd Fehérvári út 63-65.)	106 - Oktán	27
39	Érd És Térsége Regionális Víziközmű Kft DUNA PARTI VÍZMŰTELEP (2030 Érd MECSET U.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	25
40	Pé-Ta Autokereskedelmi És Szolgáltató Kft PEUGEOT CITROEN MÁRKAKERESKEDÉS ÉS SZERVIZ	360 - Etilén-glikol-monobutil-éter / 2-	22

	(2030 Érd KÜLTERÜLET)	butoxi-etanol;butil-glikol /	
41	Cooptim Ipari Kft. COOPTIM TELEPHELY (2030 Érd BUDAFOKI ÚT 10.)	648 - Olefin szénhidrogének kivéve butadién-(1,3), etilén, propilén, butilén, pentilén	19
42	Ostorfázi Bevonattechnikai Kft FÉMFELÜLETKEZELŐ ÜZEM (2030 Érd DUNA U. 27/C)	152 - Xilolok	18
43	Pé-Ta Autokereskedelmi És Szolgáltató Kft PEUGEOT CITROEN MÁRKAKERESKEDÉS ÉS SZERVIZ (2030 Érd KÜLTERÜLET)	163 - 1,2,4,-Trimetil-benzol (Pseudokumul)	18
44	Pé-Ta Autokereskedelmi És Szolgáltató Kft PEUGEOT CITROEN MÁRKAKERESKEDÉS ÉS SZERVIZ (2030 Érd KÜLTERÜLET)	321 - Etil-acetát / ecetészter; ecetsav-etil-észter /	18
45	Frigo Érd Kereskedelmi És Szolgáltató Kft HÜTŐHÁZ (2030 Érd FAZEKAS DÜLŐ)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	17
46	Basf Lackfabrik Bt. GÉPJÁRMŰJAVÍTÓ MŰHELY (2030 Érd FERENC U. 20.)	152 - Xilolok	15
47	ÉKF ÉTH TELEPHELY ÉS HULLADÉKUDVAR (2030 Érd Fehérvári u. 69/B.)	7 - Szilárd anyag	15
48	Szilágyi Kft GÉPJÁRMŰJAVÍTÓ MŰHELY (2030 Érd KÁDÁR U. 2.)	157 - Etil-benzol	14
49	Érd És Térsége Regionális Víziközmű Kft ÉRD KÖZPONTI TELEP (2030 Érd FEHÉRVÁRI ÚT 63/C.)	2 - Szén-monoxid	13
50	Egokorr Zrt. FESTÉKGYÁRTÓ ÜZEM (2030 Érd Fehérvári út 63-65.)	598 - Paraffin-szénhidrogének C9-től	11
51	Basf Lackfabrik Bt. GÉPJÁRMŰJAVÍTÓ MŰHELY (2030 Érd FERENC U. 20.)	164 - Trimetil-benzolok	10
52	Ostorfázi Bevonattechnikai Kft FÉMFELÜLETKEZELŐ ÜZEM (2030 Érd DUNA U. 27/C)	7 - Szilárd anyag	9
53	Dukko-205 Fényező Kft. FÉNYEZŐ MŰHELY (2030 Érd ERCSI U. 15.)	157 - Etil-benzol	9
54	Dm Kft. RAKTÁR (2034 Érd Sarkcsillag U. hrsz.: 26285/6)	2 - Szén-monoxid	9
55	Éder Zoltán JÁRMŰFENNTARTÓ ÜZEM (2030 Érd SZAJKÓ U. 3.)	2 - Szén-monoxid	9
56	Tesco-Global Áruházak Zrt. TESCO HIPERMARKET (2030 Érd BUDAFOKI ÚT 2-4.)	2 - Szén-monoxid	8
57	Pé-Ta Autokereskedelmi És Szolgáltató Kft PEUGEOT CITROEN MÁRKAKERESKEDÉS ÉS SZERVIZ (2030 Érd KÜLTERÜLET)	157 - Etil-benzol	8
58	Szilágyi Kft GÉPJÁRMŰJAVÍTÓ MŰHELY (2030 Érd KÁDÁR U. 2.)	7 - Szilárd anyag	8
59	ÉKF ÉTH TELEPHELY ÉS HULLADÉKUDVAR (2030 Érd Fehérvári u. 69/B.)	2 - Szén-monoxid	8
60	PRETTL Lighting & Interior Hungary Kft. TELEPHELY (2030 Érd Turul u. 10.)	312 - Aceton	8
61	Ostorfázi Bevonattechnikai Kft FÉMFELÜLETKEZELŐ ÜZEM (2030 Érd DUNA U. 27/C)	323 - Butil-acetát / ecetsav-butil-észter /	7
62	Egokorr Zrt. FESTÉKGYÁRTÓ ÜZEM (2030 Érd Fehérvári út 63-65.)	307 - Izo-propil-alkohol	7

63	Basf Lackfabrik Bt. GÉPJÁRMŰJAVÍTÓ MŰHELY (2030 Érd FERENC U. 20.)	316 - Metil-izobutil-ke-ton / 4-metil-2-pentan-on; izobutil-metil-ke-ton /	6
64	Pé-Ta Autokereskedelmi És Szolgáltató Kft PEUGEOT CITROEN MÁRKAKERESKEDÉS ÉS SZERVIZ (2030 Érd KÜLTERÜLET)	164 - Trimetil-benzolok	6
65	Dm Kft. RAKTÁR (2034 Érd Sarkcsillag U. hrsz.: 26285/6)	1 - Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	6
66	PRETTL Lighting & Interior Hungary Kft. TELEPHELY (2030 Érd Turul u. 10.)	315 - Ciklohexanon	6
67	Dunarent Közuti Szolgáltató És Szerviz Kft DUNA AUTÓHÁZ (2030 Érd FEHÉRVÁRI ÚT 63-65.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	5
68	Dunarent Közuti Szolgáltató És Szerviz Kft DUNA AUTÓHÁZ (2030 Érd FEHÉRVÁRI ÚT 63-65.)	323 - Butil-acetát / ecetsav-butil-észter /	5
69	Dukko-205 Fényező Kft. FÉNYEZŐ MŰHELY (2030 Érd ERCSI U. 15.)	7 - Szilárd anyag	5
70	Dukko-205 Fényező Kft. ELŐKÉSZÍTŐ MŰHELY (2030 Érd ERCSI U. 16/B)	320 - Metil-acetát / ecetsav-metil-észter /	5
71	Basf Lackfabrik Bt. GÉPJÁRMŰJAVÍTÓ MŰHELY (2030 Érd FERENC U. 20.)	323 - Butil-acetát / ecetsav-butil-észter /	5
72	Dukko-205 Fényező Kft. ELŐKÉSZÍTŐ MŰHELY (2030 Érd ERCSI U. 16/B)	152 - Xilolok	4
73	Dukko-205 Fényező Kft. ELŐKÉSZÍTŐ MŰHELY (2030 Érd ERCSI U. 16/B)	323 - Butil-acetát / ecetsav-butil-észter /	4
74	Éder Zoltán JÁRMŰFENNTARTÓ ÜZEM (2030 Érd SZAJKÓ U. 3.)	7 - Szilárd anyag	4
75	PRETTL ELECTRONICS HUNGARY Kft ELEKTRONIKAI SZERELŐ ÜZEM (2030 Érd Turul u. 10)	261 - METOXI PROPIL-(2)-ACETÁT	4
76	Tesco-Global Áruházak Zrt. TESCO HIPERMARKET (2030 Érd BUDAFOKI ÚT 2-4.)	1 - Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	3
77	Dunarent Közuti Szolgáltató És Szerviz Kft DUNA AUTÓHÁZ (2030 Érd FEHÉRVÁRI ÚT 63-65.)	152 - Xilolok	2
78	Dunarent Közuti Szolgáltató És Szerviz Kft DUNA AUTÓHÁZ (2030 Érd FEHÉRVÁRI ÚT 63-65.)	316 - Metil-izobutil-ke-ton / 4-metil-2-pentan-on; izobutil-metil-ke-ton /	2
79	Dukko-205 Fényező Kft. ELŐKÉSZÍTŐ MŰHELY	7 - Szilárd anyag	2
88	Dukko-205 Fényező Kft. ELŐKÉSZÍTŐ MŰHELY (2030 Érd ERCSI U. 16/B)	157 - Etil-benzol	1
89	Basf Lackfabrik Bt. GÉPJÁRMŰJAVÍTÓ MŰHELY (2030 Érd FERENC U. 20.)	7 - Szilárd anyag	1
90	Frigo Érd Kereskedelmi És Szolgáltató Kft HÜTŐHÁZ (2030 Érd FAZEKAS DÜLŐ)	2 - Szén-monoxid	1
91	Sipos Autokereskedelmi És Szolgáltató Kft SIPOS KFT. (2030 Érd IPAROS U. 34.)	2 - Szén-monoxid	1
92	Egokorr Zrt. FESTÉKGYÁRTÓ ÜZEM (2030 Érd Fehérvári út 63-65.)	314 - Ecetsav	1
93	Alu-Color Kft. ALUGRAFIKA ÜZEM (2030 Érd Aba u. 2.)	321 - Etil-acetát / ecetészter; ecetsav-etil-észter /	1
94	Alu-Color Kft. ALUGRAFIKA ÜZEM (2030 Érd Aba u. 2.)	151 - Toluol	1
95	Alu-Color Kft. ALUGRAFIKA ÜZEM (2030 Érd Aba u. 2.)	16 - Sósav és egyéb szervesetlen gáznemű klór vegyületek, kivéve klór és cián-klorid HCl-ként	1

Gazdasági tevékenységek közül meg kell említeni a mezőgazdaságból származó légszennyezettséget is.

- Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területének 35%-át (2.103,5722 ha) a szántók teszik ki. A mezőgazdasági eredetű kibocsátással elsősorban a talajmunkálatok idején lehet számolni, amikor a kiporzás révén por kerülhet a levegőbe.
- Kora tavasszal, illetve ősszel a természetvédelmi szempontból értékes területeket súlyosan érintő hatás az **égetés (tarlóégetés)**. Tapasztalataink szerint tavasszal a gyepterületek igen jelentős része (néhány esetben megközelíti a gyepterületek 60-70%-át is) lesz a lángok martaléka

2.9.2. Felszíni és felszín alatti vizek

A város közigazgatási határain belül az alábbi vízfolyások találhatók:

A város belterületén két nagyobb vízfolyás ered, a Tepecs- és a Bara-árok, amely rétegvizek jelenlétét igazolja. A vízfolyások mellékágai ugyancsak több forrásból, rétegvízből táplálkoznak. Az Erzsébet és a Teréz utca, a 7-es, illetve a 6-os számú főközlekedési út menti terület és az Óvárosban (Ófalu) DK-i része mély fekvésű, belvizes, a Duna mértékadó árvízszintje alatt van. A 7-es számú főközlekedési úttól É-ra elterülő dombos területeken a talajvíz rétegvíz formájában időszakosan szivárogva is előfordul az összefüggő talajvíztükről fölött is. az Ercsi úttól Ny-ra a talajvíz igen mélyen helyezkedik el, itt rétegvíz szivárgásokra sem kell számítani.

Érd Megyei Jogú Város felszíni vizei alapvetően két nagy befogadó irányába gravitálnak. Az É-i, ÉK-i városrész felszíni vizei a Tepecs-árok, Bara-árok és az Érd-Diósi-árok mint fő levezetési irányokon keresztül a Sulák-csatorna, valamint a Benta-patak irányába. A D-i és Dny-i városrész felszíni vizei a Berki-mellékágon keresztül közlekednek. Természetesen mindkét esetben a Duna a végső befogadó.

Jelentősen befolyásolja a felszín alatti vizek minőségét az a tény, hogy az ingatlanokban keletkezett szennyvíz nagy mennyisége feltételezhetően elszívárog a talajba, ugyanis sokan nem veszik igénybe a települési folyékonyhulladék kötelező közszolgáltatást.

Termálvíz: Az érdi fürdőkomplexum meleg vizét (42°C) 800 méter mélységű termálkútból nyeri. A víz nátriumhidrogénkarbonátos, kloridos, szulfátos termálvíz, amelynek azonban bromid és jodidion tartalma is jelentős, fluoridion tartalma pedig kimondottan magas.

2.9.3. Talaj

A város külterületének nagy részén barnaföld található. A löszös üledéken képződött, vályog mechanikai összetételű barnaföld vízgazdálkodása kedvező, jellemző rá a nagy vízraktározó képesség, ezért a területeken a külterületi vízrendezés nem indokolt. Érdtől D-re mészlepedékes csernozjom talajok képződtek. Ennek a talajtípusnak a vízgazdálkodása szintén igen jó, mert minden szintjének kiváló a vízáteresztő és víztárolók képessége.

Érd külterületének napsütötte dombjai, termékeny talaja révén alkalmas a gyümölcs és szőlőtermelésre. Azonban Érd belterületén a főváros (Bp) közelsége és a kis telekméreteket miatt a háztáji gazdálkodás a területen nem volt jelentős.

5. táblázat: Földrészlet statisztika művelési áganként

művelési ág	földrészletek száma	alrészletek száma	összes alrészlet terület (m²)	legkisebb alrészlet terület (m²)	legnagyobb alrészlet terület (m²)	átlagos alrészlet terület (m²)
erdő	59	84	1828986	397	297084	21774
fásított terület	15	16	12521	438	1329	783
gyep (legelő)	79	87	405031	3	61820	4656
gyep (rét)	20	29	166790	410	46496	5751
gyümölcsös	368	375	2177211	19	352092	5806
kert	77	78	83965	327	3208	1076
kivett	27665	27686	34629778	1	1178751	1251
nádas	12	12	53570	815	11598	4464
szántó	2191	2486	21035722	7	443547	8462
szőlő	80	80	144392	466	9490	1805

Az adatok alapján megállapítható, hogy a terület 35%-a szántó művelési ágba tartozik, az erdő részaránya mindössze 3%. Bár szőlő kevés van, de ennek ellenére megbecsült kultúrája a térség lakosságának, akárcsak a gyümölcsstermesztés. Jelentős, ám kiaknázatlan potenciállal bír az érdi barack és az érdi bőtermő meggy.

A tápanyag-gazdálkodásra vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre, mert a felhasznált műtrágyáról nem kötelező az adatszolgáltatás. Azonban a város környezetvédelmi programjának készítése kapcsán megállapították, hogy a műtrágyák használata csökkenő tendenciát mutat.

2.9.4. Zaj

Érd közlekedési helyzetét döntő módon meghatározza, hogy a településen két autópálya valamint egy elsőrendű országos főút vonal is keresztülhalad. Ezen kívül a település gyűjtő és forgalmi útjai is jelentős forgalmat bonyolítanak. Számolni kell továbbá a vasút, és az állomás zajterhelő hatásával is.

A település zajhelyzetét, az akusztikai komfortfokozatát döntő módon a közlekedés határozza meg. Ezen belül is a legnagyobb részarányt a közúti közlekedés képviseli.

Az üzemi vagy szolgáltató jellegű létesítmények zaja lokálisan hat, általában csak a közvetlen környezetben érzékelhető, vagy okoz problémát. Ezzel szemben a közlekedés az egész település szükséglete, így kisebb nagyobb mértékben minden közlekedési létesítmény környezetében kell zajterheléssel számolni.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (4) bekezdése és a környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről szóló 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdése alapján a Budapest vonzáskörzetéhez tartozó települések – így többek között Érd Megyei Jogú Városa is – kötelesek stratégiai zajtérképet és intézkedési tervet készíteni, amit ötévente felül kell vizsgálni. A Vibrocomp Akusztikai és Számítástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. által készített Érd Megyei Jogú Város stratégiai zajtérképének felülvizsgálatát Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése a 302/2013. (XII. 19.) határozatával elfogadott, melyet a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség a KTVF: 43285-1/2013. ikt. számú felülvizsgálati véleményében foglaltak szerint megfelelőnek minősített. A stratégiai zajtérkép elfogadása után a Vibrocomp Akusztikai és Számítástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. elkészítette az ezen alapuló intézkedési tervet, melyet Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése Közgyűlés 308/2015. (XII.17.) számú határozatával elfogadott.

Valamint a Vibrocomp Kft. a 280/2004 (X.20.) Kormányrendelet és a 25/2004. (XII.20.) miniszteri rendelet előírásai szerint 2013-ban elkészítette Érd város közúti és vasúti és légi közlekedésből eredő stratégiai zajtérképeit.

Zajterhelések egyes típusa:

Közlekedésből származó zajterhelés:

A legnagyobb zajszintek tehát a főközlekedési utak mentén adódnak.

Érd közlekedési helyzetét döntő módon meghatározza, hogy a települést érinti az M7, M0 és az M6 autópálya, valamint a településen két elsőrendű országos főútvonal is keresztülhalad, a 6. és 7. számú főutak. Ezen kívül a település gyűjtő és forgalmi útjai is jelentős forgalmat bonyolítanak. Számolni kell tovább a településen húzódó vasútvonalon, és a vasútállomáson történő közlekedés környezeti hatásával is.

A Települési Környezetvédelmi Programban végzett számítások eredményéből megállapítható, hogy a közúti forgalomból származóan igen magas környezeti zajterhelés éri a várost, ami különösen az éjszakai időszakban okoz zavaró hatást.

A legnagyobb zajterhelés a 6. számú főút esetében tapasztalható, de a reprezentatív forgalomszámlálási adatok alapján vizsgálva a település gyűjtő és forgalmi úthálózata mentén is jelentős zajterheléssel kell számolni. A tapasztalt magas zajterhelést a belső forgalom mellett az átmenő forgalom is okozza.

Ipari és szórakoztató zaj:

Az ipari létesítmények zajhatása helyi problémát okoz. Jelentős zajterhelés az adott területen intézkedést igényel, de a teljes település zajhelyzetét nem befolyásolja döntő mértékben. Időnként problémát okozhatnak a kulturális, szórakoztató létesítmények, rendezvények. A helyi sajátosságokat elemezve megállapítható, hogy Érd zajhelyzetét döntő módon a közúti közlekedés határozza meg, ezért vizsgálatunk során kiemelt figyelmet fordítottunk ezen problémának.

Mindezek ellenére, információink szerint a településen jelentős zajvédelmi problémáról, határértéket meghaladó zajkibocsátású üzemi létesítményről nincs tudomásunk.

Légi közlekedés

A Tököl IV. osztályú (799 m hosszú kifutópályájú) repülőtér 2012. júliusában kapta meg az üzembe tartási engedélyét, így 2012. augusztus 1.-e óta van nyitva a repülőtér. Éjszaka a repülőtér nem működik. A településen a légi közlekedéstől származó zajterhelés nem éri el az Lden=60 dB-es hangnyomásszint értéket.

Védett terület

Érd Megyei Jogú Város közgyűlése 2009-ben fogadta el a 61/2009 (X.16.) sz. ök. rendelettel a helyi fokozott zajvédelmi területek kijelölését. A zajvédelmi szempontból fokozottan védett területek térképi lehatárolását Érd MJV helyi építési szabályzatáról szóló 31/2010. (VII.20.) önkormányzati rendeletének 10. számú függeléke tartalmazza. E rendeletek szerint **zajvédelmi szempontból fokozottan védett terület**nek minősül Érd-Ófalu területén

- a Beliczay-sziget,
- a Kálvária plató,
- a Kakukk-hegy és
- az érdi Duna part mentén tervezett városi közpark térségének meghatározott területe

A zajvédelmi szempontból fokozottan védett területen az üzemi, szabadidős zajforrástól, továbbá közlekedési létesítménytől származó zaj zajterhelési határértékeire szigorúbb előírások vonatkoznak.

2.9.5. Zöldfelületi rendszer

Érd belvárosában a zöldterületek aránya a beépült környezethez viszonyítva nem túl magas. Ennek ellenére mégsem állíthatjuk, hogy Érdnek nincsenek jelentős zöld övezeti részei. Ez egyrészt köszönhető kisvárosias jellegének, másrészt a város területén fellelhető gazdag természeti értékeknek.

Érden a problémát nem a zöldfelületek arányának csekélyisége jelenti, hanem a meglévő zöld felületek állagának megóvása.

3. HELYZETÉRTÉKELÉS

3.1. Kérdőívek kiértékelése

A LOCAL AGENDA 21 program a lakosság részvételén is alapszik. A város környezetvédelmi, gazdasági és társadalmi helyzetének felméréséhez és a helyzetértékelés elkészítéséhez kérdőíveket készítettünk, melyet a lakosság és a fiatalabb populációt is megközelítve a közép fokú oktatásban résztvevők számára küldtünk meg az Önkormányzat segítségével. A kérdőívek kiértékelésének eredményei rávilágítanak a lakosság által megfogalmazott megoldandó feladatok körére és a lakosság Érdről való véleményére.

2015. decemberében az LA21 felülvizsgálata során a 2010-es felméréssel azonos tartalmú kérdőívet töltöttünk ki a város lakosaival és diákjaival.

A lakossági kérdőíveknél a kitöltők száma 63 fő volt.
Az oktatási intézményekben kitöltött kérdőívek száma 154 db volt.

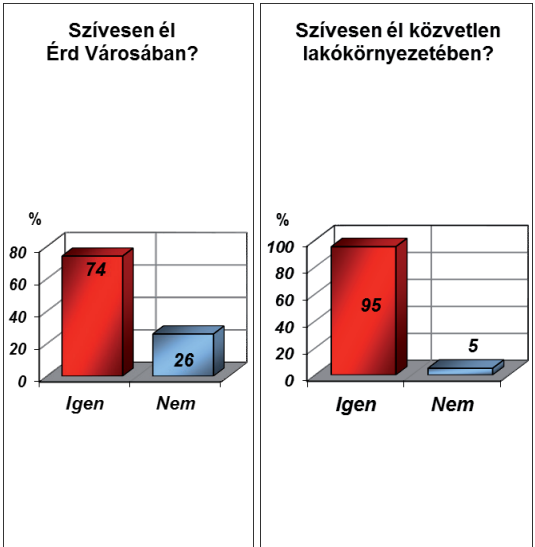
A következőkben ismertetjük a felmérés eredményeit.

3.1.1. Lakossági kérdőívek kiértékelése

A lakossági kérdőívet kitöltők között 16% volt a férfiak aránya és 74% a nők aránya, 10% pedig nem válaszolt erre a kérdésre. Koreloszlás szerint a válaszadók 42%-a volt 30 év alatti, 21%-a 31 és 40 év közötti, 21%-a 41 és 54 év közötti és 11%-a 55 év feletti. (5% nem válaszolt az életkorára vonatkozó kérdésre). Iskolai végzettségét tekintve a kitöltők 5%-a általános iskolát végzett, 37% érettségivel rendelkezik és 58%-a főiskolát, egyetemet végzett lakos. A válaszadók többsége 61%-a, egy vagy több évtizede is a városban él.

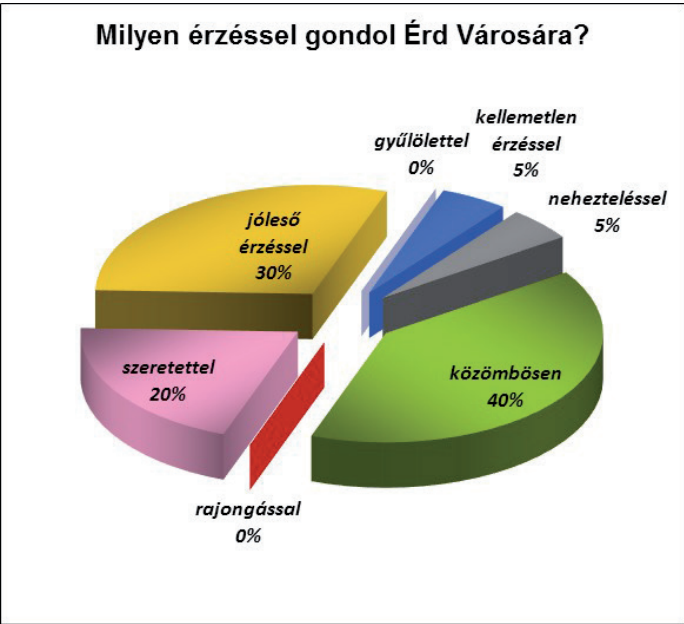
A válaszadók 74%-a él szívesen Érd Városában és 95% -a jól érzi magát jelenlegi lakókörzetében. A válaszadók 26%-a gondolja úgy, hogy szívesen elköltözne a városból. A jövő generációira vonatkozóan ugyanezt a kérdést már többen (68%) bizonytalanra tippelték. Arra a kérdésre, hogy a városban lakók mit szeretnek legjobban a lakókörnyezetükben, 35% a lakóközösséget, 31% válaszolta a munkahelyek közelségét nevezte meg.

10. ábra: A megkérdezettek milyen arányban szeretnek Érd Városában élni

A megkérdezettek többsége (40%) közömbösen gondol Érdre, míg 30%-a jóleső érzéssel és csupán 20%-a válaszolta azt, hogy szeretettel. Az erre a kérdésre adott válaszok nincsenek összhangban az előző kérdéssel, miszerint a 74% válaszolt úgy, hogy szívesen él a városban. A válaszok arányát a 10. számú ábra szemlélteti.

11. ábra: A megkérdezettek érzései, gondolatai a Város iránt

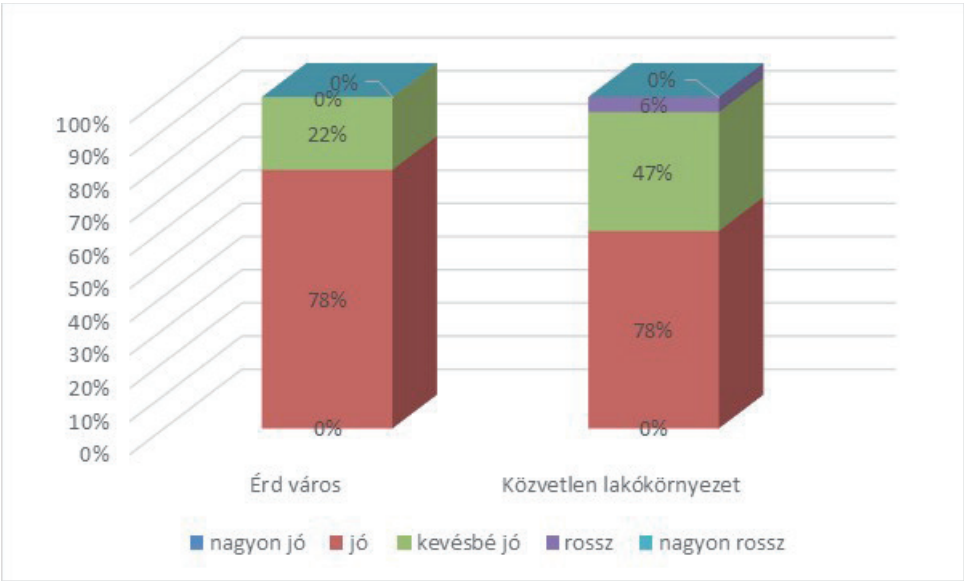

A kapott eredmény szerint a jelenlegi lakosok közül sokan szeretnek Érdben lakni, azonban nem mindenki gondol rá jóleső érzésekkel, ill. szeretettel, sőt néhányukban kellemetlen negatív érzéseket kelt a város (10%), melynek oka a város közbiztonságában is keresendő véleményünk és a lakossági kérdőívekben adott válaszok alapján is.

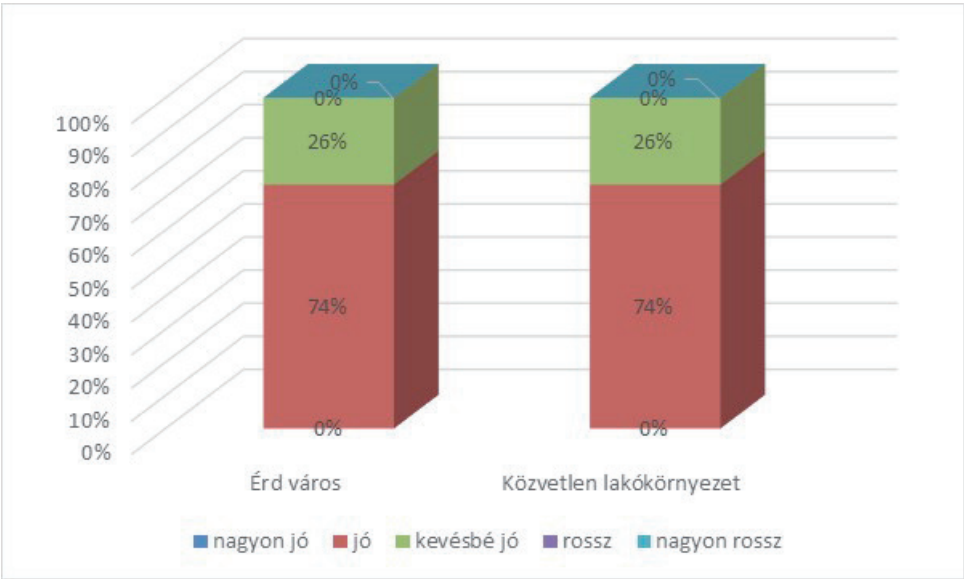
Ezt tükrözi a város hangulatáról feltett kérdésünkre érkezett válaszok is. Az értékelés alapján a lakók közepesen nyugodt, közepesen hangulatos városnak értékelték.

A város természeti és környezeti állapotával kapcsolatos kérdésekben általánosságként elmondható, hogy a környezet (víz, levegő, talaj, a település tisztasága, zaj) állapotát jónak, valamint a természeti állapotát (erdők, patakok, tavak, parkok, stb...) szintén jónak tartják.

10. ábra: A Város természeti környezete

11. ábra: A Város környezeti állapota

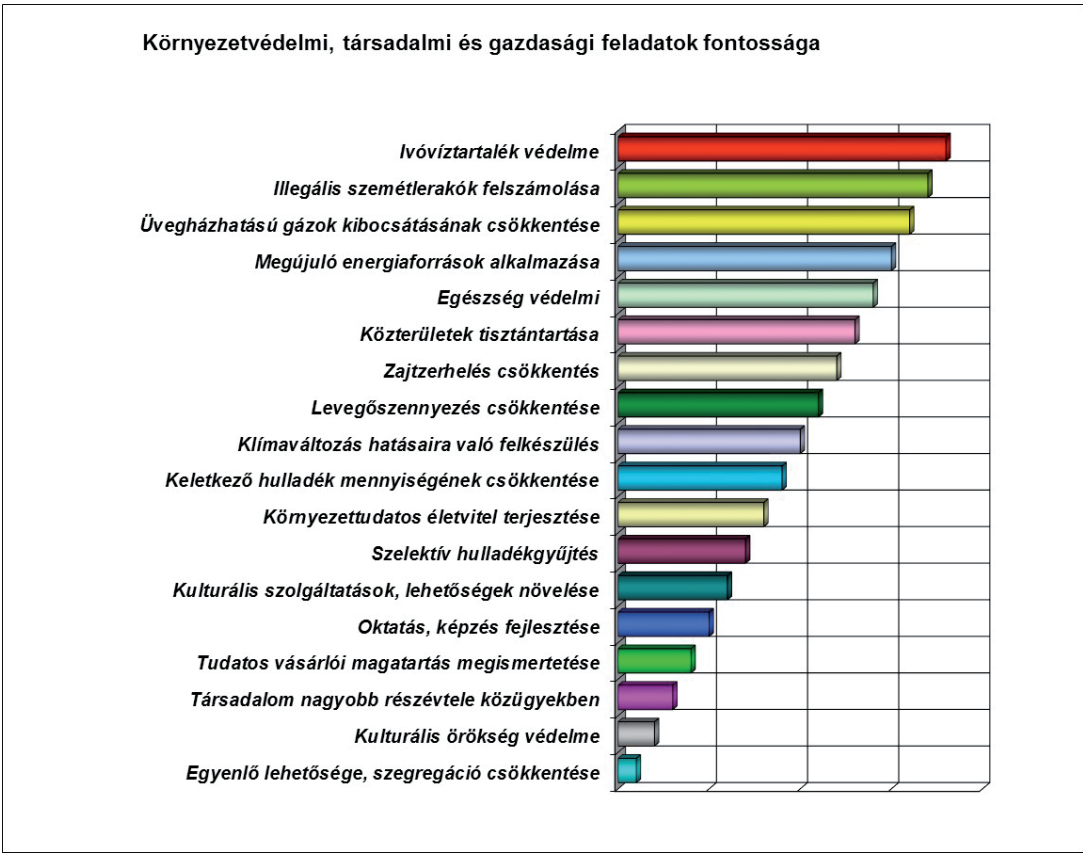
Arra a kérdésre, hogy mi lenne a legfontosabb és legmegfelelőbb megoldás a környezetszennyezés megállítására a válaszadók a következő válaszokat jelölték meg: 44%-a a környezetbarát technológiák bevezetését és annak anyagi támogatását támogatja, 28% a károsító tevékenység betiltását, 24%-a a környezetszennyezők megbírságolását tarja fontosnak. A károk ellensúlyozása különböző fejlesztésekkel, beruházásokkal lehetőségre csupán csak 4% jelölte meg.

A lakosság a környezetvédelmet saját ügyének is tekinti, ezért 35%-uk vallotta azt, hogy energiatakarékos égőket használ, 27%-uk, hogy szelektíven gyűjti a hulladékot és 22% a hazai termékeket részesíti előnyben, 16% rendszeresen kerékpárral közlekedik és 0% mondja azt, hogy a fentiek közül egyik tevékenységet sem folytatja.

A lakossági felmérés alapján a város környezeti helyzete fejlesztésre szorul. Ennek eredményeképpen a Megvalósítás című fejezet tartalmaz olyan megfogalmazott programokat, melyek figyelembe veszik a lakosság ilyen jellegű igényeit is.

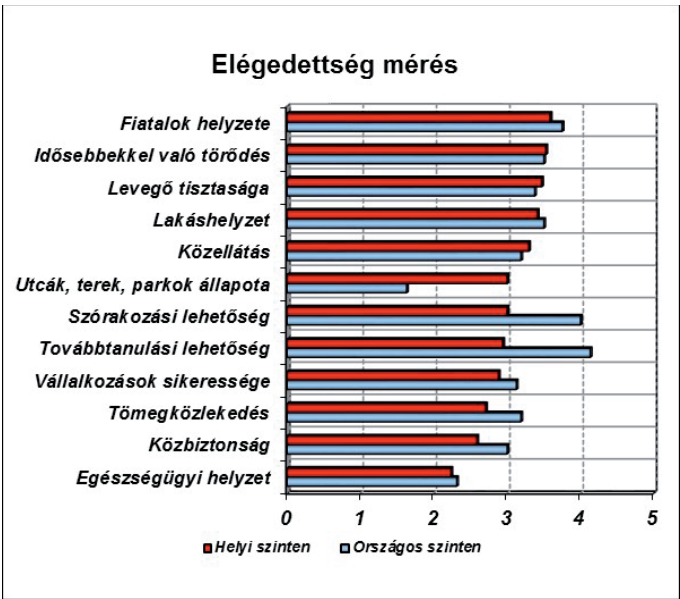
Megkértük a lakossági kérdőívet kitöltőket, hogy rangsorolják a környezetvédelmi, társadalmi és gazdasági feladatukat fontosságuk szerint. Az értékelés alapján a lakosság a 14. számú ábra szerinti válaszokat adta

14. ábra: A Város környezeti, társadalmi és gazdasági feladatainak rangsor szerint

A következő kérdésben arra voltunk kíváncsiak, hogy melyek azok a tényezők, melyek leginkább problémát jelentenek, valamint amivel a legkevésbé elégedetlenek a városban.

15. ábra: Elégedettség mérés

A kérdés kiértékelését követően az elkészített diagramban (15. ábra) jól látható, hogy helyi szinten sem a környezetvédelmi, sem a társadalmi és sem a gazdasági helyzettel nincsenek megelégedve a lakók, a válaszokat figyelembe véve közepesre, egyes esetekben elégségesnek értékelték egyes kategóriákat.

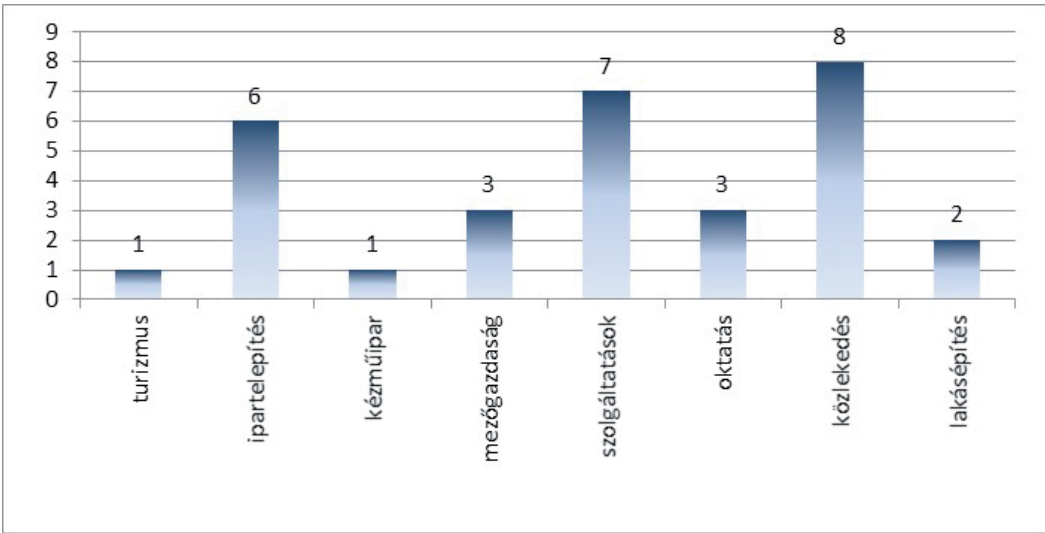
Az országos szintű méréssel összehasonlítva 6 esetben tapasztaltunk nagyobb eltérést (szórakozás, tanulási lehetőség, tömegközlekedés, vállalkozások, közbiztonság, utcák, terek, parkok állapota), melyek főként negatív irányba billennek az országos adatokhoz képest, kivéve az utcák, terek parkok állapotának tekintetében. Érd Megyei Jogú Város helyzetéhez képest. 4 fő gyengeséget emelnénk ki a fenti kérdésből, melyekre a későbbi Megvalósítás fejezet programjaiban is hangsúlyozunk, ezek pedig a következők: egészségügyi helyzet, közbiztonság, tömegközlekedés és a vállalkozások sikeressége.

Ez a dolog, melyek miatt úgy gondoljuk, hogy a várost „alvó” városnak is nevezhetjük, indoka, hogy a jelenleg Érden élő emberek (dolgozók, tanulók) közel fele ezen okok miatt Budapestre jár dolgozni, tanulni. Érden jelenleg a középiskolákban nincs elég kapacitás, a tanulók fele-háromnegyede a fővárosi középiskolákban kényszerül tanulni, később ehhez hozzájárul a fiatalok körében a szórakozási lehetőségek magasabb kínálata és színvonala is a Fővárosban. A másik fontos tényező a munkavállalás kérdése, mely összefügg a diagramban is szereplő vállalkozások sikerességével is. A felnőtt lakosság körében sajnálatosan szintén nagyarányú a Fővárosban munkát keresők száma. Ennek oka, hogy Érden jelenleg nem rendelkezik annyi munkahellyel, mellyel képes lenne a lakosságot a városban tartani.

A város gazdasági helyzetét a lakosság a következők szerint értékelte:

- Az ipar fejlettsége a városban a válaszadók 53%-a szerint kevésbé jó, 26%-a szerint rossz és 21%-a szerint jó.
- A mezőgazdaság fejlettsége a válaszadók 42%-a szerint kevésbé jó, 32%-a szerint jó és 5%-a szerint nagyon jó.
- A szolgáltatások fejlettsége a válaszadók 63%-a szerint kevésbé jó, 32%-a szerint jó és 5% mondja azt, hogy rossz.
- Az Érden élő emberek képzettségére és tanultságára a válaszadók 58%-a azt mondja, hogy kevésbé jó, és 32%-a vallja azt, hogy jó, 11% szerint rossz.

12. ábra: A lakosság által leginkább fejleszteni kívánt területek

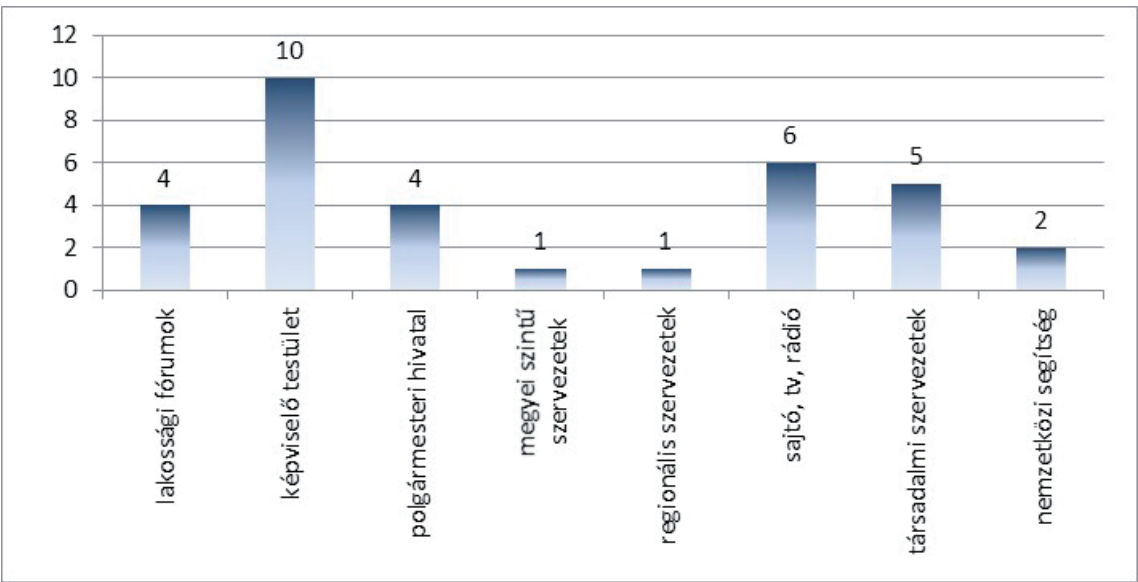

A lakosság véleménye alapján a legrosszabb értékelést az ipar kapta. A mezőgazdaság is rossz értékelést kapott, amely szorosan összefügg a város jelenével és múltjával. A várost a főváros közelsége miatt mindinkább csak lakókörnyezatként említik és használják, a lakosság magasabb aránya jár a fővárosba dolgozni. A mezőgazdaság a múltban sem volt jellemző ágazata a városnak. A lakosság véleménye szerint szinte minden területen szükség van kisebb-nagyobb fejlesztésre, véleményeiket a 16. ábra szemlélteti.

A válaszadók többsége azon kérdésekre, melyek a város területén működő vállalkozásokkal, üzletekkel, boltokkal és szolgáltató létesítmények volt kapcsolatos pozitív választ (78%) adtak, miszerint a jelenlegi szolgáltató egységek általában kielégítik a lakossági igényeit, valamint számuk is elegendő az igények kielégítésére, azonban az olyan vállalkozások, üzletek, boltok, irodák számának növekedésére mégis számítanak, ahol a lakók dolgozhatnak.

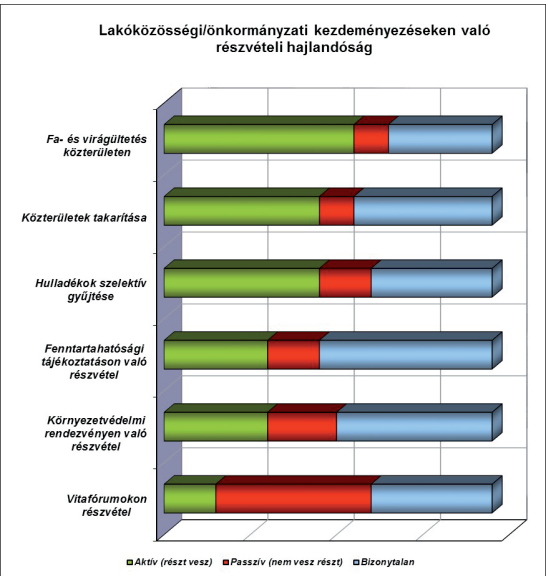
Arra a kérdésre, hogy milyen módon, milyen szervezetek, intézmények segítségével lehetne a legjobban fejleszteni a várost az alábbi válaszokat kaptuk (17. ábra):

13. ábra: A lakosság által választott fejlesztési lehetőségek

A válaszadók többsége a Képviselő testületet, a médiát, társadalmi szervezeteket nevezte meg olyan tényezőként, aki a fejlesztések megvalósítását leginkább segíteni tudja. A lakosság tehát a helyi képviselőktől várja el leginkább a fenntartható fejlődés előkészítését. Mindezek mellett nagyon fontosnak tartják a lakossági fórumok szervezését, ahol a városban élők az információgyűjtés és tájékoztatás mellett lehetőséget kapnának a saját véleményük, javaslataik kifejtésére. A legkevesebb szerepet a megyei szintű és a regionális szervezeteknek szánnak a város fejlesztését illetően.

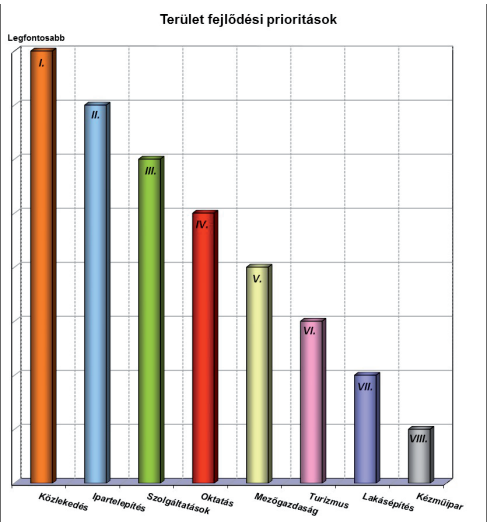
14. ábra: Lakossági/önkormányzati kezdeményezéseken való részvételi hajlam

Az előbbi kérdésre adott válaszok alapján felmértük, hogy a válaszadók közül ki milyen önkormányzati, esetleg lakossági kezdeményezésben venne részt. Az eredményeket a 18. ábra szemlélteti.

A helyi lakosság nagy része ezekben a feladatokban leginkább önkéntes munkával kívánna részt venni, ami pozitív hozzáállást jelent a város lakosságának a fenntartható fejlődés elősegítése érdekében. 33%-a a lakosságnak azt mondja, hogy képzettségüknek megfelelően tanácsadással, ismeretterjesztő tevékenységekkel, 48% önkéntes munkával venne rész a feladat megoldásában. Fizetett munkát 14% említ, a pénzbeli hozzájárulás mértéke pedig rendkívül alacsony (5%).

15. ábra: Területfejlesztési prioritások

A fenntartható fejlődés elérését a lakosság a következő területeken és azon belül sorrendben képzi el:

A felnőtt lakosság körében a legnagyobb problémát a közlekedés okozza, azon belül is a tömegközlekedés és a kerékpáros közlekedés. Másodsorban az ipartelepítés tartják a következő nagy problémának, melynek okát már a korábbiakban is említettük. A szolgáltatások és oktatás helyzetének problémája alátámasztja azt a tényt, hogy a lakosság száma, ha csak papíron is, de folyamatosan csökken. Az iskoláskorú gyermekek Fővárosba történő beíratása a felnőtt lakosság számára kényelmi szempont is, mely a felnőtt lakosság Budapestre történő munkahely bejárása miatt is alakult ennek megfelelően.

Érd Városában a szociális ellátás alapvetően jónak mondható. A megkérdezettek 63%-a szerint a **szociális célra rendelkezésre álló pénzeszegeket** a szociális intézményrendszer fejlesztésére kellene fordítani, nem pedig közvetlen segélyezésre.

A megkérdezettek magas aránya (89%) szerint nem hatóságok feladatkörébe tartozik, hogy **gondoskodjanak a bajba jutott rászorulókon**. A problémáikat nem adóemeléssel és nem öngondoskodással kell megoldani, hanem erre valamilyen egyéb módot kell találni.

Arra a kérdésre, hogy mely problémákat tartják a **város legsürgetőbb települési problémájának** nem érkezett elegendő mennyiségű értékelhető válasz. Azonban mégis érdemes megemlíteni a 3 válaszadó által felvetett problémákat, mivel a következő fejezetben bemutatásra kerülő oktatási nevelési kérdőívekben is hasonlóakat említenek az iskolás korúak: utak, járdák, közterületek állapota, köztisztaság, egészségügy problémái, csapadékvíz elvezetés hiánya, kulturális lehetőségek hiánya, ipari park hiánya.

A felnőtt lakosság szerint a fenntarthatósággal kapcsolatos ismeretek megszerzése fontos, megismerését elsősorban, tv-ből, újságokból és a rádióból tartják megoldhatónak.

3.1.2 Oktatási-nevelési kérdőívek kiértékelése

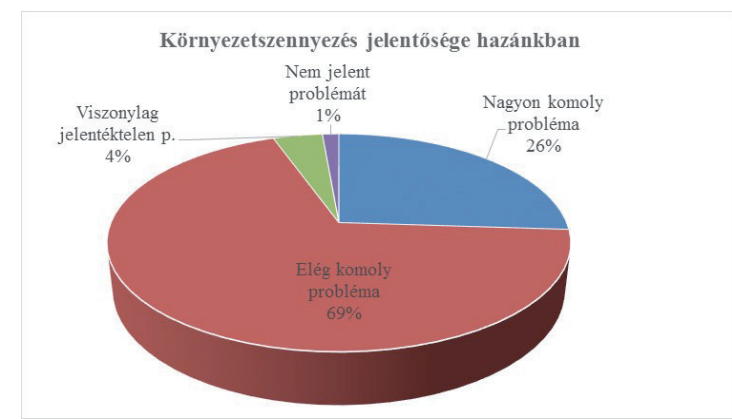
2015 decemberében az LA21 felülvizsgálata során a 2010-es felméréssel azonos tartalmú kérdőívet töltöttünk ki a város diákjaival, melyre 73 db kitöltött kérdőív érkezett vissza.
A következőkben ismertetjük a felmérés eredményeit.

A tanulók általi megítélés szerint a környezetszennyezés jelentősége **hazánkban valamint Érd Városában** a környezetszennyezés **elég komoly problémát** jelent.

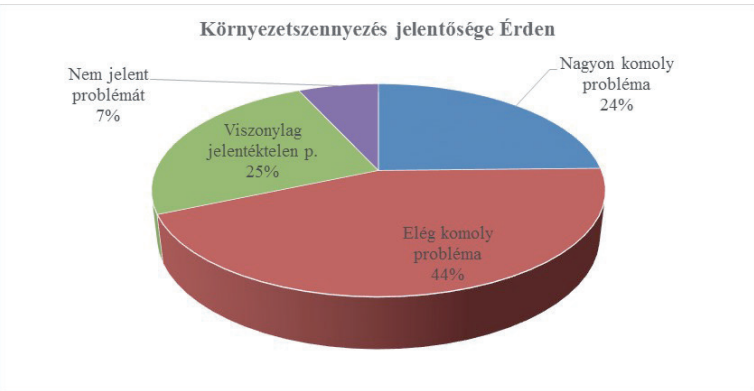
A jelentéktelen probléma kategóriánál Érd Városában a környezetszennyezés problémája sokkal kisebb mértékű mint hazánkban, ahol ezen minősítést mindösszesen a válaszadók 4%-a jelölte meg.

A hazánkban tapasztalható környezetszennyezést a megkérdezettek 26%-a nagyon komoly problémának tartja, míg Érd Város esetében ez az arány 24%.

20. ábra: Környezetszennyezés jelentősége hazánkban

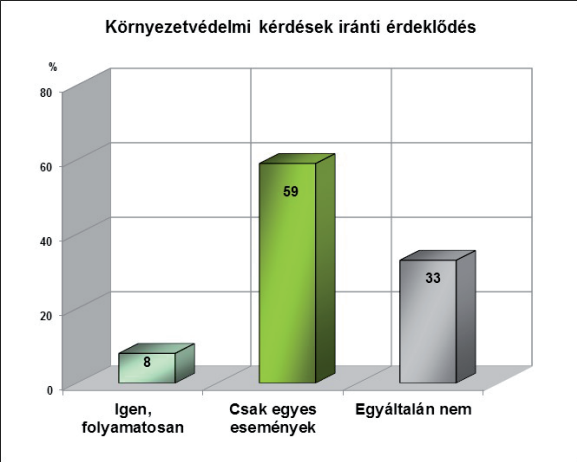

21. ábra: Környezetszennyezés jelentősége Érd MJ Városban

A válaszok összessége arra enged következtetni, hogy a megkérdezettek szerint a környezetszennyezés mind helyi, mind pedig országos szinten igenis jelentős probléma, de lokálisan, közvetlen környezetükben kisebb mértékben tapasztalható.

22. ábra: Környezetvédelmi kérdések iránti érdeklődés

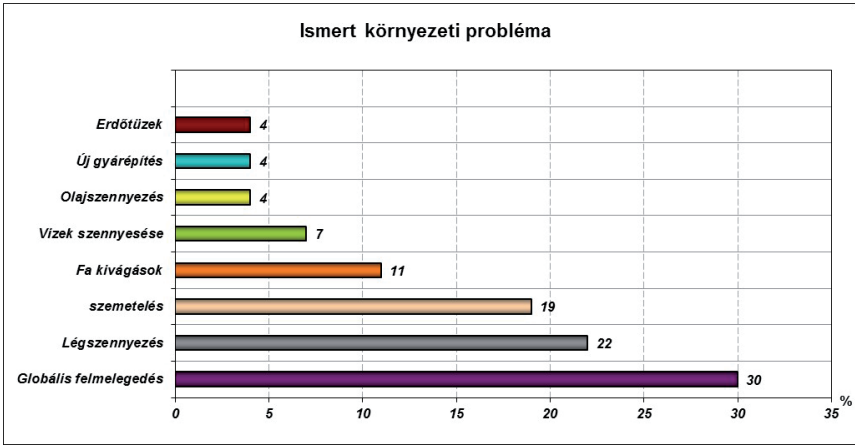

Igen csekély azok aránya akik folyamatosan érdeklődnek a környezetvédelmi kérdések iránt, hiszen a válaszadók mindösszesen 8%-a jelölte meg ezen kategóriát, szemben a válaszadók azon 24%-ával akik ezen téma iránt érdeklőlenek. A megkérdezettek jelentős része (59%) csak egyes környezetvédelmi kérdések iránt fogékonyak, melyből arra következtethetünk, hogy csak a magasabb hírértékű globális vagy a közvetlen környezetüket érintő környezetvédelmi problémák, katasztrófák, fejlesztések keltik fel figyelmüket.

A tanulók által **a legnagyobb számban megjelölt környezeti probléma – a globális felmelegedés**. A válaszadók 30%-a nevezte meg, mint ismert környezeti problémát. Ezt nagymértékben leszakadva követi a Légszennyezés problémája 22%-al.

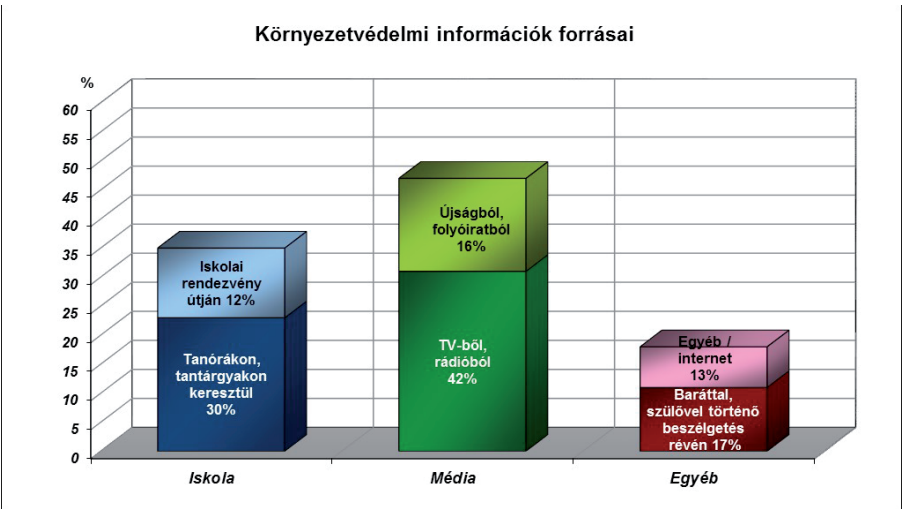
Megfigyelhető, hogy a válaszadók elsősorban a **globális katasztrófa jellegű környezeti problémák terén tájékozottak** és kisebb mértékben fogékonyak vagy érdeklődők a lokális, ill. nem katasztrófaszerű környezeti problémákra.

23. ábra: Magyarország ismert környezeti problémái

A válaszadók elsősorban a médián keresztül tesznek szert a környezetvédelemmel kapcsolatos információkra, ezen belül is kisebb részben a nyomtatott sajtóból. Ezt követi az iskola, mint intézmény, ahol mind a tanórákon, szakörökön, valamint intézményen belüli rendezvényeken jutnak ilyen jellegű információkhoz. Tájékozottságuk utolsó forrása a szabadidejükben történő magánjellegű beszélgetéseik valamint az interneten történő hírszerzéseik.

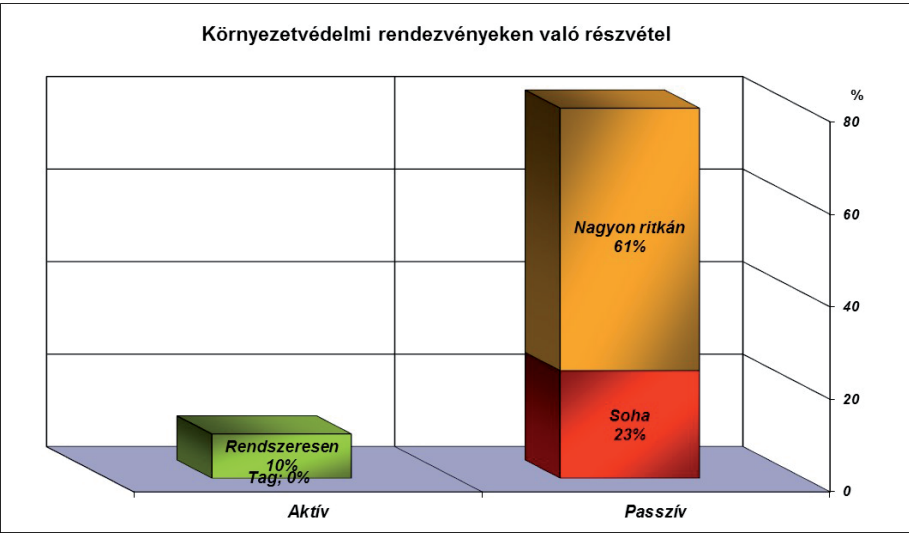
24. ábra: Információ áramlás eszközei Érden

A megkérdezettek 13%-a ismer csak környezet- és/vagy természet-védelmi szervezetet, azonban ezen szervezetek megnevezésre nem kerültek.

A környezet- és/vagy természetvédelmi tevékenységeket folytató szervezetek elsősorban szűkös költségvetéssel rendelkező non-profit szervezetek, melyek számára a mindennap szembeűnő reklám és hirdetések megléte nem megoldható.

25. ábra: Környezetvédelmi rendezvényeken való részvétel

Ebből is adódhat ezen szervezetek kis mértékű ismertsége, valamint eredményezhette a válaszadók ezen téma, tevékenység iránti érdektelensége is.

A válaszadók 84%-a passzív hozzáállást tanúsít a környezetvédelmi rendezvényekkel kapcsolatban, hiszen 23%-uk soha, míg 61%-uk csak nagyon ritkán vesz részt ilyen programokon.

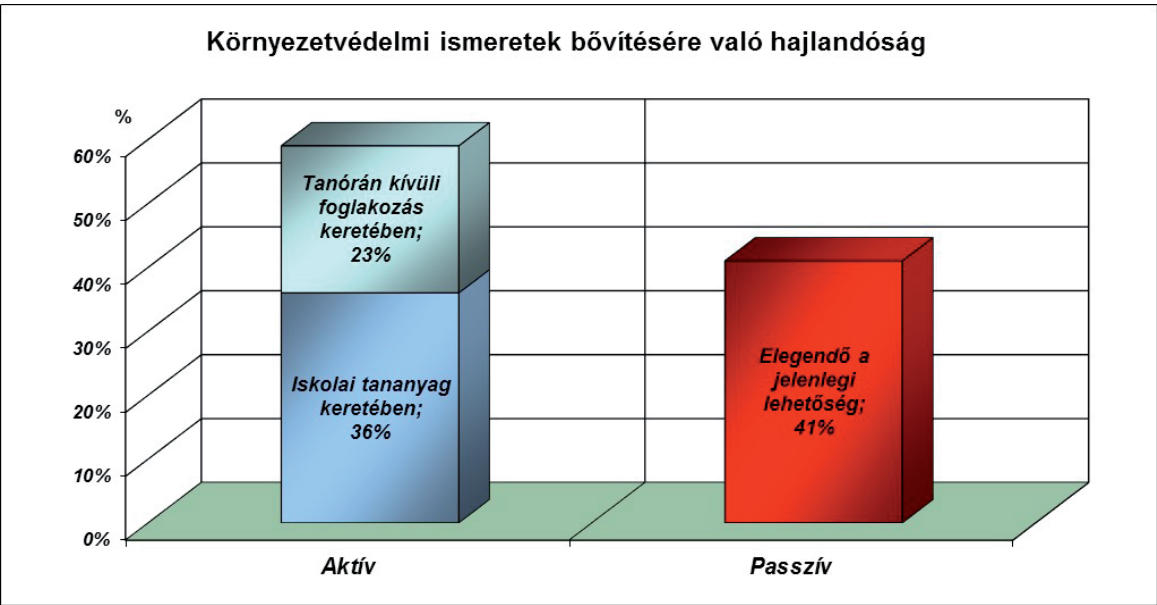
Az aktív résztvevők aránya mindösszesen 10%.

A tanulók közül a megkérdezettek 91%-a tudott minimum egy, az iskolájában rendszeresen megrendezésre kerülő környezetvédelemmel kapcsolatos napot megnevezni, 9%-uk szerint iskolájukban nincsenek ilyen megemlékezések.

A válaszadók 51%-a nevezte meg a Föld Napját. A Környezetvédelmi Világnapot 21%, a Madarak és Fák Napját a válaszadók 10%-a jelölte meg. A kérdőívben szereplő egyéb kategóriát 4%-uk jelölte meg.

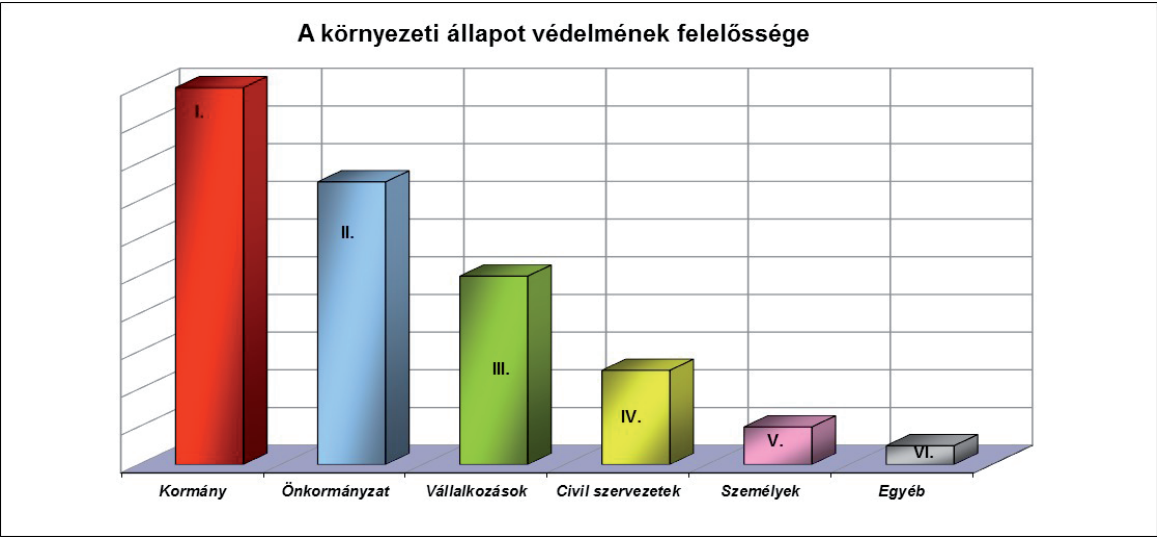
A környezetvédelmi ismeretek megszerzésével kapcsolatban (27. ábra) a tanulók válaszát a következő diagram látványosan szemlélteti, a tanulók 41%-a gondolja azt, hogy elegendő ismeretekkel rendelkezik ezen a téren.

26. ábra: Hajlandóság a környezetvédelmi ismeretek megszerzésére a tanulók körében

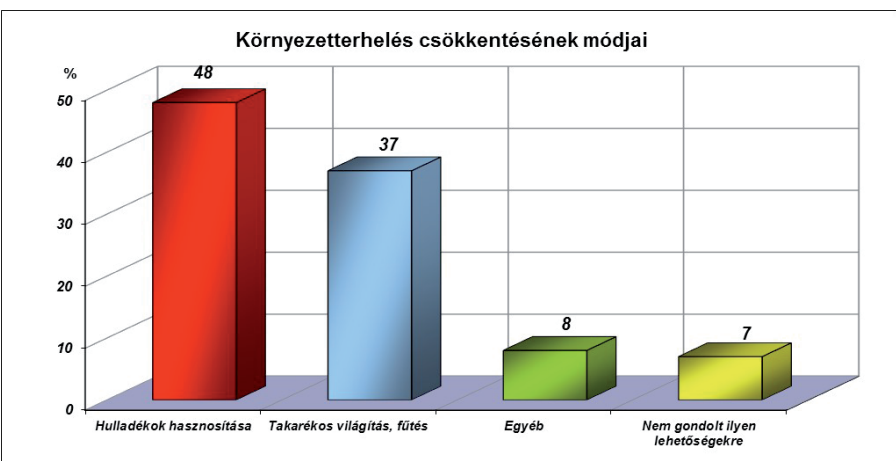
Arra a kérdésre, hogy a települési környezet állapota és védelme kinek az elsőrendű felelőssége a diákok többsége a kormányt nevezte meg felelősnek, ezt követően az önkormányzatokat, vállalkozásokat.

27. ábra: Felelősség

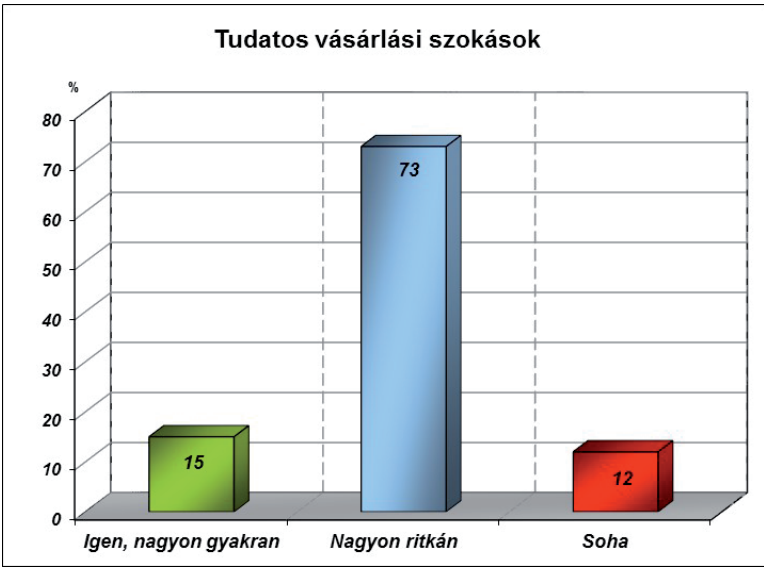
A mindennapi viselkedésünk, szokásaink hozzájárulhatnak a környezeti problémák fokozódásához, de csökkentéséhez is. A diákok véleménye szerint (29. ábra) az otthon és az iskolában is alkalmazható „környezetvédő” megoldások közül fontosságuk szerint a hulladékok hasznosításával, a takarékos világítás és fűtésrendszer alkalmazásával és egyéb módszerekkel is hozzá lehet járulni. Az egyéb módszerek nem kerültek megnevezésre, valamint vannak olyan tanulók is, akik még nem gondoltak a környezetvédő megoldások lehetőségeire.

28. ábra: A környezetterhelés csökkentésének módjai Érden

A tanulók 45%-a jelentősnek tartja a fogyasztási (vásárlási) szokások környezetterhelő hatását és 15%-uk gyakran használ ill. vásárol olyan terméket, amely kevésbé terheli a környezetet. A megkérdezettek 49%-a azon véleményen van, mely szerint néha lehetnek csak fogyasztási (vásárlási) szokásaiknak környezetterhelő hatásai, míg 5%-uk ezen szokásokat nem tartja környezetterhelő hatásúnak.

29. ábra: Tudatos vásárlási szokások

A tanulók 85%-ánál nem beszélhetünk tudatos vásárlói szokásokról, a megvásárolt vagy használt termékek környezeti terhelését figyelmen kívül hagyják, vagy csak nagyon ritka esetben számolnak azzal.

A kérdőívet kitöltők 76%-a passzív hozzáállást tanúsít a helyi ügyekkel, kérdésekkel kapcsolatban. A megkérdezettek 18%-a teljes érdektelenséget tanúsít ezen ügyek iránt, míg mindösszesen csak 24%-uk tartja magát megfelelően tájékozottnak, illetve érdekeltnek Érd Megyei Jogú Város aktuális ügyeit illetően.

Vélhetően a válaszadók korosztályi sajátosságainak következménye ezen megoszlás.

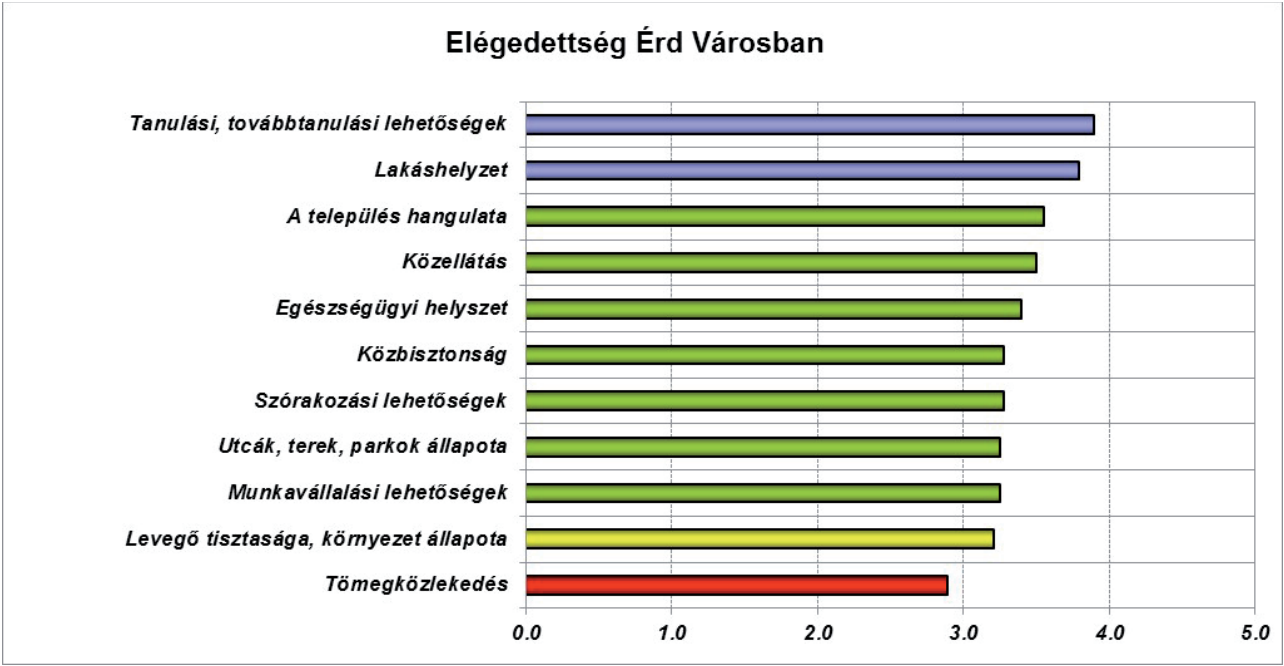
Érd Megyei Jogú Város, valamint a szűkebb lakókörzet aktuális ügyeit, problémáit a válaszadók több, mint fele (65%) a legnagyobb gyakorisággal otthon szülőkkel és ismerősökkel beszéli meg. Ezt követi a baráti társaságban (22%) történő, továbbá az iskolában a tanárokkal, illetve a tanulótársakkal történő (11%) megvitatás. A válaszadók 2%-a jelölte meg az egyéb formában kategóriát, azonban ezen formák megnevezésre nem kerültek.

A megkérdezett tanulók 82%-a szívesen él Érd Városában, 18%-a viszont elköltözné, amennyiben módjában állna, vagy lehetősége lenne rá.

A válaszadók életkori sajátosságainak figyelembevétele által feltételezhető, hogy a változatosabb/több szórakozási hely létesítése révén, valamint a tanulási, továbbtanulási lehetőségek szélesítése által a város népességmegtartó képessége javul.

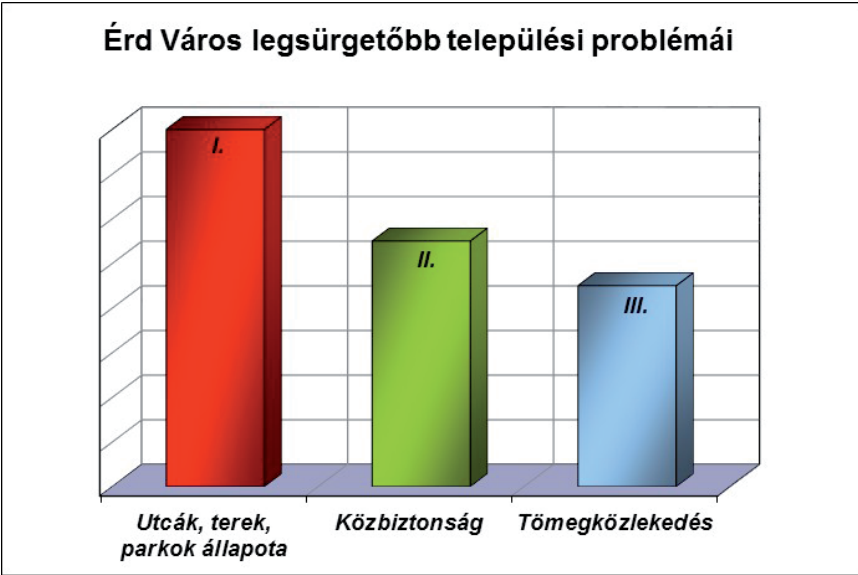
A diákok véleménye szerint **Érd Városában legnagyobb problémát a tömegközlekedés** jelenti, a megkérdezettek válaszáinak összesítése során a “gyenge közepes” kategóriába került.

30. ábra: Elégedettség mérés

Elégedettség tekintetében (31. ábra) a lakáshelyzet és a tanulási, továbbtanulási lehetőségeket jónak tartják, a fennmaradó hét kategória pedig a közepesen elégedett minősítést kapta.

31. ábra: Érd MJ Város települési problémái

Arra a kérdésre, hogy melyek a város 3 legsürgetőbb problémája a következő válaszok érkeztek: a legnagyobb egyben legsürgetőbb problémáinak az **utcák, terek, parkok állapotát, a közbiztonság minőségét illetve a tömegközlekedés nehézségeit emelték ki.** (32. ábra).

A megkérdezettek kevesebb, mint 20%-a kívánt „egyéb információkat” közölni: elsősorban a közbiztonsággal kapcsolatos problémákat és a szórakozási lehetőségek hiányát emelték ki problémaként.

Összességében elmondható, hogy a lakosság tudatában van a jelen és jövő generációkat veszélyeztető folyamatokkal Érd Városát tekintve. Elsősorban olyan problémákat jelöltek meg, melyek megfigyelhetők globális és lokális szinten egyaránt. Azonban a kérdőív lehetőséget nyújtott arra, hogy elsősorban a helyi szinten felmerülő, lokális problémák kapjanak hangsúlyos szerepet, és egyértelművé váljon a lakosság hozzáállása a települést érintő fejlesztési tevékenységekhez, programokhoz.

Jelen program és terv azért készült, hogy a fenntartható fejlődés szemléletét kialakítsa a város lakosságának és intézményeinek körében, valamint a benne megfogalmazott programokat, célkitűzéseket, stratégiát, jövőképet ne csak tervezés szintjén álmodják meg, hanem azok megvalósítását is elérjék.

3.2. SWOT analízis

A célkitűzések megalapozásához a város környezeti, társadalmi és gazdasági állapotának értékelése alapján szükséges meghatározni a főbb fejlődési, fejlesztési irányokat. Ennek egy jól bevált módszere az ún. SWOT analízis, amely a belső és külső tényezők alapján vizsgálja az adott állapotot és meghatározza a kitörési irányokat.

Az egyes betűk jelentése:

- S** – **erősségek** (strengths)
- W** – **gyengeségek** (weaknesses)
- O** – **lehetőségek** (opportunities)
- T** – **fenyegetések** (threats)

Az erősségek és a gyengeségek a belső állapotot jellemzik, míg a lehetőségek és a veszélyek a külső körülményeket.

6. táblázat: SWOT analízis

	ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
Társadalmi pillér	- a város földrajzi elhelyezkedéséből származó előnyök, a Főváros közelsége, - közlekedésből származó előnyök, első rendű főközlekedési utakkal és autópályákkal való kapcsolat, közvetlen vasúti kapcsolat a Budapest-Pusztaszabolcs és Budapest-Székesfehérvár vasúti vonalakhoz, - A Duna közelségének előnyei: kikötési lehetőség, rekreációs-, idegenforgalmi hasznosításra alkalmas összefüggő nagy kiterjedésű területek az Óvárosban, - értékes történelmi múlt, építészeti értékek, - az infrastrukturális ellátottság -víz, gáz, villamos energiaellátás- megfelelő, - a védett és műemlék jellegű épületek száma magas, - civil szervezetek aktivitása - lokálpatriotizmus - együttműködési készség a lakosság részéről - kitűnő oktatási lehetőségek a Fővárosban - évenként tartott közösségi rendezvények, - lakáshelyzet	- a város beépítettségének magas aránya, - csapadékvíz-elvezető árkok állapota csak részben megfelelő, a nagy intenzitású csapadékesemények terheléscsökkentése nem elégséges, - csökkenő gyermekvállalási hajlandóság - segélyezésre szorulóknövekvő száma - szórakozási és kulturális kikapcsolódási lehetőségek nem megfelelő száma. - rossz közbiztonság - kevés a biztonságos játszótér és kerékpárút a gyerekek számára - tömegközlekedés nem megfelelő
Környezeti pillér	- környezeti elemek kielégítő állapota, - termelő és szolgáltató szektor környezetterhelése alacsony, - a védett természeti területek biológiai sokfélesége jelentős, - a táji és geomorfológiai adottságok kedvezőek, - a talajok szennyezettsége csekély, - a helyi környezetvédelmi jogszabályalkotás a környezetvédelem valamennyi területét átfogja - kommunális és szelektív hulladékszállítás - termálvíz	- a városi közlekedésből és átmenő forgalomból származó zajterhelés értéke magas, - illegális hulladéklerakó helyek száma és kiterjedése jelentős, - csapadékvíz-elvezető árkok állapota csak részben megfelelő, a nagy intenzitású csapadékesemények terheléscsökkentése nem elégséges, - az infiltráció egyes területeken magas, így különösen nagy esőzésekkor jelentős mennyiségű csapadékvíz kerül a szennyvízcsatornába, - a Dunaparti vízbázis területe felszíni szennyeződésre érzékeny, - a belterületi zöldterületi fejlesztésekhez szükséges területek hiánya, a hagyományos rekreációs területek feltáratlansága. - a műemléki épületek a legtöbb esetben felújításra szorulnak, - belvárosi zöldfelületek aránya csekély.
Gazdasági pillér	- a áros földrajzi elhelyezkedéséből származó előnyök, a Főváros közelsége, - közlekedésből származó előnyök, első rendű főközlekedési utakkal és autópályákkal való kapcsolat, közvetlen vasúti kapcsolat a Budapest-Pusztaszabolcs és Budapest-Székesfehérvár vasúti vonalakhoz, - A Duna közelségének előnyei: kikötési lehetőség, rekreációs-, idegenforgalmi hasznosításra alkalmas összefüggő nagy kiterjedésű területek az Óvárosban, - az infrastrukturális ellátottság -víz, gáz, villamos energiaellátás- megfelelő, - a védett és műemlék jellegű épületek száma magas, - rendelkezésre álló szakképzet munkaerő, - ipartelepítés feltételei adottak, - családi gazdaságok megléte.	- részben kihasználatlan ipari és turisztikai lehetőségek, - a Dunai szállítás és kikötői szolgáltatások lehetőségének kihasználatlansága, - gyenge termőképességű talajok, - meglévő szálláshelyek csekély száma, - a volt Szapáry kastély épületét (a pince kivételével) elpusztították.

	LEHETŐSÉGEK	FENYEGETÉSEK
Társadalmi pillér	- fiatal társadalom (35 év alatti átlagos életkor), - új társadalmi szereplők megjelenése, új civil szervezetek alakulása, lakossági összefogás - fiatalok szórakozási lehetőségeinek bővítése, - kulturális élet fellendülése, - jól kihasznált közösségi terek kialakítása, - a lakosság környezettudatosságának növelése, - szakképzés, - fiatalok képzése a helyi, térségi igényeknek megfelelően, - magasabb fokú környezeti nevelés az óvodákban és az iskolákban - figyelemfelhívó rendezvények	- elvándorlási ráta növekedése, - népességfogyás, - az öregedési index növekedése, - lokálpatriotizmus háttérbe szorulása, - társadalmi elidegenedés, - globalizáció hatása, identitástudat csökkenése, - hagyományörzés háttérbe szorulása, - életszínvonal romlása.
Környezeti pillér	- járási, természetvédelmi, fejlesztési együttműködés kialakításának megszervezése - csatornázás-fejlesztési beruházások (Érd és Térsége Szennyvízelvezetési- és Szennyvíztisztítási Projekt), - külső források (EU, hazai) bevonása a környezet és természetvédelmi fejlesztésekbe, - helyi jelentőségű védett területek arányának növelése, - természeti és táji adottságok turisztikai szempontú érvényesítése, - védett természeti területek fejlesztése (Natura 2000) - környezetbarát közlekedés-fejlesztés (pl. kerékpárutak, hatékonyabb tömegközlekedés), - megújuló energiaforrások alkalmazása helyi szinten (szélenergia, napenergia, biogáz-üzem stb.), - külterületeken erdősítés, gyepesítés az eredeti természeti állapot visszaállítása - gyerekbarát környezet kialakítása	- környezetterhelő tevékenységek betelepülése a városba, - környezeti káresemények kockázata, - a közlekedés okozta környezetszennyezés és zajszennyezés megnövekedése, - a városi terjeszkedés kedvezőtlen tájképi hatása, - szelektív gyűjtőszigetekkel kapcsolatos lakossági ellenállás, - erőforráskészletek csökkenése, - talajszennyezettség növekedése, talajok fizikai és kémiai romlása, - mezőgazdasági túlhasznosításból adódóan talajok kimerülése - felszín alatti vizek szennyezettségének növekedése - légszennyezettség növekedése (mezőgazdasági idényben porszennyezés) - levegő allergén pollenmennyiségének növekedése - természeti értékek pusztulása.
Gazdasági pillér	- külső források (EU, hazai) bevonása a gazdasági fejlesztésekbe, - vizi-, sport-, lovas-, horgász-, vadász-, öko turizmus fejlesztése, - gyümölcsstermesztés szempontjából kiemelkedő jelentőségű terület. - új munkahelyek megteremtése, - háztáji termékek piaci pozíciójának erősödése - kerékpáros turizmus népszerűsítése - Európai Duna Régió Stratégia - szakképzett munkaerő rendelkezésre állása, - gyümölcsstermesztésre, bortermelésre alapozott feldolgozó ipar.	- fiatalok elköltözése, - munkanélküliség növekedése, - a gazdasági válság hatása sokáig érezhető, - hosszú távú finanszírozási problémák, - területi különbségek fokozódása, - vállalkozási önerő hiánya.

4. STRATÉGIA

4.1. Célállapot

Cél a **fenntartható fejlődés elősegítése**, melynek következményeként megvalósul az erőforrások gazdaságos felhasználása. Fellendül a város gazdasága, fejlődik társadalma, új munkahelyek jönnek létre, bővülnek a jövedelemszerzési lehetőségek és a város lakói több figyelmet fordítanak a környezetvédelemre és a megújuló energiaforrások használatára.

A város vezetése a lakossággal együttműködve pedig mindent megtesz azért, hogy a fenntarthatóság szolgálatában álló döntések szülessenek és a környezeti erőforrásokkal kíméletesen gazdálkodó fejlesztések valósuljanak meg.

A jövőkép eléréséhez azonban hosszú távú (9–20 év) célkitűzések, középtávú (4–8 év) tematikus célok, ill. rövidtávú (1–3 év) részcélok megvalósulására van szükség.

4.2. Prioritások

A fenntartható fejlődéshez, mint központi célhoz szükséges a fenntarthatósági pillérek megerősítése. A megerősítések fontossági sorrendbe helyezése prioritásuk szerint kell történjen. Az elsőrendű szolgáltatási igények és problémák, kérdések felfedése a közösségi kérdőíveken keresztül.

Társadalmi prioritások: helyi egyetértés megteremtése a város alapértékeiről, az egészséges életkörülményekről, a jelenlegi és jövő generációi számára szükséges feltételek biztosításával.

- társadalmi szemléletformálás a Fenntarthatóság jegyében,
- intézményi működés hatékonyságának növelése
- egészségügyi helyzet fejlesztése,
- szociális helyzet fejlesztése,
- oktatás, képzés fejlesztése
- közbiztonság fejlesztése,
- kulturális élet gazdagítása,
- esélyegyenlőségi jogok biztosítása,
- közösségi közlekedés fellendítése
- gyermekek és fiatalok társadalmi beilleszkedésének segítése.

Gazdasági prioritások: jelentős mértékben támaszkodik az emberi munkaerőre, a megújuló energiaforrásokra, erőforrásokra és a nemzetgazdaság egésze szempontjából optimális gazdasági formációkra.

- Nemzetközi együttműködés
- az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése,
- ipar fejlesztése,
- mezőgazdaság fejlesztése,
- gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése,
- vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése.

Környezeti prioritások: a káros anyagoktól való védelemmel és a természeti erőforrások hatékony hasznosításával garantáljuk a lakosság hosszú távú jólétét, valamint a növény és állatvilág életkörülményinek és sokszínűségének fennmaradását.

- Környezet ismeret, környezettudatosság
- Települési és épített környezet védelme

- a lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól (levegő, zaj)
- infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése,
- energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása,
- zöldterületek védelme, fenntartása – növény és állatvilág fenntartása
- hulladékgazdálkodás.

4.3. Várható hatások

A Local Agenda 21 terv készítése során a Fenntartható Fejlődés eléréséhez kitűzött fő és részcélok, valamint az ezek megvalósításához szükséges programoknak lehetnek közvetett és közvetlen hatásai az egyes fenntarthatósági pilléreket tekintve. A várható hatásokat a 3 fő pillérre vonatkozóan az alábbiakban soroljuk fel:

Társadalmi hatások:

- környezettudatos nevelés az oktatásban,
- közoktatás helyzete javul, korszerűsödik,
- a lakosság környezettudatossága nő,
- esélyegyenlőség javulása,
- egészségügyi ellátás javul,
- elvándorlás mértékének csökkenése,
- a lakosság korösszetétele javul,
- a lakosság gyermekvállalási kedve nő,
- a fiatal munkaerő helyben maradása,
- munkanélküliség csökken,
- kulturális értékek, hagyományok, sport, művelődés megőrzése,
- vendéglátás, idegenforgalom, turizmus javul,
- látogatók számának növekedése,
- szociális ellátás javul,
- közbiztonság javul,
- javuló életminőség.

Gazdasági hatások:

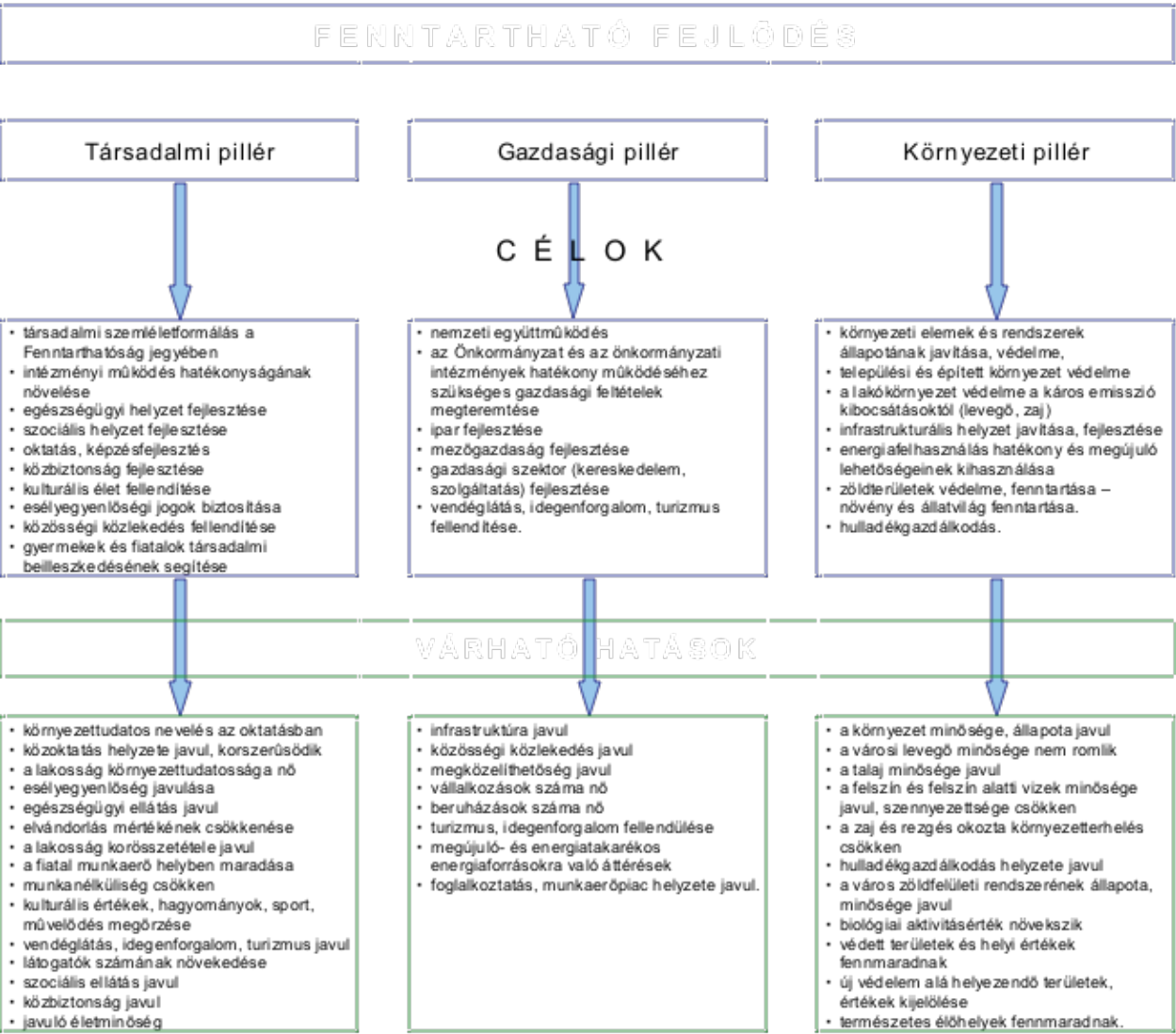
- infrastruktúra javul,
- közösségi közlekedés javul,
- megközelíthetőség javul,
- vállalkozások száma nő,
- beruházások száma nő,
- turizmus, idegenforgalom fellendülése,
- megújuló- és energiatakarékos energiaforrásokra való áttérések,
- foglalkoztatás, munkaerőpiac helyzete javul.

Környezeti hatások:

- a környezet minősége, állapota javul,
- a városi levegő minősége nem romlik,
- a talaj minősége javul,
- a felszín és felszín alatti vizek minősége javul, szennyezettsége csökken,
- a zaj és rezgés okozta környezetterhelés csökken,
- hulladékgazdálkodás helyzete javul,
- a város zöldfelületi rendszerének állapota, minősége javul,
- biológiai aktivitásérték növekszik,

- védett területek és helyi értékek fennmaradnak,
- új védelem alá helyezendő területek, értékek kijelölése,
- természetes élőhelyek fennmaradnak.

32. ábra: Fenntartható fejlődés összefoglaló ábra Érd város tekintetében

5. MEGVALÓSÍTÁS

Jelen fejezetben a fenntarthatósági pillérekre vonatkozó prioritások **megvalósításához szükséges részprogramok, projektek kerülnek felsorolásra**, részletesen tárgyalva a várható eredményeket és a megvalósítás körülményeit, feltételeit (cél, célcsoport, ütemezés, partnerek, beruházási költség, megvalósítási keretek). Az egyes intézkedések kijelölésénél forrásként szolgáltak Érd Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának pályázati anyagai; a folyamatban lévő, vagy beadásra tervezett pályázatokon kívül a tervi hierarchiában **felsőbb szinten lévő tervek, programok, koncepciók, stratégiák által megjelölt fejlesztési irányokat vettük figyelembe.**

A megjelölt fejlesztési programok ajánlások, melyek a fenntarthatósági szempontok érvényesülését célozzák, **irányt mutatva a további feladatok kitzítéséhez.** Az alábbiakban felsorolt projektek között szerepelnek az Önkormányzat által már beadott, vagy beadásra tervezett pályázatok, későbbi tervek között szereplő fejlesztési irányok és új javaslatok a következő évekre/évtizedekre vonatkozóan. Az ütemezésben ezért került megjelölésre csak a már futó pályázatok esetében konkrét évszám (a beadott, de még kétséges kimenetelő pályázatoknál az ütemezés a pozitív elbírálás esetére értendő), az egyéb intézkedéseket illetően inkább a megvalósítás ajánlott időkeretét tüntettük fel: rövidtáv (1–3 év), középtáv (4–8 év), hosszútáv (9-20 év). Ugyanez vonatkozik a beruházási költségre: a későbbi lehetséges fejlesztések költsége jelenleg – pontos tervek hiányában – csak becsülhető, a tényleges projektméret függvénye. Önkormányzati hatáskörön kívül eső célkitűzések is bekerültek a programokba, hiszen a fenntarthatóság csak a teljes közösség részvételével valósítható meg.

A megvalósítás keretét szolgáló pályázati lehetőséget jelenti a Széchenyi 2020 ágazati operatív programjai és a regionális operatív program (VEKOP), melyek a 2014-2020 időszakra tervezett konkrét programok terén nyújtanak segítséget a források megteremtésére. Tekintettel a pályázati lehetőségek adta szűkös forrásokra, további lehetőséget biztosít a Modern Városok Program keretében aláírt együttműködési megállapodás Érd Megyei Jogú Város Önkormányzatának Barthaány 2020 programjának megvalósítására.

5.1. Társadalmi pillér

A Fenntartható Fejlődés társadalmi pillére a jelenlegi és a jövő generációinak szükséges társadalmi feltételek biztosítása az egészséges, biztonságot nyújtó léttér kialakításához.

5.1.1. Társadalmi szemléletformálás

Az intézkedés célja: a jelen és a jövő generációk számára a fenntarthatósági szempontok megismertetése.

PROJEKTEK:

Projekt neve	Szemléletformáló közösségi fórumok szervezése a helyi média bevonásával
Projekt célja	Rendszeres, a környezettudatos társadalmi magatartást (komposztálás, szelektív gyűjtés, tudatos vásárlás, hatékony energiagazdálkodás) és a helyi értékek (közösségi, kulturális, épített és természeti értékek) megőrzését elősegítő társadalmi fórumok szervezése, melyről a helyi média is rendszeresen és kiemelten tudósít.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	- helyi értékek - védett értékek - Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	folyamatos, legalább évente egyszer
Partnerek	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - meghívott előadók
Beruházási költség	1.000.000 Ft/év
Megvalósítási keret	- pályázati forrás - saját forrás - a KEOP-1.1.1/C/13-2013-0018 projekt keretében 2015. évben a Hulladékgazdálkodási Társulás tartott szemléletformáló kampányt

Projekt neve	„Az európai integráció tapasztalatai a hivatal, a szakértők és a lakosság szemszögéből” konferencia és lakossági találkozó
Projekt célja	„Az európai integráció tapasztalatai a hivatal, a szakértők és a lakosság szemszögéből” konferencia és lakossági találkozó
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város lakossága
Javasolt ütemezés	rövidtáv
Partnerek	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - lakosság
Beruházási költség	1.000.000 Ft/év
Megvalósítási keret	- pályázati forrás - saját forrás

Projekt neve	„Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan” konferencia és lakossági találkozó a környezetvédelem jegyében
Projekt célja	„Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan” konferencia és lakossági találkozó a környezetvédelem jegyében
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város lakossága
Javasolt ütemezés	rövidtáv
Partnerek	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - lakosság
Beruházási költség	1.500.000 Ft
Megvalósítási keret	- pályázati forrás - saját forrás

5.1.2. Intézményi működés hatékonyságának növelése

Az intézkedés célja: a városban működő intézmények, közintézmények, szervezetek vizsgálata, fejlesztése, elősegítve ezzel a hatékony munkavégzést és a lakossággal való kapcsolat fejlesztését, könnyebb és gyorsabb ügyintézés.

PROJEKTEK:

Projekt neve	Eszközbeszerzés a hatékonyabb intézményi működés érdekében
Projekt célja	Eszközbeszerzés a zöld beszerzés szempontjainak figyelembe vételével, e-ügyintézés hatékonyságának növelése
Célcsoport	Érd Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának alkalmazottai
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala
Javasolt ütemezés	rövid- és középtáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- pályázati forrás - saját forrás

Projekt neve	A civil társadalom és a helyi közigazgatás szereplői közötti együttműködés fejlesztése
Projekt célja	A hatékonyabb közösségi részvétel elősegítése, párbeszéd-programok, fórumok (akár interneten keresztül) révén a lakosság és a hivatalok, hatóságok közötti együttműködés hatékonyságának növelése.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Folyamatosan
Partnerek	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Civil szervezetek
Beruházási költség	projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- pályázati forrás - saját forrás

Projekt neve	Önkormányzati szervezetfejlesztés Érd városában
Projekt célja	Önkormányzati szervezetfejlesztés Érd városában
Célcsoport	Érd Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala
Javasolt ütemezés	Rövidtáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	39.999.451 Ft
Megvalósítási keret	- pályázati forrás (Szervezetfejlesztés a Közép-magyarországi régióban levő önkormányzatok számára (ÁROP-3.A.2-2013)) - saját forrás

Projekt neve	„Érd Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának szervezetfejlesztése”
Projekt célja	„Érd Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának szervezetfejlesztése”
Célcsoport	Érd Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala
Javasolt ütemezés	Rövidtáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	45.000.000 Ft
Megvalósítási keret	- pályázati forrás (Államreform operatív program keretében a Polgármesteri hivatalok szervezetfejlesztése a Közép-Magyarországi régióban c. pályázati felhívás ÁROP 3.A.1.) - saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása
<i>Projekt célja</i>	Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása – Kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztése, felújítása
<i>Célcsoport</i>	Érd Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala
<i> Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzat
<i>Beruházási költség</i>	30.000.000 Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	- pályázati forrás - saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Rendőrség, Bíróság, Ügyészség, Járasközpont kialakítása Érden
<i>Projekt célja</i>	Rendőrség, Bíróság, Ügyészség, Járasközpont kialakítása Érden
<i>Célcsoport</i>	Intézmények Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala
<i> Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Partnerek</i>	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	- pályázati forrás - saját forrás

5.1.3. Egészségügyi helyzet fejlesztése

Az intézkedés célja: Egészséges és kulturált környezet, illetve életkörülmények biztosítása, életminőség javítása. Prioritása az önkormányzatok alapvető feladatai közé tartozik az egészségügyi és szociális ellátás biztosítása.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	A Város optimális környezet–egészségügyi helyzetének biztosítása
<i>Projekt célja</i>	Egészséges és kulturált környezet biztosítása, a környezet-egészségügyi helyzet folyamatos figyelemmel kísérése és értékelése, szükség esetén az illetékes hatóságok bevonása és a megfelelő intézkedések megtétele. Települési egészségterv készítése, kidolgozása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	- pályázati forrás - saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Prevenció és rehabilitáció megvalósítása az egészségügyben
<i>Projekt célja</i>	Primer prevenció megvalósítása, melyen keresztül szűrésekkel, az életmód és az egészségügyi szemlélet formálásával, tanácsadással a betegségek bekövetkezésének gyakorisága csökkenthető – ez pedig jóval olcsóbb, mint az adott betegség ellátása. Szekunder prevenció során – ha már kialakult valamilyen betegség – arra kell törekedni, hogy ne alakuljon ki további szövődmény, ill. irreverzibilis folyamat – megfelelő orvosi ellátás biztosítása. Ha mégis kialakul károsodás, akkor a tercier prevenció keretén belül törekedni kell arra, hogy mindez ne okozzon zavart a társadalmi életben történő részvételkor, ill. ne alakuljon ki rokkantság. Amennyiben a rokkantság nem elkerülhető, fontos, hogy a beteg a maradék képességeinek maximális felhasználásával képes legyen minimálisan az önellátásra, és ha lehetséges, az újbóli társadalmi beilleszkedésre – ez a rehabilitáció megvalósításának esete, amikor szakképzett szociális munkások, ápolók alkalmazását kell biztosítani.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan – feltételek megteremtése rövidtávon
<i>Partnerek</i>	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Körzeti orvosok - Egészségügyi ellátással foglalkozó vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	- pályázati források - saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Rendelők, eszközök, épületek felújításának biztosítása
<i>Projekt célja</i>	Az egészségügyi alapellátáshoz szükséges feltételek biztosítása (az orvosi rendelők akadálymentesítése, rendelők korszerűsítése, gépkocsipark fejlesztése).
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	- pályázati források - saját forrás - az Önkormányzat 2015. évben nyert pályázati forrást a Bajcsy-Zsilinszky úti háziorvosi rendelő felújítására, a megvalósításra 2016. évben kerül sor.

<i>Projekt neve</i>	Egészségügyi rendszer kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Szakorvosok és háziorvosok egészségügyi, beteg nyilvántartásának egyesítése, melynek célja a tartósan beteg (magas egészségügyi kockázatú) emberek segítése, számukra könnyebb időpont egyeztetés és hely biztosítása, valamint szűrővizsgálatokra történő felhívás. A projekt megvalósításának alapja számítástechnikai rendszer fejlesztése, valamint szakképzett egészségügyi dolgozókból álló létszámnövelés.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érd egészségügyi intézményei
<i> Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzat, egészségügyi ellátást biztosító intézmények a Város területén
<i>Beruházási költség</i>	11.400.000 Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	- pályázati források - saját forrás - Egészségügyi Minisztérium által kiírt pályázat. „Az egészségügyi ellátórendszer struktúra átalakításának támogatására az intézményi átalakítások megkezdésére”

<i>Projekt neve</i>	„Érd Emeltszintű Kistérségi Járóbetegszakellátó Központ kialakítása”
<i>Projekt célja</i>	Járóbetegszakellátó Központ kialakítása
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érd egészségügyi intézményei
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzat, egészségügyi ellátást biztosító intézmények a Város területén
<i>Beruházási költség</i>	1.320.167.360 Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	KMOP-4.3.2, Kistérségi járóbeteg szakellátás fejlesztése a Közép-magyarországi régióban

<i>Projekt neve</i>	„Kábítószerügyi koordináció és a városi drogstratégia megvalósítása”
<i>Projekt célja</i>	„Kábítószerügyi koordináció és a városi drogstratégia megvalósítása”
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Szociális Gondo zó Központ Érd egészségügyi intézményei
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzat, egészségügyi ellátást biztosító intézmények a város területén
<i>Beruházási költség</i>	1.600.000 Ft + 1.000.000 Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	Szociális és Munkaügyi Minisztérium által kiírt; KAB-KEF-08-A kódszámú és KAB-KEF-07-A kódszámú pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Dr. Romics László Egészségügyi Intézmény fejlesztése
<i>Projekt célja</i>	Dr. Romics László Egészségügyi Intézmény fejlesztése
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Dr. Romics László Egészségügyi Intézmény
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzat, egészségügyi ellátást biztosító intézmények a város területén
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	- pályázati források - saját forrás

5.1.4. Szociális helyzet fejlesztése

Az intézkedés célja: korszerű infrastrukturális keretek között működő, a lakosság igényeit kielégítő szociális ellátás biztosítása

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Szociális szolgáltatások fejlesztése
<i>Projekt célja</i>	A szociális szolgáltatások körének szélesítése, a természetbeni szolgáltatások színvonalának javítása, a házi gondozás minőségének javítása, az ellátás elhelyezésére szolgáló épület felújítása. Hosszútávon önkormányzat által üzemeltetett bentlakásos intézmény kialakítása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan – Önkormányzat hosszútávon
<i>Partnerek</i>	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Alapítványok - Városban jelenleg is működő szociális intézmények
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	- pályázati forrás - saját forrás - magántőke - Az Időseket Ellátó Központ felújítása folyamatban van pályázati forrásból, az önkormányzat saját forrás terhére kialakított egy új a Gyermekjóléti Központot szolgáló épületet.

<i>Projekt neve</i>	Gyerekház születéstől az óvodáig
<i>Projekt célja</i>	A pályázat alapvető célja olyan helyi Biztos Kezdet programok megvalósítása, amelyek a helyi szükségletekhez igazodóan hatékonyan segítik a szegénységben élő 0-5 éves gyerekek fejlődését, és, ezáltal hozzájárulnak a szegénység újratermelődésének megakadályozásához. A pályázat ke retében az Érd, Bagoly u 2/A. sz. alatti épületben Gyerekház létrehozására kerül sor.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan – hosszútáv
<i>Beruházási költség</i>	50.000.000 Ft igényelt támogatás formájában
<i>Megvalósítási keret</i>	Az Önkormányzat a projekt megvalósítására pályázatot nyújtott be, de nem részesült támoga tásban .

<i>Projekt neve</i>	Szociális szakosított ellátást és a gyermekek átmeneti gondozását szolgáló önkormányzati intézmények fejlesztése, felújítása
<i>Projekt célja</i>	Szociális szakosított ellátást és a gyermekek átmeneti gondozását szolgáló önkormányzati intéz mények fejlesztése, felújítása
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan – Önkormányzat hosszútávon
<i>Partnerek</i>	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Alapítványok - Városban jelenleg is működő szociális intézmények
<i>Beruházási költség</i>	19.300.000 Ft.
<i>Megvalósítási keret</i>	- pályázati forrás - saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Szociális intézményi szolgáltatások szervezeti integrációja – Szociális intézményi szolgáltások fejlesztése
<i>Projekt célja</i>	A szociális intézményi szolgáltatások jelenleg szétszórtan, jelentősen amortizálódott intézményekben zajlanak, ezért szükséges volt keresni egy olyan ingatlant, ahol egyes szolgáltatásokat – kezelhető elosztásban – összevontan biztosíthatnak. Ezzel a költséghatékony beruházással a város több, nagy méretű rekonstrukciós beruházás helyett, egy fenntarthatóbb rendszer elemet hozhat létre. Előzetes számítások alapján a Topoly utcai telektömbben valósulhatna meg a beruházás.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtávon
<i>Partnerek</i>	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Alapítványok - Városban jelenleg is működő szociális intézmények
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	- pályázati forrás - saját forrás

5.1.5. Oktatás, képzés fejlesztése

Az intézkedés célja: a Városban található oktatási intézményekben fellelhető képzés, oktatás fejlesztése, továbbképzések, tanfolyamok indítása a versenyképes munkaerő biztosítása érdekében. Prioritás a lakosság környezettudatosságának növelése.

PROJEKTEK:

Projekt neve	Természettudományos oktatás módszertanának és eszközrendszerének megújítása
Projekt célja	„A természettudományos közoktatás megújítása, az érdi Vörösmarty Mihály Gimnázium koordinálásával” pályázat keretében a közoktatásban erősíteni szükséges a tanulók természettudományos érdeklődését, a tanárok szakmódszertani felkészülését annak érdekében, hogy középtávon növekedjék a természettudományos képzéseket indító felsőoktatási intézményekbe sikeresen felvett tanulók létszáma. Célja az érintett oktatási intézményekben a korszerű és magas szintű természettudományos szemléltetés hálózatos rendszerének kialakítása, költséghatékony módon. A projekt keretében a Vörösmarty Mihály Gimnáziumban természettudományos közoktatási laboratórium kialakítására kerül sor.
Célcsoport	- Iskolások - Oktatók - Tanárok
Érintett terület	- Érd Megyei Jogú Város oktatási intézményei - Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Javaolt ütemezés	Folyamatosan
Beruházási költség	280.815.000 Ft.
Megvalósítás helye	Vörösmarty Mihály Gimnázium – Érd
Megvalósítási keret	A projekt megvalósítása megtörtént.

Projekt neve	Szakképzések körének fejlesztése az oktatásban
Projekt célja	A projekt célja a fenntarthatóság terén olyan szakemberek képzése, akik a város területén fejleszteni kívánt ipar és vállalkozások számára elérhető munkaerőként jöhetnek számításba, ezzel segítve a lakosság Városon belüli munkához való jutásának biztosítását.
Célcsoport	- Iskolások - Oktatók - Tanárok
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város oktatási intézményei
Javaolt ütemezés	Folyamatosan
Beruházási költség	-
Megvalósítás helye	A város meglévő oktatási intézményei és Szakképzési Központ létrehozása Érden
Megvalósítási keret	- pályázatok - Batthyány-program 2015-2020

Projekt neve	A város iskoláinak fejlesztése, férőhelyeinek bővítése, vonzóbbá tétele
Projekt célja	A projekt célja, hogy a jelenleg Budapestre bejáró általános és középiskolai tanulók és szüleik számára olyan oktatási és intézményi lehetőségeket biztosítson a Város, hogy a gyerekeknek ne kelljen napi több órát utazniuk a Fővárosba. A középiskolák bővítésének célja, hogy a jelenlegi 210 fő felvételére alkalmas intézmények, figyelembe véve a jelenlegi általános iskolákból kikerülő tanulók létszámát (600-700 tanuló), magasabb számban tudja fogadni az érdi diákokat, valamint színvonalas középiskolai képzést tudjon számukra biztosítani.
Célcsoport	- Iskolások - Oktatók - Tanárok
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város oktatási intézményei
Javaolt ütemezés	Folyamatosan
Beruházási költség	projekt mérettől függően
Megvalósítás helye	Iskolák
Megvalósítási keret	-

Projekt neve	„Bioépület” kialakítása a Kós Károly Szakközépiskola területén
Projekt célja	A szakközépiskola elképzelései között szerepel a leromlott épületek felújítása, ennek és az iskola struktúrájának átalakítása kapcsán szükségük van új tantermekre és tanműhelyekre. A bioépület kialakításával 4 tantermet és 2 tanműhelyt kívánnak létrehozni. A bioépület, mind energia, mind vízellátásában is illeszkedne a fenntartható fejlődéshez.
Célcsoport	- Iskolások - Oktatók - Tanárok
Érintett terület	Kós Károly Szakközépiskola
Javaolt ütemezés	Közép- és hosszútáv
Partnerek	Önkormányzat, befektetők, szakközépiskola
Beruházási költség	1.400.000.000 Ft
Megvalósítás helye	Kós Károly Szakközépiskola – Érd
Megvalósítási keret	Pályázati forrás

Projekt neve	„ÖKO iskola” programban való részvétel
Projekt célja	Az Ökoiskola cím azon iskolák munkájának legmagasabb szintű állami elismerése, melyek iskolafejlesztési, pedagógiai munkája kiemelkedően magas színvonalon képviseli a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiai értékeit. Az Ökoiskola cím adományozása kapcsolódik az ENSZ „A fenntarthatóságra oktatás” 2005 – 2014 . évtizedének programjához. Az Ökoiskola egyfajta szempontrendszer, mely irányt mutat: Egy Ökoiskolában nemcsak a tanításban érvényesülnek a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elvei, hanem az iskolai élet minden területén. Az oktatásban szerepet kap a környezeti nevelés, a diákok ötleteikkel, munkájukkal segítik az iskola környezettudatos működését. Iskolánk működtetése környezetkimélő, a szülőkkel és a helyi közösséggel együttműködve a helyi környezeti problémák megoldásában.
Célcsoport	- Iskolások - Oktatók - Tanárok
Érintett terület	Érdi iskolák
Javaolt ütemezés	Rövid- és középtáv
Partnerek	- Önkormányzat - Iskolák
Beruházási költség	projekt méretétől függ
Megvalósítás helye	Általános és középfokú oktatási intézmények Érden
Megvalósítási keret	Pályázati forrás, saját forrás A város két Óvodája 2014-ben elynerte a Zöld Óvoda címet

Projekt neve	Egészségnap/hét és környezetvédelmi nap/hét
Projekt célja	Az egészségnap olyan projekt, amelyben helyet kaptak a testi és lelki egészséggel kapcsolatos tevékenységek, a fizikai állapotfelméréstől a különböző sporttevékenységeken, az egészséggel kapcsolatos tesztfeladatok megoldásán, az önértékelésen át az önismereti játékokig. A nap programja kiterjedt a családvédelem, az élelem- és kémiai biztonság, a szájhigiénia, a fogápolás, a testhigiénia, a környezetegészség és az egészséges táplálkozás problémáira. Környezetvédelmi nap szervezéssel a diákok környezettudatos életre nevelésének programja, veszélyes hulladékgyűjtési akciókkal (pl. elem, használaton kívüli mobiltelefon, papírgyűjtés...)
Célcsoport	- Iskolások - Oktatók - Tanárok
Érintett terület	Érdi iskolák
Javaolt ütemezés	Rövid- és középtáv
Partnerek	- Önkormányzat - Iskolák
Beruházási költség	projekt méretétől függ
Megvalósítás helye	Általános és középfokú oktatási intézmények Érden
Megvalósítási keret	Pályázati forrás, saját forrás

Projekt neve	„A Magyar Földrajzi Múzeum állandó kiállításának korszerűsítése”
Projekt célja	A Magyar Földrajzi Múzeum állandó kiállításának korszerűsítése
Célcsoport	Iskolások Oktatók Tanárok Lakosság
Érintett terület	Az ország lakossága
Javasolt ütemezés	Rövid- és középtáv
Partnerek	Önkormányzat Oktatási és Kulturális Minisztérium
Beruházási költség	20.000.000 Ft
Megvalósítás helye	Magyar Földrajzi Múzeum
Megvalósítási keret	Pályázati forrás, saját forrás

Projekt neve	„Gárdonyi Géza Általános Iskola komplex fejlesztése”
Projekt célja	„Gárdonyi Géza Általános Iskola komplex fejlesztése”
Célcsoport	Iskolások Oktatók Tanárok
Érintett terület	Gárdonyi Géza Általános Iskola
Javasolt ütemezés	Közép- és hosszútáv
Partnerek	Önkormányzat, iskola
Beruházási költség	250.000.000 Ft
Megvalósítás helye	Gárdonyi Géza Általános Iskola – Érd
Megvalósítási keret	Pályázati forrás

Projekt neve	„A kompetencia alapú oktatás bevezetése Érden, a Gárdonyi Géza Általános Iskolában”
Projekt célja	„A kompetencia alapú oktatás bevezetése Érden, a Gárdonyi Géza Általános Iskolában”
Célcsoport	Iskolások Oktatók Tanárok
Érintett terület	Gárdonyi Géza Általános Iskola
Javasolt ütemezés	rövidtáv
Partnerek	Önkormányzat, iskola
Beruházási költség	22.905.300 Ft
Megvalósítás helye	Gárdonyi Géza Általános Iskola – Érd
Megvalósítási keret	Pályázati forrás

Projekt neve	„Béke téri Kincses Óvoda, a Bem téri Szivárvány Óvoda és a Szivárvány Óvoda Napsugár Tagóvodája eszközbeszerzése”
Projekt célja	Béke téri Kincses Óvoda, a Bem téri Szivárvány Óvoda és a Szivárvány Óvoda Napsugár Tagóvodája eszközbeszerzése
Célcsoport	Óvodások Oktatók, dadák
Érintett terület	Béke téri Kincses Óvoda, a Bem téri Szivárvány Óvoda és a Szivárvány Óvoda Napsugár Tagóvodája
Javasolt ütemezés	Rövidtáv
Partnerek	Béke téri Kincses Óvoda, a Bem téri Szivárvány Óvoda és a Szivárvány Óvoda Napsugár Tagóvodája
Beruházási költség	20.000.000 Ft
Megvalósítás helye	Béke téri Kincses Óvoda, a Bem téri Szivárvány Óvoda és a Szivárvány Óvoda Napsugár Tagóvodája
Megvalósítási keret	Pályázati forrás

Projekt neve	Oktatási esélyegyenlőséget szolgáló támogatások
Projekt célja	Oktatási esélyegyenlőséget szolgáló támogatások
Célcsoport	Iskolások Oktatók Tanárok
Érintett terület	Érdi iskolák
Javasolt ütemezés	Rövid- és középtáv
Partnerek	Önkormányzat Iskolák
Beruházási költség	5.258.052 Ft + 591.500 Ft + 9.779.000 Ft
Megvalósítás helye	oktatási intézmények Érden
Megvalósítási keret	Pályázati forrás, saját forrás 5/2011. (II.15.) KIM rendelet, 27/2011. (IX.14.) KIM rendelet és 30/2012. (IX.28.) EMMI rendelet támogatásával.

Projekt neve	„Az érdi Kincses Óvoda Kutyavári Tagóvodájának férőhelybővítése, felújítása”
Projekt célja	„Az érdi Kincses Óvoda Kutyavári Tagóvodájának férőhelybővítése, felújítása”
Célcsoport	Óvodások Oktatók, dadák
Érintett terület	Kincses Óvoda Kutyavári Tagóvodája
Javasolt ütemezés	Rövidtáv
Partnerek	Önkormányzat, óvoda
Beruházási költség	199.991.069 Ft
Megvalósítás helye	Kincses Óvoda Kutyavári Tagóvodája
Megvalósítási keret	Pályázati forrás Nevelési intézmények fejlesztése KMOP-4.6.1-11-2012-0009

Projekt neve	„Az érdi Szivárvány Óvoda Meseház Tagóvodájának férőhely bővítése, újjáépítése”
Projekt célja	„Az érdi Szivárvány Óvoda Meseház Tagóvodájának férőhely bővítése, újjáépítése”
Célcsoport	Óvodások Oktatók, dadák
Érintett terület	Szivárvány Óvoda Meseház Tagóvodája
Javasolt ütemezés	Rövidtáv
Partnerek	Önkormányzat, óvoda
Beruházási költség	200.000.000 Ft
Megvalósítás helye	Szivárvány Óvoda Meseház Tagóvodája
Megvalósítási keret	Pályázati forrás Nevelési intézmények fejlesztése KMOP-4.6.1-11-2012-0010

Projekt neve	Batthyány Általános Iskolai Sportiskola rekonstrukciója, bővítése – középfokú oktatás fejlesztése
Projekt célja	A Batthyány Sportiskolai Általános Iskola épületének szerkezete már nem alkalmas az üzemeltetésre, ezért a jelenlegi épületet elbontva, új épületben kell elhelyezni a tanulókat, és lehetőség szerint szakképesítést nyújtó középfokú oktatási intézménnyel kibővíteni A beruházás a jelenlegi ingatlanon lehetséges, komplexen kezelve a vele szerves egységet képező óvoda együttesét.
Célcsoport	Iskolások Oktatók Tanárok
Érintett terület	Batthyány Általános Iskola
Javasolt ütemezés	Közép- és hosszútáv
Partnerek	Önkormányzat, iskola
Beruházási költség	projekt méretétől függ
Megvalósítás helye	Batthyány Általános Iskola
Megvalósítási keret	Pályázati forrás Batthyány-program 2015-2020

Projekt neve	Teleki Sámuel Általános Iskola fejlesztése – középfokú oktatás fejlesztése
Projekt célja	A Teleki Sámuel Általános Iskola műszaki állapota azonnali beavatkozást igényel, továbbá szükséges az intézmény középfokú oktatási intézménnyé bővítése, középfokú intézménnyé történő átalakítása.
Célcsoport	- Iskolások - Oktatók - Tanárok
Érintett terület	Teleki Sámuel Általános Iskola
Javasolt ütemezés	Közép- és hosszútáv
Partnerek	Önkormányzat, iskola
Beruházási költség	projekt méretétől függ
Megvalósítás helye	Teleki Sámuel Általános Iskola
Megvalósítási keret	Pályázati forrás Batthyány-program 2015-2020

Projekt neve	Felső-Parkvárosban (Búvár-Burkoló utcai telektömbön) óvoda – általános iskola – sport központ építése
Projekt célja	A városrészben sok fiatal család telepedett le a város zajától távolabb eső területen. Az infrastruktúra részben kiépítésre került, de a szolgáltatások hiányosak. Szükséges ezen a területen egy Komplexum kialakítása, amely több szolgáltatást is tartalmaz. A gyermekek óvodai ellátása érdekében új óvodaépület kialakítása, valamint a szabadidő hasznos eltöltése érdekében egy sportlétesítmény építése szükséges. - 4+4 csoportos óvoda kialakítása (bővíthető) - 24 tantermes általános iskola (az iskola sportlétesítményeit a lakosság is igénybe veheti) - megvalósíthatósági tanulmány alapján orvosi rendelő elhelyezésre kerülhet a tömbben
Célcsoport	- Iskolások - Oktatók - Tanárok
Érintett terület	Felső-Parkvárosban (Búvár-Burkoló utcai telektömbön) óvoda – általános iskola – sport központ
Javasolt ütemezés	Közép- és hosszútáv
Partnerek	Önkormányzat, iskola
Beruházási költség	projekt méretétől függ
Megvalósítás helye	Búvár-Burkoló utcai telektömbön
Megvalósítási keret	Pályázati forrás Batthyány-program 2015-2020

Projekt neve	Óvodák fejlesztése, új óvodák építése -(Fácán közí Óvoda rekonstrukciója, óvodák fejlesztése
Projekt célja	Érd Parkvárosban az M7-en túl elterülő városrészben alapfokú oktatási intézmény teljes egészében hiányzik. A Fácán köz tagintézményben energiahatékonysági és bővülési céllal jönne létre új létesítmény, a meglévők közül néhány megújul energiahatékonysági szempontból.
Célcsoport	- Óvodások - Dadusok - Oktatók
Érintett terület	Fácán közí Óvoda
Javasolt ütemezés	Közép- és hosszútáv
Partnerek	Önkormányzat, iskola
Beruházási költség	projekt méretétől függ
Megvalósítás helye	Fácán közí Óvoda
Megvalósítási keret	Pályázati forrás Batthyány-program 2015-2020

Projekt neve	KLIK Pest megyei központjának létrehozása Érden
Projekt célja	Pest megye az egyetlen megye, ahol nincs megyeszékhely, területén 18 járás és 18 tankerület került kialakításra. A tankerületek közül 17 járási tankerület és 1 megyeközponti tankerület – mely Cegléden található – működik. A lakosságszám, a népsűrűség, a megyei tankerülettől való távolság indokolja, hogy Pest megyében két településen tevékenykedjék megyei tankerület: Cegléden és az egyetlen megyei jogú városban, Érden. A feladatok gyorsabb és hatékonyabb végzése érdekében ez mindenképpen indokolt.
Célcsoport	- Diákok - Oktatók - Tanárok
Érintett terület	Érd közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Rövidtáv
Partnerek	Önkormányzat, iskola
Beruházási költség	projekt méretétől függ
Megvalósítás helye	Érd közigazgatási területe
Megvalósítási keret	Pályázati forrás Batthyány-program 2015-2020

5.1.6. Közbiztonság fejlesztése

Az intézkedés célja: a Város közbiztonságának javítása, a korábbi felméréseknek megfelelően a lakosság körében ag-godalomra ad okot a jelenlegi közbiztonság

PROJEKTEK:

Projekt neve	„Településőr” program folytatása
Projekt célja	A közrend és a közbiztonság erősítése érdekében településőrök foglalkoztatása. A nyertes pályázat 2010 év végén lezárul, ugyanakkor a folytatás igénye a közbiztonság javítása érdekében már felmerült. További pályázati lehetőségek keresésével kitűzött cél a program további folytatása.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Hosszútáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	önkéntesek, alkalmazott településőrök számának függvénye
Megvalósítási keret	Önkormányzati saját forrás Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium, felhívás a közrend és a közbiztonság erősítése érdekében a Közterület-felügyelőket foglalkoztató önkormányzatok részére

Projekt neve	„Érdi bűnmegelőzési és közbiztonság javítási kisprojekt”
Projekt célja	A közrend és a közbiztonság erősítése.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	rövidtáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	10.000.000 Ft
Megvalósítási keret	Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium által meghirdetett „kiemelt térségek összehangolt fejlesztési programjainak megvalósítására” c. pályázati felhívás

Projekt neve	Térfigyelő kamerarendszer továbbfejlesztése
Projekt célja	A városban működő térfelügyeleti rendszer továbbfejlesztése a közbiztonság további javítása érdekében.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	rövidtáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	projekt méretétől függ
Megvalósítási keret	Pályázati forrás Batthyány-program 2015-2020

5.1.7. Kulturális élet fellendítése

Az intézkedés célja: a város különböző érdeklődésű társadalmi csoportjai számára szervezett programokkal a kikapcsolódási igények kielégítése

PROJEKTEK:

Projekt neve	Hagyományőrző rendezvények szervezése, támogatása, múzeumok szakmai támogatása
Projekt célja	Érd városi hagyományainak megismertetése, helytörténeti anyagok gyűjtése, dokumentálása és kiállítása.
Célcsoport	- Lakosság - Turisták - Testvérvárosok - Könyvtárhasználók
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Folyamatosan
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- pályázati források - saját forrás

Projekt neve	Rendszeres szabadtéri nyári programok
Projekt célja	Hagyományteremtő céllal nyári szórakoztató, szabadtéri programok szervezése.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	- Városközpont - Közparkok - Iskolák - Közintézmények udvarai
Javasolt ütemezés	Közép- és hosszútáv – éves rendszerességgel
Partnerek	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata kulturális és művelődési intézményei - Civil szervezetek - Felajánlók
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Önkormányzati és intézményi önerő - Nemzeti Kulturális Alap - Egyéb kulturális pályázati források - Vállalkozói támogatások - Felajánlások

Projekt neve	Sportrendezvények
Projekt célja	Sporttevékenységek, mozgásos tevékenységek megszerettetése, közösségformálás, egészséges életmódra nevelés.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	- Sportpálya - Sportcsarnok - Közparkok - Iskolaudvar - Tornaterem
Javasolt ütemezés	Folyamatosan
Partnerek	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Iskolák - Sportot támogató civil szervezetek - Sport Egyesületek
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Civil szervezetek öneroje - Önkormányzati önerő - Pályázati források - Tagdíjak - Felajánlások - Az Érd Aréna megnyitásra került

Projekt neve	Ifjúsági programok
Projekt célja	Helyi és vidéki zenekarok felléptetése, karaoke-party-k, szabadtéri filmvetítés, táncházak, vetélkedők szervezése, ünnepkörökhöz kötődő rendezvények (farsang, húsvétvárás, karácsonyvárás), fiatalok által készített alkotásokat bemutató kiállítások szervezése. Tehetséggondozás a 14 éven aluli korcsoportokban (versenyek, vetélkedők), ünnepekhez, ünnepkörökhöz, népi hagyományokhoz fűződő rendezvények szervezése.
Célcsoport	- Lakosság fiataljai - Óvodások, általános iskolások - érdeklődők az idősebb korosztályból
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Folyamatosan
Partnerek	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Iskolák - Civil szervezetek, alapítványok
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Önkormányzati önerő - Nemzeti Kulturális alap - Egyéb pályázati források

Projekt neve	Programok a középkorú- és idős korosztály számára
Projekt célja	Kikapcsolódást jelentő közösségi programok a különböző érdeklődési köröknek megfelelően. Könyvtári közösségi programok, nyugdíjasklubok, egyesületek bevonásával.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	- Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe - Szociális intézmények
Javasolt ütemezés	Folyamatosan
Partnerek	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Szociális intézmények - Civil szervezetek, alapítványok
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Önkormányzati önerő - Civil szervezetek, intézmények és alapítványok öneroje - Egyéb pályázati források - Támogatások - Felajánlások

<i>Projekt neve</i>	Mezőföldi Vásár Népzenei és Néptánc Fesztivál
<i>Projekt célja</i>	A mezőföldi néphagyományok megismertetése
<i>Célcsoport</i>	Érdi járás valamint a Mezőföld (Fejér megye) lakossága
<i>Érintett terület</i>	Magyar Földrajzi Múzeum kertje; Szepes Gyula Művelődési Központ színházterme, Alsó utca, felvonulásra a városközpont.
<i> Javasolt ütemezés</i>	évente
<i>Partnerek</i>	Magyar Földrajzi Múzeum, Érd TV, Csuka Zoltán Városi Könyvtár, Pesovár Ferenc Művészeti Alapiskola
<i>Beruházási költség</i>	A program költsége 1 millió Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	Önerő, pályázatok, Közkincs, NKA 2015-ben megvalósult program.

<i>Projekt neve</i>	Népdalkörök Kistérségi Találkozója
<i>Projekt célja</i>	Népdalkörök szakmai fejlődésének segítése, közösségkapcsolataik bővítése
<i>Célcsoport</i>	Érd és a kistérség lakossága
<i>Érintett terület</i>	Szepes Gyula Művelődési Központ, Barátság Művelődési Központ Százhalombatta
<i> Javasolt ütemezés</i>	évente
<i>Partnerek</i>	Százhalombatta, Ercsi, Tárnok, Diósd, Sósút művelődési intézményei
<i>Beruházási költség</i>	A program költsége 300 000 Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	Önköltség, saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Énekkarok Kistérségi Találkozója
<i>Projekt célja</i>	Énekkarok szakmai fejlődésének segítése, közösségkapcsolataik bővítése
<i>Célcsoport</i>	Érd és a kistérség lakossága
<i>Érintett terület</i>	Szepes Gyula Művelődési Központ, Barátság Művelődési Központ Százhalombatta
<i> Javasolt ütemezés</i>	évente
<i>Partnerek</i>	Százhalombatta, Ercsi, Tárnok, Diósd, Sósút művelődési intézményei
<i>Beruházási költség</i>	A program költsége 400 000 Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	Önköltség, saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Színjátékszók Kistérségi Találkozója
<i>Projekt célja</i>	A színjátékszó együttesek szakmai fejlődésének segítése, közösségkapcsolataik bővítése
<i>Célcsoport</i>	Érd és a kistérség lakossága
<i>Érintett terület</i>	Szepes Gyula Művelődési Központ
<i> Javasolt ütemezés</i>	évente
<i>Partnerek</i>	Százhalombatta, Ercsi, Tárnok, Diósd, Sósút művelődési intézményei
<i>Beruházási költség</i>	A program költsége 500 000 Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Nyári Zenélő Udvar
<i>Projekt célja</i>	Zenei program a nyári időszakban
<i>Célcsoport</i>	Érd és a kistérség lakossága
<i>Érintett terület</i>	Magyar Földrajzi Múzeum kertje; Szepes Gyula Művelődési Központ színházterme
<i> Javasolt ütemezés</i>	évente
<i>Partnerek</i>	Magyar Földrajzi Múzeum, Érd TV
<i>Beruházási költség</i>	A program költsége 6 000 000 Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, saját forrás

5.1.8. Esélyegyenlőségi jogok biztosítása

Az intézkedés célja: a városban élő kisebbség és fogyatékos személyek a helyi közösség egyenrangú tagjai, ezért meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik számukra a társadalmi életben való részvételt az őket megillető jogok biztosításával

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Esélyegyenlőségi programok végrehajtásának támogatása az oktatásban
<i>Projekt célja</i>	A projekt címe: „Egyenlő eséllyel Érden”. A pályázat alapvető célja, hogy a magyar közoktatásban elősegítse az esélyegyenlőség érvényesülését és megerősítse az iskolarendszer esélyteremtő szerepét a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók vonatkozásában.
<i>Célcsoport</i>	- Pedagógusok - Óvodák - Iskolák
<i>Érintett terület</i>	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Érd Megyei Jogú Város 10 db intézmény (iskolák, óvodák)
<i> Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Beruházási költség</i>	91.819.908 Ft megítélt támogatás formájában
<i>Megvalósítás helye</i>	- Iskolák - Óvodák
<i>Megvalósítási keret</i>	A projekt megvalósítása megtörtént

<i>Projekt neve</i>	A fogyatékkal élők jogainak biztosítása
<i>Projekt célja</i>	Az önkormányzat feladata, hogy gondoskodjon a fogyatékos személyeket megillető jogok érvényesítéséről, a fogyatékos személyek hátrányait kompenzáló akadálymentesítésről a város intézményeinél.
<i>Célcsoport</i>	Érd városban fogyatékkal élő személyek
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Folyamatos
<i>Partnerek</i>	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Érd Városában működő szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	- Saját forrás - Pályázati forrás

<i>Projekt neve</i>	Fogyatékkal élők integrálása és aktív foglalkoztatása
<i>Projekt célja</i>	Olyan munkahelyek teremtése, ahol a csökkent munkaképességű, fogyatékkal élő érdi lakosoknak is biztosítani tudnak munkalehetőséget. Egy jól működő alapítvány, vagy egyesület sokat segíthet abban, hogy ők is teljes életet élhessenek.
<i>Célcsoport</i>	Fogyatékkal élők
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan – hosszútáv
<i>Partnerek</i>	- Önkormányzat - Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati lehetőségek

<i>Projekt neve</i>	Akadálymentesítés
<i>Projekt célja</i>	Az intézmények felújításánál, új épületek létesítésénél biztosítani kell az akadálymentes közlekedés feltételeit.
<i>Célcsoport</i>	Fogyatékkal élő személyek
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Folyamatos
<i>Partnerek</i>	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	- Saját forrás - Pályázati forrás

5.1.9. Közösségi közlekedés fellendítése

Az intézkedés célja: A munkaerő mobilitásának biztosításához építeni kell a régió erősségeire, így például a közösségi közlekedés hálózatának fejlesztésével, kiterjesztésével. A program keretében támogatandó a közlekedési rendszerek elektronizálása, az utasforgalom kiszolgálásának és tájékoztatásának fejlesztése, forgalomirányítási rendszerének és forgalomtechnikai eszközeinek fejlesztése.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Közösségi közlekedés (tömegközlekedés) és elővárosi közlekedés előnyben részesítése
<i>Projekt célja</i>	Közösségi közlekedés előnyben részesítése: Érd Megyei Jogú Város közösségi közlekedése feltételeinek fejlesztése a helyi autóbusz-hálózat megújításával, akadálymentesítésével valamint az elővárosi vasúttal teljes egységet képező szolgáltatási rendszer kialakításának előkészítésével.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv
<i>Partnerek</i>	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Szolgáltató
<i>Beruházási költség</i>	237.500.000 Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	A KÖZOP-5.5.5-09-11-2011-0004 pályázat keretében Érd Megyei Jogú Város integrált közösségi közlekedésének fejlesztése, Megvalósíthatósági tanulmány című pályázat Batthyány-program 2015-2020

<i>Projekt neve</i>	Vízi közlekedés előnyben részesítése
<i>Projekt célja</i>	A régió versenyképességéhez, és a lakosság mobilitási igényének kiszolgáláshoz – a közúti közlekedés mellett – szükség van alternatív, környezetkímélő közlekedési módok biztosítására is. A vízi közlekedés kiegészíti a közúti és más közösségi közlekedési módok által kínált lehetőségeket és hozzájárul a közlekedés által okozott környezetterhelés csökkentéséhez.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Duna part
<i> Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv
<i>Partnerek</i>	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Befektetők - Budapest
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függő
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás

<i>Projekt neve</i>	A biztonságos kerékpáros közlekedés feltételeinek biztosítása
<i>Projekt célja</i>	A kerékpáros közlekedést vonzóvá, kényelmessé és biztonságossá kell tenni a lakosság számára ahhoz, hogy valóban növekedjen e közlekedési mód részaránya a városi közlekedésben. Összefüggő kerékpárút hálózatot kell kialakítani a városban, amely kifelé csatlakozik a fontosabb pihenőterületekhez, biztosítani kell a belvárosban a pihenőterületeken és az intézmények környezetében megfelelő számú fedett, támasztós kerékpártároló kiépítést. El kell végezni a meglévő kerékpár utak burkolatának felújítását, új kerékpárutak kialakítását a kerékpárút hálózat bővítésével. A kerékpárutak és a közlekedési utak kereszteződéseit úgy kell kialakítani, hogy az a kerékpárosok számára biztonságosan használható legyen, az autósok számára külön figyelmeztető jelzéseket kell kialakítani, hogy a kereszteződésben kerékpárút keresztezése is történik. Ki kell dolgozni egy kerékpár kölcsönző rendszer lehetőségét.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Rövid és középtáv
<i>Partnerek</i>	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Civil szervezetek - Kerékpáros egyesület
<i>Beruházási költség</i>	Beruházás méretétől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	pályázati forrás Batthyány-program 2015-2020

<i>Projekt neve</i>	Turisztikailag frekventált területek személygépjármű terhelésének csökkentése
<i>Projekt célja</i>	Forgalomszervezési, tömegközlekedési, parkolási, esetleg alternatív közlekedési eszközök bevonásával biztosítani kell, hogy a turisták és a helyi lakosság által is gyakran felkeresett helyi látványosságok (természetvédelmi területek, helyi védelem alatt álló területek, műemlékek, stb.) területei személygépjármű terhelése ne nőjön tovább illetve csökkenjen.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, városba látogatók, turisták
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Rövid és középtáv
<i>Partnerek</i>	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	Beruházás méretétől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	pályázati forrás

5.1.10. Gyermekek és fiatalok társadalmi beilleszkedésének segítése

Az intézkedés célja: hazánk ifjúsága a demokratikus értékek ismerete és elismerése mellett jogaival tudatosan élő, a felnőtt társadalomba zökkenőmentesen beilleszkedő, s azt innovatív szemlélettel folyamatosan megújító erőforrásként biztosítsa saját maga és közössége boldogulását, érvényesülését.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Fókuszban az Érdi fiatalok és családtagjaik
<i>Projekt célja</i>	Elengedhetetlen, hogy a gyerekek, a serdülők és a fiatalok szűkebb és tágabb közösségeikben befogadó, toleráns magatartással vegyenek részt, nemzeti és európai identitásuk egyaránt segítse őket a fenntartható, békés társadalom építésében. Alapvető cél, hogy az érintett korosztályok értéknek és a sikeres élet részének tekintsék a családot és a gyermekvállalást, aktívan készüljenek a szülői szerepükre.
<i>Célcsoport</i>	Ifjúság
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv
<i>Partnerek</i>	- Civil szervezetek - Érdi fiatalok és családjaik.
<i>Beruházási költség</i>	32.650.000 Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	Az Önkormányzat a projekt megvalósítására pályázatot nyújtott be, de az nem kapott támogatást.

5.2. Környezeti pillér

A helyi környezet káros anyagoktól való védelmével és a természeti erőforrások hatékony hasznosításával járul hozzá a lakosság hosszú távú jólétéhez, valamint a növény- és állatvilág életkörülményeinek fenntartásához és sokféleségének megőrzéséhez.

5.2.1. Környezet ismerete, környezettudatosság

Az intézkedés célja: Az oktatás minden szintjén a környezetvédelmi tudatformálás integrált megjelenítése. Az oktatás pedagógiai célrendszerében helyet kell adni az aktív állampolgárrá nevelésnek, a környezettudatos gondolkodás kialakításának, a fenntartható fejlődés előmozdításának. Rendkívül fontos a helyi környezeti értékek és problémák megismertetése, illetve ezek kezelése.

Cél egy olyan társadalom kialakítása, mely „úgy elégíti ki a jelenben élők szükségleteit, hogy az ne veszélyeztesse a jövő generációk szükségleteinek kielégítését”. A környezeti tudatosság társadalmi beágyazódásának elősegítése a szemléletformálás, környezettudatos gondolkodás kialakítása, az ismeretközvetítés, a környezeti információk terjesztése, aktív állampolgárrá nevelés és közösség fejlesztés révén
Olyan mindenki számára elérhető környezeti adatbázist kell létrehozni, mely biztosítja, hogy a Város polgárai naprakész adatokkal rendelkezzenek a Város környezeti állapotára vonatkozóan és értesülhessenek a Városban előkészítés alatt áll környezeti állapotát esetlegesen befolyásoló beruházások, fejlesztések várható környezeti hatásairól.

PROJEKTEK:

Projekt neve	Érd Környezetvédelmi Programjának felülvizsgálata
Projekt célja	a 2008. évben azóta már felülvizsgált Környezetvédelmi Program újbóli felülvizsgálata, aktualizálása az 1995. évi LIII. Tv. 46. §-nak megfelelően.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Rövidtáv – A Környezetvédelmi Program 2 évenként történő felülvizsgálata
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	3.000.000,- Ft.
Megvalósítási keret	Önerő

Projekt neve	Települési hulladékgazdálkodási terv készítése 2012-2017 évre
Projekt célja	A Helyi Hulladékgazdálkodási Terv felülvizsgálata, aktualizálása.
Célcsoport	- Lakosság, - Város közzszolgáltató intézménye
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Rövidtáv – 2017.
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	500.000,- Ft.
Megvalósítási keret	Önerő

Projekt neve	Helyi hulladékgazdálkodás jogi szabályozása
Projekt célja	Az országos jogi szabályozás és a hulladékgazdálkodási tervezés folyamatos módosulása, illetve a helyi igények nyomán szükséges a helyi rendelet jogi szempontú folyamatos nyomon követése és amennyiben szükséges azok módosítása illetve újabb rendeletek megalkotása a hulladékgazdálkodás területén.
Célcsoport	- Lakosság, - Város közzszolgáltató intézménye
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe

Javasolt ütemezés	Rövidtáv, folyamatosan
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	-
Megvalósítási keret	-

Projekt neve	Környezetvédelmi kommunikációs terv kidolgozása
Projekt célja	A társadalom környezeti tudatossága csak úgy javítható, ha folyamatosan tájékozott környezetének állapotáról, ismeri a gazdaság, társadalom és a környezet összefüggéseit, azok egymásra hatását. Tudatosan törekedni kell arra, hogy a fenntartható fejlődés a mindennapi nyilvánosság részét képezze, beépüljön a hétköznapi világába. A kommunikációs terv alkalmat ad arra, hogy az internetes eszközök, az oktatási rendszer, munkahelyek, a médiumok, tanácsadás, rendezvények és egyéb területeken folyó környezeti kommunikációáramlás egymást erősítse, hatásuk megsokszorozódjon. Összehangolt kommunikációs terv készítésére van szükség, melyben megtörténik az eddigi gyakorlat helyzetelemzése, meghatározásra kerül a kommunikáció cél- és eszközrendszere, a partnerek, a kommunikációs célok és üzenetek célcsoportonként meghatározása, konkrét kampányok kijelölése és e tevékenységek ütemezése.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Rövidtáv, folyamatosan
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata Civil szervezetek PR szakértők
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	Pályázati forrás, önerő

Projekt neve	Környezetvédelmi „Hasznoskönyv” című kiadvány kidolgozása
Projekt célja	A kiadványnak be kell mutatnia a családok számára, hogy a gondos háztartásban a család anyagi, egészségi, környezeti érdekei összehangolhatóak. A kiadványnak be kell mutatnia, hogy a városi intézmények, gazdasági társaságok dolgozói, vezetői milyen egyszerű mindenki számára könnyen megtanulható intézkedésekkel csökkenthetik a munkahelyeik környezeti terhelését.
Célcsoport	Lakosság Vállalkozások, munkahelyek Intézmények
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Rövidtáv, folyamatosan
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata Civil szervezetek PR szakértők
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	Pályázati forrás, önerő

Projekt neve	Nyilvánosság a város környezeti ügyeivel kapcsolatban
Projekt célja	A környezeti tudatosság növelése mellett a környezeti ügyek nyilvánosságának garanciája is lehet a már javasolt kommunikációs terv és annak megvalósítása, melyben helyet kell adni a társadalmi részvételt biztosító tevékenységeknek. Biztosítani kell a nyilvánosság részvételét az egyes tevékenységekkel kapcsolatos döntéshozatalban. Ennek érdekében: - a nyilvánosságot közzététel, hirdetmény formájában tájékoztatni kell a javasolt tevékenységről a döntéshozás legkorábbi fázisában, (tervek, tervpályázatok közzététele, bemutatása) - meg kell ismertetni a közvéleményt a biztosított részvételi formákról (kereshető személyek a hely és időpont megjelölésével, közmeghallgatás helye, ideje, címek stb.), - tájékoztatni kell a szükséges környezeti információk rendelkezésre állásáról, a betekintés módjáról, a nyilvánosságot meg kell ismertetni a várható környezeti hatásokkal és azok csökkentésére tett javaslatokkal, intézkedésekkel, - be kell mutatni a rendelkezésre álló alternatívákat, - lehetővé kell tenni a nyilvánosság számára a közmeghallgatást, vagy írásbeli bejelentés formájában a véleménynyilvánítást, - a nyilvánossággal meg kell ismertetni a döntést és annak szövegét, a fő okokat és megfontolásokat. - elő kell segíteni az Interneten a közérdekű adatok nyilvánosságát, éves jelentéseket, környezeti információkat, - a város honlapján a közérdekű környezetvédelmi ügyekkel kapcsolatos fórum létrehozása.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Rövidtáv, folyamatosan
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata Civil szervezetek
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	Pályázati forrás, önerő

Projekt neve	Az érdi fenntartható városfejlesztési programok készítése
Projekt célja	Az érdi fenntartható városfejlesztési programok készítése
Célcsoport	Lakosság Önkormányzat
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Rövidtáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	24.999.920,- Ft.
Megvalósítási keret	Fenntartható városfejlesztési programok előkészítése (KMOP-5.1.1/D1-13)

5.2.2. Települési és épített környezet védelme

Az intézkedés célja: A környezeti konfliktusok kialakulását megelőző mechanizmusok érvényesítése a városi fejlesztési, tervezési és engedélyezési folyamatokban. A településszerkezetből és területhasználatból adódó környezeti konfliktusok megelőzése. A jó lakókörnyezet és életminőség hosszú távú biztosítása a városlakók számára.

PROJEKTEK:

Projekt neve	Zöldterületek fenntartása
Projekt célja	A Város egyik legfontosabb hiányossága zöldfelületek hiánya, illetve azon kevés zöldterület mely jelenleg rendelkezésre áll Érd területén igen kisméretű. A zöldfelületi arány növelése lehetőséget kínál a Város otthonossá, természet közelivé tételéhez. A parkok kialakítását, folyamatos fenntartását, felújítását az előregedett fák cseréjét, a pázsitok újratelepítését, rendszeres locsolását és nyírását, továbbá a nagyobb virágfelületek kialakítását jelentheti.
Célcsoport	Lakosság Városba látogatók
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Folyamatosan
Partnerek	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Civil szervezetek - Közterület fenntartó - Lakosság
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Pályázati forrás - Saját forrás

Projekt neve	Egyedi fák, fasorok védelme
Projekt célja	Az egyedi fák, fasorok telepítésével biztosítható az előregedett, illetve lakossági panaszok miatt eltávolított sorfák pótlása. Elsődleges a Város védett természeti értékeit képviselő fainak, fasorainak, növényeinek folyamatos gondozása.
Célcsoport	Lakosság Városba látogatók
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Folyamatosan
Partnerek	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Civil szervezetek - Közterület fenntartó - Lakosság
Beruházási költség	-
Megvalósítási keret	Saját forrás

Projekt neve	Természet közeli élőhelyek védelme
Projekt célja	Megvédeni és megőrizni a természet közeli élőhelyeket hozzájárulva a biodiverzitás sokszínűségéhez. Természet közeli élőhelyeknek tekinthetők azok a területek, ahol az emberi beavatkozás, emberi tevékenységek (pl. gazdálkodás) mértéke elhanyagolható. Szükség esetén a védelem biztosítása jogszabályi úton (városi rendelettel).
Célcsoport	- Lakosság - Városba látogatók
Érintett terület	- Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe - helyi védetté nyilvánításra javasolt területek - már védettség alatt álló területek
Javasolt ütemezés	Folyamatosan
Partnerek	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Civil szervezetek - Nemzeti Park - Felügyelő szervek
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Pályázati forrás - Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Tájsebek feltérképezése és helyreállítása
<i>Projekt célja</i>	A város közigazgatási területén található tájsebek (pl. bányagödör, régi katonai terület) felmérésének elkészítése. A tájsebek helyreállítása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság Városba látogatók
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Civil szervezetek - Felügyelő szervek
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	- Pályázati forrás - Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Helyi jelentőségű védett területek arányának növelése, a védelemre tervezett területek védetté nyilvánításának lefolytatása
<i>Projekt célja</i>	Helyi jelentőséggel bíró természeti területek, zöldfelületek, kulturális szempontból kiemelkedő fontosságú különleges területek, egyedi tájértékek védettségének biztosítása jogszabályi úton (városi rendeletekkel). A védettség érvényesítése a helyi tervek, programok tartalmában.
<i>Célcsoport</i>	- Lakosság - Városba látogatók
<i>Érintett terület</i>	- Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe - természeti területek - védetté nyilvánításra javasolt területek
<i> Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

<i>Projekt neve</i>	Országos Ökológiai Hálózatba tartozó területek használatának korlátozása
<i>Projekt célja</i>	Az országos ökológiai hálózat övezetben csak olyan kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategória, illetve övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat természetes és természet közeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja. A közművezetéseket és a járulékos közműépítményeket úgy kell elhelyezni, hogy azok a tájba illőek legyenek. Az övezetben az új és felújítandó nagy-, közép- és kisértékű vezetékeket – ha azt táj- és természetvédelmi igények indokolják – földkábelben kell elhelyezni. Az ökológiai (zöld) folyosó övezete nem minősíthető beépítésre szánt területté.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, Önkormányzat, földhasználók
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Civil szervezetek - Felügyelő szervek - Nemzeti Park
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	- Pályázati forrás - Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Műemléki épületek, helyi jelentőségű épített értékek, régészeti lelőhelyek védelme, a város építészeti emlékeinek felújítása
<i>Projekt célja</i>	A város műemlékeinek, műemlék jellegű épületeinek és építményeinek, továbbá a helyi szempontból védelemre méltó, értékes épületek rekonstrukciója vizuális környezetesztétikai szempontból is fontos.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, ide látogatók
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Érintett hivatal
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás, pályázat

<i>Projekt neve</i>	Tájvédelmi tevékenység
<i>Projekt célja</i>	A településrendezési terv módosításakor a természet közeli tájállapot érvényre jutatása. Megfelelő zöldfelület arány kialakítása, természet közeli területek beépítési arányának és módjának szigorú szabályozása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

5.2.3. A lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól (levegő, víz, zaj)

Az intézkedés célja: az emisszió kibocsátási értékeinek csökkentésére való intézkedési program megfogalmazása

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Környezetminőség javítása, élhető, egészséges városi környezet kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Az élhető, vonzó városi környezet megteremtéséhez mindenekelőtt az egészségre veszélyes környezeti ártalmak csökkentésére (a levegő, a víz, a talaj szennyezésének visszaszorítására, valamint a zajterhelés korlátozására) van szükség. - Levegőtisztaság védelem, - Talajvédelem, - Vízvédelem, - Élővilág, természetvédelem, - Hulladékgazdálkodás és szennyvízkezelés, - Környezeti ismeretek környezettudatosság közvetítése a lakosság részére, - Zajvédelem, - Települési és épített környezet védelme, - Energiagazdálkodás, - Környezetbiztonság.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, ide látogatók
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe és térsége
<i> Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Felügyelő szervek
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás, pályázati lehetőségek

Projekt neve	Allergén növényekkel kapcsolatos intézkedések
Projekt célja	Az allergén növények egészségkárosító hatásának mérséklése érdekében: ▪ Részletesen fel kell térképezni a város területén előforduló allergén növények elterjedését, tényleges és potenciális élőhelyeit. ▪ Meg kell határozni azon növények körét, amelyek pollenje ténylegesen jelentős egészségügyi veszélyforrást jelent. ▪ Az elterjedési térkép alapján intézkedési programot kell kidolgozni, amely meghatározza a különböző területtípusok kezelési feladatait az allergén növények terjedésének visszaszorítása érdekében. A kezelési feladatoknak elsődlegesen az élőhelyi körülmények természetes módszerekkel történő megváltoztatására kell irányulniuk, amely az allergén növény terjedését akadályozza meg. ▪ Az intézkedési program megvalósítása. A programot megfelelően kommunikálni kell, megvalósításába be kell vonni a területhasználókat, tulajdonosokat ▪ A növényvédelemről szóló 2000. évi XXXV. törvény 7. § (1) bekezdése szabályozza a közérdekű védekezést.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javaolt ütemezés	Rövidtáv
Partnerek	▪ Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	-
Megvalósítási keret	-

Projekt neve	Utak pormentesítése
Projekt célja	A város útjai okozta diffúz porszennyezés csökkentésének leghatékonyabb módja a burkolatlan utak szilárd burkolattal történő ellátása, illetve szilárd burkolatú utakon a rendszeres utcaseprés elvégzése illetve nyáron az utak locsolása.
Célcsoport	Lakosság, turisták, ide látogatók
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javaolt ütemezés	folyamatosan
Partnerek	▪ Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	Projektmérettől függ
Megvalósítási keret	Pályázati forrás és saját költség

Projekt neve	Levegőtisztaság-védelmi intézkedési terv készítése
Projekt célja	Uniós elvárásoknak és a jogszabályokban előírt határértékeknek való megfelelés.
Célcsoport	Lakosság, turisták, ide látogatók
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe és térsége
Javaolt ütemezés	Rövidtáv
Partnerek	▪ Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata ▪ Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	Saját forrás

Projekt neve	A felszíni vizekbe történő illegális szennyvízbevezetések feltárása és visszaszorítása
Projekt célja	Fel kell táрни és meg kell szüntetni a város felszíni vizeibe (pl. Duna) történő közvetlen szennyvízbevezetéseket. Szükséges azonosítani azokat a szennyezőforrásokat is, amelyek a csapadécsatornákon keresztül terhelik ezeket a vizeket. Illegális folyékonyhulladék leürítő helyek és illegális szennyvíz és csapadékvíz bevezetések megszüntetése.
Célcsoport	Lakosság, turisták, ide látogatók
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe, Duna városi part szakasza
Javaolt ütemezés	folyamatos
Partnerek	▪ Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Szolgáltató
Beruházási költség	Projektmérettől függ
Megvalósítási keret	Pályázati forrás és saját költség

Projekt neve	A felszíni és felszín alatti vizeket szennyező illegális hulladékleürítő helyek felszámolása
Projekt célja	A felszíni és felszín alatti vizeket szennyező illegális hulladéklerakók felszámolása különös tekintettel a felszíni vizek parti sávjában és azon mélyfekvésű területekre, ahol a hulladék és a talajvíz közvetlenül érintkezhet. Illegális hulladéklerakó és hulladékleürítő helyek megszüntetése.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javaolt ütemezés	folyamatos
Partnerek	▪ Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Környezetvédelmi Felügyelőség
Beruházási költség	Projektmérettől függ
Megvalósítási keret	Pályázati forrás és saját költség

Projekt neve	Záportározók, vízgyűjtő medencék kialakítása
Projekt célja	Csapadékvíz rendezés, lehullott nagy mennyiségű csapadékvíz elvezetése.
Célcsoport	▪ Lakosság ▪ Intézmények
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javaolt ütemezés	Közép- és hosszútáv
Partnerek	▪ Önkormányzat ▪ Szolgáltató
Beruházási költség	Beruházás méretétől függően
Megvalósítási keret	Pályázati forrás, önerő

Projekt neve	Zajterhelés megelőzése
Projekt célja	A településrendezési tervekben a zajvédelmi követelmények érvényre juttatása (pl. zajvédelmi távolságok). Telephely engedélyezése során műszeres méréssel kell ellenőrizni, illetve igazolni a megengedett zajterhelési határértékek teljesülését. Közlekedési eredetű fokozott zajterhelés csökkentése érdekében forgalomszervezési, járműkorszerűsítési és útminőségi fejlesztések elvégzése.
Célcsoport	Lakosság, turisták, ide látogatók
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javaolt ütemezés	folyamatos
Partnerek	▪ Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Felügyelő szervek
Beruházási költség	Projektmérettől függ
Megvalósítási keret	Pályázati forrás és saját költség

Projekt neve	Lakóövezeti zajforrások megszüntetése
Projekt célja	A lakóterületek közé ékelődött zajt okozó létesítmények áttelepítése, megszüntetése (pl. hulladék gyűjtősziget).
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javaolt ütemezés	folyamatos
Partnerek	▪ Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Környezetvédelmi Felügyelőség
Beruházási költség	Projektmérettől függ
Megvalósítási keret	Pályázati forrás és saját költség

Projekt neve	Kerti hulladékok komposztálásának elősegítése <i>Lásd. 5.2.7. Hulladékgazdálkodás</i>
--------------	---

5.2.4. Infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése

Az intézkedés célja: a városi infrastruktúra fejlesztése, egyben a szennyvíz- és ivóvízhálózat korszerűsítése, mivel a megfelelő infrastrukturális kiépítettség nagymértékben hozzájárul a beruházások, tőke idevonzásához és a környezeti elemek, ill. rendszerek védelméhez

PROJEKTEK:

Projekt neve	Érd és térsége szennyvíztisztító telep rekonstrukciója, és bővítése, a szennyvízelvezető rendszer fejlesztése
Projekt célja	A szennyvízhálózat 100%-ra való bővítése, a szennyvíztisztító telep kapacitásának növelése.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe és térsége
Java solt ütemezés	Rövidtáv – 2012.
Partnerek	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Tárnok és Diósd Önkormányzata - Szippant-Hat Konzorcium
Beruházási költség	nettó 24.457.252.521 Ft.
Megvalósítási keret	KEOP-1.2.0 pályázati konstrukció

Projekt neve	Belterületi csapadékvíz-elvezetés és gyűjtés „Érd, Erzsébetváros vízrendezése” (Rávna)
Projekt célja	A felszíni víz elvezetés problémájának megoldása
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	A város kö zigazgatási területe
Java solt ütemezés	Középtáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	597.144.000 Ft.
Megvalósítási keret	KMOP – 2007.3.3.1./B Belterületi csapadékvíz-elvezetés és gyűjtés

Projekt neve	“Érd MJV városközponti akcióterülete attraktivitásának valamint funkcionális működésének fejlesztése”
Projekt célja	A konstrukció célja a város életében jelentőséggel bíró központi területek, építészeti leg értékes épületek, és az azokhoz kapcsolódó közművek megújítása. A projekt egyik célja, hogy a városközpontban elhelyezkedő, az országban egyedül álló Földrajzi Múzeumot és közvetlen környezetét ember-közelibbé tegye. Értéknövelő megújításával a város szívében kialakuló fő tér egyik meghatározó eleme lesz, hordozza a város történelmének lenyomatát is. A központi elhelyezkedésű létesítmények fejlesztése során az érintett objektumok új, esztétikusabb külsőt kapnak, a környezetükben zöldfelületeket alakítunk ki, ezzel jelentősen növekszik a városközpont attraktivitása, kulturált, kellemes időtöltés színterévé válhat.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város kö zigazgatási területe
Java solt ütemezés	Középtáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	832.813.476,- Ft.
Megvalósítási keret	KMOP-5.2.1/B pályázati konstrukció

Projekt neve	Önkormányzati tulajdonú kül- és belterületi meglévő közutak fejlesztése, földburkolatú utcákban aszfalt utak kiépítése „Érd, Diósdi út Aba utcától Balatoni útig tartó szakasza szilárd burkolatának felújítása” „Bagoly utca szilárd burkolatának felújítása (Fehérvári út – Kossuth Lajos u. között)” „Esküdt-Felvigyázó-Elnök-Vörösmarty u. (Szabadság tértől a Kossuth L. utcáig tartó szakasz) szilárd burkolatának felújítása” „Lőcsei út – illetve a Tárnoki út és a Damjanich utca Lőcsei úttal közös csatlakozási területe – szilárd burkolatának felújítása”
Projekt célja	A meglévő útburkolat minőségének javítása, 5,5 m széles aszfalt burkolatú kül- és belterületi utak építése a jelenleg még burkolatlan utcákban.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város kö zigazgatási területe
Java solt ütemezés	Minőségjavítás folyamatos, építés hosszútáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	kb. 100.000.000 Ft.
Megvalósítási keret	Pályázati forrás (KKK Közl k. – Bizt. 2009 – 2010.)

Projekt neve	Lakossági Járdaépítési Program - A Budafoki úton (6. sz. út 18+670 km szelvénye) történő gyalogos átkelőhely kialakításának tervezése - Balatoni úton 3 biztonságos gyalogátkelőhely kialakítása
Projekt célja	Ahol nincs kiépítve, ill. a nem megfelelően kialakított járdák helyett biztonságosan használható járdák építése, a lakosság bevonásával.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város területe – ahol szükséges
Java solt ütemezés	Folyamatosan
Partnerek	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Lakosság
Beruházási költség	900.000 Ft. + 4.500.000 Ft.
Megvalósítási keret	Önkormányzati és lakossági önerő pályázati forrás (Pályázati felhívás KKK Közl k. -Bizt.-2010. Az országos közutak átkelési szakaszain a forgalom csillapítására, a gyalogosok védelmének növelésére, a járművek sebességének csökkentésére alkalmas beavatkozások társfinanszírozására)

Projekt neve	A városközpont járdáinak egységesítése
Projekt célja	Biztonságosan használható, kiselemes térburkolóval kialakított járdák építése a városkép szempontjából hangsúlyos területeken, attraktívabbá, egységessé téve ezáltal a városközpontot.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Városközpont még fel nem újított járdái
Java solt ütemezés	Közép- és hosszútáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	Pályázati források

Projekt neve	A kerékpárút bel és külterületi szakaszának felújítása, bővítése
Projekt célja	Kerékpáros közlekedés biztonságos feltételeinek kialakítása, útminőség javítása, bővítése.
Célcsoport	- Lakosság - Ide látogató kerékpáros turisták
Érintett terület	Városközpont még fel nem újított járdái
Java solt ütemezés	Közép- és hosszútáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	Projektmérettől függően

Projekt neve	Svájci-Magyar Együtműködési Program
Projekt célja	Az „Érd Megyei Jogú Város vízellátási rendszerének rekonstrukciója az ellátás biztonság javítása érdekében” címet viselő nyertes projekt keretében a vízellátás szempontjából jelentős szerepet betöltő azbesztcement vezetékek kiváltására, illetve felújítására, továbbá egy új üzemirányító rendszer kialakítására kerül sor.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	2011-2016
Partnerek	Önkormányzat
Beruházási költség	6.848.000 CHF (megítélt támogatás 5.820.000 CHF)
Megvalósítási keret	Svájci-Magyar Együtműködési Program

Projekt neve	„Az Érd Sasvárosi és az Érd Keserűfű utcai forrás üzemelő sérülékeny vízbázisok diagnosztikai vizsgálata”
Projekt célja	„Az Érd Sasvárosi és az Érd Keserűfű utcai forrás üzemelő sérülékeny vízbázisok diagnosztikai vizsgálata”
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe és térsége
Javasolt ütemezés	Rövidtáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	111.259.468 Ft.
Megvalósítási keret	KEOP-2.2.3/A/09-11 Üzemelő vízbázisok diagnosztikai vizsgálata pályázati konstrukció

Projekt neve	Országos Pályaépítési Program keretében műfüves futballpálya kialakítása
Projekt célja	Biztonságosan használható, kiselemes térburkolóval kialakított járdák építése a városkép szempontjából hangsúlyos területeken, attraktívabbá, egységessé téve ezáltal a városközpontot.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Ercsi u. 34. sz. alatti sportpálya
Javasolt ütemezés	Rövidtáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	107.080.050 Ft
Megvalósítási keret	Pályázati forrás: Országos Pályaépítési Program

Projekt neve	Nagy forgalmú közúti csomópontok rendezése a biztonságos közlekedés érdekében, út-építések
Projekt célja	Érd MJV területén több olyan nagy közúti forgalmat bonyolító csomópont található, amelyek balesetveszélyt jelentenek a gyalogosok, és a gépjárművel közlekedők számára egyaránt. Ennek feloldására, valamint a szűk keresztmetszetekre terhelődő nagy mennyiségű forgalom hatékonyabb elvezetése érdekében azonnali beavatkozásra van szükség.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város területe
Javasolt ütemezés	Folyamatosan
Partnerek	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Lakosság - Közút kezelő
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	Projektmérettől függően

5.2.5. Energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása

Az intézkedés célja: a megújuló energiaforrások felhasználási arányának növelése, környezetbarát technológiák bevezetése a városban, törekedni kell az energiatakarékosságra, melyhez szükség van a megújuló energiaforrások felhasználásának növelésére.
Az Önkormányzat a saját energiafogyasztását csökkenti és segítségnyújtás a lakosság saját energia felhasználásának csökkentéséhez.

PROJEKTEK:

Projekt neve	Napenergia hasznosítási és alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata (napelemek, napkohó)
Projekt célja	A napsütéses órák száma a város területén megközelíti a 2000 órát, mely kedvező mennyiségű hőenergia átalakítására, ill. áram termelésére nyújt lehetőséget.
Célcsoport	- Lakosság - Intézmények
Érintett terület	- Közüntézmények - Iparterületek - Lakóházak
Javasolt ütemezés	- Megvalósíthatósági vizsgálat – Középtáv – 2015. - Létesítés – hosszútáv – 2030.
Partnerek	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Non-profit szervezetek - Vállalkozások
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Pályázati források - Magántőke

Projekt neve	„Megújuló energia, megújuló közösség” előadások
Projekt célja	Környezetvédelmi előadások keretében a lakosság ismereteinek bővítése, szemléletváltás elősegítése, vállalkozásösztönzés. Ökológiai lábnyom számításával kapcsolatos ismeret átadás.
Célcsoport	- Lakosság - Vállalkozók
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Rövidtáv – 2011-től folyamatosan
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	Pályázati források

Projekt neve	Geotermikus energia, szélenergia alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata
Projekt célja	A fosszilis energiahordozók helyett megújuló energiák alkalmazása, csökkentve ezzel a környezetterhelést, és hosszútávon az energiaköltségeket.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	- Közüntézmények - Iparterületek - Lakóházak
Javasolt ütemezés	Megvalósíthatósági vizsgálat – középtáv; Létesítés – hosszútáv

Partnerek	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Non-profit szervezetek - Vállalkozások
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Pályázati források - Magántőke

Projekt neve	Támogatások, segélyezések energiahatékonysághoz kötötten
Projekt célja	Kedvezőbb feltételek biztosítása, ill. támogatás nyújtása azoknak, akik meghatározott típusú és meghatározott mennyiségben megújuló energiaforrásokat használnak, támogatás, vagy kedvezmények nyújtása azon lakosság számára, akik energiatakarékos eszközöket használnak (energia-takarékos izzó).
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Hosszútáv – 2030.
Partnerek	Érd Megyei J Város Önkormányzata
Megvalósítási keret	Pályázati források

Projekt neve	„Napenergia hasznosítása villamos áram termelésre az érdi tanuszodában”
Projekt célja	„Napenergia hasznosítása villamos áram termelésre az érdi tanuszodában”
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Tanuszoda
Javasolt ütemezés	Rövidtáv
Partnerek	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Tanuszoda
Beruházási költség	57.151.074 Ft.
Megvalósítási keret	Pályázati források. Megújuló energiahordozó-felhasználás növelése KMOP-3.3.3.-11-2011-0084

5.2.6. Zöldterületek védelme, fenntartása – növény és állatvilág fenntartása

Az intézkedés célja: a városi környezet javítása, a biológiai aktivitás és esztétikai érték növelése, a megfelelően kialakított városi zöldfelületi rendszer a lakosság jólétét szolgálja, javítja a városi klímát, jótékonyan befolyásolja a városképet

PROJEKTEK:

Projekt neve	Belterületi fasorok fokozatos megújítása és lecserélése
Projekt célja	A város összképének egységesítése, javítása, turistabaráttá tétele.
Célcsoport	Lakosság Városba látogatók, turisták
Érintett terület	Azon utcák, ahol még nem történt meg a fasorok megújítása, elsősorban a városközpont, ezt követően a többi utca.
Javasolt ütemezés	Folyamatosan
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	Pályázati források

Projekt neve	Meglévő közparkok megújítása és új közparkok, közösségi terek kialakítása zöldterületeken
Projekt célja	A lakosság számára rekreációs területként szolgáló rendezett közparkok kialakítása, ezáltal a város összképének javítása, turistabaráttá tétele.
Célcsoport	- Lakosság - Városba látogatók, turisták
Érintett terület	- Közparkok - Játszóterek
Javasolt ütemezés	Közép- vagy hosszútáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	Pályázati források

Projekt neve	Szabványos játszótér kialakítása
Projekt célja	Új szabványos játszótér kialakítása a városközpontban lévő zöldterületeken, lakóövezetekben, lakóparkokba hozzájárulva a családbarát városképhez.
Célcsoport	- Lakosság - Városba látogatók, turisták
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe.
Javasolt ütemezés	Középtáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Pályázati forrás - Saját forrás

5.2.7. Hulladékgazdálkodás

Az intézkedés célja: Az országos, regionális és helyi hulladékgazdálkodási tervek prioritásainak érvényesítése, a megelőzés szempontú hulladékgazdálkodás kialakítása. Környezetbarát és „a szennyező fizet” elven alapuló rendszer kialakítása. A termelési és a lakossági hulladékcsökkentés ösztönzése. Lakossági veszélyes hulladékmennyiség csökkentése és szervezett begyűjtés megvalósítása.

PROJEKTEK:

Projekt neve	Települési illegális hulladéklerakó helyek felszámolása „Érd, Ófalu illegális hulladék lerakó felszámolása” „A védett Fundoklia-völgy és közvetlen környéke kitakarítása, őrzése és tisztántartása a terület megóvása és ökoturisztikai fejlesztés céljából”
Projekt célja	A város bel-és külterületén található illegális hulladéklerakó helyek felszámolása. Cél önkéntesek, illetve civil szervezetek és a városi közszolgáltató segítségével felmérni az illegális hulladéklerakó helyeket és közös összefogással megszüntetni.
Célcsoport	Illegális hulladéklerakó és hulladékleürítő helyek
Érintett terület	A város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Hosszútáv, folyamatos
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	5.000.000 Ft. és 4.640.000 Ft.
Megvalósítási keret	Saját forrás Pályázati forrás: KVVM Pályázat – Az illegális hulladéklerakók felszámolásának feladataira

<i>Projekt neve</i>	Házi komposztálás és esővíz-gazdálkodás ösztönzése, tájékoztató kampányok
<i>Projekt célja</i>	A családi házas ingatlanok esetén az ingatlantulajdonosok tájékoztatási és meggyőzése e tevékenységek előnyeiről mind közösségi szinten, mind háztartás szintjén. A drága és fenntarthatatlan zöldhulladék-szállítás helyett gazdálkodást, valamint az ingatlanon való ésszerű vízgazdálkodást ösztönözni.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, intézménytulajdonosok
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	2012-től kezdődően
<i>Partnerek</i>	Érd MJ Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	KEOP pályázat keretében Érdre vonatkozóan 3400 db házi komposztáló került beszerzésre, ami 2016-ban kerül kiosztásra a lakosság részére

<i>Projekt neve</i>	Házi szennyvíztisztítás fejlesztése a közműves szennyvízcsatornával gazdaságosan el nem látható területeken
<i>Projekt célja</i>	A különböző előírások vagy terepviszonyok miatt közműves csatornával el nem látható területeken a szennyvíztisztítás és kezelés korszerűbb, fenntarthatóbb módjának elterjesztése, bevezetése
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, ingatlantulajdonosok
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	2012- től kezdődően.
<i>Partnerek</i>	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Ingatlantulajdonosok

<i>Projekt neve</i>	Hulladékgyűjtő udvar(ok) kialakítása
<i>Projekt célja</i>	A hulladékok szelektív gyűjtésének elősegítésére, valamint a nem kívánatos gyűjtőszigetek megszüntetésére a város több pontján célszerű hulladékgyűjtő udvarokat kialakítani.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - ÉTH Érd és Térsége Hulladékkezelési Nonprofit Kft.
<i>Beruházási költség</i>	Tervezéstől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati lehetőségek és saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Házhoz menő hulladékgyűjtés
<i>Projekt célja</i>	A hulladékok szelektív gyűjtésének elősegítésére, a lakosságnál keletkező pl. elektronikai hulladékok, veszélyes hulladékok, papír, műanyag, üveg hulladékok kommunális hulladéktól való külön gyűjtése, elősegítve a hulladékok újrahasznosítását.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - ÉTH Érd és Térsége Hulladékkezelési Nonprofit Kft.
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	KEOP pályázat keretében szelektív edényzet is beszerzésre került (két edényt (2x 23 230 db) kap minden háztartás kék és sárga, papír és a műanyag+fém gyűjtéséhez) a kiosztás 2016-ban történik meg

<i>Projekt neve</i>	Építési és bontási hulladékok hasznosítása
<i>Projekt célja</i>	A lakosság megfelelő tájékoztatásával el kell érni, hogy a városban keletkező építési és bontási hulladékokat a hulladékkezelő telepre szállítsák, ne pedig illegális hulladéklerakások keletkezzenek belőlük a város külterületein. Szükséges a hulladékszállítást végző vállalkozások rendszeres ellenőrzése. Ösztönözni szükséges az építési hulladékok újrahasznosítását pl. a városi utak, épületek felújítása során keletkező nem veszélyes bontási hulladékokból a szilárd burkolattal nem ellátott utak útalapját is elkészíthetik.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, építési vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv, folyamatosan
<i>Partnerek</i>	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - ÉTH Érd és Térsége Hulladékkezelési Nonprofit Kft. Helyi építési vállalkozók
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	A hulladékgazdálkodási közszolgáltatóval kötött szerződés módosítása és annak folyamatos felülvizsgálata és szükség esetén módosítása annak érdekében, hogy Érd Városában a hulladékgyűjtés, szállítás és kezelés mind az Önkormányzat, a lakosság és a közszolgáltató meglégedésére történjen.
<i>Projekt célja</i>	A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződést rendszeresen felül kell vizsgálni azért, hogy a hulladékgazdálkodásra vonatkozó jogszabályoknak való folyamatos megfelelés biztosított legyen illetve a lakosság és az Önkormányzat részéről felmerülő jogos hulladékkezelési igények (gyűjtőszigetek helyének módosítása, zsákos, matricás gyűjtés, gyakoribb zöldhulladék gyűjtés, hulladékudvarok kialakítása majd üzemeltetése) viszonylag rövid határidőn belül a gyakorlatban is megvalósulhassanak.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Rövid- és középtáv
<i>Partnerek</i>	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - ÉTH Érd és Térsége Hulladékkezelési Nonprofit Kft.
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

<i>Projekt neve</i>	Veszélyes és kommunális hulladékok begyűjtési és hasznosítási rendszerének kiépítése
<i>Projekt célja</i>	Országos rendszerek kiépülésének elősegítése. Érd városában lakossági begyűjtési akciók szervezése évente 2 alkalommal. Hulladékudvarok létesítésével a lakossági veszélyes hulladékok gyűjtő helyeinek megvalósítása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv, Folyamatos
<i>Partnerek</i>	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - ÉTH Érd és Térsége Hulladékkezelési Nonprofit Kft. Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	Beruházás méretétől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, önerő

Projekt neve	Oktatás, szemléletformálás
Projekt célja	Fogyasztói magatartás befolyásolása: közterületi és önkormányzati médiában szereplő reklámok környezettudatos kezelése. Intézményi hulladékcsökkentő megoldások bevezetése. Alternatívák alkalmazása. Az önkormányzati oktatási és kulturális intézményi hálózaton keresztül lehetőség van a keletkező hulladékmennyiség csökkentését szolgáló, a helyi hulladékgazdálkodási tervben részletezett nevelési és szemléletformálási programok teljesítésére. Az Önkormányzat és a köz-szolgáltató közös hulladékgazdálkodási akciók megvalósítása: ▪ Iskolákban és óvodákban szelektív hulladékgyűjtést népszerűsítő oktatóprogram, ▪ A szelektív hulladékgyűjtést népszerűsítő Hulladékért virágot akció, ▪ Karácsonyfagyűjtő akció, ▪ Általános iskolások számára vetélkedősorozat szervezése a szelektív hulladékgyűjtés témakörében, ▪ A környezetvédelmi világnap alkalmából egy napos szelektív hulladékgyűjtést szorgalmazó akció
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Folyamatos
Partnerek	▪ Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata ▪ ÉTH Érd és Térsége Hulladékkezelési Nonprofit Kft. ▪ Civil szervezetek
Beruházási költség	Beruházás méretétől függően
Megvalósítási keret	Pályázati forrás, önerő

Projekt neve	„Tárnok Nagyközség területén lévő volt kommunális hulladéklerakó rekultivációja”
Projekt célja	„Tárnok Nagyközség területén lévő volt kommunális hulladéklerakó rekultivációja”
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Tárnok közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Rövidtáv
Partnerek	Érd és Tárnok Önkormányzata
Beruházási költség	96.583.845 Ft
Megvalósítási keret	Pályázati forrás: KMOP-2009-3.3.2-09. Települési hulladéklerakók rekultivációja

Projekt neve	Az Érd és Térsége Szilárd Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás települési szilárd-hulladék-gazdálkodási rendszerének eszközpark fejlesztése, informatikai korszerűsítése
Projekt célja	Az Érd és Térsége Szilárd Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás települési szilárdhulladék-gazdálkodási rendszerének eszközpark fejlesztése, informatikai korszerűsítése
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Érd és Térsége Szilárd Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás településeinek közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Folyamatos
Partnerek	▪ Érd és Térsége Szilárd Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás (Diósd, Tárnok, Százhalombatta, Sósút, Érd)
Beruházási költség	1.052.168.525 Ft.
Megvalósítási keret	Pályázati forrás, önerő

5.3. Gazdasági pillér

A fenntartható helyi gazdasági rendszer előnyben részesíti a helyi lehetőségeket, adottságokat és erőforrásokat, prioritásként jelenik meg a környezeti szempontok érvényesítése, a környezetet érő terhelések minimalizálása.

5.3.1. Nemzetközi együttműködés

Az intézkedés célja: a Duna Régió környezeti, közlekedési, társadalmi-gazdasági és kulturális szempontú fenntartható fejlesztése.

PROJEKTEK:

Projekt neve	Európai Duna Régió Stratégia
Projekt célja	A Duna fenntartható fejlesztésére vonatkozóan az érintett tagállamok – Németország, Ausztria, Szlovákia, Magyarország, Románia, Bulgária, Szerbia – 2009. május 6-án közös együttműködési nyilatkozatot fogadtak el Ulmban. A nyilatkozat célja olyan, a területi, gazdasági, kulturális kohézió fontosságát hangsúlyozó, a Duna-menti országokat érintő stratégia – az Európai Duna Stratégia, EDS – összeállítása, amelynek alapján a kialakuló „Duna Régió” közös európai fejlesztési és kutatási térségként kerülhet meghatározásra.
Célcsoport	▪ Önkormányzat ▪ Lakosság
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	2014-től folyamatosan, hosszútávra
Partnerek	▪ Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata ▪ Tagállamok: Németország, Ausztria, Szlovákia, Románia, Bulgária, Szerbia, Magyarország ▪ Nemzetgazdasági Minisztérium
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	Pályázati forrás, EU támogatás

Projekt neve	Testvérvárosi találkozó Érden
Projekt célja	A testvérvárosi találkozók célja, hogy a testvérvárosokból érkező polgárok széles rétegei számára biztosítson találkozási alkalmat, és a program célkitűzéseivel összhangban lévő témák kerüljenek a projektek középpontjába.
Célcsoport	▪ Önkormányzat ▪ Lakosság ▪ Testvérvárosok lakossága
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	folyamatosan, hosszútávra
Partnerek	▪ Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata ▪ Testvérvárosok Önkormányzata
Beruházási költség	3 100 000 Ft + 5 000 000 Ft
Megvalósítási keret	Pályázati forrás, EU támogatás Európa az Polgárokért program EACEA, Europe for citizens programme, „Town twinning citizens’ meetings”

5.3.2. Az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése

Az intézkedés célja: a városi kötelező és a vállalt feladatok ellátása az önkormányzat Feladata, így az intézkedés célja a városi önkormányzati feladatok ellátásához szükséges tőke előteremtése, biztosítása, biztosítva ezzel a lakosság megfelelő életminőségét és elősegítve a város és az ott található intézmények fejlődését

PROJEKTEK:

Projekt neve	Önkormányzati bevételek növelése
Projekt célja	A bevételek és kiadások egyensúlyának megteremtése, a költségvetési arányok jelenlegi helyzetének felmérése, a közpénzek gazdaságos és hatékony elosztása, a bevételek növelése pályázatok és vissza nem térítendő támogatások révén.
Célcsoport	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Javasolt ütemezés	Folyamatosan
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Megvalósítási keret	Projektből függ
Megvalósítási keret	- Pályázati források - Adók, egyéb támogatások

Projekt neve	Hatékony intézményi struktúra kialakítása
Projekt célja	Városi intézményekben optimálisan kialakítható munkakörök meghatározása, tényleges igényeknek megfelelő feladatmegoldások alkalmazása, intézmények személyi állományának, az optimális létszámszükségletnek biztosítása a kialakított munkakörök és foglalkoztatottság alapján. Szervezetek közötti együttműködés hatékonyságának növelése.
Célcsoport	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Érintett terület	Városi Intézmények
Javasolt ütemezés	Folyamatosan
Partnerek	- Intézmények - Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	-
Megvalósítási keret	- Pályázati források - Saját forrás

Projekt neve	Pályázatokkal kapcsolatos monitoring
Projekt célja	Pályázatok horizontális (esélyegyenlőségi és környezeti fenntarthatósági) vállalásaihoz kapcsolódó monitoring rendszer kialakítása, működtetése a Polgármesteri Hivatalban.
Célcsoport	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Érintett terület	Polgármesteri Hivatal
Javasolt ütemezés	Folyamatosan
Partnerek	-
Beruházási költség	-
Megvalósítási keret	Az ÁROP-3.A.2-2013-2013-0003 Önkormányzati szervezetfejlesztés Érd városában című pályázat eredményeképp a szervezeten belül önálló Pályázati Csoport működik

5.3.3. Ipar fejlesztése

Az intézkedés célja: Érd városában olyan ipari termelő egységek letelepedésének elősegítése, melyek alacsony környezeti terhelés mellett nagy hozzáadott értékű termékeket állítanak elő. Az ipar fejlesztésének további célja a Városban képzett szakemberek számára helyi munkalehetőség biztosítása.

PROJEKTEK:

Projekt neve	Befektetési projekt-portfólió összeállítása, népszerűsítése
Projekt célja	A városban található befektetési lehetőségek feltérképezése, népszerűsítése által sikeres magán-beruházások generálása, érdi munkahelyek létrehozása érdekében.
Célcsoport	Potenciális befektetők
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	folyamatos
Partnerek	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Nemzetgazdasági Minisztérium
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	Saját forrás, Pályázati forrás, EU támogatás

Projekt neve	Érd- Kártya létrehozása és működtetése
Projekt célja	A helyi kis- és középvállalkozások helyzetének javítása, azáltal, hogy a helyi lakosok minél nagyobb mértékben helyben költség el jövedelmüket, ezáltal erősödjön a helyi gazdaság.
Célcsoport	- Lakosság - Kis és középvállalkozások - Intézmények - Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	2011-től folyamatosan, hosszútávra
Partnerek	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Vállalkozói szövetségek
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	Saját forrás, Pályázati forrás, EU támogatás

Projekt neve	Helyi vállalkozás-támogatási program kidolgozása és működtetése
Projekt célja	A városban beruházni kívánó vállalkozások megtelepedésének elősegítése, ügyintézésének előmozdítása, ezáltal sikeres magánberuházások generálása, érdi munkahelyek létrehozása érdekében.
Célcsoport	Potenciális befektetők
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	folyamatos
Partnerek	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Nemzetgazdasági Minisztérium
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	Saját forrás, Pályázati forrás, EU támogatás

Projekt neve	Szakképzett munkaerőt foglalkoztató vállalatok letelepedésének kiemelt támogatása
Projekt célja	Érd városában rendelkezésre álló szakképzett munkaerő részére helyi munkahelyek létrehozásának segítése, mely nagyban csökkentené a helyi lakosság fővárosi munkahelyre való utazásának időigényét.
Célcsoport	Munkavállalók
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Közép- és hosszútáv
Partnerek	- Termelők - Vállalkozók
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Pályázati források - Magántőke

Projekt neve	Nagy hozzáadott értékű termékeket előállító vállalatok letelepedésének kiemelt támogatása
Projekt célja	A hozzáadott érték növelésének (minőségi alapanyagok, hagyományokra építkező termelés, szaktudás, hatékonyság, optimális termékösszetétel) eredményeképp nő az előállított termékek jövedelmezősége.
Célcsoport	- Vállalkozók - Termelők - Szolgáltatók
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Közép- és hosszútáv
Partnerek	- Termelők - Vállalkozók
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Pályázati források - Magántőke

Projekt neve	Gyümölcstermesztésre alapozott ipar
Projekt célja	Érd város mezőgazdasága a gyümölcstermesztésben, szőlőtermesztésben nyilvánul meg. Híres az érdi meggy mely olyan fajta meggy, mely exportra és feldolgozásra is alkalmas.
Célcsoport	- Vállalkozók - Termelők
Érintett terület	- Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe - Vállalkozások
Javasolt ütemezés	Hosszútáv
Partnerek	Vállalkozások, befektetők, termelők
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Pályázati források - Magántőke

Projekt neve	Környezetbarát technológiák alkalmazása
Projekt célja	A környezetbarát technológiák olyan megoldásokat biztosítanak, amelyek révén csökkenthető a nyersanyagigény, visszaszorítható az energia-felhasználás és a károsanyag kibocsátás, valamint minimalizálhatók a hulladékártalmatlanítási problémák. Tehát csökkenek a környezetet ért károk, terhelések, hosszú távon elősegítve a fenntartható fejlődést.
Célcsoport	- Vállalkozók - Termelők
Érintett terület	- Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe - Vállalkozások
Javasolt ütemezés	Folyamatos
Partnerek	Vállalkozások
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Pályázati források - Magántőke

Projekt neve	Megújuló energiákra alapozott ipar telepítése
Projekt célja	Olyan ipari üzemek letelepedésének kiemelt támogatása, melyek a megújuló energiát hasznosító berendezéseket állítanak elő (pl. napkollektor, szélturbina...)
Célcsoport	- Vállalkozók - Termelők
Érintett terület	- Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe - Iparterület
Javasolt ütemezés	Közép- és hosszútáv
Partnerek	- Befektetők - Önkormányzat
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Pályázati források - Magántőke

5.3.4. Mezőgazdaság fejlesztése

Az intézkedés célja: Az erőforrásokkal kíméletesen gazdálkodó, hatékony és fenntartható mezőgazdaság kialakítása, mely megélhetési forrást biztosít és segít fenntartani a természeti, környezeti értékeket.

PROJEKTEK:

Projekt neve	Biotermékek előállítása – biotermesztés, biotermelés
Projekt célja	Káros szermaradványoktól mentes, kiváló minőségű élelmiszer előállítása.
Célcsoport	Lakosság – mint vásárló.
Érintett terület	Biotermelésre bejelentett területek.
Javasolt ütemezés	folyamatos
Partnerek	Gazdálkodók
Beruházási költség	A biotermelés magasabb költségeket eredményez a szigorított termelési feltételek következtében, azonban mégis tisztességesebb jövedelemre tesznek szert, termékeikkel (túlvegyszerezett, érés-gyorsítóval kezelt) nem verik át a vásárlókat.
Megvalósítási keret	Pályázati források

Projekt neve	Vegyszermentes háztáji termékek előállítása
Projekt célja	Háztáji keretek között, műtrágyák és növényvédőszerk felhasználása nélkül előállított, biztonságosan fogyasztható élelmiszerek termelése.
Célcsoport	Társadalom – mint hatásviselő.
Érintett terület	Gazdálkodók földterületei.
Javasolt ütemezés	Folyamatosan.
Partnerek	Gazdálkodók
Beruházási költség	- Termelői költség - Vetőmag költség
Megvalósítási keret	Saját forrás

Projekt neve	Termelői Értékesítési Szövetkezet létrejöttének elősegítése
Projekt célja	Az érdi mezőgazdasági termelők piacra jutásának segítése, piaci pozícióinak javítása, az érdi mezőgazdaság jövedelemtermelő potenciáljának növelése
Célcsoport	Helyi mezőgazdasági vállalkozások
Érintett terület	Helyi termelők
Javasolt ütemezés	folyamatos
Partnerek	Gazdálkodók
Beruházási költség	-
Megvalósítási keret	Pályázati források

Projekt neve	Helyi kistermelők piaca
Projekt célja	A helyi kistermelők helyi lakóknak való értékesítésének megteremtése
Célcsoport	Lakosság – mint vásárló, kistermelők – mint értékesítők
Érintett terület	Piaci árusok, kistermelők
Javasolt ütemezés	folyamatos
Partnerek	Gazdálkodók
Beruházási költség	-
Megvalósítási keret	Saját területek felhasználásával, az érintett termelők bevonásával

5.3.5. Gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése

Az intézkedés célja: A gazdaság fejlesztésekor nem kerülhetnek háttérbe a környezetvédelmi szempontok és a környezettudatos magatartás. A gazdaság dinamikus fejlesztéséhez, a beruházások, a tőke városba vonzásához szükség van a gazdasági kockázatok csökkentésére.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Marketingstratégia kidolgozása
<i>Projekt célja</i>	Megfelelő marketingstratégia kidolgozásával, a célcsoportok, arculati elemek, reklámanyagok meghatározásával az értékesítési lehetőségek javulnak, a piaci pozíció megszilárdul.
<i>Célcsoport</i>	Vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe Érdi járás
<i> Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Önkormányzati támogatás és koordináció a gazdaságfejlesztési / munkahelyteremtő folyamatokban
<i>Projekt célja</i>	Kedvező feltételek biztosítása a gazdasági fejlesztések támogatásához.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság Vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források Saját forrás Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Fórumok, kiállítások szervezése a helyi vállalkozások számára
<i>Projekt célja</i>	Információs szolgáltatás és gyűjtés, kapcsolati tőke kiépítésének céljából tájékoztató előadások, fórumok, kiállítások szervezése.
<i>Célcsoport</i>	Vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata Meghívott előadók
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Teher és személy kikötő kialakítása a jelenleg meglévő logisztikai központtól DNy-ra lévő területen
<i>Projekt célja</i>	Érd Városa logisztikai szempontból rendkívül kedvező helyen helyezkedik el. A meglévő logisztikai központ (Harbor Park), közvetlen a Duna partján helyezkedik el, az M6 autópálya a terület mellett halad el ill. a terület É-i oldalán közvetlen vasúti kapcsolat is található. A kikötő kialakításával a város területén jelenleg működő logisztikai szolgáltatások nagymértékben bővíülhetnek és javulhatnak.
<i>Célcsoport</i>	Vállalkozók Termelők
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe Érdi járás
<i> Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata Befektetők
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Az Érdi piac fejlesztése (Térségi logisztikai központ és értékesítő hely)
<i>Projekt célja</i>	Az Érdi piac fejlesztése közvetlenül hozzájárul a helyi termékek értékesítési lehetőségeinek bővüléséhez.
<i>Célcsoport</i>	- Vállalkozók - Termelők
<i>Érintett terület</i>	- Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe - Érdi járás
<i> Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv
<i>Partnerek</i>	- Érd Megye Jogú Város Önkormányzata - Befektetők - Termelők
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	- Pályázati források - Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása
<i>Projekt célja</i>	Vállalkozások technológiai, infrastrukturális és ingatlan jellegű fejlesztéseinek támogatása, együttműködésének és piacra jutásának segítése, javítva ezzel munkahelyteremtő képességüket és jövedelmezőségüket.
<i>Célcsoport</i>	Mikro-, kis- és középvállalkozások
<i>Érintett terület</i>	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	- Önkormányzat - Állami szervek - Mikro-, kis- és középvállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	- Pályázati források - Magántőke

Projekt neve	Inkubátorház kialakítása
Projekt célja	Az inkubátorház induló vállalkozások létrehozását és mikrovállalkozások fejlődését, növekedését segíti elő. Mesterségesen kedvezőbb környezetet teremt számukra a piaci viszonyoknál. Infrastruktúrát, helyet, szolgáltatásokat, esetenként pénzügyi segítséget biztosít a vállalkozásoknak, segít túlélni a kritikus kezdeti időszakot. Hozzájárul a munkahelyteremtéshez, hosszú távon a gazdaság fellendítéséhez.
Célcsoport	Mikro- és kisvállalkozások
Érintett terület	Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Hosszútáv
Partnerek	- Önkormányzat - Mikrovállalkozások - Kisvállalkozások
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	Pályázati források

Projekt neve	Környezetbarát technológiák alkalmazása
Projekt célja	A környezetbarát technológiák olyan megoldásokat biztosítanak, amelyek révén csökkenthető a nyersanyagigény, visszaszorítható az energia-felhasználás és a károsanyag kibocsátás, valamint minimalizálhatók a hulladékártalmatlanítási problémák. Tehát csökkenek a környezetet ért károk, terhelések, hosszú távon elősegítve a fenntartható fejlődést.
Célcsoport	- Vállalkozók - Termelők
Érintett terület	- Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe - Vállalkozások
Javasolt ütemezés	Közép- és hosszútáv
Partnerek	Vállalkozások
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Pályázati források - Magántőke

Projekt neve	Ipari- Gazdasági övezet létrehozása Érd MJV területén
Projekt célja	Ipari- Gazdasági övezet létrehozása Érd MJV területén
Célcsoport	- Vállalkozók - Termelők
Érintett terület	- Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe - Iparterület
Javasolt ütemezés	Közép- és hosszútáv
Partnerek	- Befektetők - Önkormányzat
Beruházási költség	kb. 3.000.000.000 Ft.
Megvalósítási keret	- Pályázati források - Magántőke

Projekt neve	Vállalkozói Falu Érden
Projekt célja	Vállalkozói Falu létrehozása, helyi, meglévő és új vállalkozások számára telephely létrehozása a város helyi iparüzési adóbevételeinek növelése, önfenntartó működés megteremtése. Telephelynek alkalmas csarnokok létrehozása, amelyek bérbeadás céljára alkalmazhatók (500–2000 m²)
Célcsoport	- Vállalkozók - Termelők
Érintett terület	- Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe - Iparterület
Javasolt ütemezés	Közép- és hosszútáv
Partnerek	- Befektetők - Vállalkozók - Termelők - Önkormányzat
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Pályázati források - Magántőke

5.3.6. Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése

Az intézkedés célja: alternatív jövedelemforrás teremtése.

PROJEKTEK:

Projekt neve	Szálláshelyek és vendéglátóhelyek számának bővítése
Projekt célja	Vendéglátóhelyek, éttermek, szállodák, panziók, hotelek, camping és magánszálláshelyek létrehozása, fejlesztése. A város területén nincs olyan szálláshely, ahol 50 fő egyszerre megszállhatna. Az egyre növekvő számú sportesemények kapcsán a résztvevők számára helyben biztosítani lehet a szálláslehetőséget. Továbbá a már meglévő Érd Aréna sportcélú hasznosítását a területen további sportágak és létesítmények, valamint az azokat kiszolgáló komplex fejlesztési beruházás valósulna meg, növelve a város helyi iparüzési és idegenforgalmi adóbevételeit.
Célcsoport	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Családok - Kisebb csoportok - Befektetők
Érintett terület	- Érd Megyei Jogú Város közigazgatási területe - Magántulajdonban lévő telkek, épületek
Javasolt ütemezés	Közép- és hosszútáv
Partnerek	- Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata - Befektetők - Utazási irodák
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Pályázati források (Batthyány-program 2015-2020) - Magántőke

Projekt neve	Komplex turisztikai tájékoztatórendszer kialakítása
Projekt célja	Tájékoztatás szórólapokon, kiadványokon és az internet segítségével, a tájékozódás, egységes arculat kialakítása, internetes honlap készítése, korszerűsítése.
Célcsoport	Érd városába látogató turisták
Érintett terület	- Meglévő utazási irodák, - Közüntézmények - Város forgalmasabb pontjai, útkeresztesződése – táblák kihelyezése - Sajró - Internet
Íavasolt ütemezés	Középtáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Pályázati források - Befektetők

Projekt neve	Gyógyfürdő, wellness központ kialakítása
Projekt célja	A város természeti értékének számító termálvíz turisztikai forgalmának növelése. A központ tervezése során abban kialakításra kerülhetnének kulturális helyiségek, konferencia terem.
Célcsoport	Lakosság, Érd Városába látogató turisták
Érintett terület	- Utazási irodák - Önkormányzat - Befektetők
Íavasolt ütemezés	Középtáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata, befektetők
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Pályázati források - Befektetők

Projekt neve	Lovas turizmus fejlesztése
Projekt célja	Érd határában működik 1996 óta a Simonpusztai Lovas SE. A projekt célja a meglévő lovarda fejlesztése, a Város külterületén, esetleg látványosságaihoz vezető lovas ösvény kijelölése.
Célcsoport	Érd városába látogató turisták, lakosság
Érintett terület	- Simonpusztai lovarda - Érd közigazgatási területe
Íavasolt ütemezés	Középtáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata, befektetők
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Pályázati források - Befektetők

Projekt neve	Halász és vadász turizmus fejlesztése
Projekt célja	Érd városában működik a Kinizsi Vadásztársaság, a város területén találhatóak vadászatra alkalmas helyek, pl. Fundoklia-völgy, illetve halászatra alkalmas halastavak (Tárnoki halastó). A program célja lehet vadászpanzió kialakítása, valamint a tárnoki tó környékének fejlesztése szálláshelyek kialakítása.
Célcsoport	Érd városába látogató turisták, lakosság
Érintett terület	- halastavak - Érd közigazgatási területe
Íavasolt ütemezés	Középtáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata, befektetők
Beruházási költség	Projektmérettől függően

Megvalósítási keret	- Pályázati források - Befektetők
---------------------	---

Projekt neve	Régi téglagyár területének rehabilitációja
Projekt célja	Érd város régi téglagyára a Duna közvetlen közelében zöld övezetben helyezkedik el. A téglagyár épületének felújításával, rendeltetésének megváltoztatásával, környezetének rehabilitációjával vízi turisztikai-, sport és öko centrum, valamint ifjúsági tábor és koncertek megtartására alkalmas hely alakítható ki.
Célcsoport	Érd városába látogató turisták
Érintett terület	Duna Part
Íavasolt ütemezés	Középtáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata, vállalkozók, befektetők, civil szervezetek, sport egyesületek
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Pályázati források - Befektetők

Projekt neve	Sport turizmus fejlesztése
Projekt célja	A Duna érdi partszakaszán, az előző programhoz kapcsolódóan vízi sport lehetőségeinek vizsgálata, a város külterületén, mezőgazdasági művelésre alkalmatlan területen sportpályák (tenisz, golf) kialakításának lehetősége.
Célcsoport	Érd városába látogató turisták, lakosság
Érintett terület	- Duna partja - Érd közigazgatási területe
Íavasolt ütemezés	Középtáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata, sportegyesület, befektetők
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Pályázati források - Befektetők

Projekt neve	Konferencia központ és szálláshely kialakítása
Projekt célja	Érd város fővároshoz való közelségét számításba véve egy kellemes környezetben tervezett konferencia központ biztosítani tudná azon helyi és fővárosi cégek, vállalatok, társaságok igényeit, melyek munkájuk során a munkavállalók és üzleti partnerek részére tréningetek, bemutatókat, továbbképzéseket tartanak.
Célcsoport	Vállalkozások
Érintett terület	- Önkormányzat - Vállalkozások
Íavasolt ütemezés	Középtáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata, befektetők
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Pályázati források - Befektetők

Projekt neve	Szapáry kastély/Szapáry pince
Projekt célja	Konceptióterv kidolgozás a lerombolt Szapáry kastély, vagy annak még meglévő pincerendszerének turisztikai vagy múzeumi célú hasznosítására vonatkozóan.
Célcsoport	Érd városába látogató turisták
Érintett terület	Szapáry kastély területe
Íavasolt ütemezés	Közép- és hosszútáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata, vállalkozók, befektetők, civil szervezetek, Földrajzi Múzeum
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	- Pályázati források - Befektetők

Projekt neve	Mély út mentén található pincék (borpincék) és az egykori Római út rehabilitációja
Projekt célja	Koncepcióterv kidolgozás a meglévő borpincerendszer turisztikai célú hasznosítására vonatkozóan, valamint az egykori Római út rehabilitációja, pl. sétány, túraútvonal, vagy a jelenleg meglévő kerékpárút bővítésével, karbantartásával egy turisztikailag látogatott hely kialakítása a jelenlegi kulturális hagyományok (Szőlővirág ünnep, Szüreti mulatság) folytatásának céljára.
Célcsoport	Érd városába látogató turisták
Érintett terület	Mély úti borospincék és környezete
Javasolt ütemezés	Közép- és hosszútáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata, vállalkozók, befektetők, civil szervezetek, Földrajzi Múzeum
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	Pályázati források Befektetők

Projekt neve	Óváros (Ófalu) Szent Mihály tér felújítása
Projekt célja	A tér környezetének és burkolatának felújítása.
Célcsoport	Érd városába látogató turisták, lakosság
Érintett terület	Szent Mihály tér
Javasolt ütemezés	Rövid- és Középtáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	Pályázati források Önerő

Projekt neve	Szabadidőközpont kialakítása Érdligeten (Papi földek) beruházás – záportározó és rekreációs központ kialakítása
Projekt célja	A klímaváltozás nyomán az egyre gyakoribb extrém időjárási viszonyok között a hirtelen lezúduló vizek károkat okozhatnak az épített környezetben, továbbá a száraz időszakokban hatalmas (pénzügyi) erőforrásokat igényel az öntözéshez szükséges víz eljuttatása a magasán fekvő parkvárosi részekhez. A záportározó turisztikai célokkal kiegészülve a lakosság számára is kedvező, rekreációs lehetőséggel komplex, fenntarthatóbb hasznosítást eredményezne. A turisztikai/ rekreációs célú hasznosítások hozzájárulna a város gazdasági növekedéséhez, új munkahelyeket teremtenének a kapcsolódó szolgáltatásokkal együtt.
Célcsoport	Érd városába látogató turisták, lakosság
Érintett terület	Érdliget (Papi földek)
Javasolt ütemezés	Középtáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	Pályázati források Önerő Batthyány-program 2015-2020

Projekt neve	Érd Ófalu – Duna parti gyógy-, sport- illetve kulturális turisztikai beruházás
Projekt célja	A Duna part régóta kihasználatlan, 4,6 km-es Érdi szakasza több kiváló lehetőséget nyújt a komplex turisztikai-, szórakoztató-, sport-, kulturális-, családi-, egyéb szolgáltatásoknak
Célcsoport	Érd városába látogató turisták, lakosság
Érintett terület	Érd Ófalu – Duna part
Javasolt ütemezés	Középtáv
Partnerek	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	Pályázati források Önerő

5.4. A programok áttekintő táblázata és felülvizsgálata

TÁRSADALMI PILLÉR

Részprojektek	Projektek	Partnerek	Megtett intézkedések összeggzése		Eddigi intézkedések összeggzése		
			Intézkedés státusza	Megtett intézkedés leírása	Rövidtáv	Középtáv	Hosszútáv
Társadalmi szemléletformálás	Szemléletformáló közösségi fórumok szervezése a helyi média bevonásával	Önkormányzat, előadók	Megvalósítás alatt	Az Érd Tv-n folyamatosan jelentkező műsorokkal	✓	✓	✓
	Az európai integráció tapasztalatai a hivatal, a szakértők és a lakosság szemszögéből” konferencia és lakossági találkozó	Lakosság	Megvalósult	Megvalósult	✓		
	Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan” konferencia és lakossági találkozó a környezetvédelem jegyében	Lakosság	Megvalósult	Megvalósult	✓		
Intézményi működés hatékonyságának növelése	Eszközbeszerzés a hatékonyabb intézményi működés érdekében	Önkormányzat	Megvalósítás alatt	Pályázati lehetőségekből valamint a költségvetésben tervezve Közkztatási eszközfejlesztés néven	✓	✓	
	A civil társadalom és a helyi közigazgatás szereplői közötti együttműködés fejlesztése	Önkormányzat, civil szervezetek	Megva lósítás alatt	A civil szervezetek támogatásáról szóló önkormányzati rendelet alapján a következő keretek között: Természet és környezetvédelmi, egészségügyi, szociális, kulturális, sport és ifjúsági, közrendvédelmi keret	✓	✓	✓
	Érd Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának szervezetfejlesztése”	Önkormányzat	Megvalósult	Megvalósult	✓		
	Önkormányzati szervezetfejlesztés Érd városában	Önkormányzat	Megvalósult	Megvalósult	✓		
	Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása – Kötelező önkormányzati feladator ellátó intézmények fejlesztése, felújítása	Önkormányzat	Megvalósult	Megvalósult	✓		
	Rendőrség, Bíróság, Ügyészség, Járasközpont kialakítása Érden	Intézmények, lakosság	Batthyány-program 2015- 2020 program keretében tervezett	tervezett		✓	
gészségügyi helyzet fejlesztése	A város optimális környezet— egészségügyi helyzetének biztosítása	Önkormányzat, Körzeti orvosok, Egészségügyi ellátással foglalkozó vállalkozások	Nem történt intézkedés		✓	✓	✓
	Prevenció és rehabilitáció megvalósítása az egészségügyben		Megvalósítás alatt	Védőnői, háziorvosi és gyermekorvosi szolgálat végzi ezeket a tevékenységeket, valamint civil szervezetek pályázat útján	✓	✓	✓
	Rendelők, eszközök, épületek felújításának biztosítása		Intézkedés lezárva	dr. Romics László Egészségügyi Intézmény felújítás a KMOP-4.3.2 pályázat keretén belül. Lezárult: 2010. 12.20.		✓	
	Egészségügyi rendszer kialakítása		Intézkedés lezárva	Alapellátás, szakellátás, rehabilitáció, gondozó, egynapos sebészet		✓	
	Érd Emeltszintű Kistérségi Járóbetegszakellátó Központ kialakítása”	Lakosság	Megvalósult	Megvalósult		✓	
Szociális helyzet fejlesztése	Kábítószerügyi koordináció és a városi drogstratégia megvalósítása	Lakosság	Megvalósult	Megvalósult		✓	
	Dr. Romics László Egészségügyi Intézmény fejlesztése	Lakosság	Batthyányi-program 2015-2020 program keretében megvalósításra tervezett	tervezett		✓	
	Szociális szolgáltatások fejlesztése	Önkormányzat, alapítványok, szociális intézmények	Intézkedés lezárva	A jogszabályoknak megfelelően kialakítva, már a megtartása a cél	✓	✓	✓
	Gyerekház születéstől az óvodáig		Intézkedés lezárva	A benyújtott pályázat nem nyert, egyéb forrás nem áll rendelkezésre	✓	✓	✓
	Szociális szakosított ellátást és a gyermekek átmeneti gondozását szolgáló önkormányzati intézmények fejlesztése, felújítása	Lakosság	Megvalósult	Megvalósult	✓	✓	✓
	Szociális intézményi szolgáltatások szervezeti integrációja – Szociális intézményi szolgáltatások fejlesztése	Lakosság	Batthyány-program 2015- 2020 program keretében megvalósításra tervezett	tervezett		✓	

Oktatás, képzés fejlesztése	Természettudományos oktatás módszertanának és eszközrendszerének megújítása	Önkormányzat, oktatási intézmények	Intézkedés lezárva	Vörösmarty Mihály Gimnáziumban a TÁMOP-3.1.3-10 pályázat keretén belül. Lezárult: 2013.04.01.	✓	✓	✓
	Bioépület kialakítása a Kós Károly Szakközépiskola területén	Önkormányzat, szakközépiskola, befektetők	Előkészítés alatt	Anyagi források felkutatása		✓	✓
	Szakképzések körének fejlesztése az oktatásban	Iskolások, oktatók, tanárok	Megvalósítás alatt	Vendéglátó és rendezési szakmacsoport indítása	✓	✓	✓
	A város iskoláinak fejlesztése, férőhelyeinek bővítése, szimpatikusabbá tétele		Részben megvalósult	Különböző pályázati lehetőségek kihasználása, változatos programok szervezése	✓	✓	✓
	„ÖKO iskola” programban való részvétel		Megvalósítás alatt	Több általános iskola is részt vesz a programban pl.: Bolyai János Általános Iskola, Gárdonyi Géza Általános Iskola, Teleki Sámuel Általános Iskola	✓	✓	
	Egészégnap/hét és környezetvédelmi nap/hét		Megvalósítás alatt	Az intézményekben minden évben megrendezésre kerülnek ilyen rendezvények pl.: Teleki Sámuel Általános Iskola, Bolyai János Általános Iskola, Kincses Óvoda és Tagóvodái	✓	✓	
	Gárdonyi Géza Általános Iskola komplex fejlesztés	Iskolások, oktatók, tanárok	Megvalósult	Megvalósult	✓	✓	
	Béke téri Kincses Óvoda, a Bem téri Szivárvány Óvoda és a Szivárvány Óvoda Napsugár Tagóvodája eszközbeszerzése	Óvodások, oktatók	Megvalósult	Megvalósult	✓		
	A kompetencia alapú oktatás bevezetése Érden, a Gárdonyi Géza Általános Iskolában	Iskolások, oktatók, tanárok	Megvalósult	Megvalósult	✓		
	Érd az elérhető felnőttképzésért	Felnőttképzésben résztvevők, oktatók, tanárok	Megvalósult	Megvalósult	✓		
	Oktatási esélyegyenlőséget szolgáló támogatások	Iskolások, oktatók, tanárok	Megvalósult	Megvalósult	✓	✓	
	Az érdi Kincses Óvoda Kutnyavári Tagóvodájának férőhelybővítése, felújítás	Óvodások, oktatók	Megvalósult	Megvalósult		✓	
	Az érdi Szivárvány Óvoda Meseház Tagóvodájának férőhely bővítése, újjáépítése	Óvodások, oktatók	Megvalósult	Megvalósult		✓	
	A Magyar Földrajzi Múzeum állandó kiállításának korszerűsítése	Iskolások, oktatók, tanárok, lakosság	Megvalósult	Megvalósult	✓	✓	
	Barthány Általános Iskolai Sportiskola rekonstrukciója, bővítése – középfokú oktatás fejlesztés	Iskolások, oktatók, tanárok	Barthány –program 2015-2020 keretében megvalósításra tervezett	tervezett	✓	✓	
	Teleki Sámuel Általános Iskola fejlesztése – középfokú oktatás fejlesztése	Iskolások, oktatók, tanárok	Barthány –program 2015-2020 keretében megvalósításra tervezett	tervezett	✓	✓	
	Felső-Parkvárosban (Darukezelő utcában) köznevelési-egészségügyi és sport centrum építése	Iskolások, oktatók, tanárok	Barthány –program 2015-2020 keretében megvalósításra tervezett	tervezett	✓	✓	
	Óvodák fejlesztése, új óvodák építése -(Fácán közí Óvoda rekonstrukciója, óvodák fejlesztése)	Óvodások, dadusok, oktatók	Barthány –program 2015-2020 keretében megvalósításra tervezett	tervezett	✓	✓	
Közbiztonság fejlesztése	KLIK Pest megyei központjának létrehozása Érden	Diákok, oktatók, tanárok	Barthány –program 2015-2020 keretében megvalósításra tervezett	tervezett	✓		
	„Települőrő” program	Önkormányzat	Intézkedés lezárva	2010. december 31-én lezárult a pályázat, jelenleg nincs lehetőség	✓	✓	✓
	Érdi bűnmegelőzési és közbiztonság javítási kisprojekt	Lakosság	Megvalósult	Megvalósult	✓		
	Térfigyelő kamerarendszer továbbfejlesztése	Lakosság	Barthány –program 2015-2020 keretében megvalósításra tervezett	tervezett	✓		

Kulturális élet fellendítése	Hagyományőrző rendezvények szervezése, támogatása	Önkormányzat, városi intézmények, civil szervezetek, felajánlók, alapítványok	Megvalósítás alatt	Minden évben megrendezésre kerül pl. a Pince Fesztivál, Magyarok vására, Rendhagyó irodalomóra	✓	✓	✓
	Rendszeres szabadtéri nyári programok		Megvalósítás alatt	Minden évben megrendezésre kerül az Érdi Napok rendezvénysorozat és az Utcabál	✓	✓	✓
	Sportrendezvények	Önkormányzat, egyesületek, civil szervezetek, iskolák	Megvalósítás alatt	ÉrdKörbe, Diákolimpiai versenyek, Sport-Expo, Duatlon verseny srb.	✓	✓	✓
	Ifjúsági programok	Önkormányzat, városi intézmények, civil szervezetek, felajánlók, alapítványok	Megvalósítás alatt	Az IFI Club működése keretén belül a következő programok: Film klub, tea klub, FÉK klub, sportprogramok, felzárkóztató foglalkozások, ifjúsági tanácsadás	✓	✓	✓
	Programok a középkorú- és idős korosztály számára	Önkormányzat, szociális intézmények, civil szervezetek, felajánlók, alapítványok	Megvalósítás alatt	Időügyi Tanács működése, Nyugdíjas klubok működése pl.: kirándulások, színházi előadások látogatása közösen	✓	✓	✓
	Mezőföldi Vásár Népzenei és Néptánc Fesztivál	Magyar Földrajzi Múzeum, Érd TV, Csuka Zoltán Városi Könyvtár, Pesovár Ferenc Művészeti Alapiskola	Megvalósult	Minden évben megrendezésre kerül a Művelődési Központ és a Földrajzi Múzeum összefogásával	✓		
	Népdalkörök Kistérségi Találkozója	Százhalombatta, Ercsi, Tárnok, Diósd, Sósút művelődési intézményei	Megvalósítás alatt	Kórustalálkozók ősszel	✓		
	Énekkarok Kistérségi Találkozója	Százhalombatta, Ercsi, Tárnok, Diósd, Sósút művelődési intézményei	Megvalósítás alatt	Énekkari találkozók a Művelődési Központban	✓		
	Színjatszók Kistérségi Találkozója		Intézkedés lezárva	Forráshiány	✓		
	Nyári Zenélő Udvar	Magyar Földrajzi Múzeum, Érd TV	Nem történt intézkedés	Forráshiány	✓		
Esélyegyenlőségi jogok biztosítása	Esélyegyenlőségi programok végrehajtásának támogatása az oktatásban	Önkormányzat, intézmények	Intézkedés lezárva	A TÁMOP-3.3.2 pályázat lezárása 2011. július 31-ig. Jelenleg a fenntartás zajlik.		✓	
	A fogyatékkal élők jogainak biztosítása	Önkormányzat, szociális szervezetek	Megvalósítás alatt	A Habilitációs központ végzi	✓	✓	✓
	Fogyatékkal élők integrálása és aktív foglalkoztatása	Önkormányzat, vállalkozások	Megvalósítás alatt	A Habilitációs központ végzi	✓	✓	✓
	Akadálymentesítés	Önkormányzat	Nem történt intézkedés	A Kincses Óvoda Kutnyavári Tagóvoda és a Szivárvány Óvoda Meseház Tagóvoda pályázatból történő bővítése során kellett megfelelni ennek. Ezen projekteknél megvalósult a projekt szintű akadálymentesítés.	✓	✓	✓
	Közösségi közlekedés fellendítése	Önkormányzat, szolgáltató	Intézkedés lezárva	KÖZOP-5.5.0-09-11-2011-0004 „Érd Megyei Jogú Város integrált közösségi közlekedésének fejlesztése. Megvalósíthatósági Tanulmány.”			✓
Közösségi közlekedés fellendítése	Vízi közlekedés előnyben részesítése	Önkormányzat, befektetők, Budapest	Nem történt intézkedés				✓
	A biztonságos kerékpáros közlekedés feltételeinek biztosítása	Önkormányzat, civil szervezetek, kerékpáros egyesület	Megvalósítás alatt	Kerékpáros Cselekvési Terv alapján kerékpártárolók kialakítása több intézmény környezetében	✓	✓	
	Turisztikailag frekvenciát területek személygépjármű terhelésének csökkentése	Önkormányzat, civil szervezetek	Intézkedés lezárva	Érd MJV városközponti akcióterülete attraktivitásának valamint funkcionális működésének fejlesztése KMOP-5.2.1/B-2F2009-0003 pályázat keretén belül, a Földrajzi Múzeum környéke	✓	✓	
	Gyermekek és fiatalok társadalmi beilleszkedésének segítése	Érdi fiatalok és családjaik, civil szervezetek	Megvalósítás alatt	Az IFI Club keretén belüli programok			✓

KÖRNYEZETI PILLÉR

Részprojektek	Projektek	Partnerek	Megtett intézkedések összegzése		Megtett intézkedések összegzése		
			Intézkedés státusza	Intézkedés státusza	Rövidtáv	Középtáv	Hosszútáv
Környezet ismere- te, környezettuda- tosság	Érd Környezetvédelmi Programjának felülvizs- gálata	Önkormányzat	Intézkedés lezárva	A Kögyülés 2011. október 20-i ülésén elfogadra	✓		
	Települési hulladékgaz- dálkodási terv készítése 2012-2017 évre	Önkormányzat	Intézkedés lezárva	Elkészült, közgyűlés elfogadta	✓		
	Helyi hulladékgazdálko- dás jogi szabályozása	Önkormányzat	Megvalósítás alatt	Érd Város Önkormányzat Képviselő-testülete 23/2005. (VII.01.) önkormányzati rendelete az ingatlanok és közterületek tisztán tartásáról, és a szervezett hulladékkezelési közszolgáltatás kötelező igénybevételéről	✓	✓	✓
	Környezetvédelmi kommunikációs terv kidolgozása	Önkormányzat, civil szervezetek, PR szakértő	Nem történt intézkedés		✓	✓	✓
	Környezetvédelmi Hasz- noskönyv című kiadvány kidolgozása	Önkormányzat, civil szervezetek, PR szakértő	Nem történt intézkedés		✓	✓	✓
	Nyilvánosság a Város környezeti ügyeivel kapcsolatban	Önkormányzat, civil szervezetek,	Megvalósítás alatt	Környezetvédelmi Alap felhasználásának beszámolója, a Környezetvédelmi Bizottság munkájának nyilvánossága	✓	✓	✓
	Az érdi fenntartható vá- rosfejlesztési programok készítése	Önkormányzat, lakosság	megvalósult	megvalósult	✓		
Települési és épített környezet védelme	Zöldterületek fenn- tartása	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata, Civil szervezetek, Kösterület fenntartó, Lakosság	Megvalósítás alatt	Az Érdi Kösterület Fenntartó Intézmény végzi	✓	✓	✓
	Egyedi fák, fasorok védelme		Megvalósítás alatt	Egy tölgy helyi védetté nyilvánítása, a további fák, fasorok felmérése folyamatban	✓	✓	✓
	Természet közeli élőhe- lyek védelme	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata Civil szervezetek	Megvalósítás alatt	A Fundoklia-völgy mellett, újabb területek bevonása a védelembe	✓	✓	✓
	Tájsebek feltérképezése és helyreállítása	Nemzeti Park Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség	Nem történt intézkedés		✓	✓	✓
	Helyi jelentőségű védett területek arányának növelése, a védelemre tervezett területek védetté nyilvánításának lefolyrtása	Önkormányzat, civil szervezetek	Megvalósítás alatt	A Fundoklia-völgy mellett, újabb területek bevonása a védelembe	✓	✓	✓
	Országos Ökológiai Hálózatba tartozó területek használatának korlátozása	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata Civil szervezetek Nemzeti Park Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség	Nem történt intézkedés		✓	✓	✓
	Műemléki épületek, helyi jelentőségű épített értékek, régészeti lelő- helyek védelme, a Város építészeti emlékeinek felújítása	Önkormányzat, KÖH	Megvalósítás alatt	A Földrajzi Múzeum és a Gesztelyi ház eseté- ben már megtörtént, míg az Ófalusi templom esetében még folyamatban		✓	✓
	Tájvédelmi tevékenység	Önkormányzat	Megvalósítás alatt	Rendszeres hulladékgyűjtési akciók, tanösvé- nyek kialakítása, fejlesztése	✓	✓	✓

A lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsá- tásoktól	Környezetminőség javítása, élhető, egész- séges városi környezet kialakítása	Önkormányzat, Környezetvédelmi Felügyelőség	Megvalósítás alatt	Virágos Érd felhívás, TESZEDD akció	✓		
	Allergén növényekkel kapcsolatos intézkedések	Önkormányzat	Megvalósítás alatt	Folyamatosan történik	✓		
	Utak pormentesítése	Önkormányzat	Nem történt intézkedés	A csatornázási munkálatok befejezését követően	✓	✓	✓
	Levegőtisztaság-védelmi intézkedési terv készítése	Önkormányzat, Környezetvédelmi Felügyelőség	Nem történt intézkedés		✓		
	A felszíni vizekbe történő illegális szenny- vízbevezetések feltárása és visszaszorítása	Önkormányzat, civil szervezetek, szolgálta- tó, Környezetvédelmi Felügyelőség	Megvalósítás alatt	Érd és Térsége Regionális Víziközmű Kft. munkatársai folyamatosan végzik a feltárásokat és az illegális bevezetések megszüntetését	✓	✓	✓
	A felszíni és felszín alatti vizeket szennyező illegális hulladék-leürítő helyek felszámolása		Megvalósítás alatt	Többnyire bejelentés alapján a közterület-fel- ügyelet, Lakosság-szolgálati iroda és a polgárór- ség intézkedik	✓	✓	✓
	Stratégiai zajtérkép készítése		Megvalósítás alatt	Zajtérkép felülvizsgálata 302/2013. (12.19) KGY határozattal elfogadva. Intézkedési terv is készült.	✓	✓	✓
	Záportározók, vízgyűjtő medencék kialakítása		Nem történt intézkedés			✓	✓
	Lakóövezeti zajforrások megszüntetése		Nem történt intézkedés		✓	✓	✓
	Kerti hulladékok kom- posztálásának elősegítése		Intézkedés lezárva	Népszerűsítő műsor az Érdi Tv-ben, újságcik- kek a helyi újságban KEOP Hulladék projekt során kisfilmek ke- rültek bemutatásra mind a komposztálás, mind a szelektív gyűjtés ösztönzése érdekében	✓	✓	✓
	Infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése	Önkormányzat, szolgáltató	Megvalósítás alatt	A kivitelezés zajlik a csatornahálózat és a szenny- nyvíztisztító bővítése tekintetében is.	✓		
	Belterületi csapadékvíz- elvezetés és gyűjtés	Önkormányzat	Intézkedés lezárva	KMOP 3.3.1/B Érd Erzsébetváros vízrendezése című projekt lezárva, megvalósult. Jelenleg anyagi források keresése a további területekre		✓	
	Érd MJV városközponti akcióterülete attraktivitásának vala- mint funkcionális működésének fejlesztése	Önkormányzat	Intézkedés lezárva	Érd MJV városközponti akcióterülete attrakti- vitásának valamint funkcionális működésének fejlesztése KMOP-5.2.1/B-2f-2009-0003 pályázat keretén belül megvalósult		✓	
	Önkormányzati tulajdonú kül- és belte- rületi meglévő közutak fejlesztése, földburkolatú utcákban aszfalt utak kiepítése	Önkormányzat	Megvalósítás alatt	Csatornázással párhuzamosan	✓	✓	✓

Energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása	Napenergia hasznosítási és alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata (napelemek, napkőhő)	Önkormányzat, Non-profit szervezetek, vállalkozások	Megvalósítás alatt	Folyamatos információszerzés		✓	✓
	„Megújuló energia, megújuló közösség” előadások	Önkormányzat	Nem történt intézkedés		✓		
	Geotermikus energia, szélenergia alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata	Önkormányzat, Non-profit szervezetek, vállalkozások	Nem történt intézkedés			✓	✓
	Támogatások, segélyezések energiahatékonysághoz kötötten	Önkormányzat	Nem történt intézkedés				✓
	Napenergia hasznosítása villamosáram termelésre az érdi tanuszodába	Lakosság	Megvalósult	Megvalósult	✓		
Zöldterületek védelme, fenntartása	Belterületi fasorok fokozatos megújítása és lecserelése	Önkormányzat	Nem történt intézkedés		✓	✓	✓
	Meglévő közparkok megújítása és új közparkok kialakítása zöldterületeken	Önkormányzat	Intézkedés lezárva			✓	✓
	Szabványos játszótér kialakítása	Önkormányzat	Intézkedés lezárva			✓	
Hulladékgazdálkodás	Települési illegális hulladéklerakó helyek felszámolása	Önkormányzat	Megvalósítás alatt	Az illegális hulladéklerakók felszámolása folyamatos, minden évben szeméthyűjtési akciókkal	✓	✓	✓
	Házi komposztálás és esővíz-gazdálkodás ösztönzése, tájékoztató kampányok	Önkormányzat	Megvalósítás alatt	Népszerűsítő műsor az Érdi Tv-ben, újságcikkek a helyi újságban KEOP Hulladék projekt során kisfilmek kerültek bemutatásra mind a komposztálás, mind a szelektív gyűjtés hasznosságára vonatkozóan		✓	✓
	Hulladékgyűjtő udvar(ok) kialakítása	Önkormányzat, közszolgáltató	Megvalósítás alatt		✓	✓	✓
	Házhoz menő hulladékgyűjtés	Önkormányzat, közszolgáltató	Megvalósult		✓	✓	✓
	Építési és bontási hulladékok hasznosítása	Önkormányzat, közszolgáltató, építési vállalkozók	Nem történt intézkedés		✓	✓	✓
	Veszélyes és kommunális hulladékok begyűjtési és hasznosítási rendszerének kiépítése	Önkormányzat, közszolgáltató, civil szervezetek	Nem történt intézkedés		✓	✓	✓
	Oktatás, szemléletformálás	Önkormányzat, közszolgáltató, civil szervezetek	Megvalósítás alatt		✓	✓	✓
	Tárnok Nagyközség területén lévő volt kommunális hulladéklerakó rekultivációja	Lakosság	Megvalósult	Megvalósult	✓		
	Az Érd és Térsége Szilárd Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás települési szilárdhulladék-gazdálkodási rendszerének eszközpark fejlesztése, informatikai korszerűsítése	Lakosság	Megvalósult	Megvalósult	✓	✓	✓

GAZDASÁGI PILLÉR

Részprojektek	Projektek	Partnerek	Megtett intézkedések összegzése		Megtett intézkedések összegzése		
			Intézkedés státusza	Intézkedés státusza	Rövidtáv	Középtáv	Hosszútáv
Nemzetközi együttműködés	Európai Duna Régió Stratégia	Önkormányzat, 7 tagállam, Nemzetgazdasági Minisztérium	Megvalósítás alatt	A kezdeményezéshez való csatlakozás megtörtént			✓
	Testvérvárosi találkozó Érden	Önkormányzat, lakosság, testvérvárosok lakossága	Folyamatos	Megvalósult	✓	✓	✓
Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése	Önkormányzati bevételek növelése	Önkormányzat	Megvalósítás alatt	Követeléskezelés javítása	✓	✓	✓
	Harékony intézményi struktúra kialakítása	Önkormányzat, intézmények	Megvalósult	A projekt lezárása megtörtént.	✓	✓	✓
	ÁROP-3.A.2-2013 Önkormányzati szervezetfejlesztés Érd városában						
Ipar fejlesztése	Pályázatokkal kapcsolatos monitoring	-	Megvalósítás alatt (Önálló Pályázati Csoport végzi folyamatosan)	A pályázatok megvalósulásának folyamatos ellenőrzése mind a közreműködő szervezet, mind maga az önkormányzat részéről	✓	✓	✓
	Befektetési projektportfólió összeállítása, népszerűsítése	Önkormányzat, Nemzetgazdasági Minisztérium	Megvalósítás alatt	A befektetési portfólió elkészült a "Lehetőségek könyve" címmel, népszerűsítése folyamatban van	✓	✓	✓
	Érd- Kártya létrehozása és működtetése	Önkormányzat, vállalkozói szövetségek	Nem történt intézkedés		✓	✓	✓
	Helyi vállalkozás-támogatási program kidolgozása és működtetése	Önkormányzat, Nemzetgazdasági Minisztérium	Intézkedés lezárva	Helyi adó törvény szerinti iparüzési adókedvezmény biztosítása	✓	✓	✓
	Szakképzett munkaerőt foglalkoztató vállalatok letelepedésének kiemelt támogatása	Termelők, vállalkozók	Megvalósítás alatt			✓	✓
	Nagy hozzáadott értékű termékeket előállító vállalatok letelepedésének kiemelt támogatása	Termelők, vállalkozók	Megvalósítás alatt			✓	✓
	Gyümölcstermesztésre alapozott ipar	Termelők, vállalkozók, befektetők	Megvalósítás alatt				✓
	Környezetbarát technológiák alkalmazása	Vállalkozások	Megvalósítás alatt		✓	✓	✓
	Megújuló energiákra alapozott ipar telepítése	Befektetők, Önkormányzat	Megvalósítás alatt			✓	✓
Mezőgazdaság fejlesztése	Biatermékek előállítása – biotermesztés, biotermelés	Gazdálkodók	Megvalósítás alatt	Érden a KERTBARÁT KÖR foglalkozik a biotermelés, biotermesztés, háztáji vegyszermentes termékek előállításának kérdéseivel. Rendszeresen tartanak előadásokat, – amikre a médián keresztül meghívják a város lakóit és a gazdálkodókat – a gyakorlati alkalmazásokról, a talaj kezelés és növények kezelési módszereiről nyújtanak ismereteket.	✓	✓	✓
	Vegyszermentes háztáji termékek előállítása	Gazdálkodók	Megvalósítás alatt	Évente kiállítást rendeznek a Művelődési Házban, ahol a kis (háztáji) termelők bemutatják termékeiket, és az azokból előállított termékeket (pl. lekvárok, befőttek, savanyúságok stb.)	✓	✓	✓
	Termelői Értékesítési Szövetkezet létrejöttének elősegítése	Gazdálkodók	Megvalósítás alatt	Érden működik a méhészek OME (Országos Méhész Egyesület) érdi szervezete. A borászok tagjai a „Kárpátok Gyöngye szövetkezetnek” A többi gazdálkodó a MATÉSZ tagja. Az érdi Gazdakör a MAGOSZ segítségével foglalkozik helyi termelési értékesítési szövetkezet szervezésével	✓	✓	✓
	Helyi kistermelők piaca	Gazdálkodók	Előkészítés alatt	Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése határozatot fogadott el a helyi termelői piac kialakításáról. A piac helyének a két vasút között lévő teret és a STOP-SHOP-nál lévő Európa Sétányt jelölte ki a Közgyűlés. A gyakorlati indítás szervezése, a feltételek kialakítása folyamatban van.	✓	✓	✓

Gazdasági szektor fejlesztése	Marketingstratégia kidolgozása	Önkormányzat, társulások, vállalkozások	Intézkedés lezárva	A "Lehetőségek könyve" elkészült		✓	✓
	Önkormányzati támogatás és koordináció a gazdaság-fejlesztési / munkahelyteremtő folyamatokban	Önkormányzat	Megvalósítás alatt	Vállalkozások segítése a letelepedésben	✓	✓	✓
	Fórumok, kiállítások szervezése a helyi vállalkozások számára	Önkormányzat, meghívott előadók	Megvalósult			✓	✓
	Teher és személy kikötő kialakítása a jelenleg meglévő logisztikai központtól DNy-ra lévő területen	Önkormányzat, kistérségi társulások, befektetők	Előkészítés alatt	E tárgyban a tárgyalások folyamatosan zajlanak			✓
	Az Érdi piac fejlesztése (Térségi logisztikai központ és értékesítő hely)	Önkormányzat, befektetők, termelők	Előkészítés alatt				✓
	Mikro-, kis- és közép-vállalkozások támogatása	Önkormányzat, állami szervek, vállalkozások	Megvalósítás alatt	Helyi adó törvény szerinti iparűzési adókedvezmény biztosítása	✓	✓	✓
	Inkubátorház kialakítása	Önkormányzat, vállalkozások	Előkészítés alatt				✓
	Környezetbarát technológiák alkalmazása	Vállalkozások	Megvalósítás alatt			✓	✓
	Ipari- Gazdasági övezet létrehozása Érd MJV területén	Gazdálkodó szervezet, gazdálkodók, termelők	Batthyány –program 2015-2020 keretében megvalósításra tervezett	tervezett		✓	✓
	Vállalkozói Falu Érd	Gazdálkodó szervezet, gazdálkodók, termelők	Batthyány –program 2015-2020 keretében megvalósításra tervezett	tervezett		✓	✓
Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése	Szálláshelyek és vendéglátóhelyek számának bővítése	Önkormányzat, utazási irodák, befektetők	Megvalósítás alatt és Batthyány –program 2015-2020 keretében megvalósításra tervezett	Az Érdi Thermál Hotel újrainyítása Szabadidőközpont és szálláshelyek létrehozása a Velencei úton		ü	ü
	Komplex turisztikai tájékoztatórendszer kialakítása	Önkormányzat	Nem történt intézkedés			ü	
	Gyógyfürdő, wellness központ kialakítása	Önkormányzat, befektetők	Nem történt intézkedés			ü	
	Lovas turizmus fejlesztése	Önkormányzat, befektetők	Nem történt intézkedés			ü	
	Halász és vadász turizmus fejlesztése	Önkormányzat, befektetők	Nem történt intézkedés			ü	
	Régi téglagyár területének rehabilitációja	Önkormányzat, befektetők, civil szervezetek, sportegyesület	Nem történt intézkedés	magánterület		ü	
	Sport turizmus fejlesztése	Önkormányzat, sportegyesület, befektetők	Nem történt intézkedés			ü	
	Konferencia központ és szálláshely kialakítása	Önkormányzat, befektetők	Nem történt intézkedés			ü	
	Szapáry kastély/Szapáry pince rehabilitációja	Önkormányzat, vállalkozók, befektetők, civil szervezetek, Földrajzi Múzeum	Nem történt intézkedés			ü	ü
	Mély út mentén található pincék (borpincék) és az egykori Római út rehabilitációja	Önkormányzat, vállalkozók, befektetők, civil szervezetek, Földrajzi Múzeum	Megvalósítás alatt	Római út rehabilitációja megtörtént, a pincék magántulajdonban vannak, de felújításuk folyamatban		ü	ü
	Óváros (Ófalu) Szent Mihály tér felújítása	Önkormányzat	Nem történt intézkedés		ü	ü	
	Szabadidőközpont kialakítása Erdligeten (Papi földék) beruházás – záportározó és rekreációs központ kialakítása	Turisták, lakosság	Batthyány –program 2015-2020 keretében megvalósításra tervezett	tervezett		ü	
	Érd Ófalu – Duna parti gyógy-, spot- illetve kulturális turisztikai beruházás						

6. MONITORING ÉS VISSZACSATOLÁS

A monitoring célja: A partnerkapcsolatok és programok beindítása, működtetése. A terv végrehajtása közben adatgyűjtés a folyó tevékenységekről, a szolgáltatásokban és a rendszerekben bekövetkezett változásokról.

- Az erőforrásigények és források meghatározása.
- Kivitelezési ütemterv.
- Az önkormányzati költségvetés és az akcióterv közötti „híd” megteremtése.
- A programok kivitelezése.
- A tevékenységek és eredmények dokumentálása.
- A sikerek és problémák felismerése, jelentéskészítés.

A visszacsatolás és értékelés célja: Az előrehaladás és teljesítmény hagyományos értékelése célközpontú mutatók segítségével. A szolgáltatók és felhasználók tájékoztatása az eredményekről. A konzultáció, felülvizsgálat és/vagy tervezési folyamat megismétlése meghatározott küszöböknel.

- Értékelő csoportok létrehozása.
- Értékelés időbeosztásának meghatározása.
- Célokra alapuló mutatók kidolgozása.
- A jelentés kereteinek definiálása.
- Értékelés elvégzése.
- A partnerek tájékoztatása az értékelés eredményeiről.

6.1. Cselekvési terv

1. Fenntarthatósági megbízott és monitoring csoportok kijelölése
A fenntarthatósági tervben leírtakkal, valamint a Város környezeti fenntartásával kapcsolatos feladatok koordinálására, a fenti tervben leírt feladatok betartásának figyelemmel kísérésére, a fenntarthatósági terv felülvizsgálatához szükséges lakossági véleménygyűjtéshez fenntarthatósági megbízott kijelölése szükséges.

Monitoring rendszer szereplői

Polgármester

Alpolgármesterek

Az oktatási intézményeket fenntartó KLIK vezetője, valamint az adott intézményvezető

Az önkormányzat által fenntartott óvodák vezetői

- Szivárvány Óvoda
- Kincses Óvoda

Az önkormányzat által fenntartott közintézmények vezetői

Társulások

- Érd és térsége Szennyvízelvezetési- és Szennyvíztisztítási Önkormányzati Társulás
- Érd és Térsége Szilárd Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás

Közműszolgáltatók

- Hulladékgazdálkodás: ÉTH Érd és Térsége Hulladékkezelési Nonprofit Kft.
- Víz-, és csatornaszolgáltató: Érd és Térsége Víziközmű Kft.
- Gázszolgáltató: TIGÁZ Zrt.

- Áramszolgáltató: ELMŰ- ÉMÁSZ Energiaszolgáltató Zrt.

Polgármesteri hivatal munkatársai

- Lakosság Szolgálati Iroda vezetője
- Városüzemeltetési és Városfejlesztési Iroda vezetője
- Főépítési Csoport vezetője
- Humán Iroda vezetője
- Közgazdasági Iroda vezetője
- Pályázati Csoport vezetője
- egyéb munkatársak...

A fenti irodavezetőkkel, illetve csoportvezetővel történt egyeztetések alapján a monitoring csoportban – az LA21-ben – az irodavezetők kerülnének megjelölésre, akik, adott esetben kijelölik az adott iroda azon munkatársát vagy munkatársait, akik a konkrét monitoring feladatot ellátják.

Civil szervezetek, helyi közösségek

2. Fenntarthatósági terv felülvizsgálata

Jelen Környezeti Fenntarthatósági Terv felülvizsgálatát évente 1 alkalommal felül kell vizsgálni, a fenntarthatósági megbízott által begyűjtött lakossági és intézményi vélemények figyelembe vételével, ennek megfelelően a szükséges módosításokat el kell végezni.

3. Tudatformálás, konzultációk, gyűlések tartása

Évente két alkalommal – tavasszal és ősszel – konzultáció szervezése a környezeti fenntarthatósági tervben foglaltak megvalósításáról, valamint az elhangzott vélemények, ajánlatok kiértékelése és a fenntarthatósági terv ennek alapján történő felülvizsgálata.

Melléklet a Közgyűlés 36/2016. (II.25.) határozatához

2016. január

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
Munkanapi: 20 - 160 óra - Ünnepnapi: 1 - 8 óra						
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

2016. április

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
Munkanapi: 21 - 168 óra						
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

2016. július

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
Munkanapi: 21 - 168 óra						
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

2016. október

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
Munkanapi: 21 - 168 óra						
				1	2	
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

2016. február

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
Munkanapi: 21 - 168 óra						
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29						

2016. május

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
Munkanapi: 21 - 168 óra - Ünnepnapi: 1 - 8 óra						
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

2016. augusztus

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
Munkanapi: 23 - 184 óra						
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

2016. november

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
Munkanapi: 21 - 168 óra - Ünnepnapi: 1 - 8 óra						
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

2016. március

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
Munkanapi: 21 - 168 óra - Ünnepnapi: 2 - 16 óra						
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

2016. június

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
Munkanapi: 22 - 176 óra						
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

2016. szeptember

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
Munkanapi: 22 - 176 óra						
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

2016. december

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
Munkanapi: 21 - 168 óra - Ünnepnapi: 1 - 8 óra						
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

KÖZFOGLALKOZTATÁSOK ÜTEMEZÉSE Érd MJV Önkormányzati fenntartású Intézmények

Foglalkoztatásra vonatkozó adatok				Igényelt támogatás							A tervezett foglalkoztatás					
munkakör megnevezése	FEOR	szakképzettség szükséges (igen/nem)	létszám* (fő)	Bér* (Ft/fő)	SZHA* ¹ (Ft/fő)	Bér és SZHA összesen (Ft/fő)	Bér és SZHA mindösszesen (Ft)	A támogatás mértéke (75%) /fő	önrész fő	(25%) /	Összesen Bér+SZHA* létszám	Összesen a támogatás mértéke (75%)* létszám	Összesen a támogatás mértéke (25%)* létszám	kezdete	vége	napi munkaidő (óra/nap)
Intézményi takarító	9112	nem	15	79 155	10 686	89 841	1 078 092 Ft	808 569 Ft	269 523 Ft	16 171 380 Ft	12 128 535 Ft	4 042 845 Ft	2016.03.01	2017.02.28	8	
Üdvar takarító	9112	nem	6	79 155	10 686	89 841	1 078 092 Ft	808 569 Ft	269 523 Ft	6 468 552 Ft	4 851 414 Ft	1 617 138 Ft	2016.03.01	2017.02.28	8	
Könyvtárkezelő assz.	4112	igen	1	101 480	13 700	115 180	1 382 160 Ft	1 036 620 Ft	345 540 Ft	1 382 160 Ft	1 036 620 Ft	345 540 Ft	2016.03.01	2017.02.28	8	
Üdvar karbantartó	9112	nem	17	79 155	10 686	89 841	1 078 092 Ft	808 569 Ft	269 523 Ft	18 327 564 Ft	13 745 673 Ft	4 581 891 Ft	2016.03.01	2017.02.28	8	
Kézbesítő	4112	nem	2	79 155	10 686	89 841	1 078 092 Ft	808 569 Ft	269 523 Ft	2 156 184 Ft	1 617 138 Ft	539 046 Ft	2016.03.01	2017.02.28	8	
Adminisztrátor	4112	igen	5	101 480	13 700	115 180	1 382 160 Ft	1 036 620 Ft	345 540 Ft	6 910 800 Ft	5 183 100 Ft	1 727 700 Ft	2016.03.01	2017.02.28	8	
Karbantartó	9112	igen	1	101 480	13 700	115 180	1 382 160 Ft	1 036 620 Ft	345 540 Ft	1 382 160 Ft	1 036 620 Ft	345 540 Ft	2016.03.01	2017.02.28	8	
Segédmunkás	9112	nem	21	79 155	10 686	89 841	1 078 092 Ft	808 569 Ft	269 523 Ft	22 639 932 Ft	16 979 949 Ft	5 659 983 Ft	2016.03.01	2017.02.28	8	
Isolán kisegítő	4112	igen	4	101 480	13 700	115 180	1 382 160 Ft	1 036 620 Ft	345 540 Ft	5 528 640 Ft	4 146 480 Ft	1 382 160 Ft	2016.03.01	2017.02.28	8	
Hivatalsegítő	4112	nem	8	79 155	10 686	89 841	1 078 092 Ft	808 569 Ft	269 523 Ft	8 624 736 Ft	6 468 552 Ft	2 156 184 Ft	2016.03.01	2017.02.28	8	

Mellékletek a Közgyűlés 37/2016. (II.25.) határozatához

KÖZFOGLALKOZTATÁSOK ÜTEMEZÉSE Érd MJV Polgármesteri Hivatal

Foglalkoztatásra vonatkozó adatok				Igényelt támogatás							A tervezett foglalkoztatás				
munkakör megnevezése	FEOR	szakképzettség szükséges (igen/nem)	létszám* (fő)	Bér* (Ft/fő)	SZHA* (Ft/fő)	Bér és SZHA összesen (Ft/fő)	Bér és SZHA mindösszesen (Ft)	A támogatás mértéke (75%) /fő	önrész (25%) /fő	Összesen Bér+SZHA* létszám	Összesen a támogatás mértéke (75%)* létszám	Összesen a támogatás mértéke (25%)* létszám	kezdetre	vége	napi munkaidő (óra/nap)
Intézményi takarító	9112	nem	4	79 155	10 686	89 841	1 078 092 Ft	808 569 Ft	269 523 Ft	4 312 368 Ft	3 234 276 Ft	1 078 092 Ft	2016.03.01	2017.02.28	8
Adminisztrátor	9112	igen	2	101 480	13 700	115 180	1 382 160 Ft	1 036 620 Ft	345 540 Ft	2 764 320 Ft	2 073 240 Ft	691 080 Ft	2016.03.01	2017.02.28	8
Összesen:			6			205 021	2 460 252	1 845 189 Ft	615 063 Ft	7 076 688 Ft	5 307 516 Ft	1 769 172 Ft			

IMPRESSZUM

ÉRDI KÖZLÖNY – Érd Megyei Jogú Város hivatalos lapja

Felelős szerkesztő: Mecsériné dr. Szilágyi Erzsébet jegyző

Kiadja: Érd Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala (2030 Érd, Alsó utca 1–3.)

Telefon: (06-23) 522-300

Fax: (06-23) 365-340.

A közzétételért felel: Érd Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala

ISSN 2062-784X